

**Casa Corpului
Didactic**

TELEORMAN

***REVISTA
CALEIDOSCOP DIDACTIC
TELEORMĂNEAN
NR. 57***

ISSN-2558-8893

**Avizat,
I.S.J. TELEORMAN
Nr. 1452/02.03.2026**

an școlar 2025-2026

ECHIPA DE REDACȚIE A REVISTEI

CALEIDOSCOP DIDACTIC TELEORMĂNEAN

An școlar 2025-2026

Director

Prof. Tatiana Mihaela SOARE

Comitet științific:

Prof. Tatiana Mihaela SOARE

Prof. metodist Nicoleta CRĂIȚĂ

Prof. metodist Ștefan Florin IANCU

Prof. metodist Violeta SOCOL

Prof. metodist Floarea AUREL

Prof. metodist Dida DONCEA

Redactor șef:

Prof. Tatiana Mihaela SOARE

Colectivul de redacție:

Prof. metodist Ștefan Florin IANCU

Prof. metodist Violeta SOCOL

Prof. metodist Floarea AUREL

Prof. metodist Dida DONCEA

Informatician Mariana POPA

Bibliotecar Rozalinda MÎRTÎCU

Administrator financiar Adina CONSTANTIN

Secretar Loredana COMAN

Tehnoredactare computerizată

Inf. Mariana POPA

PAȘTELE – SĂRBĂTOAREA BUCURIEI ȘI A LUMINII ÎN SUFLETUL COPIILOR

**PROF. PT. ED. TIMPURIE SFIRCĂ MĂDĂLINA IONELA
GRĂDINIȚA CU P. P. NR. 6 ALEXANDRIA, TELEORMAN**

Paștele este una dintre cele mai importante sărbători ale creștinătății, celebrând Învierea Domnului Iisus Hristos. Pentru copii, această sărbătoare reprezintă un prilej de bucurie, speranță și apropiere de valorile morale și spirituale. Atmosfera de sărbătoare, tradițiile specifice și timpul petrecut alături de familie contribuie la formarea unor amintiri deosebite și la dezvoltarea sentimentelor de iubire, bunătate și recunoștință.

Semnificația Paștelui

Paștele simbolizează victoria vieții asupra morții, a binelui asupra răului și a luminii asupra întunericului. Mesajul Învierii îi învață pe copii despre puterea credinței, a speranței și a iubirii față de semenii. Prin participarea la slujbele religioase și prin ascultarea poveștii Învierii, copiii descoperă valori esențiale precum respectul, compasiunea și iertarea.

Bucuria Paștelui în viața copiilor

Pentru cei mici, Paștele este asociat cu momente pline de emoție și entuziasm. Vopsirea ouălor, pregătirea coșului pascal, participarea la activități tematice și întâlnirile cu rudele și prietenii transformă sărbătoarea într-o experiență de neuitat. Aceste activități dezvoltă creativitatea, spiritul de colaborare și sentimentul apartenenței la familie și comunitate.

În plus, simbolurile pascale – oul roșu, lumina lumânării și salutul „Hristos a înviat!” – îi ajută pe copii să înțeleagă într-un mod accesibil semnificația profundă a sărbătorii.

Rolul familiei și al grădiniței

Familia și școala au un rol important în transmiterea tradițiilor și valorilor pascale. Prin activități educative, lecturi, ateliere creative și acțiuni caritabile, copiii învață să împărtășească bucuria cu cei din jur și să manifeste grijă față de persoanele aflate în nevoie.

Participarea la acte de voluntariat sau la colecte de ajutor pentru familiile defavorizate contribuie la dezvoltarea empatiei și a responsabilității sociale.

Paștele este o sărbătoare a bucuriei, a luminii și a speranței, care ocupă un loc special în sufletul copiilor. Prin tradițiile, valorile și mesajul său profund, această sărbătoare contribuie la formarea caracterului și la dezvoltarea spirituală a celor mici. Cultivarea semnificației autentice a Paștelui îi ajută pe copii să devină oameni mai buni, mai generoși și mai încrezători în puterea binelui.

Bibliografie selectivă:

1. Biblia – Noul Testament.
2. Catehismul Bisericii Ortodoxe.
3. Studii și materiale educaționale privind tradițiile și obiceiurile pascale din România.
4. Lucrări de pedagogie și educație moral-religioasă pentru învățământul preuniversitar.

Învierea Domnului – bucurie și lumină în sufletele copiilor

Profesor pentru educație timpurie: Marinescu Maria

Școala Gimnazială „Nicu Constantinescu” – Structură Grădinița cu Program Prelungit Nr. 1 Buzău

Sărbătoarea Învierii Domnului reprezintă unul dintre cele mai importante momente ale tradiției creștine, fiind asociată cu lumina, bucuria și speranța. În educația timpurie, valorile transmise prin această sărbătoare contribuie la formarea comportamentelor morale și la dezvoltarea sensibilității spirituale a copiilor. Activitățile desfășurate cu prilejul acestei sărbători îi ajută pe copii să înțeleagă semnificația iubirii, a iertării și a generozității.

Cuvinte-cheie: Învierea Domnului, lumină, bucurie, tradiții, educație moral-religioasă, preșcolari

Învierea Domnului este sărbătoarea care aduce lumină în sufletele oamenilor și simbolizează victoria binelui asupra răului, a vieții asupra morții. Pentru copii, această sărbătoare este percepută prin simboluri simple și sugestive: lumina lumânării, ouăle roșii, cozonacul și salutul „Hristos a înviat!”.

În educația timpurie, rolul cadrului didactic este de a crea contexte educative prin care copiii să descopere sensul acestei sărbători într-un mod accesibil vârstei lor, punând accent pe bucuria împărtășită cu familia și comunitatea.

Semnificația Învierii Domnului în educația timpurie

Învierea Domnului este asociată cu renașterea naturii și cu speranța unui nou început. Prin activități educative adecvate, copiii pot înțelege că lumina simbolizează binele, iar bucuria este împărtășită cu cei din jur.

Educația moral-religioasă la vârsta preșcolară contribuie la dezvoltarea unor valori fundamentale, precum:

- iubirea față de semenii;
- respectul pentru tradiții;
- spiritul de solidaritate;
- dorința de a face fapte bune;
- bucuria de a da.

Prin povești religioase adaptate vârstei, cadrul didactic facilitează înțelegerea semnificației Învierii într-o manieră blândă și accesibilă.

Activități educative dedicate sărbătorii Învierii

Pentru a valorifica semnificația acestei sărbători, în grădiniță se pot organiza activități variate, care stimulează creativitatea și sensibilitatea copiilor.

Activități artistico-plastice

Copiii pot participa la decorarea ouălor simbolice, realizarea de felicitări pascale sau confecționarea unor lumânări decorative din materiale reciclabile. Aceste activități dezvoltă îndemânarea și creativitatea, dar și bucuria lucrului în echipă.

Exemple:

„Ouăle bucuriei” – decorarea ouălor din carton;

„Lumina Învierii” – realizarea unei lumânări decorative;

„Felicitări pentru cei dragi” – activitate de creație;

Activități de povestire și convorbire

Prin povestiri adaptate nivelului de înțelegere al copiilor, aceștia pot afla despre bucuria Învierii și despre importanța iubirii față de semenii.

Exemple:

-povestirea „Bucuria Învierii”;

-discuții despre tradițiile din familie;

-jocuri de rol cu tema „Vizita de Paște”.

Activități practice și gospodărești

Aceste activități îi implică pe copii în pregătirea simbolică a sărbătorii.

Exemple:

-pregătirea mesei festive simbolice;

-aranjarea coșului pascal;

-învățarea salutului tradițional.

Activități muzicale și jocuri tematice

Cântecele tematice și jocurile de mișcare contribuie la crearea unei atmosfere de bucurie și entuziasm.

Exemple:

-cântece despre primăvară și lumina;

-jocuri de mișcare inspirate din tradiții;

-serbări tematice .

Familia are un rol esențial în păstrarea și transmiterea tradițiilor legate de sărbătoarea Învierii Domnului. Copiii învață prin imitație și participare activă la pregătirile specifice acestei perioade.

Participarea la activități precum vopsirea ouălor, pregătirea cozonacului sau mersul la biserică contribuie la consolidarea legăturilor familiale și la dezvoltarea sentimentului de apartenență la comunitate.

Colaborarea dintre familie și grădiniță facilitează o mai bună înțelegere a semnificației acestei sărbători și sprijină formarea unor atitudini pozitive la copii.

Impactul activităților pascale asupra dezvoltării copilului

Activitățile dedicate Învierii Domnului contribuie la dezvoltarea armonioasă a copilului, având efecte asupra mai multor domenii:

Dezvoltare emoțională: creșterea sentimentului de bucurie și apartenență;

Dezvoltare socială: colaborarea și împărtășirea experiențelor;

Dezvoltare morală: înțelegerea conceptelor de bine și generozitate;

Dezvoltare creativă: exprimarea prin artă și joc;

Prin participarea activă la aceste activități, copiii trăiesc experiențe semnificative care le rămân în memorie și contribuie la formarea personalității.

Învierea Domnului reprezintă o sărbătoare a luminii și bucuriei, cu profunde valențe educative în dezvoltarea copiilor. Prin activități adaptate vârstei, cadrul didactic contribuie la transmiterea valorilor morale și la cultivarea respectului pentru tradiții.

Educația timpurie oferă cadrul ideal pentru formarea unor atitudini pozitive, iar sărbătorile religioase devin ocazii de învățare și trăire autentică a valorilor spirituale. Astfel, copiii învață că lumina simbolizează bunătatea, iar bucuria adevărată se naște din iubire și generozitate.

Bibliografie

Cucoș, C. – Educația religioasă la vârstele timpurii, Editura Polirom, Iași

Jinga, I., Istrate, E. – Manual de pedagogie, Editura All, București

Ministerul Educației – Curriculum pentru educația timpurie

Biblia – Noul Testament

PAȘTELE – SĂRBĂTOAREA BUCURIEI ȘI A LUMINII ÎN SUFLETUL COPIILOR

PROF. PT. ED. TIMPURIE, VASILE VICTORȚA
ȘCOALA GIMNAZIALĂ NR. 311, SECTOR 6, BUCUREȘTI

Sărbătoarea Învierii Domnului reprezintă cea mai importantă sărbătoare a creștinătății, fiind momentul în care este celebrată biruința vieții asupra morții, a iubirii asupra răului și a speranței asupra tristeții. Pentru copii, noțiunea de „Înviere” poate părea greu de înțeles, de aceea rolul părinților și al cadrelor didactice este esențial în explicarea acestei mari sărbători într-un mod simplu, cald și apropiat de universul lor.

Copiii înțeleg cel mai bine prin povești, exemple concrete, activități practice și prin propriile experiențe. Astfel, Învierea Domnului poate deveni nu doar o lecție religioasă, ci și una despre bunătate, iubire, iertare și speranță.

Pe înțelesul celor mici, Învierea Domnului poate fi explicată astfel: Domnul Iisus a venit pe pământ pentru a-i învăța pe oameni să fie buni, să se iubească unii pe alții și să îi ajute pe cei aflați în nevoie. El a fost răstignit pe cruce, a murit, dar după trei zile a înviat, arătând tuturor că iubirea și binele sunt mai puternice decât moartea.

Copiii pot înțelege mai ușor acest adevăr prin comparații simple din natură:

- o floare care răsare după iarnă;
- un pom care înverzește din nou primăvara;
- lumina care apare după întuneric.

Astfel, li se transmite ideea că după tristețe vine bucuria și că Dumnezeu aduce mereu speranță.

La vârsta preșcolară, explicațiile trebuie să fie scurte, clare și însoțite de activități practice. Copiii au nevoie să vadă, să simtă și să participe activ pentru a înțelege mesajul sărbătorii.

Povestirea religioasă

Povestea Învierii poate fi spusă folosind imagini, planșe, cărți ilustrate sau teatru de păpuși. Tonul trebuie să fie blând și liniștitor, evitând detaliile dramatice care ar putea speria copiii.

Exemplu concret:

Educatoarea poate folosi o lumânare aprinsă și poate spune:

„Așa cum lumina aceasta luminează încăperea, la fel iubirea lui Iisus luminează inimile oamenilor.”

Copiii vor asocia mai ușor lumina cu binele și cu bucuria Învierii.

Activități artistico-plastice

Activitățile practice îi ajută pe copii să participe emoțional la sărbătoare.

Exemple concrete:

- colorarea ouălor;
- realizarea unui coșuleț pascal;
- confecționarea unor iepurași sau mieluți din hârtie;
- pictarea unei lumânări;
- realizarea unei felicitări cu mesajul „Hristos a înviat!”.

În timpul activităților, cadrul didactic poate explica semnificația simbolurilor pascale:

- oul roșu simbolizează viața;
- lumina reprezintă speranța;
- mielul simbolizează bunătatea și blândețea.

Jocurile didactice

Prin joc, copiii învață natural și cu plăcere.

Exemplu concret:

Jocul „Fapta bună”

Copiii extrag imagini cu diferite situații și spun dacă personajul face o faptă bună sau nu:

- ajută un coleg;
- împarte jucării;
- mângâie un copil trist;
- spune adevărul.

La final, educatoarea explică faptul că Domnul Iisus dorește ca oamenii să fie buni și iubitori unii cu alții.

Participarea la tradiții și obiceiuri

Copiii înțeleg sărbătorile și prin experiențele trăite în familie.

Exemple concrete:

- participarea la slujba de Înviere;
- primirea Luminii Sfinte;
- ciocnirea ouălor roșii;
- salutul pascal „Hristos a înviat!” – „Adevărat a înviat!”;
- pregătirea cozonacilor și a mesei de sărbătoare.

Prin aceste experiențe, copiii dezvoltă sentimentul apartenenței la familie, comunitate și credință.

Rolul familiei și al educatoarei

Familia și grădinița trebuie să colaboreze pentru formarea valorilor morale și religioase ale copilului. Copiii învață mai ales prin exemplul adulților.

Dacă părinții și educatorii:

- vorbesc frumos;
- îi ajută pe ceilalți;
- sunt răbdători;
- oferă iubire și liniște,

copiii vor înțelege mai ușor mesajul Învierii.

Exemplu concret:

Un copil care vede că părintele oferă o masă unei persoane nevoiașă va înțelege mai bine ce înseamnă iubirea aproapelui decât printr-o simplă explicație teoretică.

Importanța educației religioase la vârsta timpurie

Educația religioasă contribuie la dezvoltarea armonioasă a copilului. Prin intermediul sărbătorilor religioase, cei mici învață:

- să fie buni;
- să ierte;
- să respecte;
- să mulțumească;
- să ofere ajutor.

Învierea Domnului este un prilej excelent pentru cultivarea emoțiilor pozitive, a empatiei și a comportamentelor morale.

Învierea Domnului poate fi înțeleasă de copii atunci când este prezentată cu blândețe, iubire și exemple apropiate de universul lor. Prin povești, jocuri, activități practice și participarea la tradițiile pascale, copiii descoperă adevăratele valori creștine: iubirea, bunătatea, iertarea și speranța.

Rolul educatoarei și al familiei este acela de a transforma această mare sărbătoare într-o experiență vie și emoționantă pentru cei mici, contribuind astfel la formarea unor oameni sensibili, empatici și apropiați de valorile morale și spirituale.

Bibliografie orientativă

1. Biblia pentru copii
2. Sfânta Scriptură
3. Cucoș, Constantin – *Educația religioasă. Repere teoretice și metodice*
4. Cerghit, Ioan – *Metode de învățământ*
5. Curriculum pentru educație timpurie
6. Revista „Învățământul preșcolar”

ÎNVIEREA DOMNULUI-SĂRBĂTOAREA LUMINII ȘI A BUCURIEI

PROF. RĂNACU JENI

ȘCOALA GIMNAZIALĂ „ȘTEFAN CEL MARE”, ALEXANDRIA

Ce este Paștele ?

Pentru creștinii ortodocși, **Paștele**, este cea mai mărită și solemnă dintre sărbători, care aduce creștinilor speranța mântuirii și a vieții veșnice, marcând biruința luminii asupra întunericului și a vieții asupra morții.

Învierea Domnului este sărbătoarea luminii și a bucuriei, este sărbătoarea când tot sufletul creștinesc , de la mic la mare se bucură și cântă „Hristos a înviat din morți / Cu moartea pe moarte călcând /Și celor din morminte /Viață dăruindu-le.” Creștinii trăiesc miracolul Învierii Domnului , în fiecare an și în fiecare duminică, prin participarea la sfânta liturghie, deoarece duminica este ziua când a înviat Domnul și ne-a adus bucurie și speranță în inimile noastre.

Nu întâmplător această sărbătoare , acest miracol al Învierii Domnului , este primăvara, când întreaga natură renaște și readuce la viață iarba, florile , pomii etc. Prin înviere totul reînvie, totul se schimbă, totul se transformă și renaște. Așa cum Hristos aduce viața pe pământ, biruind moartea , tot așa și primăvara alungă iarna și preschimbă totul în natură, înverzind, înflorind, readucând la viață plantele și întregul spectacol al naturii .

Sărbătoarea Paștelui este marcată de obiceiuri străvechi ce țin de credința unei curățiri și înnoiri interioare, manifestată prin primenirea casei și înnoirea hainelor, alături de alte tradiții. Pentru creștinii români, pregătirea Paștelui înseamnă mai întâi curățenia sufletului prin post, spovedanie și împărtășanie, mai apoi curățenia casei și bucatele care se fac în casă. De "curățenia de Paște" orice gospodină trebuie să se achite în timp util și să aibă casa lună pentru primirea musafirilor pe parcursul a trei zile de sărbătoare. Preparatele de Paști, care în general nu lipsesc de pe masă , sunt ouăle roșii, drobul de miel, pasca și cozonacul. Ouăle se vopsesc în Joia Mare, considerându-se un păcat mare orice lucru făcut în casă vineri, când la Biserică are loc Prohodul, slujba de prohodire, de plângere și de înmormântare a Domnului Iisus Hristos.

Ouăle roșii simbolizează sângele vărsat de Iisus pentru mântuirea omenirii. Legenda spune că după răstignirea lui Iisus, Pilat a fost invitat la o petrecere. Atunci un soldat a intrat în încăpere și a strigat că Iisus a înviat. Pilat, neîncredător, a spus că va crede acest lucru doar atunci când oul pe care îl ținea în mână se va înroși. Și oul s-a înroșit pe loc, iar Pilat a scăpat oul pe jos și a crăpat. Tot de atunci a rămas și obiceiul ca de Paște să se ciocnească ouăle.

O altă legendă spune că în dimineața Duminicii după Înviere, o copilă mergea cu un coș cu ouă la Ierusalim pentru a le vinde. Copila s-a întâlnit pe drum cu un evreu, care bucuros de vestea învierii lui Iisus, în loc de bună ziua i-a spus copilei Hristos a înviat. De atunci a rămas obiceiul ca de Paște, oamenii să se salute în acest fel.

Mielul de Paște este un alt simbol al acestei sărbători creștine și reprezintă simbolul lui Iisus. Ca și Mântuitorul, mielul este o jertfă adusă creștinătății. Mielul este și mâncarea tradițională de Paște și este pregătit după mai multe rețete, în funcție de zonă. Un alt preparat simbolic al sărbătorii de Paște este și drobul din carne de miel. Mielul pregătit pentru masa de Paște era fript cu toate măruntaiele la cuptor, fără a fi fiert și fără a i se zgrobi vreun os.

Deniile reprezintă unele dintre cele mai profunde slujbe ale creștinătății. Deniile se țin în Postul Mare al Paștelui, iar cele mai frecventate sunt cele din ultima săptămână a postului, în Săptămâna Mare. Deniile au apărut o dată cu creștinismul și se practică îndeosebi la lăsatul serii, după ora 18:00.

Deniile din Săptămâna Mare încep cu seara de Florii și țin apoi de luni până vineri, când preoții rostesc rugăciuni rituale și citesc fragmente din Vechiul Testament. Tradiția spune că până la începerea Deniilor, casa trebuie să fie curată, iar pomii și gardurile vopsite. Femeile care merg la biserică pentru slujba Deniilor trebuie să poarte pe cap o năframă neagră.

În noapte de sâmbătă spre duminică, când are loc slujba de Înviere a Domnului, creștinii se îmbracă cu ce au ei mai frumos și merg la sfânta biserică, femeile purtând pe cap năframe albe, ce simbolizează lumina pură a lui Hristos, lumina Învierii Sale pe care trebuie s-o poarte în suflete și în inimi tot anul. Lumina lui Hristos se ține aprinsă în casele credincioșilor până la Înălțare, în toată perioada luminată, ocrotindu-i pe creștini și luminându-le inimile și suflete.

În mai toate zonele țării există obiceiul ca, în dimineața zilei de Paște, membrii familiei să se îmbrace în haine noi, curate și să meargă la biserică pentru a lua “paște”. Fiecare dintre aceștia trebuie să aibe ou roșu în buzunar. Astfel că, după ce vor ieși din biserică, vor ciocni tradiționalele ouă roșii în timp ce rostesc binecunoscuta formulă “Hristos a Înviat”, la care se răspunde cu “Adevărat a Înviat”. Se mai spune, de asemenea, că din primul ou ciocnit este bine să guste toată familia pentru a fi împreună întotdeauna. Acest ou trebuie spart de capul familiei, care îl împarte în atâtea bucăți câți membri are familia.

Sărbătoarea Paștelui simbolizează astfel bucurie, lumină și speranță. Credincioșii din întreaga lume primesc marea sărbătoare a Paștelui cu iubire, împlinire sufletească și veselie. Tradiția spune că în cele trei zile ale Învierii ard în văzduh trei candel mari, ce nu le vede nimeni. De asemenea, Sărbătoarea Paștelui este și un prilej de reuniune cu membrii familiei, când se lasă deoparte grijile și problemele de zi cu zi, iar gândurile se îndreaptă către fapte bune și recunoștință. Toț sufletul creștinesc trebuie să fie luminat, să transmită bucurie, să se bucure și să tresalte la salutul „Hristos a înviat !”

Bibliografie:

1. Ghinoiu I „Sărbători și obiceiuri românești”, Editura Elion, București, 2023
2. Simion Florea Marian, „Sărbătorile la români”, voi. II, Editura Fundației Cultural Române, București, 2001.

ÎNVIERE DOMNULUI-SPERANȚA MÂNTUIRII

PROF. MATEI FLORINELA

ȘCOALA GIMNAZIALĂ „ȘTEFAN CEL MARE”, ALEXANDRIA

Învierea Domnului este fundamentul credinței creștine, reprezentând momentul în care Iisus Hristos a triumfat asupra morții prin jertfa Sa pe cruce. Sărbătoarea Paștelui (Învierea) oferă credincioșilor speranța mântuirii și a vieții veșnice.

❖ Semnificația Teologică

Fundamentul Creștinismului: Fără Înviere, credința creștină și-ar pierde sensul. Apostolul Pavel menționează în Epistola I către Corinteni că, dacă Hristos nu ar fi înviat, propovăduirea și credința ar fi zadarnice.

❖ Biruința asupra morții

Învierea nu este doar o revenire la viața biologică, ci o transformare a naturii umane care deschide calea spre îndumnezeire și viață veșnică.

❖ Iertarea păcatelor

Prin patima și Învierea Sa, Iisus plătește prețul păcatelor omenirii, reconciliind omul cu Dumnezeu.

❖ Relatarea Biblică

Evenimentele sunt consemnate în detaliu în cele patru Evanghelii canonice (Matei, Marcu, Luca și Ioan): Răstignirea și Punerea în Mormânt: Iisus este răstignit pe Golgota, iar trupul îi este coborât de pe cruce și așezat într-un mormânt nou, săpat în stâncă, sigilat și păzit de soldați romani.

Descoperirea Mormântului Gol: În prima zi a săptămânii (duminică), femeile mironosițe vin la mormânt și găsesc piatra răsturnată. Un înger le vestește că Iisus a înviat.

Arătările de după Înviere: Hristos li se arată Mariei Magdalena, apostolilor și altor ucenici, întărindu-le credința și oferindu-le mandatul misionar.

Tradiții, Obiceiuri și Symbolism

Sărbătoarea Învierii este însoțită de o serie de obiceiuri străvechi păstrate cu sfințenie:

*Lumina Sfântă: Simbolizează trecerea de la întunericul păcatului la lumina Adevărului și a Învierii.

*Ouale Roșii: Tradiția spune că Maica Domnului, venită să plângă la răstignire, a așezat un coș cu ouă sub cruce, acestea înroșindu-se de la sângele Mântuitorului. Oul roșu simbolizează viața și sacrificiul.

*Pasca și preparatele tradiționale: Masa de Paște reunește familia, marcând bucuria și sfârșitul postului.

Importanța Istorică și Culturală

Învierea lui Iisus împarte istoria în două ere: înainte de Hristos (î.Hr.) și după Hristos (d.Hr.). Evenimentul a generat o bogată cultură artistică (pictură, muzică, literatură) și a stat la baza formării civilizației europene moderne.

VALORIFICAREA EDUCATIVĂ A SĂRBĂTORII PAȘTELUI ÎN ÎNVĂȚĂMÂNTUL PREȘCOLAR

Prof. POPESCU GABRIELA

Prof. ALEXANDRESCU GABRIELA

LICEUL DE ARTE „VICTOR GIULEANU/ GRĂDINIȚA CU P. P. NORD 2, VÂLCEA

Sărbătoarea Paștelui ocupă un loc central în spiritualitatea creștină, reprezentând momentul fundamental al credinței, prin celebrarea Învierii Domnului Iisus Hristos. Dincolo de dimensiunea religioasă, aceasta constituie un reper cultural și moral deosebit de important, oferind multiple valențe educative ce pot fi valorificate în mediul preșcolar.

De-a lungul timpului, Paștele a fost perceput atât ca simbol al trecerii (de la robie la libertate, în tradiția iudaică), cât și ca expresie a biruinței vieții asupra morții, în tradiția creștină. Această dublă semnificație permite integrarea tematicii pascale în activitățile educaționale, facilitând formarea timpurie a unor valori precum iubirea, bunătatea, empatia și solidaritatea.

Pentru prima dată, Paștele a fost sărbătorit în jurul anului 1400 î.Hr., când evreii au părăsit Egiptul cu ajutorul lui Dumnezeu. Cuvântul „Paști” este de origine ebraică (Pesah = trecere), iar în limba română provine din forma bizantino-latină „Paschae”. Paștele evreilor marca trecerea poporului ales prin Marea Roșie, din robia Egiptului în pământul făgăduinței, Canaan, în timp ce pentru creștini reprezintă, în primul rând, sărbătoarea Învierii Domnului.

În primele veacuri creștine, termenul „Paști” desemna atât Cina cea de Taină, cât și Patimile și Învierea Domnului. Ulterior, sensul s-a restrâns la sărbătoarea Învierii, așa cum este cunoscută astăzi. Paștele reprezintă cea mai veche sărbătoare creștină, fiind celebrată încă din epoca apostolică.

În învățământul preșcolar, tematica pascală este valorificată printr-o abordare integrată, care îmbină elemente de educație pentru societate, dezvoltarea limbajului și educația artistico-plastică. Un accent deosebit se pune pe transmiterea mesajului creștin într-o manieră adaptată vârstei copiilor, prin intermediul povestirilor și al activităților interactive.

Astfel, copiii sunt familiarizați, într-o formă accesibilă, cu evenimentele esențiale din viața lui Iisus Hristos, respectiv răstignirea și Învierea. Conținuturile sunt prezentate sub forma unor povestiri simple, accentul fiind pus pe ideea de iubire, sacrificiu și speranță, evitându-se detaliile care ar putea genera teamă, și punându-se în evidență finalul pozitiv – Învierea, ca simbol al vieții și al bucuriei.

Un exemplu relevant din practica didactică îl constituie activitatea integrată „Lumina Învierii”, desfășurată în cadrul grupeii. Activitatea a debutat cu o povestire educativă despre Învierea Domnului, adaptată nivelului de înțelegere al copiilor. Prin dialog dirijat, copiii au fost încurajați să exprime idei și emoții legate

de această sărbătoare. Pentru consolidarea mesajului transmis, copiii au participat la o activitate practică de realizare a unei „Lumânări de Paște”, prin plierea foilor de ceară de albine în jurul unui fitil. Activitatea a fost valorificată și din punct de vedere practic, fiecare lucrare fiind utilizată ulterior ca element decorativ pentru masa de Paște. În același timp, copiii au asociat simbolic lumina cu binele, speranța și bucuria.

O altă activitate desfășurată a fost jocul didactic „Recunoaște simbolul pascal”, în cadrul căruia copiii au identificat imagini reprezentative (crucea, ouăle roșii, mielul, biserica), discutând semnificația acestora într-un mod accesibil. Această activitate a contribuit la dezvoltarea gândirii și a capacității de asociere.

De asemenea, activitățile artistico-plastice au avut un rol important. Copiii au participat la decorarea ouălor folosind tehnici variate, precum lipire, pictură sau aplicarea de elemente decorative. Aceste activități au stimulat creativitatea, motricitatea fină și simțul estetic.

În cadrul activităților de dezvoltare a limbajului, au fost utilizate povestiri tematice, poezii și cântece specifice sărbătorii Paștelui, contribuind la îmbogățirea vocabularului și la dezvoltarea expresivității verbale.

Un alt exemplu de activitate relevantă îl constituie realizarea unui „Coș de Paște” în miniatură, în care copiii au așezat simboluri specifice (ouă, miel, pască). Prin această activitate, s-a realizat o conexiune între mediul educațional și cel familial, facilitând înțelegerea tradițiilor.

Experiența didactică demonstrează că astfel de activități contribuie la crearea unui climat afectiv pozitiv, în care copiii participă cu interes și entuziasm. În același timp, acestea favorizează formarea unor comportamente prosociale și interiorizarea valorilor morale fundamentale încă de la vârste fragede.

Integrarea sărbătorilor religioase în demersul educațional reprezintă o modalitate eficientă de a îmbina tradiția cu educația modernă, oferind copiilor experiențe de învățare autentice și relevante.

În concluzie, valorificarea pedagogică a sărbătorii Paștelui, realizată într-o manieră adaptată particularităților de vârstă, contribuie la dezvoltarea armonioasă a copiilor și la formarea unei baze valorice solide. Astfel, copiii înțeleg că, deși sărbătoarea Paștelui revine în fiecare an, bucuria și semnificația ei rămân mereu vii, fiind trăite de fiecare dată ca o experiență nouă.

BIBLIOGRAFIE:

- Evseev Ivan, *Dictionar de simboluri și arhetipuri culturale*, Editura Amarcord, Timișoara, 1994;
- Ghinoiu Ion, *Vârstele timpului*, Editura Meridiane, București, 1998;

ÎNVIEREA DOMNULUI: BUCURIE ȘI LUMINĂ

Profesor educație timpurie: IVĂNUȘ CARMEN

Profesor educație timpurie: DUȚU GABRIELA

LICEUL DE ARTE „VICTOR GIULEANU/ GRĂDINIȚA CU P. P. NORD 2, VÂLCEA

Sărbătoarea Învierii Domnului, cunoscută în tradiția creștină drept Paștile, reprezintă evenimentul central al istoriei mântuirii, fiind fundamentul pe care se sprijină întreaga dogmă și viață spirituală a Bisericii. Dincolo de dimensiunea istorică a mormântului gol, Învierea este proclamată ca o biruință definitivă a vieții asupra morții și a luminii asupra întunericului, oferind umanității o perspectivă nouă asupra existenței.

Învierea nu este doar o minune izolată în timp, ci un act cosmogonic prin care întreaga creație este restaurată și readusă în dialog cu Creatorul ei. Prin jertfa Sa pe Cruce și coborârea în iad, Iisus Hristos a sfârșit legăturile stricăciunii, transformând moartea dintr-un sfârșit tragic într-o punte către viața veșnică. Această trecere este sursa principală a bucuriei pascale, o stare care depășește simpla emoție umană și devine o realitate ontologică pentru cel credincios.

Lumina ocupă un loc central în simbolistica acestei sărbători, fiind manifestarea vizibilă a prezenței divine care alungă umbrele păcatului. În noaptea de Înviere, ritualul oferirii Luminii Sfinte simbolizează trezirea sufletelor din letargia spirituală și chemarea la o viață trăită sub semnul adevărului. Această lumină nu este una fizică, ci una interioară, menită să lumineze unghiurile ascunse ale conștiinței și să ghideze pașii omului către comuniune.

Bucuria pascală este strâns legată de conceptul de iertare și reconciliere, așa cum se menționează în cântările liturgice care ne îndeamnă să ne îmbrățișăm unii pe alții și să îi iertăm pe cei care ne-au greșit.

Înviearea elimină barierele fricii și ale urii, instaurând o stare de pace care izvorăște din certitudinea că Dumnezeu a biruit lumea. Această bucurie nu este una zgomotoasă, ci profundă, așezată pe temelia nădejdi că suferința nu are ultimul cuvânt.

Din perspectivă teologică, Înviearea Domnului fundamentează învierea universală a neamului omenesc la sfârșitul timpurilor. Hristos este numit „pârgha celor adormiți”, ceea ce înseamnă că prin El, natura umană a fost îndumnezeită și pregătită pentru eternitate. Astfel, lumina Paștelui proiectează o rază de speranță asupra fiecărui mormânt, transformând teama de neant în așteptarea unei reîntâlniri glorioase în împărăția lui Dumnezeu.

Tradițiile populare și liturgice care însoțesc această perioadă, de la postul de curățire până la masa festivă, subliniază nevoia omului de a participa trupește și sufletește la acest eveniment. Simplitatea gestului de a ciocni ouă roșii, simbol al sângelui vărsat și al vieții care pulsează sub coajă, reiterează în plan cotidian marea taină a Învierii. Aceste ritualuri mențin vie legătura dintre sacru și profan, amintindu-ne că bucuria credinței trebuie să se manifeste în fiecare aspect al vieții.

În concluzie, Înviearea Domnului rămâne un far de lumină neîncetată într-o lume marcată adesea de incertitudine și suferință. Ea ne invită să fim martori ai luminii și purtători ai unei bucurii care nu se stinge, provocându-ne să ne transformăm viața într-o continuă sărbătoare a victoriei binelui. Mesajul „Hristos a înviat!” este, în esență, afirmația supremă a iubirii divine care nu lasă omul pradă singurătății sau morții.

Bibliografie:

Braniște, E. (2001). *Liturgica specială*. Editura Lumea Credinței.

Clement, O. (2000). *Reflecții asupra Paștelui*. Editura Humanitas.

Popescu, D. (1996). *Hristos, Biserica, Omul*. Editura Institutului Biblic și de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române.

Stăniloae, D. (1991). *Teologia Dogmatică Ortodoxă* (Vol. 2). Editura Institutului Biblic și de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române.

ÎNVIEREA DOMNULUI – BUCURIA CREȘTINĂȚĂȚII

PROF. ÎNV. PRIMAR DEACONU DANIELA ,
ȘCOALA GIMNAZIALĂ „GHEORGHE TĂTĂRESCU”, TÎRGU JIU

Înviearea Domnului reprezintă unul dintre cele mai importante și profunde momente din credința creștină, fiind sărbătoarea care aduce în sufletele oamenilor bucurie, speranță și lumină. Aceasta marchează biruința vieții asupra morții, a binelui asupra răului și a luminii asupra întunericului, devenind un simbol al renașterii spirituale și al mântuirii.

Pentru creștini, Înviearea Domnului nu este doar un eveniment istoric, ci o realitate vie, care se reflectă în fiecare suflet ce crede. După suferința și jertfa de pe cruce, momentul Învierii aduce alinare și întărește credința că iubirea lui Dumnezeu este mai puternică decât orice suferință. Lumina care izvorăște din acest eveniment simbolizează adevărul, speranța și viața veșnică.

Bucuria Învierii este trăită intens de credincioși, mai ales în noaptea de Paște, când lumina sfântă este împărțită tuturor. Această lumină nu este doar una fizică, ci și una spirituală, care pătrunde în inimile oamenilor, aducând pace, iertare și dorința de a fi mai buni. Salutul „Hristos a înviat!” și răspunsul „Adevărat a înviat!” exprimă această bucurie comună și credința în miracolul Învierii.

În același timp, Înviearea Domnului ne îndeamnă la reflecție asupra propriei vieți. Este un moment potrivit pentru a ierta, pentru a renunța la răutate și pentru a cultiva iubirea față de aproapele nostru. Lumina Învierii ne arată calea spre o viață mai curată, mai sinceră și mai plină de sens.

Înviearea Domnului este o sărbătoare a bucuriei și a luminii, care aduce speranță și întărire sufletească. Ea ne amintește că, indiferent de greutățile vieții, există întotdeauna o cale spre lumină și renaștere. Prin credință și iubire, fiecare dintre noi poate trăi această lumină în propria viață.

Înviearea Domnului reprezintă unul dintre cele mai importante și fundamentale evenimente ale creștinătății. Sărbătorită în fiecare an la Paște, Înviearea lui Iisus Hristos aduce speranță, lumină și mântuire pentru întreaga omenire.

Potrivit Sfintei Scripturi, Iisus Hristos a fost răstignit pe cruce, a murit și a fost îngropat. După trei zile, însă, El a înviat din morți, așa cum vestise anterior ucenicilor Săi. Momentul Învierii este descris în Evangheliile ca fiind unul plin de mister și slavă divină. Femeile mironosițe, care au mers la mormânt pentru a unge trupul lui Iisus, au descoperit că piatra fusese dată la o parte, iar mormântul era gol. Un înger le-a vestit că Hristos a înviat.

Semnificația Învierii este profundă. În primul rând, ea confirmă divinitatea lui Iisus Hristos și adevărul învățăturilor Sale. Prin Înviere, El arată că moartea nu este sfârșitul existenței, ci o trecere către viața veșnică. De asemenea, Învierea oferă oamenilor speranța mântuirii și a iertării păcatelor.

Pentru creștini, Paștele este cea mai mare sărbătoare religioasă. În noaptea de Înviere, credincioșii participă la slujba specială, unde primesc lumina sfântă și rostesc salutul „Hristos a înviat!”, la care se răspunde „Adevărat a înviat!”. Acest moment simbolizează lumina lui Hristos care învinge întunericul păcatului.

Tradițiile de Paște sunt variate și pline de simboluri. Ouăle roșii, de exemplu, simbolizează sângele lui Hristos și viața nouă. De asemenea, masa de Paște reunește familia și reflectă bucuria Învierii.

Învierea Domnului este un eveniment central al credinței creștine, care transmite un mesaj puternic de iubire, speranță și renaștere spirituală. Ea ne îndeamnă să fim mai buni, mai iertători și să credem în puterea binelui.

Bibliografie

1. **Biblia** sau **Sfânta Scriptură**, Editura Institutului Biblic și de Misiune Ortodoxă, București.
2. Noul Testament, Evangheliile după Matei, Marcu, Luca și Ioan.
3. Învățătura de credință ortodoxă, Editura Institutului Biblic și de Misiune Ortodoxă, București.
4. Biserica Ortodoxă Română – materiale catehetice și religioase.
5. Site-uri religioase:
 - o www.basilica.ro
 - o www.crestinortodox.ro

ÎNVIEREA DOMNULUI-LUMINA ÎNTREGII OMENIRI

**PROF. ÎNV. PRIMAR PREDĂ IOANA
ȘCOALA GIMNAZIALĂ NR. 67. BUCUREȘTI, SECTOR 3**

Învierea Domnului reprezintă evenimentul central al credinței creștine fiind cea mai mare sărbătoare a Bisericii. Dacă nu ar fi avut loc Învierea, întreaga învățătură creștină și-ar fi pierdut sensul, deoarece Învierea confirmă dumnezeirea lui Iisus Hristos, faptul că este Fiul Lui Dumnezeu Tatăl și biruința Sa asupra morții. Ea nu este doar o întâmplare din trecut, o simplă poveste, ci o realitate vie, care continuă să influențeze profund viața oamenilor. Prin Înviere, lumea primește nu doar o veste bună ca la Buna Vestire sau ca la Crăciun, ci o transformare profundă: tristețea se schimbă în bucurie, iar întunericul în lumină.

În primul rând, Învierea Domnului este izvorul unei bucurii autentice, trăită mai întâi de către Maica Domnului și de apostolii Lui Hristos în Ierusalim imediat după Înviere, dar este și o bucurie durabilă, ce SECTOR 3 se transmite cu credință din generație în generație, până la sfârșitul veacurilor.

Sfintele Pătimiri și răstignirea Mântuitorului sunt evenimente reale, pe care le re trăim cu adâncă recunoștință pentru jertfa Domnului care a primit să sufere batjocură, bătaie, cruce, piroane și moarte pentru ca noi toți să ne putem întoarce în Patria cerească. După patimile și răstignirea Mântuitorului, ucenicii săi au fost cuprinși de deznădejde și frică. Toată nădejdea într-o împărăție condusă de Hristos s-a spulberat, moartea lui Hristos părea să fi pus capăt tuturor speranțelor lor. Însă, în dimineața Învierii, în prima zi a săptămânii, totul s-a schimbat și a căpătat alt sens, adevăratul sens al omenirii. Femeile mironosițe care au ajuns primele la mormânt, au primit vestea cea mare de la Înger și au dus-o mai departe ucenicilor. De aceea, în dimineața sfântă de Paști, salutul creștinilor constă în vestea cea bună: „Hristos a înviat”!. Ucenicii care au primit vestea Învierii au fost uimiți, surprinși și neîncredători la început. Dar noi, cei din zilele noastre, putem mărturisi, fără nicio îndoială încredințați de acest adevăr, că „Adevărat a înviat!”. Această veste s-a răspândit în toată lumea, aducând bucurie unora, și frică celor care l-au prigonit încă de la nașterea Sa.

Bucuria Învierii nu este una superficială, trecătoare, ci una veșnică, care izvorăște din faptul că Hristos, prin Învierea Sa, ne-a arătat și ne-a dat nădejdea că moartea nu este sfârșitul existenței, ci începutul unei vieți noi, veșnice.

Această bucurie se transmite din generație în generație și este trăită în mod special în noaptea de Paște, când credincioșii participă la slujba Învierii. Momentul în care se rostește „Hristos a înviat!” este unul de intensă emoție spirituală, iar răspunsul „Adevărat a înviat!” exprimă credința și comuniunea dintre oameni.

În al doilea rând, Învierea Domnului este lumină pentru întreaga lume. Prin Înviere, Iisus Hristos devine „Lumina lumii”, arătând oamenilor calea spre mântuire..

Un moment simbolic deosebit este acela al împărțirii luminii în noaptea de Paște. Credincioșii primesc lumina sfântă și o duc mai departe, aprinzând lumânările celor din jur. Acest gest simplu are o semnificație profundă: lumina nu se diminuează atunci când este împărțită, ci, dimpotrivă, se răspândește și crește. Astfel, fiecare om este chemat să devină purtător de lumină, să aducă speranță și bunătate în viața celor din jur.

Învierea are un ecou profund: viața are un sens, iar iubirea este mai puternică decât orice rău. Credința în Înviere îi ajută pe oameni să depășească momentele dificile, să nu își piardă speranța și să continue să creadă în bine.

A trăi în lumina Învierii înseamnă a ierta, a ajuta, a iubi și a avea încredere în Dumnezeu. Făcând aceste fapte bune, virtuți ale creștinului, credinciosul nu este doar un martor al acestui eveniment, ci și un participant activ la răspândirea bucuriei și luminii divine.

În concluzie, Învierea Domnului este busola credinței creștine pentru că ne arată că viața biruie moartea, că iubirea învinge ura și că speranța nu trebuie pierdută niciodată. Prin Înviere, fiecare om este chemat la o viață nouă, trăită în credință, iubire și lumină. Astfel, mesajul acestei mari sărbători rămâne mereu viu și actual, luminând calea fiecăruia dintre noi.

Bibliografie

- ✓ https://cseilsi Sibiu.ro/wp/wpcontent/uploads/2013/10/Traditii_si_obiceiuri_de_Pasti_FINAL.pdf<https://revistaeducatie.ro/wp-content/uploads/2026/01/Lucrarile-proiectuluiPastele-un-dar-al-iubirii.pdf>
- ✓ <https://basilica.ro/episcopul-nestor-despre-invierea-lui-hristos-sa-ne-calauzeasca-viata-spre-adevarata-libertate/>
- ✓ <https://doxologia.ro/lumina-invierii-lumina-datatoare-de-viata-vesnica>
- ✓ <https://www.crestinortodox.ro/carti-ortodoxe/fundamentul-sfintelor-scripturi/invierea-mantuitorului-si-aratarile-sale-80291.html>

ÎNVIEREA DOMNULUI- BUCURIE ȘI LUMINĂ

**PROF ED. TIMPURIE FERARU DANIELA
GRĂDINIȚA CU P. P. NR. 6 ALEXANDRIA**

Învierea Domnului reprezintă cea mai mare și mai importantă sărbătoare a creștinătății. Ea marchează biruința vieții asupra morții și este un simbol al speranței, al iubirii și al luminii. Pentru copiii de grădiniță, această sărbătoare oferă un context potrivit pentru a descoperi valori morale esențiale, precum bunătatea, iertarea și generozitatea.

Semnificația religioasă a Învierii

Potrivit credinței creștine, Iisus Hristos a fost răstignit pe cruce și, după trei zile, a înviat din morți. Acest eveniment este considerat o minune și dovada iubirii lui Dumnezeu pentru oameni. Învierea transmite un mesaj profund: chiar și în momentele dificile, există speranță și lumină.

Pentru copii, această semnificație poate fi explicată într-un mod simplu: binele învinge întotdeauna răul, iar iubirea este cea mai puternică forță.

Tradiții și obiceiuri pascale

Sărbătoarea Învierii este însoțită de numeroase tradiții și obiceiuri care îi apropie pe copii de valorile culturale și religioase:

- **Vopsirea ouălor roșii** – oul simbolizează viața, iar culoarea roșie amintește de jertfa lui Iisus.
- **Salutul pascal** – „Hristos a înviat!” / „Adevărat a înviat!”
- **Participarea la slujba de Înviere** – unde credincioșii primesc lumină, simbol al credinței.
- **Pregătirea bucatelor tradiționale** – cozonacul și pasca sunt nelipsite de pe masa de sărbătoare.

Aceste tradiții pot fi valorificate în grădiniță prin activități practice: pictarea ouălor, confectionarea de decorațiuni sau jocuri tematice.

Importanța educativă pentru copiii de grădiniță

Tema Învierii Domnului contribuie la dezvoltarea morală și emoțională a copiilor. Prin povești, discuții și activități creative, aceștia învață:

- să fie mai buni și mai răbdători;
- să împartă cu ceilalți;
- să ofere și să primească iertare;
- să respecte tradițiile și valorile familiei.

Cadrele didactice pot folosi metode interactive precum povestirea, jocul de rol, desenul și cântecele tematice pentru a face învățarea mai atractivă.

Simboluri ale luminii și bucuriei

Lumina este elementul central al acestei sărbători. Ea simbolizează adevărul, speranța și renașterea. În noaptea de Înviere, oamenii aprind lumânări, iar acest gest simplu devine o lecție importantă pentru copii: fiecare poate aduce lumină în viața celorlalți prin fapte bune.

Bucuria este, de asemenea, un element esențial. Copiii simt această atmosferă prin reuniunile de familie, daruri și activități plăcute, ceea ce contribuie la dezvoltarea unei stări de bine și siguranță emoțională.

Concluzie

Învierea Domnului este o sărbătoare a bucuriei, a iubirii și a luminii, care oferă numeroase oportunități educative în învățământul preșcolar. Prin intermediul acestei teme, copiii învață valori importante și își dezvoltă comportamente pozitive, într-un mod accesibil și plăcut. Astfel, mesajul Învierii devine o lecție de viață adaptată vârstei lor.

Bibliografie

1. Biblia sau Sfânta Scriptură, Editura Institutului Biblic și de Misiune Ortodoxă, București.
2. Programa pentru educația timpurie (Ministerul Educației, România).
3. Cucos, Constantin – *Pedagogie*, Editura Polirom, Iași.
4. Șchiopu, Ursula – *Psihologia copilului*, Editura Didactică și Pedagogică, București.
5. Tradiții și obiceiuri românești – materiale didactice pentru învățământul preșcolar.

ÎNVIEREA DOMNULUI-LUMINĂ ȘI BUCURIE ÎN SUFLETELE COPILOR DE GRĂDINIȚĂ

**PROF. GEORGESCU DOINIȚA NICOLETA
GRĂDINIȚA CU P.P. NR 6, ALEXANDRIA**

În fiecare primăvară, odată cu apropierea sărbătorii Învierii Domnului, grădinița devine un spațiu plin de emoție, culoare și semnificație. Este momentul în care copiii fac primii pași în înțelegerea uneia dintre cele mai importante sărbători creștine, într-un mod adaptat vârstei lor, prin activități simple, dar încărcate de sens.

Pentru cei mici, „Învierea Domnului” nu este doar o sărbătoare, ci o experiență trăită prin joc, poveste și descoperire. Educatoarea devine ghidul care transformă concepte profunde în înțelesuri accesibile, vorbindu-le copiilor despre iubire, bunătate, iertare și speranță. Astfel, mesajul Învierii nu este prezentat ca o lecție abstractă, ci ca o poveste vie despre lumină care învinge întunericul.

Activitățile desfășurate în această perioadă sunt variate și atent alese. Copiii ascultă povești despre Paște, învață cântece tematice, participă la discuții libere și își exprimă emoțiile prin desen și lucru manual. Ouăle colorate, simbol al vieții și al reînnoirii, devin pretext pentru activități creative, iar micile lor mâini transformă simple materiale în adevărate opere pline de culoare și bucurie.

Un moment aparte îl reprezintă activitățile practice, în care copiii vopsesc ouă, realizează felicitări sau decorațiuni pascale. În aceste momente, nu doar îndemânarea este exersată, ci și răbdarea, cooperarea și dorința de a împărtăși cu ceilalți. Fiecare copil simte că face parte dintr-o comunitate, în care bucuria este mai mare atunci când este împărtășită.

În același timp, educatoarea pune accent pe valorile morale transmise de această sărbătoare. Prin exemple simple și situații apropiate de universul copiilor, aceștia învață ce înseamnă să fii bun, să ierți și să ajuti. Astfel, Învierea Domnului devine nu doar un eveniment religios, ci și o lecție de viață.

Consider că introducerea acestor teme în grădiniță este esențială pentru formarea copilului, deoarece contribuie la dezvoltarea lui emoțională și morală. Copiii nu doar află informații, ci învață să simtă și să trăiască bucuria, liniștea și speranța pe care această sărbătoare le aduce.

În concluzie, „Învierea Domnului” la grădiniță este mai mult decât o activitate tematică – este o experiență care aduce lumină în sufletele copiilor. Prin joc, creativitate și iubire, cei mici descoperă frumusețea acestei sărbători și învață, pas cu pas, să devină mai buni, mai sensibili și mai deschiși către ceilalți.

SĂRBĂTOAREA PAȘTELUI PE ÎNȚELESUL COPIILOR

PROF PT. ED. TIMPURIE CHIRILĂ FILOFTEIA
ȘCOALA GIMNAZIALĂ „PRINCIPESA ELENA BIBESCU”
STRUCTURĂ GRĂDINIȚA cu P. P. NR. 2
BÂRLAD, JUD. VASLUI

Învierea Domnului este cea mai importantă sărbătoare în calendarul creștin, fiind însoțită, în România, de numeroase tradiții și obiceiuri, unele moștenite din generație în generație.

Tradițiile de Paște pentru copii includ activități creative și educative, menite să aducă bucurie și să transmită valorile culturale. Tradițiile debutează cu săptămâna mare, care începe de la duminica Floriilor, atunci când Iisus Hristos intră în Ierusalim, și se termină cu duminica Paștelui, atunci când Hristos Învie. În această săptămână se fac ultimele pregătiri pentru marea sărbătoare, se fac ouă roșii și cozonaci, drob de miel și pasca. Această săptămână simbolizează chinurile prin care trece Mântuitorul, de la trădarea lui de către Iuda, până la răstignirea pe cruce pe dealul Golgota, urmată de moartea lui și încheiată cu Învierea. În Sâmbăta Mare spre Duminică Învierii, toată lumea merge la biserică pentru a asista la Învierea Domnului, pentru a lua lumină ca să o ducă la cimitir morților din familie, dar și acasă, pentru a avea lumina în viață și în suflet, pentru a lua tradiționalele Sfinte Paști - anafura sfințită și pentru a lua flori sfințite, dintre cele care au fost duse în Vinerea Mare la biserică, pentru a le pune acasă la icoane. Noaptea Învierii este deosebită, ea simbolizând noaptea luminii, a izbăvirii omului din iad, din păcat și din moarte. În Duminică Învierii, obiceiul este ca oamenii să poarte haine noi, semnificație a primenirii trupului și a sufletului, iar dimineața se pune într-un ibric apă rece, un ou și un ban de argint, și se spală cu această apă pentru a fi rumeni în obraji ca oul, pentru a fi tari ca banul și pentru a avea belșug.

Iată principalele tradiții de Paște pe înțelesul copiilor:

- Vopsirea și decorarea ouălor: Copiii adoră să folosească frunze pentru modele naturale sau să încondeieze ouăle cu ceară. Ouăle roșii simbolizează jertfa și învierea, fiind un simbol al noii vieți.
- Vânătoarea ouălor de Paște: Ascunderea ouălor de ciocolată prin casă sau grădină, simbolizând "iepurașul" care aduce daruri
- Ciocnitul ouălor: Un obicei competitiv și distractiv, unde se spune "Cristos a înviat!" și se răspunde cu "Adevărat a înviat!"

- Pregătirea coșului pentru sfințire: Implicarea copiilor în așezarea ouălor, a cozonacului și a pascăi într-un coș, care va fi dus la biserică.
- Tradiția spălatului cu ou roșu: În dimineața de Paște, copiii se spală pe față cu apă în care s-a pus un ou roșu (pentru sănătate) și un ou alb (pentru puritate), adesea încercând să ia bănuții de pe fundul vasului.
- Povestea Paștelui: Explicarea semnificației sărbătorii prin basme, filmulețe educative sau vizite la biserică, adaptate vârstei lor.

Superstiții despre ziua de Paște

Superstițiile zilei de Paște sunt pe cât de multe, pe atât de diverse și de surprinzătoare. Acestea se referă în principal la vreme, sănătate, noroc, spor și belșug. Se spune despre vremea din ziua de Paște că dacă va ploua, atunci până la Rusalii va fi tot ploios, iar de va bate grindina în ziua de Paște, atunci anul va fi mănos. Dacă vrei să-ți afli norocul păstrează oul fiert, sfințit în ziua de Paște, până la Paștele următor. Atunci sparge-l: de va fi gol, n-ai noroc, de va fi plin, ești cu mare noroc. În ceea ce privește somnul, se spune că cine doarme în ziua de Paște va fi tot anul somnoros. De asemenea, tot legat de somn, se mai spune că în ziua de Paște nu e bine să dormi deoarece îți fură dracul pasca. Din vremuri de demult se mai crede că cine se naște în ziua de Paște va fi un om norocos pentru tot restul vieții.

Activitate integrată (Domeniul Om și Societate + Domeniul Limbă și Comunicare):

„Prietenii Iepurasului de Paște”

Descrierea activității:

Această activitate interactivă și distractivă introduce copiii în atmosfera sărbătorilor de Paște, explorând obiceiuri și simboluri specifice. Copiii vor participa la discuții și jocuri interactive învățând despre semnificația Paștelui într-un mod adaptat vârstei lor.

Scopul:

Dezvoltarea capacității copiilor de a înțelege și de a folosi vocabularul specific sărbătorii de Paște, în timp ce cultivă sentimente de apartenență, de recunoștință și de bucurie față de valorile creștine și tradițiile acestei sărbători stimulând empatia, spiritul de comunicare și respectul față de familie și de comunitate.

Obiective operaționale:

- să asculte cu atenție informațiile prezentate;
- să așeze imaginile în ordinea desfășurării acțiunilor;
- să formuleze propoziții despre tradițiile de Paște pornind de la imaginile prezentate;
- să bifeze răspunsurile corecte despre simbolurile de Paște;
- să formuleze propoziții despre masa de Paște pornind de la imaginile prezentate;
- să răspundă corect la întrebările date de roata aleatoare;
- să găsească ouăle ascunse, cu ajutorul indiciilor date de cărțile aleatorii.

Pentru copiii de vârstă preșcolară, conceptele abstracte pot fi greu de înțeles, așa că este important să explici semnificația Paștelui folosind exemple concrete.

Prin și pentru aceste tradiții, unele dintre cele mai frumoase din lume, sărbătoarea Învierii este prilej de reunire a familiei în jurul mesei cu preparate tradiționale, este motiv de bucurie și de optimism.

Bibliografie

1. Curriculum pentru Educație Timpurie , 2019, M.E.
2. Biblia ilustrată pentru copii, Borislav A., Vera M., Editura: Editura Maranatha, 2024;
3. Manual de religie pentru Clasa Pregătitoare și Clasa I, Monica O., Dorin O., Editura Basilica a Patriarhiei Române, 2013;

PAȘTELE ȘI TRADIȚIILE ÎN MARAMUREȘ – VALORI SPIRITUALE ȘI CULTURALE TRANSMISE DIN GENERAȚIE ÎN GENERAȚIE

**PROFE. NĂSUI FELICIA MARIANA
ȘCOALA GIMNAZIALĂ NR. 1 RUSCOVA, MARAMUREȘ**

Paștele reprezintă cea mai importantă sărbătoare a creștinătății, simbolizând Învierea Domnului Iisus Hristos și biruința vieții asupra morții. În tradiția poporului român, această sărbătoare are o încărcătură spirituală profundă, fiind însoțită de numeroase obiceiuri și tradiții care reflectă credința, respectul față de familie și legătura cu comunitatea.

Maramureșul este una dintre zonele României în care tradițiile s-au păstrat în forma lor autentică, fiind transmise din generație în generație cu multă grijă și respect. Satele maramureșene sunt cunoscute pentru păstrarea obiceiurilor religioase și populare, iar perioada Paștelui oferă numeroase prilejuri de manifestare a credinței și identității culturale.

Prin prezentul material se urmărește evidențierea principalelor tradiții pascale din Maramureș, precum și importanța lor în educarea copiilor și păstrarea valorilor spirituale și culturale.

Pregătirile pentru Paște încep cu mult înainte de Săptămâna Mare, încă din perioada Postului Mare, când oamenii se pregătesc atât sufletește, cât și trupește pentru întâmpinarea mării sărbători.

În gospodăriile maramureșene, curățenia generală este un moment important, fiind considerată un simbol al purificării. Casele sunt văruite, curțile sunt îngrijite, iar obiectele sunt aranjate cu grijă. În această perioadă, oamenii respectă postul și participă la slujbele religioase, pregătindu-se spiritual pentru momentul Învierii. Săptămâna Mare este perioada cea mai intensă din punct de vedere al pregătirilor. În Joia Mare, gospodinele încep să vopsească ouăle, în special în culoarea roșie, simbol al sângelui vărsat de Iisus Hristos. În multe familii, această activitate este realizată împreună cu copiii, care învață astfel semnificația tradițiilor și importanța păstrării lor.

În Vinerea Mare, credincioșii participă la slujba Prohodului Domnului, moment solemn și încărcat de emoție religioasă. Această zi este una de reculegere și rugăciune, fiind considerată una dintre cele mai importante zile ale Săptămânii Mari.

Una dintre cele mai frumoase tradiții pascale din Maramureș este încondeierea ouălor. Această activitate reprezintă o adevărată artă populară, fiind transmisă din generație în generație.

Ouăle sunt decorate cu diferite motive tradiționale, realizate cu ajutorul cerii și al culorilor naturale sau sintetice. Motivele utilizate au semnificații simbolice profunde și reflectă credința și legătura cu natura.

Printre cele mai întâlnite motive se numără:

- crucea – simbol al credinței creștine;
- soarele – simbol al luminii și al vieții;
- spicul de grâu – simbol al rodniciei și al -belșugului;
- frunza sau floarea – simboluri ale renașterii naturii.

Încondeierea ouălor nu este doar o activitate artistică, ci și una educativă, contribuind la dezvoltarea creativității copiilor și la transmiterea valorilor culturale.

Un alt obicei important din Maramureș este pregătirea coșului pascal, care este dus la biserică pentru a fi sfințit în noaptea de Înviere sau în dimineața zilei de Paște.

Coșul pascal este pregătit cu mare grijă și conține alimente simbolice, precum:

- ouă roșii, pască, cozonac, drob, slănină, sare, vin.

Aceste alimente sunt așezate într-un coș acoperit cu un ștergar tradițional, adesea ornamentat cu motive populare specifice zonei Maramureșului. După sfințire, familia consumă aceste alimente la masa festivă, considerându-le binecuvântate.

Participarea la slujba de Înviere reprezintă momentul culminant al sărbătorii Paștelui. Credincioșii se adună la biserică în noaptea de sămbătă spre duminică pentru a primi lumina sfântă și pentru a rosti salutul tradițional: „Hristos a înviat!”, la care se răspunde „Adevărat a înviat!”.

După slujbă, oamenii se întorc acasă cu lumânările aprinse, având grijă să păstreze lumina ca simbol al speranței și al credinței.

În prima zi de Paște, familiile se reunesc în jurul mesei festive, iar copiii ciocnesc ouă roșii respectând tradiția. În unele sate maramureșene, tinerii îmbracă costume populare și participă la hore și jocuri tradiționale, păstrând astfel obiceiurile străvechi.

În a doua zi de Paște, în unele zone se păstrează obiceiul stropitului fetelor cu parfum sau apă, gest simbolic care sugerează sănătatea și frumusețea.

Importanța tradițiilor pascale în educația copiilor

Tradițiile pascale au un rol educativ important în formarea copiilor, contribuind la dezvoltarea sentimentului de apartenență la comunitate și la păstrarea identității culturale.

Prin participarea la activități precum vopsirea ouălor, pregătirea coșului pascal sau participarea la slujbele religioase, copiii învață să respecte tradițiile și valorile spirituale ale familiei și comunității.

În mediul școlar, cadrele didactice pot valorifica aceste tradiții prin organizarea de activități tematice, ateliere creative și prezentări culturale, contribuind astfel la transmiterea patrimoniului cultural către generațiile viitoare.

Tradițiile pascale din Maramureș reprezintă o parte importantă a patrimoniului cultural românesc, fiind păstrate cu respect și transmise din generație în generație. Aceste obiceiuri contribuie la consolidarea identității culturale și la educarea copiilor în spiritul valorilor morale și spirituale.

Păstrarea și promovarea tradițiilor pascale constituie o responsabilitate comună a familiei, școlii și comunității, asigurând continuitatea valorilor autentice românești.

Bibliografie

Bilțiu, Pamfil – Obiceiuri și tradiții populare românești

Ghinoiu, Ion – Sărbători și obiceiuri românești

Marian, Simion Florea – Sărbătorile la români

Ministerul Educației – Programa școlară pentru învățământul primar.

ÎNVIEREA DOMNULUI IISUS HRISTOS

PROF. IANCU LILIANA IRINA
GRĂDINIȚA CU P. P. „ION CREANGĂ”, ALEXANDRIA

Învierea Domnului Iisus Hristos reprezintă evenimentul central al credinței creștine și temelia pe care se sprijină întreaga doctrină creștină. Aceasta nu este doar o minune izolată, ci dovada supremă a dumnezeirii lui Iisus Hristos și a biruinței vieții asupra morții. Pentru creștini, Învierea nu este doar un fapt istoric, ci și o realitate spirituală care oferă speranță, mântuire și viață veșnică.

Iisus Hristos a trăit într-o perioadă în care poporul evreu se afla sub dominația Imperiului Roman. Activitatea sa a fost caracterizată prin predicare, vindecări miraculoase și învățături despre iubire și iertare. În urma opoziției conducătorilor religioși, Iisus a fost arestat, judecat și condamnat la moarte prin răstignire.

Conform Evangheliilor, în dimineața celei de-a treia zile după răstignire, femeile mironosițe au mers la mormântul lui Iisus și au găsit piatra dată la o parte. Un înger le-a vestit că Iisus a înviat din morți. Ulterior, Iisus s-a arătat ucenicilor săi, întărindu-le credința.

Învierea Domnului reprezintă dovada dumnezeirii lui Iisus Hristos și a biruinței vieții asupra morții. Prin Înviere, creștinii primesc speranța vieții veșnice și iertarea păcatelor.

Sărbătoarea Paștelui este momentul în care credincioșii retrăiesc simbolic moartea și Învierea lui Iisus. Participarea la slujbele religioase și respectarea tradițiilor pascale contribuie la întărirea credinței.

În România, tradițiile pascale includ vopsirea ouălor roșii, participarea la slujba de Înviere și salutul „Hristos a înviat!”. Aceste obiceiuri păstrează vie credința și identitatea culturală.

Învierea Domnului Iisus Hristos rămâne fundamentul credinței creștine și simbolul suprem al speranței și al biruinței binelui asupra răului.

Bibliografie:

 Biblia – Editura Institutului Biblic și de Misiune Ortodoxă, București.

 Învățătura de credință ortodoxă – Editura Institutului Biblic și de Misiune Ortodoxă, București.

 Dumitru Stăniloae – Teologia Dogmatică Ortodoxă

ÎNVIEREA DOMNULUI – BUCURIE ȘI LUMINĂ

PROF. BĂLAN SABINA ELENA
GRĂDINIȚA CU P.P.NR.11 BÂRLAD

Paștele este cea mai importantă sărbătoare a creștinilor. În această zi sfântă, sărbătorim Învierea Domnului Iisus Hristos, moment care aduce bucurie, lumină și speranță în sufletele oamenilor. Este o sărbătoare a vieții și a iubirii, care ne învață să fim mai buni unii cu alții.

Conform tradiției creștine, Domnul Iisus Hristos a fost răstignit pe cruce, dar a înviat a treia zi. Prin Învierea Sa, El a arătat că binele învinge răul și că viața este mai puternică decât moartea. Acest eveniment minunat este sărbătorit de milioane de oameni din întreaga lume, care merg la biserică și se roagă.

În noaptea de Paște, credincioșii participă la slujba de Înviere. La miezul nopții, preotul spune „Veniți de luați lumină!”, iar oamenii aprind lumânări. Lumina este simbolul bucuriei și al credinței. Oamenii își transmit unul altuia vestea cea bună spunând: „Hristos a înviat!”, iar răspunsul este „Adevărat a înviat!”.

Pentru copii, Paștele este o sărbătoare plină de culoare și veselie. Ei vopsesc ouă, de obicei în culoarea roșie, care simbolizează viața și iubirea. În unele familii, copiii participă la jocuri precum ciocnitul ouălor, spunând „Hristos a înviat!”. De asemenea, se pregătesc cozonaci și alte bunătăți tradiționale, iar întreaga familie se adună în jurul mesei festive.

În grădiniță, educatoarele le povestesc copiilor despre semnificația acestei sărbători prin activități simple și atractive: povești, desene, cântece și jocuri. Astfel, cei mici învață despre bunătate, iertare, prietenie și ajutorarea celor din jur.

Paștele este și o sărbătoare a naturii, deoarece are loc primăvara, când totul renaște. Florile înfloresc, păsările cântă, iar natura ne arată frumusețea vieții. Această legătură dintre Învierea Domnului și renașterea naturii îi ajută pe copii să înțeleagă mai ușor mesajul de speranță.

În concluzie, Învierea Domnului este o sărbătoare a bucuriei și a luminii. Ea ne învață să iubim, să iertăm și să fim mai buni. Este un moment special în care familia se adună, iar inimile oamenilor se umplu de pace și fericire.

Bibliografie

- ❖ Biblia pentru copii
- ❖ Tradiții și obiceiuri de Paște – materiale educative pentru preșcolari
- ❖ Manuale și auxiliare pentru educație timpurie

PROIECT EDUCATIV

„ÎNVIEREA DOMNULUI – BUCURIE ȘI LUMINĂ ÎN SUFLETELE COPIILOR”

PROF. POPESCU DIANA
ȘCOALA GIMNAZIALĂ BUZESCU

1. Date generale:

- Clasa: a II-a
- Perioada desfășurării: 30 martie - 3 aprilie 2026
- Durata: 1 săptămâna

2. Argument:

Lucrând zilnic cu elevii mei de clasa a II-a, am observat cât de mult îi atrag sărbătorile și cât de receptivi sunt la activitățile cu încărcătură emoțională și spirituală. Sărbătoarea Învierii Domnului este un prilej valoros de a le forma nu doar cunoștințe, ci și atitudini și comportamente pozitive.

Acest proiect a pornit din dorința de a aduce mai aproape de elevi semnificația Paștelui, într-un mod accesibil și adaptat vârstei lor, valorificând experiențele lor din familie și din comunitatea locală. Prin activități practice, discuții și momente de reflecție, elevii pot înțelege mai bine ce înseamnă bucuria, lumina și bunătatea.

3. Scop:

Formarea unor comportamente moral-creștine și dezvoltarea sensibilității elevilor față de valorile spirituale și tradițiile pascale.

4. Obiective:

Pe parcursul proiectului, elevii vor fi încurajați:

- să povestească, în cuvinte proprii, semnificația Învierii Domnului;
- să recunoască și să explice simbolurile pascale;

- să participe cu interes la activități artistice și practice;
- să manifeste bunățate, respect și spirit de ajutor;
- să colaboreze eficient în cadrul grupului.

5. Grup țintă:

Elevii clasei a II-a, caracterizați prin curiozitate, dorință de implicare și interes pentru activitățile practice.

6. Parteneri:

- părinții elevilor (implicați în realizarea materialelor și în expoziție)
- parohia din localitate (sprijin spiritual și informațional)
- colegi cadre didactice

7. Activități propuse:

Activitatea 1: „Ce înseamnă Paștele pentru mine?”

- conversație liberă pornind de la experiențele copiilor
- realizarea unui desen cu tema „Paștele în familia mea”

Activitatea 2: „Povestea Învierii, pe înțelesul copiilor”

- lectură adaptată
- discuții ghidate
- formularea unor mesaje simple despre bine și iubire

Activitatea 3: „Atelier creativ – Bucuria culorilor”

- decorarea ouălor (din hârtie sau reale, dacă este posibil)
- realizarea de felicitări pentru familie
- lucru în echipe

Activitatea 4: „Copacul faptelor bune”

- fiecare elev notează o faptă bună realizată
- construirea unui panou în clasă
- reflecții asupra importanței faptelor bune

Activitatea 5: „Expoziția bucuriei”

- amenajarea unui colț tematic în clasă
- prezentarea lucrărilor realizate
- invitați: părinții elevilor

8. Resurse:

- materiale pentru lucru manual (hârtie colorată, carioci, lipici)
- imagini și planșe tematice
- texte adaptate despre Învierea Domnului
- implicarea părinților

9. Metode și tehnici:

- conversația euristică
- explicația
- învățarea prin descoperire
- jocul didactic
- activități practice și artistice

10. Evaluare:

Evaluarea se va realiza într-un mod prietenos, prin:

- observarea implicării elevilor
- analiza produselor realizate
- discuții de reflecție („Ce am învățat?”)

11. Rezultate așteptate:

- creșterea interesului pentru valorile religioase
- dezvoltarea empatiei și a comportamentelor pozitive
- implicarea activă a elevilor în activități
- realizarea unei expoziții cu impact emoțional

12. Diseminare:

- fotografiile realizate pe parcursul activităților
- prezentarea proiectului în cadrul școlii

- implicarea părinților în valorizarea rezultatelor

13. Concluzii:

Prin acest proiect, mi-am propus nu doar să transmit informații, ci să creez momente de învățare autentică, în care elevii să simtă bucuria sărbătorii și să înțeleagă importanța luminii în viața lor. Experiențele trăite împreună au demonstrat că, atunci când sunt implicați activ și emoțional, copiii învață mai ușor și mai profund. „Învierea Domnului – bucurie și lumină” devine astfel nu doar o temă, ci o lecție de viață pentru fiecare elev.

PAȘTELE LA ROMÂNI

PROF. ZAMFIR LAURA

ȘCOALA GIMNAZIA NR. 1 ORBEASCA, TELEORMAN

Paștele reprezintă cea mai importantă sărbătoare a creștinătății, marcând Învierea Domnului Iisus Hristos. La români, această sărbătoare este o împletire fascinantă de rânduieli bisericești solemne și străvechi obiceiuri populare, care celebrează nu doar biruința vieții asupra morții, ci și regenerarea naturii odată cu venirea primăverii.

1. Pregătirile: Postul și săptămâna mare

Pregătirea pentru Paște începe cu mult timp înainte, prin Postul Mare (40 de zile), perioadă de purificare trupească și sufletească.

Săptămâna Mare (a Sfințelor Pătimiri): Fiecare zi are o semnificație aparte:

Joia Mare: este ziua în care se vopsesc ouăle (tradițional în roșu, simbolizând sângele lui Hristos) și se merge la biserică pentru Denii.

Vinerea Mare: zi de post negru și doliu. Se scoate Sfântul Epitaf în mijlocul bisericii, credincioșii trecând pe sub el în semn de respect.

Sâmbăta Mare: se fac ultimele pregătiri culinare, se sacrifică mielul și se pregătește coșul pentru sfințit.

2. Tradiții și obiceiuri specifice

Ouăle roșii și incondeiate

Oul este simbolul suprem al creației și al vieții care renaște.

Roșul: culoarea predominantă, simbolizând sacrificiul.

Încondeierea (Oua „muncite”): în zone precum Bucovina, arta încondeierii ouălor (cu ceară și motive geometrice sau florale) a devenit o emblemă culturală, transformândoul în obiect de artă.

Masa de Înviere este un moment de comuniune familială. Mâncărurile tradiționale includ:

Drob de miel: preparat din organele mielului, simbolizând sacrificiul pascal.

Pasca: un preparat de panificație special, adesea cu brânză, care conform tradiției, trebuie sfințit la biserică.

Cozonacul: simbol al belșugului și al sărbătorii.

3. Noaptea de Înviere

Momentul culminant are loc la miezul nopții, când preotul scoate Sfânta Lumină din altar. Credincioșii aprind lumânările și rosteasc salut ritual: "Hristos a Înviat!" – "Adevărat a Înviat!"

Acest salut se folosește timp de 40 de zile, până la Înălțarea Domnului, reflectând bucuria profundă a miracolului.

4. Semnificația culturală:

Tradițiile pascale românești nu sunt uniforme, ele variind semnificativ de la o regiune la alta:

În Transilvania și Banat: este cunoscut obiceiul "Stropitului" (sau "Udatul"), în care tinerii stropesc fetele cu parfum, un ritual menit să aducă noroc și prosperitate.

În Bucovina și Moldova: Se păstrează cele mai vechi tradiții legate de lumina adusă de la biserică, care trebuie purtată cu grijă acasă pentru a binecuvânta gospodăria.

Paștele la români este mai mult decât o sărbătoare religioasă; este o ancoră în identitate. Prin păstrarea acestor obiceiuri, poporul român transmite mai departe valorile ospitalității, respectului față de familie și legăturii profunde cu natura și spiritualitatea. De la clinchetul ouălor ciocnite până la liniștea sfântă a slujbei de Înviere, Paștele rămâne momentul în care timpul pare să se oprească pentru a celebra speranța reînnoită.

Bibliografie

Antonescu, Romulus. Dicționar al simbolurilor și credințelor tradiționale românești. Editura Univers Enciclopedic, București, 2009.

ÎNVIEREA DOMNULUI IISUS HRISTOS, PRIN OCHI DE COPIL

**PROFESOR PENTRU EDUCAȚIE TIMPURIE FELDRIHAN ANGELICA
ȘCOALA GIMNAZIALĂ NR 311, SECTOR 6, BUCUREȘTI**

În universul copilăriei, marile sărbători religioase capătă sens prin emoție, culoare, simbol și experiență directă. Paștele reprezintă una dintre cele mai importante sărbători ale creștinătății, iar pentru copilul preșcolar ea este percepută printr-o sensibilitate aparte: lumina, bucuria familiei, ouăle colorate, hainele noi, mirosul cozonacului și expresia „Hristos a Înviat!”. Dincolo de aceste elemente vizibile, rolul educatoarei este acela de a transforma sărbătoarea într-o experiență educativă profundă, accesibilă nivelului de înțelegere al copilului.

Iisus Hristos este prezentat copilului mic drept simbol al iubirii, bunătații, iertării și speranței. Pentru copilul de grupă mică, noțiunea de Înviere nu trebuie explicată teologic, ci prin imagini simple și exemple apropiate universului său afectiv: lumina care alungă întunericul, florile care renasc primăvara, viața care revine în natură. Astfel, copilul asociază sărbătoarea cu ideea de bine, renaștere și iubire.

În grădiniță, abordarea temei „Învierea Domnului” trebuie realizată integrat, prin activități atractive și accesibile vârstei. O bună practică la grupa mică este organizarea unui colț tematic pascal, unde copiii pot observa icoane, ouă decorate, iepurași, lumânări și imagini simbolice ale sărbătorii. ouă roșii devin pentru copil un punct de plecare în discuții despre tradiție și familie.

Un exemplu eficient de activitate este lectura unei povești religioase adaptate, în care Învierea este prezentată simplificat, prin imagini și dialog. Educatoarea poate utiliza formule precum: „Domnul Iisus a adus lumină și iubire oamenilor, iar de Paște ne bucurăm pentru că iubirea învinge întotdeauna”. Copiii reacționează pozitiv la poveste atunci când aceasta este însoțită de planșe ilustrate și întrebări simple: „Ce culoare are lumina?”, „Cum ne simțim când suntem iubiți?”.

O altă activitate de bună practică este atelierul creativ „Lumina Învierii”. Copiii pot realiza lumânări din hârtie colorată, pe care să lipească flori, cruciulițe sau mesaje simple precum „Hristos a Înviat!”. Această activitate dezvoltă motricitatea fină, creativitatea și capacitatea de asociere simbolică.

La grupa mică, cântecul are un rol esențial în fixarea emoțională a mesajului. Pot fi învățate cântece tematice despre primăvară, lumină și bucurie, însoțite de mișcare ritmică. Atmosfera calmă și caldă favorizează receptarea valorilor morale asociate sărbătorii.

Un alt exemplu de bună practică este jocul didactic „Coșulețul cu fapte bune”. Copiii extrag imagini reprezentând comportamente pozitive: ajut un coleg, spun mulțumesc, împart jucării, ascult adultul. Astfel, Învierea este legată de comportamente concrete de bunătațe, pe înțelesul lor.

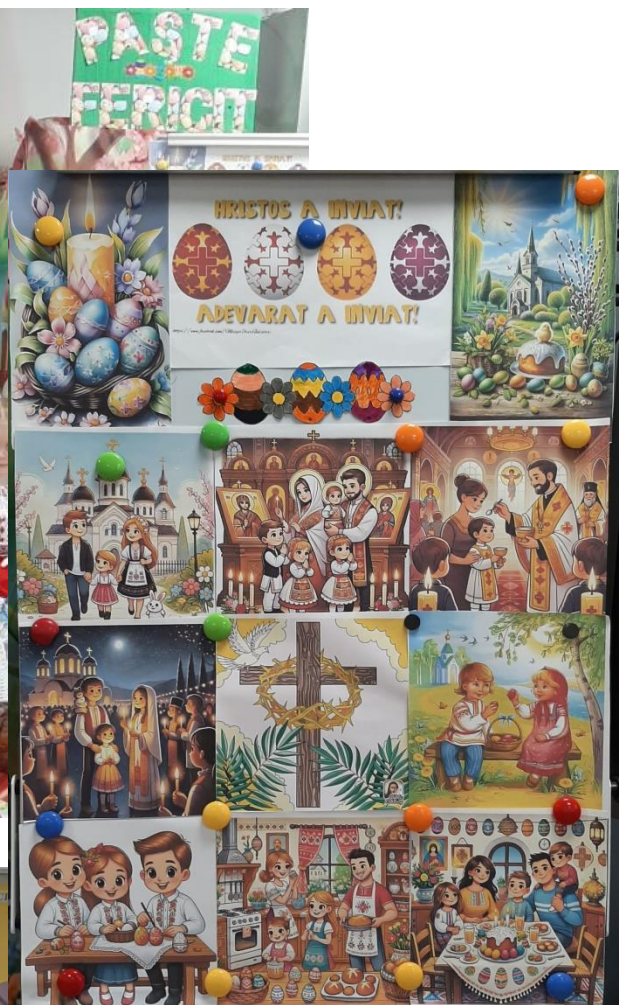
Activitățile practice pot continua cu decorarea ouălor din carton, folosind culori vii, autocolante și modele simple. În timpul activității, educatoarea discută despre semnificația culorii roșii, despre familie și despre obiceiul ciocnirii ouălor. Copiii sunt foarte receptivi atunci când pot învăța prin acțiune directă.

Parteneriatul cu familia este esențial. O practică valoroasă constă în realizarea unei mini-expoziții cu lucrări realizate împreună acasă: coșulețe pascale, felicitări, ouă decorative. Familia devine astfel partener educațional activ, iar copilul simte continuitatea între mediul familial și cel educațional.

De asemenea, se poate organiza o mică serbare tematică, în care copiii recită versuri despre primăvară, lumină și sărbătoare, purtând accesorii simbolice. Emoția participării colective întărește semnificația evenimentului.

Pentru copilul mic, Învierea Domnului este mai întâi o experiență afectivă decât una conceptuală. El percepe sărbătoarea prin starea de bine, prin lumină, prin gesturi de iubire și prin atmosfera familiei. Misiunea educatoarei este de a transforma aceste percepții în prime valori morale și spirituale.

Astfel, „Învierea Domnului Iisus Hristos, prin ochi de copil” devine o lecție despre iubire, speranță și frumusețea binelui, trăită simplu, sincer și profund, în limbajul copilăriei.

SEMNIIFICAȚIA ÎNVIERII DOMNULUI LA GRĂDINIȚĂ

PROF. SĂLIȘTE MIHAELA
PROF. DRAGOMIRESCU EMILIA
LICEUL DE ARTE „VICTOR GIULEANU/
GRĂDINIȚA CU P. P. NORD 2, VÂLCEA

Sărbătoarea Sfințelor Paști reprezintă nucleul spiritualității creștine și una dintre cele mai pline de bucurie și tradiții perioade din an. Pentru copii, Paștele este adesea asociat cu primăvara, cu Iepurașul care aduce daruri și cu ouăle colorate. Cu toate acestea, este important ca, pe lângă latura ludică, preșcolarii să fie familiarizați treptat și cu semnificația profundă a acestei sărbători, precum și cu obiceiurile străvechi care ne definesc identitatea

culturală.

Din punct de vedere religios și spiritual, Paștele (Învierea Domnului Iisus Hristos) este cea mai mare sărbătoare a creștinătății. Semnificația ei centrală este **victoria vieții asupra morții, a luminii asupra întunericului și a binelui asupra răului**.

După ce a fost răstignit pe cruce în Vinerea Mare, Iisus a înviat a treia zi, demonstrând astfel iubirea Sa infinită și aducând speranța mântuirii pentru toți oamenii. Pentru copii, această semnificație poate fi tradusă prin concepte accesibile vârstei lor:

- **Sărbătoarea iubirii și a iertării:** Paștele ne învață să fim mai buni, să ne iertăm unii pe alții și să fim alături de cei dragi.

- **Sărbătoarea luminii:** Lumina luată în noaptea de Înviere reprezintă pacea, căldura sufletească și speranța pe care trebuie să o ducem în casele și în inimile noastre.

- **Sărbătoarea renașterii:** Așa cum natura revine la viață primăvara, înverzind și înflorind, tot așa și sufletul omului se reînnoiește și se umple de bucurie de Paște.

Românii au păstrat de-a lungul timpului o serie de tradiții frumoase care fac din această sărbătoare un moment unic în familie:

✚ **Înroșirea ouălor (Joia Mare):** Conform tradiției, ouăle se vopsesc în Joia Mare. Culoarea roșie amintește de sângele vărsat de Mântuitor. O legendă populară spune că Maica Domnului, venind să-și plângă fiul răstignit, a așezat un coș cu ouă la baza crucii, iar acestea s-au înroșit de la sângele care picura din rănilor lui Iisus. Astăzi, ouăle se vopsesc în diverse culori și, în multe zone, se "încondeiază" cu motive tradiționale.

✚ **Lumina sfântă și slujba de Înviere:** În miez de noapte, sâmbătă spre duminică, credincioșii merg la biserică pentru a primi "Lumina Sfântă", pe care o duc apoi acasă, aducând astfel binecuvântare în cămin.

✚ **Ciocnitul ouălor:** În ziua de Paște, membrii familiei ciocnesc ouă colorate, rostind formula tradițională: "*Hristos a înviat!*", la care se răspunde cu "*Adevărat a înviat!*". Există și o regulă: persoana mai în vârstă ciocnește capătul ascuțit al oului de capătul oului ținut de persoana mai tânără.

✚ **Spălatul pe față cu ou roșu și ban de argint:** În dimineața de Paște, în multe regiuni, copiii se spală pe față cu apa dintr-un vas în care s-au pus un ou roșu (pentru a fi sănătoși și rumeni în obraji) și un ban de argint (pentru a avea belșug și a fi curați).

✚ **Masa tradițională:** Include preparate specifice precum drobul, friptura de miel, cozonacul și pasca (o prăjitură tradițională din aluat și brânză dulce, care are adesea forma unei cruci în mijloc).

La grădiniță, pregătirile pentru Paște au trebuit să îmbine cunoașterea tradițiilor cu dezvoltarea abilităților practice și motorii, totul într-o atmosferă de joc și voie bună.

A. Domeniul Estetic și Creativ

Atelierul de încondeiat: "Oua decorate de mânuțe fermecate". Copiii au decorat ouă (fierte, din polistiren sau din lemn). În loc de ceară (care este periculoasă), am folosit tehnica șervețelului (decoupage), pictură cu degete, lipire de sclipici, mărgelile sau abțibilduri.

Confecționarea coșulețului pentru iepuraș: Folosind pahare de carton colorate, hârtie creponată și sârmă plușată pentru toartă, copiii și-au creat propriile coșulețe în care au adunat ouă de ciocolată.

Felicitări de Paște: am realizat de felicitări prin tehnica decupajului și colajului (forme de ou, pușori din discuri demachiante, iepurași), pe care să le ducă acasă părinților.

B. Domeniul Limbă și Comunicare

Povestea Oului roșu: Le-am povestit copiilor o variantă simplificată și blândă a legendei oului roșu și povestiri despre Iepurașul de Paște (simbol al fertilității și al naturii care reînvie).

Memorizări și cântece: am învățat poezii scurte specifice (ex. "Iepurașul a sosit") și cântecele de primăvară și de Paște.

C. Domeniul Psihomotric (Jocuri de mișcare și distracție)

Vânătoarea de ouă: am ascuns în curtea grădiniței ouă de plastic sau de ciocolată. Copiii au trebuit să le găsească și să le pună în coșulețele confecționate de ei. Jocul a dezvoltat spiritul de observație și orientarea în spațiu.

Cursa cu oul în lingură: Un joc clasic și extrem de iubit. Copiii au fost împărțiți în două echipe și au trebuit să parcurgă un traseu ținând o lingură în mână, în care se afla un ou (de lemn sau plastic, pentru a evita incidentele). Așa și-au dezvoltat echilibrul și coordonarea.

Săritura iepurașului: O cursă cu sacul adaptată, sau pur și simplu o cursă cu obstacole în care copiii au trebuit

să sară "ca iepurașii" de la un punct la altul.

D. Domeniul Om și Societate

Joc de rol "La masa de Paște": am amenajat unui mic decor în sala de grupă unde copiii au putut să simuleze pregătirea mesei de Paște, așezarea "bucatelor" din plastic, exersând formulele de politețe și salutul tradițional "*Hristos a înviat!*" / "*Adevărat a înviat!*".

Introducerea copiilor de grupă mare în atmosfera sărbătorilor pascale trebuie făcută cu multă sensibilitate, împletind firesc semnificația spirituală a iubirii și a luminii cu tradițiile populare românești. Prin activități practice, povești și jocuri, grădinița le oferă celor mici nu doar cunoștințe, ci și experiențe emoționale și culturale prețioase, care vor pune bazele respectului pentru valorile neamului lor.

„PAȘTELE-TRADIȚII ȘI OBICEIURI”-EXEMPLE DE BUNE PRACTICI

PROF. ED. TIMPURIE SPERILĂ CARMEN LAURA
ȘCOALA GIMNAZIALĂ VASILE PÂRCAN-GRĂDINIȚA CU P. P. NR. 1 BÂRLAD

Învierea Domnului este una dintre cele mai importante și mai frumoase sărbători ale creștinătății. Ea are darul de a aduce familia împreună și este plină de obiceiuri tradiționale pe care le pot pune în aplicare mămicile, tăticii și copiii din România.

Sărbătorile sunt un prilej de bucurie, de împăcare sufletească, lumina sfântă din noaptea Învierii Mântuitorului călăuzindu-ne spre o viață mai bună, lipsită de griji.

Punctul de pornire în desfășurarea proiectelor cu această temă Pascală, l-a constituit curiozitatea copiilor de a afla cât mai multe despre Iisus și despre obiceiurile și tradițiile de Paști.

Copiii iubesc această sărbătoare nu pentru latura ei religioasă, ci pentru latura laică - venirea iepurașului cu cadouri și de aceea cu ajutorul părinților vom încerca să sădim în sufletele lor iubire pentru Dumnezeu și semenii.

Implicarea copiilor în derularea acestor proiecte va conduce la conștientizarea faptului că tradițiile trebuie păstrate și transmise mai departe.

OBIECTIVE CADRU.

- Cultivarea unui comportament moral- religios și formarea unor virtuți creștine,
- Înțelegerea de către copii a mesajului "Lăsați copiii să vină la mine".
- Cunoașterea obiceiurilor și tradițiilor creștinești de Paști, descrierea și identificarea elementelor religioase specifice sărbătorilor Pascale;
- Stimularea curiozității, a interesului de cunoaștere față de tradițiile și obiceiurile de Paște,
- Cunoașterea și înțelegerea de către copii a unor "daruri spirituale".

ACTIVITĂȚI PRACTICE

Aceste activități sunt preferate de către toți copiii, lucrând cu drag și cu plăcere, realizând o multitudine de obiecte, felicitări, lucrări practice, colaje, aplicații, tablouri, respectând tema dată despre Paști. Exemple de lucrări pe care le-au realizat "Coș cu ouă", "Încondeiem ouă roșii", "Paște fericit!", "Iepurașul de Paști", "Surprizele iepurașului", "La Paști!"

ACTIVITĂȚI ARTISTICO- PLASTICE.

În cadrul acestor activități am desfășurat acțiuni de pictarea ouălor din polistiren și decorarea acestora, așezându-le într-un coș - de asemenea- am realizat din carton colorat la activitatea practică, pe care l-am așezat la centrul tematic alături de alte produse realizate în cadrul altor activități.

ACTIVITĂȚI PE DOMENII EXPERIENȚIALE

În grădinița de copii, domeniile de învățare sunt diverse, iar învățarea se face mai mult prin joc, prin descoperire, folosind metode de lucru diversificate, activ- participative, pe lângă cele clasice / tradiționale, punând la dispoziția copiilor materiale diverse, la alegere, cu care aceștia să poată realiza ceea ce- și doresc sau o anumită temă primită și chiar propusă de ei.

Domeniile de activitate sunt: **domeniul limbă și comunicare**- în care copiii ascultă povestiri ale educatoarei, repovestirile lor, lecturi, vizionare cd- povești, prezentare ppt-uri, memorizări, dramatizări, etc. Cu ocazia

proiectului tematic de Paști, am prezentat copiilor o poveste- “Legenda ouălor roșii “ și “ Patimile lui Iisus “, după imagini reprezentative conținutului povestirilor.

Un alt domeniu este **domeniul științe** – activitatea matematică și cunoașterea mediului înconjurător, domenii vaste de informații, pe care copiii le primesc prin intermediul activităților desfășurate cu ei – jocuri didactice, logico- matematice, convorbiri libere, povestiri, observări, experimente și altele.

Domeniul estetic –creativ, este domeniul artelor plastice și a activităților muzicale.

Aici, copiii se exprimă după bunul lor plac, dezvoltându-și creativitatea și imaginația prin pictură, desen, modelaj, cântece, audiții, jocuri muzicale.

La **domeniul psihomotric** – copiii desfășoară jocuri și acțiuni care le dezvoltă organismul armonios, prin exerciții fizice și jocuri sportive.

Domeniul om și societate – este un domeniu în care copiii învață să respecte reguli de conviețuire în grup, să se respecte reciproc și pe cei din jurul lor, norme de conduită morală, învață să se ajute unii pe ceilalți, să ofere ajutor atunci când sunt solicitați, participând la acțiuni de caritate și voluntariat, oferind cadouri celor nevoiași.

De asemenea, copiii sunt familiarizați cu activități casnice, gospodărești, primind deprinderi de bază de a se îmbrăca și dezbrăca singuri, precum și rutinele de fiecare zi. Tot aici, avem activitatea practică de aplicații, decupare, lipire, îndoire, pliere, înșirare, etc.

EXEMPLE DE BUNE PRACTICI “

*practice bazate pe – învățarea activă

- învățare prin joc

-învățare prin descoperire utilizând învățare prin cooperare, învățare reciprocă.

*desfășurarea unor activități comune preșcolari/școlari.

*jocuri distractive

*colaborarea între cadrele didactice- discuții, opinii, analize, strategii didactice ,conținuturi

*jocurididactice

*concursuri

*activități practice (confeccionarea diferitelor obiecte cu prilejuri diferite)

*activități gospodărești

*jocuri didactice interdisciplinare

*vizite la biserică, școală, poliție, brutărie, laborator-cofetărie

*activități de voluntariat/de caritate

*acțiuni de plantare de pomișori în curtea grădiniței

*vizită la cabinetul medical

*plimbări în parc

*excursii

*vizite la muzeu, ludotecă, bibliotecă

*serbări cu o anumită tematică

Inițierea și derularea de activități în parteneriat reprezintă o provocare pentru educatorii de azi, necesitând multă creativitate, dinamism în derularea acestora dar și responsabilitate și flexibilitate. Nimeni nu se naște gata învățat, gata format, totul se educă în familie, grădiniță, școală și în societate în scopul integrării active a individului în viața socială.

Bibliografie

Programa activitatilor instructive-educative in gradinita de copii, Bucuresti, 2000, Ed. V &I Integral;

Preda Viorica (coordinator) ;Metoda proiectelor la varste timpurii, Ed. Miniped, Bucuresti 2002;

Vincent R. „Cunoașterea copilului, ed.Didactică și Pedagogică, București 1972

Dumitrana M. „Copilul,familia și grădinița” Iași, ed. Compania, 2000.

Ghid de bune practice în educația timpurie.

Îndrumator “Elemente de educatie religioasa pentru invatamantul prescolar”-Vol.II, Bucuresti, 1999;

ÎNVIEREA DOMNULUI-CEA MAI MARE SĂRBĂTOARE A CREȘTINILOR

PROF. PT. ED. TIMPURIE. POPA ALINA
ȘCOALA GIMNAZIALĂ NR. 1 MĂRZĂNEȘTI, TELEORMAN

Cea mai mare, cea mai însemnată, mai sfântă și mai îmbucurătoare sărbătoare de peste an, după spusele românilor de pretutindeni, este sărbătoarea Paștelor, Paștele sau Învierea Domnului, pentru că în această zi Hristos a înviat din morți. Ea se sărbătorește totdeauna la începutul primăverii, anotimpul cel mai frumos și mai plăcut, când toate în natură reînvie. Oamenii așteaptă sărbătoarea aceasta după un post îndelungat, cu mare dor și bucurie. Învierea Domnului, numită și sărbătoarea Paștilor, adică ziua în care răul și viclenia vor fi lăsate deoparte, îmbrăcând haina adevărului și a bucuriei, este cea mai veche sărbătoare a creștinătății. Este sărbătoarea care a adus omenirii speranța mântuirii și a vieții veșnice, prin sacrificiul lui Iisus Hristos pe cruce. Cea mai mare sărbătoare a creștinilor, Învierea Domnului, ne dă prilejul de a trăi clipe de bucurie sfântă.

Învierea Domnului este una dintre cele mai importante și mai frumoase sărbători ale creștinătății. Ea are darul de a aduce familia împreună și este plină de obiceiuri tradiționale. Cea mai mare sărbătoare a creștinilor, Învierea Domnului, ne dă prilejul de a trăi clipe de bucurie sfântă. Paștele, cum denumesc românii sărbătoarea Învierii, își are etimologia în cuvântul ebraic pesah, trecere. Paștele evreilor marca trecerea poporului ales prin Marea Roșie, din robia Egiptului, în pământul făgăduinței, Canaan. Paștele creștinilor este, în primul rând, sărbătoarea Învierii Domnului, după al cărui model vor învia toți creștinii. Duminică, cu o săptămână înainte de Sfintele Paști, toți creștinii din lume prăznuiesc Floriile, Intrarea Domnului Iisus Hristos în Cetatea Ierusalimului. Sărbătoarea de Florii are o mare însemnătate religioasă pentru toți credincioșii, dar de-a lungul timpului i s-au adăugat și numeroase superstiții populare.

Paștile reprezintă una dintre cele mai importante sărbători anuale creștine, care comemorează evenimentul fundamental al creștinismului, Învierea lui Iisus Hristos, considerat Fiul lui Dumnezeu în religiile creștine, în a treia zi după răstignirea Sa din Vinerea Mare. Această mare sărbătoare creștină este precedată de un post de 40 de zile, perioadă numită Postul Paștelui, iar ultima sa săptămână, numită Săptămâna Patimilor, are menirea de a pregăti credincioșii pentru Înviere, imediat după ultima duminică dinaintea Paștelui, cea a Floriilor, în care se sărbătorește intrarea lui Iisus în Cetatea Ierusalimului. Sărbătoarea de Florii are o mare însemnătate religioasă pentru toți credincioșii, în această zi oamenii duc la biserică flori și ramuri de salcie, pentru a fi sfințite.

Pentru români, Postul Mare este cel mai important și mai sfânt post de peste an. Fiecare încearcă să postească după putere, mai ales prima săptămână și Săptămâna Mare și să facă milostenie și fapte bune. Sărbătoarea Paștelui este considerată sărbătoarea bucuriei date de vestea Învierii Mântuitorului, o veste care, până la Înălțarea Domnului, respectiv timp de 40 de zile, se regăsește în salutul "Hristos a înviat!", la care se răspunde cu "Adevărat a înviat!".

Postul Mare durează 40 de zile, amintind de postul lui Moise, dar mai ales al Mântuitorului. Ultima săptămână, Săptămâna Mare, este dedicată patimilor, răstignirii și punerii în mormânt a Domnului. În toate bisericile se slujesc, seara, Deniile, iar dimineața slujbe speciale, care predispun la meditație asupra vieții creștine și a patimilor Domnului. Românii cinstesc în mod deosebit sfintele slujbe din Săptămâna Patimilor. Fiecare zi din Săptămâna Mare are semnificația sa. Joia Mare este cunoscută mai ales, în cultura populară actuală, ca ziua în care se înroșesc ouăle. Cu ocazia sărbătorilor Pascale gospodinele prepară și alte mâncăruri tradiționale: pască, cozonac, drob. Cel mai răspândit obicei creștin de Paște este vopsirea de ouă roșii. Prezența în creștinism a ouălor roșii este una simbolică și reprezintă o altă mărturie clară a vechimii acestui mare praznic. Creștinii, încă de la început, au legat de ouăle roșii simbolismul învierii neamului omenesc prin Mântuitorul Iisus Hristos, dar și pe cel al creării din nou a lumii, culoarea roșie însemnând sângele Domnului curs pe Cruce. Ziua Învierii Domnului, cunoscută și sub numele de Paști începe, din punct de vedere liturgic, în noaptea dinainte, la miezul nopții, când se spune că mormântul s-a deschis și a înviat Hristos.

În noaptea de Înviere credincioșii merg la biserică și iau lumina sfântă, simbolul Învierii. Noaptea Învierii este deosebită, ea simbolizând noaptea luminii, a izbăvirii omului din iad, din păcat și din moarte, de aceea, în zilele noastre, Învierea este privită ca o sărbătoare a luminii. Credincioșii trebuie să aducă de acasă

o lumânare, pe care o vor aprinde de la cea pe care o scoate preotul din altar. Lumina este simbolul Învierii. Puteri deosebite i se atribuie și lumânării de la Înviere, care este păstrată șapte ani și aprinsă în caz de grindină, furtuni, sau mari primejdii. Noaptea Învierii este deosebită, ea simbolizând noaptea luminii, a izbăvirii omului din iad, din păcat și din moarte. Din acest moment salutul obișnuit este înlocuit cu cel de "Hristos a înviat!", la care se răspunde "Adevărat a înviat!", salut păstrat până la Înălțarea Domnului. Este o formă de mărturisire a Învierii și a credinței creștine.

Cel mai răspândit obicei creștin de Paște este vopsirea de ouă roșii, care vestesc bucuria primăverii. Vinerea Mare este zi de mare doliu a întregii creștinătăți pentru că în această zi a fost răstignit și a murit Mântuitorul lumii și este cinstită prin participarea la slujba Prohodului Domnului.

Învierea Domnului Isus este importantă pentru că este o mărturie a puterii imense a lui Dumnezeu Însuși. A crede în înviere înseamnă a crede în Dumnezeu.

Bibliografie:

- Ghinoiu I., 2003, „Sărbători și obiceiuri românești”, Editura Elion, București
- Nicolau I., 2000, „Credințe și superstiții românești”, Editura Humanitas, București
- Pop M., 1976, „Obiceiuri tradiționale românești”, București
- Vasiliu D.A., 1940, „Obiceiuri, credințe și datini de Paști”, București

ÎNVIEREA DOMNULUI – BUCURIE ȘI LUMINĂ ÎN PRIVIRE DE COPIL

PROF. PT ED. TIMPURIE ALBU ELENA

**ȘCOALA GIMNAZIALĂ „ALEXANDRU COLFESCU”-GRĂDINIȚĂ CU P. P. NR.7,
ALEXANDRIA**

Sărbătoarea Învierii Domnului reprezintă, pentru universul grădiniței, mult mai mult decât un reper calendaristic. Ea reprezintă marea lecție a speranței tradusă pe înțelesul celor mici. În munca mea zilnică cu preșcolarii, am înțeles că marea provocare nu este să le explicăm copiilor docme, ci să le deschidem sufletul către acea „bucurie și lumina” care nu depinde de cuvinte, ci de trăiri autentice. Un copil nu va reține o definiție abstractă despre divinitate, dar va purta în el, poate toată viața, amintirea caldă a unei lumânări care a alungat teama de întuneric sau emoția primului fir de iarbă care a străpuns pământul sub privirea lui curioasă.

Îmi amintesc cu drag de un moment petrecut în sala de grupă, în Săptămâna Patimilor, când am decis să înlocuiesc discursul teoretic cu un experiment pe care l-am numit „Grădina Speranței”. Fiecare copil a plantat câteva boabe de grâu într-un pahar de plastic decorat de ei. Le-am spus atunci că semințele „dorm”, la fel cum toată natura pare adormită înainte de anotimpul primăvara. În fiecare dimineață, prima întrebare era: „Doamna, s-a trezit grăul?”. Când primele fire verzi, au apărut la suprafață, bucuria din ochii lor a fost cea mai pură definiție a Învierii.

Cred că esența educației stă în puterea noastră de a aduce simbolurile sacre direct în mâinile copiilor. Oul roșu, spre exemplu, nu a fost privit doar ca pe un décor, ci ca pe o „cetate a vieții” care îi ocrotește și le aduce bucurie. Am observat cum copii devin mici artiști : atingerea culorii și mirosul vopselei îi ajută să trăiască sărbătoarea cu toate simțurile. Astfel, o temă spirituală devine o amintire vie, pe care o pot atinge și simți.

Într-o lume dominată de ecrane și stimuli digitali neîncetați, am simțit nevoia să le ofer copiilor un moment de liniște. Astfel, am organizat în sala de grupă un moment de „Liniște și Lumină”. Am stins pentru câteva secunde becurile din sala de grupă și am aprins o singură lumânare cu baterie- aleasă pentru siguranță, dar și pentru a le explica, pe înțelesul lor, că această flacăra mică simbolizează lumina vie care locuiește în inima fiecăruia dintre ei,

Efectul a fost cel droit: copiii s-au liniștit instantaneu. Privind flacăra, o fetiță mi-a șoptit: „Doamna, lumina asta se simte ca o îmbrățișare în interior”. Aceasta este, lecția pe care am vrut să o transmit: Lumina Învierii este cea caldă care ne face să fim mai buni.

Nici o lecție despre iubire și tradiție nu ar fi complete fără implicarea celor dragi. Prin urmare, le-am propus părinților să devină parteneri în acest proces de „trezire” spiritual, încurajându-I să cultive acasă aceleași momente de tihnă și să observe, alături de cei mici, micile miracole ale primăverii. Atunci când valorile de la grupă se oglindesc cu gesturile de acasă, simbolul devine realitate, iar educația devine viață trăită cu sens.

În concluzie, succesul nostru ca educatori nu se măsoară în noțiuni memorate, și în capacitatea de a transforma o sărbătoare într-o amintire caldă, care să dăinuie peste ani. La nivel preșcolar, Învieria Domnului este, înainte de toate, o lecție despre optimism (deoarece tot ce pare „adormit” se va trezi la viață, la fel cum natura reînvie primăvara) și lumină (chiar și cea mai mica rază poate alunga întunericul).

Rolul nostru este să cultivăm zilnic capacitatea de a se mira în fața binelui. Bucuria Învierii este sămânța pe care o plantăm astăzi în sufletele lor, cu speranța că mâine vor deveni oameni care poartă, la rândul lor, lumina în lume. Astfel, prin fiecare gest de bunătate și fiecare tradiție împărtășită, reușim să transformăm educația într-o lumină călăuzitoare ce va străluci în sufletele lor pe tot parcursul vieții.

Bibliografie:

- Cucoș, Constantin, *Educația religioasă. Repere teoretice și metodice*, Editura Polirom, Iași, 1999.
Șebu, Pr. Prof.Univ. Dr. Sebastian, *Metodica predării religiei*, Editura Reîntregirea, Alba Iulia, 2000.
Varlaam, Arhim. (coord.), *Abecedarul credinței – pentru copiii de la grădiniță*, Editura Institutului Biblic și de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române, București, 2005.
MECT, *Curriculum pentru educația timpurie a copiilor*, București, 2009.

PAȘTELE LA ROMÂNI

PROF. ED. TIMPURIE. DIMANCEA FLORENTINA

PROF. ED. TIMPURIE. ACHIM MONICA

**ȘCOALA GIMNAZIALĂ NR.1 ORBEASCA-GRĂDINIȚA P. N. NR.1 ORBEASCA
DE SUS**

Din cele mai vechi timpuri religia s-a împletit cu tradiția , datina și obiceiurile , pe care omul le-a respectat și le-a transmis ulterior prin viu grai din generație în generație, astfel înțelepciunea și experiența celor mai vechi strămoși ajunge la noi sub forma obiceiurilor din viața celor de la țară , fiind purtătoarele unor informații , a unei experiențe și înțelepciuni vechi.

Paștele reprezintă sărbătoarea Învierii lui Iisus Hristos. Începutul acestei sărbători e văzut chiar în Cina cea de Taină, pâinea și vinul simbolizând sacrificiul trupului și al sângelui, ca preț al răscumpărării.

Sărbătorile pascale, atât de așteptate de creștini aduc, împreună cu bunătățile, lumina și voia bună, și câteva tradiții care trebuie respectate, ca rânduiețile casei să meargă așa cum ne dorim.

În tradiția ortodoxă, începutul sărbătorii e marcat o dată cu postul de șapte săptămâni.

Satele noastre românești au rămas din fericire tributare tradiției străvechi, un exemplu în acest sens fiind obiceiurile legate de Sfânta Sărbătoare a Învierii Domnului din săptămâna premergătoare Sfintelor Paști. .

Joia Mare, cunoscută în calendarul tradițional și sub denumirea de joia morților sau cina cea de taină la care Hristos a prefigurat jertfa sa prin frângerea pâinii și prin oferirea vinului ce simbolizează sângele ucenicilor săi . Specific deniei de joi seara este citirea celor 12 Evanghelii ce reprezintă fragmente extrase din cele 4 Evanghelii în care sunt relatate patimile lui Iisus. Pe lângă acestea în Joia Mare se practică un adevărat ritual închinat celor morți. Joimărița, se spune în tradiția populară că este zeița morții , ea supraveghează focurile de joimari. Este deschisă fie cu un animal respingător , fie cu o babă zmeoaică, o stafie sau un duh necurat cu un cap uriaș și părul despletit , ce pedepsește fetele și femeile leneșe.

Vinerea Paștelui este cunoscută ca Vinerea Seacă sau Vinerea Patimilor , creștinii merg la biserică , țin post negru pentru iertarea păcatelor și respectă severe interdicții privind torsul , țesutul sau cusutul. Este ziua de doliu a creștinătății, întrucât atunci a fost răstignit Mântuitorul, denia de vineri seara este a înmormântării lui Iisus.

Paștele este o sărbătoare religioasă întâlnită, cu semnificații diferite, în creștinism și iudaism. Unele obiceiuri de Paști se regăsesc, cu semnificație diferită, în antichitatea anterioară religiilor biblice. Paștele și-a păstrat până în prezent farmecul și semnificația, fiind un moment de liniște sufletească și de apropiere de familie. Farmecul deosebit este dat atât de semnificația religioasă - întotdeauna mai există o șansă de mântuire - cât și de tradiții: oul pictat, iepurașul, masa cu mâncăruri tradiționale de paste - cozonac, pască, miel, slujba de sâmbăta seara cu luarea luminii.

Multe dintre tradiții au legătură cu ouăle de Paște, simbolul acestei mari sărbători. Una dintre ele spune că atât cei care merg la Înviere, cât și cei care nu merg, trebuie să se spele într-un lighean mare unde se află, pe lângă apă proaspătă și curată, ouă roșii și bănuți din argint sau aur. Toate acestea au un rol: spălarea cu oul, pentru a fi ușori, roșii și sănătoși, iar cu bani, pentru a le merge bine tot anul, să fie curați și să aibă bunăstare. Tradiția mai spune că cei care ciocnesc ouă se vor vedea pe lumea cealaltă. În momentul ciocnirii ouălor se rostește „Hristos a înviat!”, iar celălalt răspunde „Adevărat a înviat!”. O credință din bătrâni spune că cel care are oul care se sparge primul, este mai slab și va muri mai repede. Fiecare ciocnitor căruia i s-a spart oul, este obligat să i-l dea învingătorului. De aici și ideea că cei ce au ouăle mai tari, câștigă tot mai multe. Trișorii care ciocnesc cu ouă din lemn sunt înșelători și săvârșesc un mare păcat. Bătrânii spun că găocile de ouă nu e bine să fie păstrate în casă pentru mult timp, pentru că se ascunde dracul în ele.

Noaptea Învierii Domnului reprezintă , pe lângă simbolul sacru al jertfei lui Hristos pentru mântuirea noastră și un ritual de înnoire anuală a timpului.

La biserică, preotul – cu Sfânta Evanghelie și crucea în mână, urmat de alaiul de credincioși – iese cu lumânarea aprinsă (Lumina) și înconjoară biserica de trei ori. Serviciul divin se desfășoară afară, iar când preotul va rosti „Hristos a înviat!” toți cei prezenți la acest serviciu religios vor spune „Adevărat a înviat!”. Răspunsul e recunoașterea tainei Învierii.

Cu lumânarea aprinsă, fiecare se întoarce acasă și face o cruce mică pe peretele dinspre răsărit, afumându-l cu lumânarea, pe care o va păstra tot restul anului.

Gestul simbolic de celebrare a Paștelui este ciocnitul ouălelor roșii. Bucuria Pascală este cunoscută pe parcursul celor 40 de zile de la Înviere până la Înălțare, timp în care creștinii se salută cu „Hristos a înviat!” și „Adevărat a înviat!” mărturisind de fiecare dată prin aceste cuvinte adevărul nostru de credință.

Prima zi de Paște trebuie să fie petrecută liniștit, fiind interzisă orice activitate distractivă. În această zi, e interzis și somnul.

Luni, a doua zi de Paște, oamenii dau de pomană pentru cei morți, mergând, în cele mai multe cazuri, la cimitir. O credință răspândită printre români e că, timp de o săptămână de la Înviere, porțile Raiului sunt deschise larg. Tocmai de aceea se spune că sufletele celor care mor în Săptămâna Luminată ajung direct în Rai.

Cu siguranță că tradițiile legate de această sărbătoare și în general legate de toate sărbătorile sunt mult mai numeroase și diferite în funcție de zona geografică dar toate au un punct comun în ceea ce privește raportarea lor la religie și legătura specială a acestora cu credința.

Bibliografie:

1. Crăciun B., Sfintele Paști în datini și obiceiuri, Editura Porțile Orientului, Iași, 1994;
2. Ghinoiu I., Sărbători și obiceiuri românești, Editura Elion, Buurești, 2003;
3. Gorovei A., Credințe și superstiții ale poporului român, Editura Grai și suflet - Cultura Națională, București, 2003;
4. Marian S. Fl., Sărbătorile la români, vol. 1, Editura Grai și suflet- Cultura Națională., București, 2001;
- Nicolau I., Credințe și superstiții românești, Editura Hum

ÎNVIEREA DOMNULUI -DE LA DOGMĂ LA EXPERIENȚA PERSONALĂ A LUMINII ȘI A BUCURIEI

PROF. NIȚU LIZICA-ELENA
ȘCOALA GIMNAZIALĂ BUMBEȘTI-PITIC, JUD. GORJ

I. Introducere: Tensiunea dintre text și trăire

În studiul teologic și filosofic, adesea riscăm să transformăm Învierea într-un obiect de analiză abstract, o „temă” de cercetare izolată de pulsul vieții. Totuși, esența evenimentului pascal nu rezidă în demonstrația logică, ci în puterea sa de a reconfigura subiectivitatea umană. Lucrarea de față își propune să exploreze binomul *Bucurie-Lumină* nu doar ca repere doctrinare, ci ca realități experimentate la nivelul conștiinței personale.

II. Ontologia Bucuriei- o redescoperire subiectivă

În parcursul meu intelectual și spiritual, am înțeles că bucuria Învierii este fundamental diferită de optimismul secular. Dacă optimismul este o proiecție a dorinței de bine, bucuria pascală este o certitudine care izvorăște din asumarea fragilității.

- **Experiența limitelor:** În momentele de criză personală sau de „vineri seară” ale existenței, când sensul pare eclipsat de suferință, am realizat că bucuria nu vine din ignorarea durerii, ci din traversarea ei.
- **Bucuria ca prezență:** Din punct de vedere academic, vorbim despre *Hairete!* (Bucurați-vă!). Personal, am tradus acest imperativ ca pe o eliberare de sub dictatura fricii de moarte. Bucuria pe care am simțit-o în noaptea de Paști nu a fost una exultantă, ci una a „liniștii adânci”, acea pace care survine atunci când realizezi că ești iubit în mod absolut de Cel care a învins moartea.

III. Fenomenologia Luminii- vederea dincolo de materie

Lumina Învierii este adesea descrisă în teologia isihastă ca fiind „necreată”. Încercând să aplic acest concept în viața de zi cu zi, am observat o transformare a modului în care percep realitatea înconjurătoare.

„Lumina nu este ceva ce vedem, ci elementul prin care vedem tot restul.” Această observație mi-a servit drept punte între teoria teologică și experiența vizuală a lumii.

În experiența proprie, Lumina Învierii se traduce printr-o claritate a discernământului. Ea funcționează ca un filtru gnoseologic: în prezența ei, ceilalți oameni nu mai sunt simple obiecte sau „funcții” sociale, ci devin chipuri eterne. Lumina mormântului gol mi-a oferit capacitatea de a vedea în fiecare semen o „potențialitate a învierii”.

IV. Întâlnirea cu Cel înviat în timpul liturgic

Un aspect de mare interes pentru mine a fost trecerea de la timpul liniar (*Chronos*) la cel al participării (*Kairos*). În cadrul simpozionului, susțin ipoteza că Învierea se transformă din eveniment istoric în experiență prezentă prin actul liturgic.

În momentele de rugăciune și în participarea la Sfânta Liturghie, am experimentat ceea ce teologii numesc „timpul care nu mai este”. Această suspendare a temporalității devoratoare mi-a permis să înțeleg că Învierea nu este „în spatele nostru”, ci „în fața noastră”, trăgându-ne spre viitorul Împărăției. Este acea lumină care vine din viitor pentru a ilumina prezentul adesea întunecat.

V. Concluzii: Învierea ca vocale a vieții

A vorbi despre Bucurie și Lumină la un nivel academic, implicând în același timp propria trăire, înseamnă a recunoaște că suntem martori, nu doar cronicari. Învierea nu este un subiect închis între copertile unei cărți, ci o forță care ne somează să ieșim din mormintele propriului egoism.

Pentru mine, concluzia acestui studiu este una existențială: Bucuria este semnul prezenței lui Dumnezeu în inimă, iar Lumina este modul în care El ne învață să privim lumea. Învierea Domnului rămâne, astfel, nu doar centrul dogmatic al credinței, ci singura paradigmă capabilă să ofere un sens durabil suferinței și un orizont infinit speranței umane.

Bibliografie selectivă (Inclusiv surse de inspirație personală):

1. **Sf. Siluan Athonitul**, *Între iadul deznădejdiei și iadul smereniei*.
2. **Nichifor Crainic**, *Nostalgia Paradisului*.
3. **Dumitru Stăniloae**, *Iisus Hristos sau Restaurarea omului*.
4. **Andre Scrima**, *Experiența spirituală și limbajele ei*.

TRADIȚII ȘI OBICEIURI DE PAȘTE

PROF. POPESCU CLAUDIA

LICEUL DE ARTE VICTOR GIULEANU-STRUCTURĂ GRĂDINIȚA P. P. NORD 2 RM.
VÂLCEA

Paștile reprezintă cea mai veche sărbătoare creștină. Alături de ziua de duminică (sărbătoarea săptămânală a creștinilor), Sfintele Paști au fost sărbătorite încă din epoca apostolică.

Cea mai mare sărbătoare a creștinilor, Învierea Domnului, este prilejul, pentru români, de a trăi clipe de bucurie sfântă, dar și de a sărbători în cadrul comunității.

Sărbătoarea Paștelui aduce, mereu, în sufletele oamenilor credincioși, o bucurie de nedescris.

Creștinii spun că Paștele este cea mai importantă sărbătoare, fiindcă Iisus Hristos, Fiul lui Dumnezeu, “a înviat din morți cu moartea pre moarte călcând și celor din morminte viață dăruindu-le”, iar pe cei vii i-a răscumpărat de sub jugul păcatului, iertând păcatele oamenilor și mântuindu-i, de asemenea. Cu exact o săptămână înainte de importanta sărbătoare, se sărbătorește "Duminica Floriilor". Creștinii merg la biserică, participă la slujbă, iar după încheierea acesteia, ei primesc ramuri lungi de salcie.

Ultima săptămână a postului care precede sărbătoarea este Săptămâna Mare, care începe cu duminica Floriilor și se termină cu duminica pascală.

Primul obicei din Săptămâna Mare a Paștelui este **Joimărița** care înseamnă joia dinaintea Paștelui și de această zi sunt legate următoarele datini și credințe: facerea focului la mormântul morților familiei,

chemarea și venirea morților acasă, vărsarea apei morților pe iarbă, darea de pomană și altele. În tradiția populară această sărbătoare este patronată de un spirit demonic și justițiar, cel al joimăriței. Al doilea obicei este **Vinerea Seacă sau Neagră** care înseamnă Vinerea Paștelor. În această zi majoritatea oamenilor vopsesc ouăle. În concepția creștină ouăle roșii simbolizează sângele Mântuitorului. Potrivit unei legende Maica Domnului după ce au răstignit pe Cristos a venit cu un coș de ouă pentru a le oferi soldaților romani ca să o lase să ia pe Fiul ei de pe cruce. Aceasta a pus coșul jos lângă cruce și când să-l dea unui soldat peste ouă a căzut o picătură din sângele Mântuitorului, iar în clipa aceea toate ouăle s-au înroșit. La început ouăle de Paști au fost doar roșii dar mai apoi s-au vopsit și în alte culori: albastre, galbene, verzi și negre. În ziua Paștelui se serbează **Învierea Domnului**. Legat de această zi găsim următoarele datini și credințe: mielul sacrificat de Paști, pasca, ciocnirea ouălelor, scăldatul feciorilor și a fetelor, lumina, iepurașul, crucea, colacul de paști.

Tăierea mielului la paște nu este altceva decât jertfa anuală a zeului din religiile pre-creștine după Ion Ghinoiu. Vasile Pistolea spune însă că ceea ce face din el o victimă sunt chiar însușirile pe care le simbolizează: puritate, inocență, simplitate și blândete. Creștinismul primitiv este legat de imaginea mielului în profeția lui Isaia care vestește pe Isus, prin sosirea unui mesia chinuit, simbolizat de un miel dus la tăiere. Tot la Isaia mielul simbolizează un israelit, membru al turmei lui Dumnezeu: *"ca un păstor își va paște turma și cu brațul Său își va aduna mieii ..."*. În creștinism mielul este simbolul Mântuitorului care poartă păcatele lumii, așa cum reieșe din cuvintele lui Ioan botezătorul care, văzându-L pe Cristos a exclamat: *"iată mielul lui Dumnezeu care ridică păcatul lumii"* (Ioan 1:29).

Pasca este cocă de formă rotundă sau dreptunghiulară preparată din făină de grâu joia sau sâmbăta dinaintea paștelui, în fiecare casă creștină pentru cinstirea învierii. Ea se sfințește de preot în ziua de paște prin rugăciuni, tămâierre și stropire cu agheasmă și simbolizează pâinea binecuvântată de Cristos la Cina cea de Taină. Din pasca sfințită gustă puțin fiecare din mambrii casei iar restul se păstrează ca leac pentru animalele bolnave.

Crucea alături de ou este elementul cu istoria cea mai îndelungată. Simbolismul crucii este moartea. În vechiul Testament nu se făcea crucificarea infractorilor. Uciderea se execută prin aruncarea cu pietre iar trupurile erau atârinate pe lemn ca avertisment. Considerat blestemet trupul trebuia coborât de pe lemn și îngropat înainte de lăsarea nopții. Acest obicei explică de ce în Noul Testament, crucea lui Cristos este descrisă ca un "lemn", simbol al umilirii. Treapta cea mai de jos a umilirii lui Cristos a fost actul răstignirii, al îndurării morții pe cruce. Crucea patimilor amintește de suferințele și moartea Lui, dar ea s-a transformat din obiect al umilirii în crucea învierii.

Colacul de paști se pregătește tot din făină de grâu și tot sub aceleași forme. Formă dreptunghiulară întrușipează mormântul Domnului iar cea rotundă giulgiurile de îngropare ale lui Iisus. Deasupra în mijloc, colacul are o cruce tot din aluat ca semn al jertfei de mântuire. Se dă de pomană cu ou roșu care înseamnă chipul jertfei și al învierii. Împreună cu aceste două alimente se mai sfințesc: hrean, usturoi (contra strigoilor), cuișoare (contra durerilor de dinți), slănină (contra rănilor), cozonac, miel și sare.

Ciocnirea ouălor se face prin unele locuri cu un anumit ceremonial de la care nu e îngăduită nicio abatere. Oul are trei părți: vârful, care se numește cap; partea opusă vârfului care se numește dos și părțile laterale numite coaste. În ziua de Paști în Bucovina se ciocnește numai cap cu cap, a doua zi, luni se poate ciocni și cap cu dos iar zilele următoare și dos cu dos sau chiar coastă cu coastă. În Banat vârful oului se numește cic și dosul se numește fund.

Învierea este actul suprem care arată natura dublă a lui Cristos de ființă Divină și omenească. Pentru creștini ea reprezintă simbolul marii treceri de la moarte la viață veșnică: *"cu moartea pe moarte călcând. Și celor din morminte viață dăruindu-le"*. Ceremonia învierii se desfășoară după următorul scenariu: la miezul nopții sau în zorii zilei de Duminică preotul cheamă credincioșii cu îndemnul *"veniți de luați lumină!"*. După aprinderea lumânărilor ies cu toți afară la procesiune, înconjurând biserica de trei ori sau o parte de sat. Chemarea veniți de luați lumină semnifică momentul învierii iar procesiunea și ieșirea din biserică amintesc de mironosițe, purtătoarele de mir, care au căutat trupul Domnului în dimineata Învierii.

Luni dimineata, **a doua zi de Paști**, tinerii se duc pe la casele în care locuiesc fete nemăritate, și le stropesc cu apă sau parfum. "Am auzit că aveți o fată frumoasă/ Am venit s-o stropesc să nu se vestească". Acest obicei, este de fapt un prilej de întâlnire între prieteni și de petrecere. Această tradiție își are rădăcinile în credința în forțele purificatoare și fertilizatoare ale apei. Pentru că fetele se vor mărita în curând, ele îi recompensează pe tinerii care le-au stropit cu cel mai frumos ou vopsit, cu pască sau prăjituri.

Prezența **iepurășului** în tradiția pascală se datorează reminiscentelor ritualurilor păgâne și divinităților venerate în vremuri îndepărtate, simpaticul animal fiind atunci, ca și astăzi, un evident simbol al fertilității. O veche legendă nordică spune că zeița Eostre a găsit într-o iarnă o pasare rănită pe câmp. Pentru a o salva de la moarte, zeița a transformat-o într-o iepuroaică, aceasta păstrând însă capacitatea de a depune ouă. Pentru a-i mulțumi binefacătoarei sale, iepuroaica decora ouăle facute și i le dăruia zeiței. Din această legendă s-a născut și tradiția că iepurașul să aducă daruri copiilor.

Chiar dacă legenda iepurășului nu are nicio legătură cu Sărbătorile Pascale, tradiția îi îndeamnă pe cei mici să așeze, la loc ferit, un coșuleț în care iepurașul să lase cadourile mult dorite celor dragi.

Paștele, după cum reiese din cele de mai sus, este o sărbătoare plină de datini și obiceiuri care mai de care mai interesante și care îi dau un farmec aparte. Copiii se bucura de ciocnirea ouălor și de darurile Iepurășului iar adulții se bucura de colacul, pască și mielul delicios, dar și de speranță în suflet ca Domnul Iisus Hristos a înviat și în inimile lor salutându-se cu frumosul „Hristos a înviat” și răspunsul „Adevărat a înviat”.

Bibliografie:

- Ghinoiu Ion, 2004, *Sărbători și obiceiuri românești*. Editura Elion, București
- Gorovei Artur, 2001, *Ouăle de Paști*. Editura Paideia, București
- Pistolea Vasile, 2006, *Sărbători religioase și datini la*

ABORDĂRI INTERDISCIPLINARE ÎN VALORIFICAREA TRADIȚIILOR PASCALE LA NIVEL PREȘCOLAR

PROF. DOBRE CRISTINA
ȘCOALA GIMNAZIALĂ ALEXANDRU COLFESCU-GRĂDINIȚĂ CU P. P. NR.7, ALEXANDRIA

Educația timpurie contemporană promovează o abordare integrată a învățării, în care conținuturile sunt corelate, iar copilul este implicat activ în procesul de descoperire. Interdisciplinaritatea permite realizarea unor conexiuni semnificative între diferite domenii de cunoaștere, facilitând o învățare autentică și contextualizată.

Sărbătorile tradiționale constituie contexte privilegiate pentru realizarea unor astfel de demersuri didactice. Paștele, prin bogăția simbolurilor și a obiceiurilor, oferă oportunități variate de integrare a activităților artistice, lingvistice și sociale. Conform Curriculumului pentru educația timpurie, activitățile integrate contribuie la dezvoltarea competențelor-cheie și la formarea unei personalități armonioase (Ministerul Educației, 2019).

În acord cu teoria constructivistă, copilul își construiește cunoașterea prin interacțiune directă cu mediul și prin implicare activă în situații de învățare relevante (Piaget, 1970). De asemenea, învățarea este profund influențată de contextul social și cultural (Vygotsky, 1978), ceea ce justifică valorificarea tradițiilor în demersul educațional.

Fundamentare teoretică

Abordarea interdisciplinară presupune integrarea conținuturilor din diferite domenii într-o manieră coerentă, centrată pe nevoile și interesele copilului. În educația preșcolară, aceasta se realizează prin activități tematice și experiențiale, care implică explorarea, jocul și creația.

Tradițiile pascale, prin caracterul lor simbolic și ritualic, stimulează nu doar cunoașterea, ci și dimensiunea afectivă și socială a copilului. Activitățile artistice, precum decorarea ouălor sau realizarea de colaje tematice, contribuie la dezvoltarea motricității fine și a expresivității (Cucoș, 2006).

Totodată, experiențele senzoriale (observare, manipulare, miros, gust) au un rol important în consolidarea învățării, facilitând formarea unor reprezentări durabile și semnificative.

„Atelier pascal – tradiții, culoare și bucurie”

Tipul activității: activitate integrată (interdisciplinară)

Nivel: grupa mare

Durata: 40 minute

Competențe vizate

Manifestarea interesului pentru tradiții culturale;

Exprimarea creativă prin diverse forme de limbaj;

Explorarea mediului prin experiențe senzoriale;

Cooperarea în activități de grup.

Obiective operaționale. Copiii vor fi capabili:

- să identifice simboluri pascale și semnificația acestora;
- să descrie elemente specifice sărbătorii;
- să realizeze produse artistice variate;
- să participe activ la activități senzoriale;
- să coopereze cu ceilalți copii.

Strategii didactice:

- Metode: conversația, explicația, observația, exercițiul, experimentul senzorial, turul galeriei
- Mijloace didactice: ouă fierte/vopsite, cozonac, flori, materiale pentru colaj, culori, coșuri
- Forme de organizare: frontal, pe grupuri, individual

Desfășurarea activității

a) Moment organizatoric

Se pregătește spațiul sub forma unui „atelier pascal”, organizat pe centre de interes (artă, joc de rol, explorare senzorială).

b) Captarea atenției

Educatoarea prezintă o surpriză: o „cutie misterioasă” din care copiii extrag pe rând obiecte (ou roșu, floare, bucată de cozonac).

Se stimulează curiozitatea și se inițiază discuția despre semnificația acestora.

c) Anunțarea temei

„Astăzi vom participa la un atelier special în care vom descoperi tradițiile de Paște prin joc, culoare și simțuri.”

d) Dirijarea învățării (activitate pe centre)

1. Centrul Artă

Copiii realizează colaje sau decorează ouă folosind diverse materiale.

Se urmărește exprimarea creativă și respectarea temei.

2. Centrul Joc de rol

Se simulează o masă de Paște, copiii interpretând roluri (gazde, musafiri).

Se exersează formule de salut și comportamente sociale.

3. Centrul Senzorial

Copiii observă, ating și miros elemente specifice: cozonac, flori, ouă.

Se discută despre caracteristici (culoare, miros, gust – acolo unde este permis).

Această organizare permite învățarea diferențiată și implicarea activă a tuturor copiilor, conform principiilor educației centrate pe copil.

e) Evaluare

Evaluarea se realizează prin observație sistematică și prin discuții finale, în care copiii descriu activitățile preferate și ceea ce au învățat.

f) Încheierea activității

Se realizează o sinteză a cunoștințelor și se desfășoară un moment ludic (dans sau joc muzical), consolidând starea de bine și coeziunea grupului.

Abordarea interdisciplinară a tradițiilor pascale facilitează o învățare complexă, care îmbină dimensiunea cognitivă cu cea afectivă și socială. Activitatea propusă demonstrează eficiența utilizării centrelor de interes și a experiențelor senzoriale în dezvoltarea competențelor preșcolarilor.

Prin implicarea activă în astfel de demersuri, copiii dobândesc nu doar cunoștințe, ci și atitudini și valori care contribuie la formarea identității culturale și la integrarea socială.

Bibliografie

- Ministerul Educației (2019), Curriculum pentru educația timpurie
- Cucoș, C. (2006), Pedagogie, Editura Polirom
- Ionescu, M., Radu, I. (2001), Didactica modernă, Editura Dacia
- Piaget, J. (1970), Psihologia copilului, Editura Didactică și Pedagogică
- Vygotsky, L. (1978), Mind in Society, Harvard University Press

VALORIFICAREA TRADIȚIILOR PASCALE ÎN EDUCAȚIA TIMPURIE PRIN ACTIVITĂȚI CULTURAL-ARTISTICE

PROF. PĂTRAȘCU AMALIA

ȘCOALA GIMNAZIALĂ ALEXANDRU COLFESCU-GRĂDINIȚĂ CU P. P. NR.7, ALEXANDRIA

Educația timpurie are un rol esențial în formarea personalității copilului, contribuind la dezvoltarea armonioasă a acestuia din punct de vedere cognitiv, afectiv și social. În acest context, valorificarea tradițiilor și obiceiurilor populare constituie o direcție importantă în demersul educațional, facilitând interiorizarea valorilor culturale și consolidarea identității naționale.

Sărbătoarea Paștelui, una dintre cele mai semnificative manifestări spirituale și culturale ale poporului român, oferă un cadru educațional bogat în simboluri și practici tradiționale. Integrarea acestor elemente în activitățile didactice contribuie la dezvoltarea limbajului, a creativității și a comportamentelor sociale adecvate (Ministerul Educației, 2019).

Conform perspectivei socioculturale a lui Vygotsky, învățarea are loc prin interacțiune socială și mediere culturală, copilul interiorizând semnificații prin participarea activă la experiențe relevante (Vygotsky, 1978). De asemenea, Piaget subliniază rolul activ al copilului în construcția cunoașterii, prin explorare și acțiune directă (Piaget, 1970). În acest sens, activitățile cultural-artistice și jocul de rol devin instrumente esențiale în procesul educațional.

Fundamentare teoretică

Tradițiile și obiceiurile populare reprezintă forme de transmitere intergenerațională a valorilor și normelor sociale. În educația preșcolară, acestea contribuie la dezvoltarea sentimentului de apartenență și la formarea unei atitudini pozitive față de patrimoniul cultural (Cucoș, 2006).

Jocul, ca activitate fundamentală a copilului, facilitează învățarea prin experiență directă și implicare emoțională. Jocul de rol, în special, permite simularea unor contexte sociale autentice, dezvoltând competențe de comunicare și cooperare (Ionescu & Radu, 2001).

Totodată, activitățile artistico-plastice stimulează expresivitatea și creativitatea, oferind copilului posibilitatea de a transpune în plan concret experiențele și cunoștințele dobândite.

Tradiții de Paște la români

Tipul activității: activitate integrată

Nivel: grupa mare

Durata: 35–40 minute

Competențe vizate

Manifestarea interesului pentru tradiții și obiceiuri culturale;
Exprimarea ideilor prin limbaj verbal și plastic;
Participarea activă la activități de grup.

Obiective operaționale. Copiii vor fi capabili:

- să identifice și să descrie tradiții pascale;
- să utilizeze formule de salut specifice;
- să realizeze un produs artistic;
- să coopereze în realizarea sarcinilor.

Strategii didactice

Metodele utilizate includ conversația euristică, explicația și demonstrația, care facilitează înțelegerea conceptelor, precum și exercițiul și turul galeriei, care susțin consolidarea și evaluarea (Ionescu & Radu, 2001).

Desfășurarea activității

Activitatea debutează cu organizarea colectivului și crearea unui climat favorabil învățării. Captarea atenției se realizează prin prezentarea unui coș tradițional cu simboluri pascale, element ce stimulează curiozitatea și activează cunoștințele anterioare ale copiilor.

În etapa de dirijare a învățării, educatoarea prezintă și explică principalele tradiții pascale (vopsirea ouălor, participarea la slujba religioasă, masa festivă), utilizând suport vizual și întrebări stimulative. Această etapă valorifică principiul participării active și al învățării prin descoperire.

Activitatea practică presupune decorarea unui ou din carton, oferind copiilor oportunitatea de a-și exprima creativitatea și de a consolida cunoștințele dobândite. Educatoarea intervine ca mediator al învățării, oferind sprijin diferențiat.

Evaluarea se realizează prin metoda turului galeriei, în cadrul căreia copiii își prezintă lucrările, dezvoltându-și astfel competențele de comunicare și încrederea în sine.

Integrarea tradițiilor pascale în activitățile din educația timpurie reprezintă o strategie eficientă de dezvoltare holistică a copilului. Activitățile propuse demonstrează faptul că îmbinarea metodelor interactive cu elemente culturale autentice facilitează învățarea semnificativă și durabilă.

Prin participarea la astfel de experiențe, copiii nu doar că își îmbogățesc cunoștințele despre tradiții, ci își dezvoltă și competențe esențiale precum comunicarea, cooperarea și exprimarea creativă. Astfel, educația cultural-artistică devine un vector important în formarea identității și în integrarea socială a copilului.

Bibliografie

- Ministerul Educației (2019), Curriculum pentru educația timpurie
- Cucoș, C. (2006), Pedagogie, Editura Polirom
- Ionescu, M., Radu, I. (2001), Didactica modernă, Editura Dacia
- Vygotsky, L. (1978), Mind in Society, Harvard University Press
- Piaget, J. (1970), Psihologia copilului, Editura Didactică și Pedagogică
- Iucu, R. (2005), Managementul clasei de elevi, Editura P

TRADIȚII ȘI OBICEIURI DE PAȘTE ÎN ROMÂNIA

PROF. VOICU ELENA-GABRIELA
ȘCOALA GIMNAZIALĂ NR. 1 MÂRZĂNEȘTI, TELEORMAN

Paștele este considerat „sărbătoarea sărbătorilor”, cea care aduce omenirii prin miracolul Învierii Domnului speranța mântuirii și a vieții veșnice. Aceasta este promisiunea făcută de Dumnezeu credincioșilor săi prin fiul Iisus care, în doar o săptămână, numită săptămâna Patimilor, a fost judecat, răstignit pe cruce, a murit, a fost așezat în mormântul său și a înviat din morți după trei zile, așa cum a prezis. Părintele Arsene Boca ilustrează cu un fin simț și mai multă pricepere semnificația acestui moment măreț, într-o predică din 1949:

„Căci Iisus o (moartea) biruise în viață; iar cu moartea Sa, cea de bună voie, a biruit-o și pentru toți oamenii, de la începutul până la sfârșitul lumii”.

Învierea Domnului reprezintă cea mai importantă sărbătoare a creștinătății, fiind marcată în România prin numeroase tradiții și obiceiuri transmise din generație în generație. Această sărbătoare este nu doar un moment de profundă semnificație religioasă, ci și o ocazie de reunire a familiei, de bucurie și speranță.

Tradițiile de Paște în România celebrează Învierea Domnului prin simboluri ale purității și renașterii: vopsirea ouălor (în special roșii), pregătirea pascăi, a drobului și a fripturii de miel. Slujba de Înviere, ciocnitul ouălor cu formula „Hristos a înviat!”, și purtarea hainelor noi sunt obiceiuri esențiale

Tradiția creștină arată că pregătirea pentru sărbătoarea Paștelui începe odată cu perioada de post care o precede, cunoscută sub numele de Postul Mare. Această perioadă are o semnificație profundă, atât prin durata sa de aproximativ șapte săptămâni, cât și prin rolul spiritual pe care îl are în viața credincioșilor. Postul presupune nu doar renunțarea la anumite alimente, ci și apropierea de Dumnezeu prin rugăciune, fapte bune și autocontrol.

Această etapă este considerată un timp al curățirii sufletești, care se reflectă și asupra trupului. Credincioșii evită consumul de produse de origine animală, precum carne, lapte, ouă sau brânză, dar și alte plăceri, încercând să ducă o viață mai echilibrată. În trecut, această perioadă era asociată și cu activități gospodărești intense, în special în domeniul textil, precum torsul, țesutul sau cusutul.

Ultima săptămână din post poartă denumirea de Săptămâna Mare și marchează apropierea de momentul Învierii. În această perioadă au loc slujbe speciale, numite Denii, care îi îndeamnă pe credincioși la reflecție, iertare și împăcare cu cei din jur.

În primele zile ale săptămânii, gospodăriile sunt pregătite pentru sărbătoare: se face curățenie generală, se aerisesc lucrurile, se spală și se aranjează locuința. Până miercuri, bărbații își încheie activitățile obișnuite, urmând ca apoi să participe alături de familie la pregătirile pentru Paște. Toate aceste acțiuni simbolizează atât curățirea casei, cât și a sufletului.

Joia Mare este o zi cu o încărcătură simbolică deosebită. În această zi, credincioșii participă la slujbe și oferă de pomană diferite alimente, precum colaci, fructe sau miere. De asemenea, se curăță curțile și mormintele celor dragi, iar în unele locuri se aprind focuri, gesturi care simbolizează purificarea și amintirea celor trecuți în neființă.

Tot în Joia Mare se coc preparatele tradiționale, precum pască, cozonacul și pâinea, care vor fi duse la biserică pentru a fi sfințite. În aceeași zi se vopsesc ouăle, simbol al vieții și al renașterii. Credincioșii care au postit și s-au spovedit se împărtășesc, participând și la slujba specială dedicată celor 12 Evanghelii.

Vinerea Mare, cunoscută și ca Vinerea Patimilor, este ziua în care se comemorează răstignirea lui Iisus Hristos. Este o zi de profundă reculegere, în care mulți credincioși țin post negru. În această zi se evită anumite alimente și obiceiuri, în semn de respect față de suferința Mântuitorului.

Seara, la biserică, are loc slujba în cadrul căreia credincioșii trec pe sub masa pe care este așezat Sfântul Epitaf, simbol al punerii în mormânt a lui Hristos. De asemenea, se înconjoară biserica de trei ori, amintind de cele trei zile petrecute în mormânt.

Sâmbăta Mare reprezintă ultima zi de pregătire. Gospodinele finalizează preparatele tradiționale, iar în multe gospodării se pregătește mielul, din care se vor realiza diferite feluri de mâncare specifice sărbătorii. Există și obiceiul de a îngropa resturile de la miel lângă un pom roditor, gest simbolic pentru sănătatea și prosperitatea familiei.

În tradiția veche, sacrificiul mielului este legat de practicile poporului evreu, care aducea jertfe în perioada Paștelui, simbolizând purificarea și apropierea de divinitate.

În noaptea de Paște, credincioșii merg la biserică pentru a participa la slujba de Înviere și pentru a lua lumină. Lumânarea aprinsă este dusă acasă, fiind considerată simbol al protecției divine. Unii oameni obișnuiesc să afume pragul ușii sau peretele casei în semnul crucii, iar lumânarea este păstrată și aprinsă ulterior în momente de cumpănă, precum boli sau evenimente neprevăzute.

În tradiția populară românească există credința că cei care mor în ziua de Paște ajung direct în rai, deoarece porțile acestuia sunt deschise. Totodată, se spune că în această zi sufletele celor plecați dintre noi se întorc acasă pentru a-i ocroti pe cei dragi. De asemenea, copiii născuți în ziua de Paște sunt considerați norocoși și binecuvântați.

Masa de Paște este bogată în preparate tradiționale, în centrul cărora se află carnea de miel, simbol al sacrificiului lui Iisus Hristos. Preparatele specifice includ ciorba, friptura și drobul. Un alt element esențial este pasca, pregătită de obicei în Sâmbăta Mare și dusă la biserică pentru a fi sfințită. Aceasta este consumată în dimineața zilei de Paște, fiind considerată un aliment cu valoare spirituală. **Pasca reprezintă trupul lui Hristos, iar consumarea acesteia în prima zi de Paște are rolul de a alunga bolile din trupului omenesc și de a păzi sufletul de necazuri.** Forma tradițională în care se coace compoziția acesteia este rotundă, amintind de scutecele pruncului Iisus sau dreptunghiulară și decorată cu simbolul crucii. O veche credință spune că cojile ouălelor care au ajutat la prepararea acestui produs trebuie aruncate într-o apă curgătoare care să le ducă spre locuri ale altor oameni, vestindu-le sosirea acestei sărbători. Aruncarea cojilor semnifică totodată și o formă de protecție a păsărilor domestice din gospodării împotriva păsărilor răpitoare.

Oul roșu este unul dintre cele mai importante simboluri ale sărbătorii, reprezentând viața și renașterea. Există numeroase credințe legate de acesta: masa de Paște începe, în mod tradițional, cu consumul unui ou, pentru sănătate, urmat de pește, pentru agilitate, și de carne de pasăre, pentru ușurință. De asemenea, se spune că nu este bine să se consume oul cu sare, deoarece ar aduce neplăceri pe parcursul anului.

Tradiția ouălelor vopsite își are originea în episodul biblic în care Maica Domnului a așezat la picioarele fiului răstignit un coș cu ouă, iar acestea s-au colorat în roșu de la sângele care picura din rănilor acestuia. Deși la începuturi, creștinii români vopseau doar în roșu ouăle, în zilele noastre, nu este o greșală să le vopsim în diferite alte culori precum galben, verde sau albastru.

Ciocnitul ouălelor este un prilej de veselie și de distracție pentru cei care iau masa împreună, dar importanța sa nu trebuie trecută cu vederea: se spune că ne vom întâlni în lumea cealaltă cu cei care ciocnim oul de Paște. Tradiția amintește și de câteva reguli după care se desfășoară acest moment printre care și cea care ne sfătuiește să ciocnim doar cap cu cap al oului în prima zi de Paște, cap cu dos în a doua zi și dos cu dos în ultima zi. Cei mai vârstnici de la masă sunt primii care ciocnesc, urmați de soți între ei, după care copiii cu părinții și, în cele din urmă, aceștia cu toți ceilalți prezenți. De asemenea, ciocnitul poate fi „pe luate”, „pe schimbate”, „pe văzute”, „pe nevăzute”.

În ziua de Paște, oamenii obișnuiesc să poarte haine noi, simbol al purificării și al unui nou început. Totodată, există credința că nu este bine să dormi în această zi, deoarece ar putea aduce ghinion sau lene pe parcursul anului. Se mai spune că prima persoană care intră în casă în ziua de Paște ar trebui să fie un bărbat, pentru a aduce noroc gospodăriei.

Pe lângă aceste obiceiuri generale, există numeroase tradiții specifice diferitelor regiuni ale țării. În Moldova, de exemplu, în noaptea de Înviere se folosesc pocnitori pentru alungarea spiritelor rele. Coșul pascal este pregătit cu mare grijă și conține, pe lângă mâncăruri, și diverse simboluri precum sare, zahăr, mac, usturoi sau făină, fiecare având o semnificație aparte legată de belșug, sănătate și protecție.

Tot în Moldova, fetele nemăritate au obiceiul de a spăla clopotnița cu apă neîncepută, folosind apoi această apă pentru a se spăla pe față, în credința că vor avea noroc în dragoste. De asemenea, băieții oferă ouă roșii fetelor pe care le îndrăgesc.

În zona Bihorului, există credința că ouăle de Paște aduc noroc dacă nu se strică timp de 40 de zile. În Joia Mare se aprind focuri în cimitire, iar ouăle sunt decorate folosind un instrument tradițional numit „bijorca”.

În Munții Apuseni, oamenii merg în noaptea de Înviere la cimitir pentru a aprinde lumânări, iar în dimineața de Paște se spală pe față cu apă în care au fost puse un ou roșu, o monedă și plante, pentru sănătate și prosperitate. Tot aici există obiceiul păzirii toacei bisericii, într-un joc simbolic între tineri.

În Țara Bârsei are loc tradiția „Junilor Brașovului”, unde tinerii participă la activități festive și concursuri. În alte zone, precum Valea Arieșului, se practică rostogolirea ouălor, iar în Maramureș copiii merg din casă în casă pentru a vesti Învierea și primesc ouă roșii.

În satele din Transilvania, băieții merg în prima zi de Paște la „udat” cu parfum la casele fetelor, obicei ce simbolizează proșteimea și fertilitatea. În schimb, fetele le oferă ouă roșii sau cozonac.

În zona Călărașului, un obicei aparte este aducerea unui cocoș alb la biserică. Se spune că momentul în care acesta cântă confirmă vestea Învierii, iar după slujbă cocoșii sunt dăruiți celor nevoiași.

În concluzie, tradițiile și obiceiurile de Paște din România reflectă bogăția culturală și spirituală a poporului român. Acestea nu doar că păstrează vie credința, dar contribuie și la consolidarea legăturilor dintre oameni și generații.

Bibliografie:

-<https://sarbatoripascale.wordpress.com/semnificatie/>

-<https://Wikipedia.org/wiki/>.

„ÎNVIEREA DOMBULUI-BUCURIE ȘI LUMINĂ” ABORDĂRI EDUCATIONALE ÎN ÎNVĂȚĂMÂNTUL PREȘCOLAR

Prof. BLEOJU GEANINA-ALINA
ȘCOALA GIMNAZIALĂ „VASILE PÂRVAN”-GRĂDINIȚA CU P. P. NR.1 BÂRLAD

Sărbătoarea Învierii Domnului reprezintă unul dintre cele mai importante momente din calendarul creștin și un prilej de profundă trăire spirituală. Pentru preșcolari, această sărbătoare nu este doar o lecție de religie, ci o experiență senzorială și emoțională completă, marcată de simboluri (lumină, ouă roșii, iepurași, flori de primăvară) și de valori fundamentale precum iertarea, iubirea și generozitatea.

Obiectivele activităților de Paște în grădiniță

- Cunoașterea tradițiilor și obiceiurilor specifice poporului român legate de sărbătorile pascale.
- Dezvoltarea abilităților practice prin realizarea unor decorațiuni și încondeierea ouălor.
- Cultivarea sensibilității și a respectului față de valorile creștine și de familie.
- Stimularea creativității prin implicarea în scenete, cântece și activități artistice.

Tipuri de activități și exemple practice

Activități pe domenii experiențiale (ADE)

- Domeniul Limbă și Comunicare (DLC): Lectura după imagini „Povestea de Paște” sau memorizarea poeziei „La Paști” de George Coșbuc. Se pune accent pe explicarea termenilor: *jertfă, mântuire, pios, tradiție*.
- Domeniul Om și Societate (DOS): Activitate practică – „Încondeierea ouălor”. Copiii învață simbolistica culorilor (roșu – sângele vărsat, galben – lumină, verde – reînnoire).
- Domeniul Estetic și Creativ (DEC): Pictură pe polistiren sau carton – „Simboluri pascale”, cântece precum „Hristos a Înviat” (varianta adaptată copiilor) sau cântece de primăvară.

Activități liber alese (ALA)

- Sectorul Artă: Realizarea de felicitări cu motive pascale (iepurași din bumbac, pușori din amprente palmare).
- Sectorul Joc de rol: „Pregătirea mesei de Paște” – copiii învață regulile de bune maniere și așezarea estetică a decorului pascal.
- Sectorul Construcții: „Biserica din satul meu” – folosind cuburi de lemn sau piese Lego.

Activități de dezvoltare personală (ADP)

- Întâlnirea de dimineață: „De ce suntem bucuroși de Paște?”. Copiii sunt încurajați să povestească despre tradițiile din familia lor (mersul la biserică, luarea Paștelui, masa cu bunicii).
- „Atelierul de Iepurași” (Exemplu de bună practică)

O metodă eficientă de integrare a acestei teme este organizarea unui atelier colaborativ părinte-copil.

1. Pregătirea spațiului: Sala de grupă este decorată cu flori de primăvară și iarbă verde.
2. Activitatea centrală: Decorarea unui „Copac de Paște” cu ouă perforate și pictate de copii.
3. Momentul culminant: „Vânătoarea de ouă” în curtea grădiniței, activitate ce simbolizează bucuria descoperirii și a luminii Învierii.

Tema Învierii aduce în fața preșcolarului conceptul de speranță. Învățând despre renașterea naturii și Învierea Domnului, copilul își dezvoltă optimismul și încrederea. Totodată, participarea la acțiuni caritabile

(ex: oferirea unei felicitări sau a unui ou roșu unui copil aflat în dificultate) cultivă empatia, o componentă esențială a inteligenței emoționale la vârsta preșcolară.

Activitățile dedicate Învierii Domnului reușesc să transforme grădinița într-un spațiu al luminii și al armoniei. Prin joc, culoare și poveste, preșcolarul nu doar învață o tradiție, ci trăiește bucuria de a fi împreună cu ceilalți, înțelegând că Paștele este, înainte de toate, o sărbătoare a sufletului.

PAȘTELE – SĂRBĂTOAREA BUCURIEI ȘI A LUMINII ÎN SUFLETUL COPIILOR

PROF. ED. TIMPURIE.CERNĂTESCU LARISA

PROF. ED, TIMPURIE. NECULA MIHAELA

**LICEUL DE ARTE VICTOR GIULEANU-STRUCTURĂ GRĂDINIȚA P. P. NORD 2 RM.
VÂLCEA**

„Paștele este bucuria biruinței vieții asupra morții și a luminii asupra întunericului.” (Sfântul Ioan Gură de Aur)

Sărbătoarea Paștelui reprezintă una dintre cele mai importante și frumoase sărbători creștine, fiind un moment de bucurie, lumină și speranță. Pentru copii, mai ales pentru cei de vârstă preșcolară, această sărbătoare este o ocazie minunată de a descoperi tradițiile și obiceiurile românești, de a învăța despre bunătate, iubire și credință într-un mod accesibil și plin de semnificație.

În grădiniță, Paștele poate fi prezentat ca o sărbătoare a bucuriei, în care copiii învață să fie mai buni, să împartă cu ceilalți și să se bucure de lucrurile simple și frumoase din jurul lor.

Paștele simbolizează Învierea Domnului Iisus Hristos, adică victoria vieții asupra morții. Pentru copii, această idee poate fi explicată simplu: este o sărbătoare în care ne bucurăm că binele învinge întotdeauna și că iubirea este mai puternică decât orice.

Lumina este un simbol important al acestei sărbători. Lumânările aprinse, culorile vii și atmosfera caldă transmit ideea de speranță și bucurie. În grădiniță, aceste simboluri pot fi integrate în activități creative și educative.

Tradiții și obiceiuri de Paște

România are numeroase tradiții frumoase de Paște, care pot fi adaptate și prezentate copiilor într-un mod atractiv:

Vopsirea ouălor

Ouăle roșii sunt simbolul vieții și al renașterii. În grădiniță, copiii pot participa la activități de decorare a ouălor folosind culori, abțibilduri sau tehnici simple. Această activitate dezvoltă creativitatea și îi ajută să înțeleagă tradiția.

Iepurașul de Paște

Pentru cei mici, iepurașul este un personaj îndrăgit care aduce daruri. Prin povești și jocuri, educatoarele pot transforma această tradiție într-o experiență plină de magie și veselie.

Pregătirea coșului de Paște

În unele zone, oamenii pregătesc un coș cu alimente tradiționale (ouă, pască, cozonac). Copiii pot realiza coșulețe din hârtie sau carton, învățând despre obicei într-un mod practic.

Salutul pascal

Copiii pot învăța să spună „Hristos a înviat!” și să răspundă „Adevărat a înviat!”, exersând astfel formule de politețe și tradiții religioase.

Jocuri și activități tematice

Organizarea de jocuri precum „căutarea ouălor” sau activități artistice (desen, colaj, modelaj) contribuie la înțelegerea sărbătorii într-un mod ludic și plăcut.

Grădinița are un rol important în formarea copiilor, inclusiv în transmiterea valorilor și tradițiilor culturale. Prin activități adaptate vârstei, copiii pot învăța:

- să respecte tradițiile și obiceiurile;
- să fie generoși și să împartă cu ceilalți;
- să lucreze în echipă;
- să aprecieze frumusețea sărbătorilor.

Educația prin tradiții contribuie la dezvoltarea identității culturale și la formarea unor valori morale solide.

În concluzie, Paștele este mai mult decât o sărbătoare - este o lecție despre iubire, speranță și bucurie. În grădiniță, această sărbătoare poate deveni un prilej de învățare prin joc, creativitate și emoție.

În plus, activitățile desfășurate cu ocazia Paștelui în grădiniță contribuie la crearea unor amintiri frumoase și durabile pentru copii. Atmosfera caldă, decorurile specifice și implicarea în activități practice îi ajută pe cei mici să simtă cu adevărat spiritul sărbătorii.

De asemenea, prin povești, cântece și jocuri tematice, copiii își dezvoltă limbajul, imaginația și capacitatea de a relaționa cu ceilalți. Ei învață să exprime emoții pozitive, să ofere și să primească bucurie, consolidând astfel relațiile de prietenie.

Astfel, sărbătoarea Paștelui devine în grădiniță nu doar un moment festiv, ci și o oportunitate valoroasă de dezvoltare personală și socială. Prin lumină, culoare și tradiție, copiii sunt îndrumați să pășească pe drumul valorilor autentice, purtând în suflet bucuria și semnificația acestei sărbători.

Prin tradiții și obiceiuri, copiii descoperă frumusețea culturii românești și învață să fie mai buni, mai atenți și mai recunoscători. Astfel, „**Învierea Domnului**” devine pentru ei nu doar o poveste, ci o experiență plină de lumină și căldură sufletească.

Bibliografie

1. Biblia pentru copii – Editura Institutului Biblic
2. Tradiții și obiceiuri românești – Editura Didactică și Pedagogică
3. Ghid de activități pentru educația timpurie – Ministerul Educației
4. Culegere de povești și activități tematice pentru grădiniță – Editura Aramis

IMPORTANȚA ȘI SIMBOLISTICA SĂRBĂTORILOR PASCALE

PROF. TĂBĂCARU MĂDĂLINA

ȘCOALA GIMNAZIALĂ „VASILE PÂRVAN- GRĂDINIȚA CU P. P. NR.11,BÂRLAD

Sărbătorile pascale reprezintă unul dintre cele mai importante evenimente din calendarul creștin, având o profundă semnificație religioasă și spirituală. Acestea marchează Învierea lui Iisus Hristos, moment central al credinței creștine, care simbolizează victoria vieții asupra morții și a binelui asupra răului. Paștele este o perioadă de reflecție, curățire sufletească și apropiere de valorile autentice ale credinței. Paștele își are originea în tradiția iudaică (Pesah), care celebra eliberarea evreilor din robia Egiptului. Creștinii au preluat această sărbătoare și i-au dat un nou sens, legând-o de Învierea lui Iisus Hristos. Astfel, Paștele creștin devine simbolul eliberării sufletului de păcat și al mântuirii

Semnificația sărbătorilor pascale își are originea în evenimentele relatate în Noul Testament, care descriu Patimile, Răstignirea și Învierea lui Iisus Hristos. Conform tradiției creștine, Iisus s-a jertfit pentru mântuirea oamenilor, iar Învierea Sa, în a treia zi după răstignire, reprezintă dovada naturii Sale divine și promisiunea vieții veșnice pentru cei credincioși.

Perioada care precede Paștele este cunoscută sub numele de Postul Mare, care durează 40 de zile. Aceasta este o perioadă de pregătire spirituală, în care credincioșii sunt îndemnați să se roage, să postească și să facă fapte bune. Postul nu înseamnă doar abținerea de la anumite alimente, ci și o curățire interioară, prin renunțarea la gânduri și comportamente negative. Săptămâna Mare, care precede Paștele, are o importanță

deosebită, fiecare zi având o semnificație aparte. În Vinerea Mare se comemorează răstignirea și moartea lui Iisus, fiind o zi de reculegere și tristețe. Noaptea de Înviere aduce însă bucuria și speranța, când credincioșii participă la slujba religioasă și primesc Lumina Sfântă, simbol al biruinței vieții asupra morții.

Tradițiile și obiceiurile pascale sunt foarte bogate și variate, fiecare având o simbolistică aparte. Ouăle roșii sunt unul dintre cele mai cunoscute simboluri ale Paștelui, reprezentând sângele lui Iisus și viața nouă. Ciocnitul ouălor este un obicei care semnifică unitatea și bucuria Învierii. De asemenea, mielul pascal simbolizează sacrificiul lui Hristos, iar cozonacul și pasca sunt preparate tradiționale care nu lipsesc de pe masa de sărbătoare.

Un alt aspect important al sărbătorilor pascale este dimensiunea socială și familială. Paștele aduce oamenii împreună, fiind un moment de reunire a familiei și de întărire a relațiilor dintre membrii acesteia. Vizitele, mesele festive și schimbul de urări contribuie la crearea unei atmosfere de bucurie și armonie. Din punct de vedere spiritual, Paștele reprezintă un moment de renaștere interioară. Credincioșii sunt îndemnați să ierte, să fie mai buni și să își regăsească echilibrul sufletesc. Un moment important al sărbătorii este primirea Luminii Sfinte în noaptea de Înviere. Aceasta este considerată un simbol al biruinței lui Hristos asupra întunericului și al răului. Credincioșii duc lumina acasă, unde o păstrează ca semn.

În concluzie, sărbătorile pascale au o importanță deosebită atât din punct de vedere religios, cât și cultural. Ele reprezintă un moment de reflecție, de reînnoire spirituală și de apropiere între oameni. Paștele nu este doar o sărbătoare, ci și un moment de schimbare interioară. Oamenii sunt îndemnați să fie mai buni, să ierte și să se apropie de familie și de Dumnezeu. Mesajul principal este iubirea, speranța și renașterea sufletească. Prin simbolurile și tradițiile păstrate de-a lungul timpului, Paștele rămâne o sărbătoare a luminii, a iubirii și a speranței, care continuă să unească generații și să transmită valori esențiale.

Bibliografie

Biblia – Noul Testament (Evangheliile după Matei, Marcu, Luca și Ioan)

Joseph Ratzinger (Benedict XVI) – *Isus din Nazaret: De la intrarea în Ierusalim la Înviere*

Pr. Dumitru Stăniloae – *Teologia Dogmatică Ortodoxă*

Pr. Alexander Schmemmann – *Pentru viața lumii*

Ene Braniște – *Liturgica generală*

PROIECT EDUCATIV „ÎNVIEREA DOMNULUI- BUCURIE ȘI LUMINĂ” ACTIVITĂȚI DE ÎNVĂȚARE PRIN JOC

**PROF ÎNV. PRIMAR MARINA SINDIE
ȘCOALA GIMNAZIALĂ „LUCEAFĂRUL” SECTOR 5, BUCUREȘTI.**

Învierea Domnului reprezintă una dintre cele mai importante sărbători ale creștinătății. Aceasta simbolizează victoria vieții asupra morții și a binelui asupra răului. Sărbătoarea Paștelui ne amintește de sacrificiul lui Iisus Hristos și de speranța mântuirii. Este una dintre cele mai frumoase și importante sărbători creștine. Ea aduce bucurie, lumină și speranță în sufletele oamenilor. Pentru elevii de clasa I, cunoașterea simbolurilor pascale este un prim pas în înțelegerea semnificației acestei sărbători. *Activitatea propusă „Simbolurile Paștelui”* are rolul de a-i ajuta pe copii să descopere și să reprezinte, prin desen și culoare, principalele simboluri pascale: ouăle roșii, lumina, mielul și pasca. Prin această activitate, elevii își dezvoltă creativitatea și învață, într-un mod plăcut, despre valorile precum bunătatea, iubirea și speranța.

Ouăle roșii – sunt un simbol important de Paște. Ele ne amintesc de viață și de bucuria Învierii Domnului. Culoarea roșie simbolizează iubirea și jertfa lui Iisus Hristos. De Paște, oamenii vopsesc ouă și le ciocnesc spunând: „Hristos a înviat!” și „Adevărat a înviat!”.

Simboluri pascale

Lumina – biruința asupra întunericului, este un simbol important de Paște. Ea arată că binele învinge răul. În noaptea de Înviere, oamenii merg la biserică și aprind lumânări. Lumina se împarte de la o persoană la alta și aduce bucurie. Lumina ne amintește de Învierea lui Iisus Hristos și de speranță. Ea ne învață să fim buni, să ajutăm și să aducem lumină în sufletul nostru.

Mielul – simbol al sacrificiului lui Hristos. Mielul este un simbol important de Paște. El ne amintește de Iisus Hristos. De aceea, el arată bunătatea și iubirea lui Iisus pentru oameni. Se spune că Iisus s-a sacrificat pentru noi, ca să ne fie bine. De aceea, mielul este simbolul sacrificiului. De Paște, oamenii își amintesc de acest lucru și încearcă să fie mai buni și mai iubitori.

Pasca – pâine sfințită, simbol al trupului lui Hristos.

Pasca este o pâine specială care se face de Paște. Ea este dusă la biserică pentru a fi sfințită.

Pasca ne învață să fim recunoscători și să împărțim cu cei dragi.

După ce li s-a explicat pe scurt fiecare simbol: ouăle roșii – viață, lumina – binele, mielul bunătatea, pasca – sărbătoarea s-a trecut la *Activitatea practică (15–20 minute)*.

Elevii au fost împărțiți în 4 echipe și au primit ca sarcini: colorează ouăle roșii, desenează o lumânare aprinsă, colorează un miel, desenează sau decorează o pască. A urmat *Prezentarea lucrărilor (5–10 minute)*

Fiecare echipă a arătat desenul și a spus:

☞ „Acesta este ... (simbolul) și înseamnă ...”

O altă activitate - „Oul uriaș – puzzle de Paște” prin care s-a urmărit dezvoltarea creativității și a spiritului de echipă, prin realizarea unui puzzle cu tematică pascală. Materiale necesare:

- un ou mare desenat și împărțit în mai multe piese (tip puzzle)
- foi cu piesele pentru fiecare elev
- creioane colorate / carioci
- foarfecă
- lipici (opțional)

Desfășurarea activității:

1. *Introducere (5 minute)* Învățătorul le explică elevilor că vor realiza împreună un „ou uriaș” din mai multe piese, ca un puzzle.

2. *Activitatea practică (20 minute)* Fiecare elev primește o piesă din ou, elevii colorează piesa folosind culori și modele preferate (linii, buline, flori), după colorare, elevii decupează piesele.

3. *Asamblarea puzzle-ului (10 minute)* Toți elevii vin pe rând și așază

piesele pe tablă sau pe o planșă mare, împreună formează „oul uriaș”, piesele pot fi lipite pentru a rămâne ca decor în clasă. *Concluzie:* Elevii observă că fiecare piesă este importantă și că doar împreună pot realiza un

Mesaj

educativ: Așa cum piesele formează un ou, și noi, împreună, formăm o echipă!

Sărbătorile Paștelui reprezintă un prilej de bucurie, lumină și apropiere între oameni. Prin activitățile desfășurate cu copiii, aceștia au avut ocazia să descopere, într-un mod simplu și plăcut, semnificația simbolurilor pascale și valorile importante precum bunătatea, iubirea, speranța și colaborarea. Activitățile practice, precum colajele, puzzle-urile și desenele, vopsitul ouălor au contribuit la dezvoltarea creativității și a spiritului de echipă. În acest fel, copiii au învățat mai ușor și mai frumos despre tradițiile de Paște și despre importanța lor în viața noastră.

Bibliografie:

- Florentina Stanciu, Metodica activităților la ciclul primar, Editura Paralela 45, Pitești, 2019
- Materiale educaționale pentru învățământul primar – Sărbătorile pascale, Editura Aramis, București

IMPORTANȚA EDUCAȚIEI RELIGIOASE ÎN ÎNVĂȚĂMÂNTUL PRIMAR ȘI ROLUL ACTIVITĂȚILOR EXTRACURRICULARE

PROF. POGHIRC NICOLETA SIMONA
ȘCOALA GIMNAZIALĂ NR. 1 PERIENI, VASLUI

Educația religioasă reprezintă un pilon fundamental în formarea integrală a elevilor din învățământul primar, depășind simpla transmitere de cunoștințe teoretice. La această vârstă, copilul se află într-o etapă de maximă receptivitate, în care se pun bazele caracterului și ale sistemului de valori care îi vor ghida existența. Religia în școală nu este doar o disciplină de studiu, ci o „școală a sufletului”, menită să cultive sensibilitatea, compasiunea și respectul față de sacru.

Prin intermediul acesteia, elevul învață că viața are o dimensiune spirituală profundă, dezvoltându-și capacitatea de a relaționa armonios cu sine, cu ceilalți și cu Dumnezeu.

O ilustrare practică a modului în care educația religioasă prinde viață este activitatea extrașcolară intitulată *Învierea Domnului – bucurie și lumină*, desfășurată cu ocazia Sărbătorilor Pascale la Clasa Pregătitoare A, de la Școala Gimnazială Nr. 1, Perieni, județul Vaslui. Activitatea a fost concepută ca un parcurs interactiv și senzorial, menit să îi apropie pe cei mici de semnificația celei mai mari sărbători creștine. Etapele principale ale activității au inclus:

1. Vizionarea unui filmuleț educativ: Elevii au urmărit o prezentare adaptată vârstei lor despre Învierea Domnului. Această metodă audio-vizuală a facilitat înțelegerea conceptelor abstracte (sacrificiu, mântuire, lumină) într-o manieră accesibilă și captivantă.

2. Atelierul creativ: Dimensiunea estetică și manuală a fost valorificată prin vopsirea ouălor și confecționarea de simboluri pascale (iepurași și coronițe de ouă). Aceste activități au stimulat creativitatea și au consolidat legătura dintre tradiția populară și credința religioasă.

3. Dimensiunea liturgică: Un moment deosebit de intens a fost vizita la biserica din sat, în Joia Mare. Elevii au participat la slujbă și au primit Taina Împărtășaniei, trăind nemijlocit experiența sacralului. Această acțiune a transformat teoria predată la clasă într-o trăire spirituală autentică, integrându-i pe copii în ritmul comunității creștine.

Desfășurarea unor astfel de activități la clasa pregătitoare are un impact profund și multidimensional asupra dezvoltării personalității elevilor. În primul rând, participarea directă la ritualuri și ateliere practice transformă informația în experiență de viață, asigurând o memorare afectivă de lungă durată.

În concluzie, educația religioasă în învățământul primar, atunci când este completată de activități extracurriculare bine structurate, devine un instrument esențial în formarea unor tineri cu caractere morale solide, capabili să prețuiască lumina credinței și frumusețea tradițiilor.

Bibliografie:

- ✓ Cucos, Constantin, *Educația religioasă. Conținut și forme de realizare*, Editura Polirom, 1999;
- ✓ Opriș, Dorin; Opriș, Monica, *Metodica predării religiei*, Editura Reîntregirea, 2006;
- ✓ Șebu, Sebastian; Opriș, Dorin; Opriș, Monica, *Metodica predării religiei*, Editura Reîntregirea, 2017;
- ✓ Ministerul Educației, *Programa școlară pentru disciplina Religie - Cultul Ortodox (Clasa Pregătitoare, Clasa I, Clasa a II-a)*, 2013.

ÎNVIEREA DOMNULUI PRIN OCHI DE COPIL

PROF. ED. TIMPURIE CALANCEA ALINA-GABRIELA
GRĂDINIȚA CU P. P. NR.10 -STRUCTURĂ A ȘCOLII GIMNAZIALE „ ION CREANGĂ” HUȘI,
VASLUI

Învierea Domnului este cea mai importantă sărbătoare în calendarul creștin, fiind însoțită, în țara noastră, de numeroase tradiții și obiceiuri, unele moștenite din generație în generație. Prin și pentru aceste tradiții, unele dintre cele mai frumoase din lume, sărbătoarea Învierii este prilej de reunire a familiei în jurul mesei cu preparate tradiționale, este motiv de bucurie și de optimism.

Totodată, Învierea Domnului este una dintre cele mai frumoase sărbători creștine. Ea aduce în sufletele oamenilor bucurie, speranță și lumină. Pentru copii, această sărbătoare este un prilej minunat de a învăța despre iubire, bunătate și credință.

La grădiniță, pregătirea pentru Paște este un moment special. În fiecare an, noi educatoarele planificăm și ne organizăm activitățile în jurul acestui eveniment creștin. Personal le povestesc copiilor, pe înțelesul lor, despre viața lui Iisus Hristos și despre miracolul Învierii. Prin povești, imagini și activități creative, preșcolarii descoperă semnificația acestei sărbători. Copiii participă la diverse activități tematice: colorează ouă, realizează felicitări, învață cântece și poezii despre Paște.

Câteva tradiții din Moldova, zona unde locuim:

- la Înviere este bine să te îmbraci cu o haină nouă, îmbrăcămintea nouă, la fel ca și apa, are un rol purificator;
- în ziua de Paști nu este bine să dormi, pentru că în restul anului vei fi somnoros,
- lumânarea de la Înviere trebuie păstrată în casă și aprinsă în caz de boală, calamități naturale, supărări;
- se spune că e bine să te speli pe față cu apa neînchepută dintr-o cană nouă, în care ai pus un ou roșu, unul alb, un bănuț de argint și un fir de iarbă verde, semne ale sănătății, prosperității și sporului în toate;

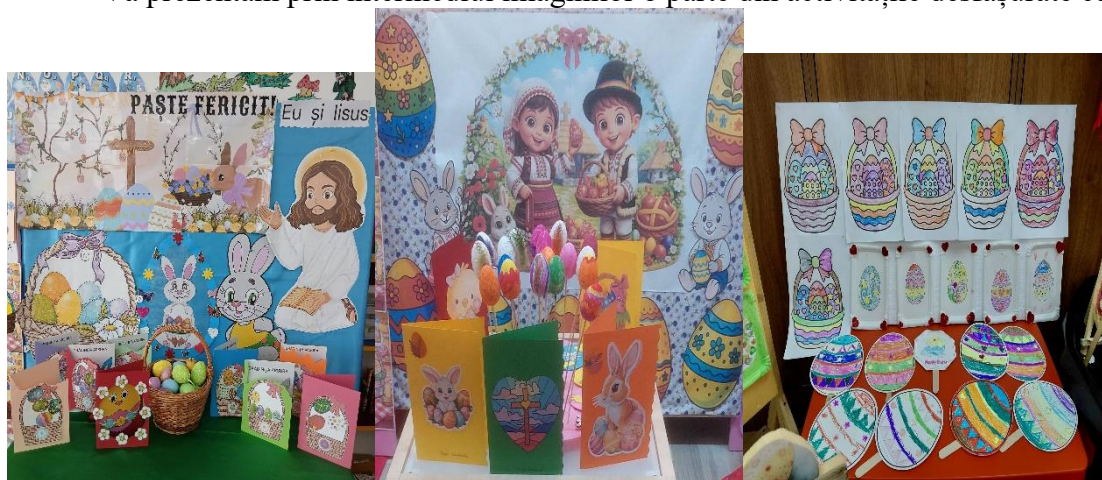
Ouăle roșii simbolizează viața și bucuria Învierii, iar lumina adusă de această sărbătoare reprezintă binele care învinge răul. De asemenea, copiii sunt încurajați să fie mai buni, mai prietenoși și să împartă cu ceilalți. Astfel, ei învață că adevărata bucurie vine din faptele bune și din iubirea față de cei din jur. În fiecare an, ca o tradiție a comunității noastre, participăm la acțiuni caritabile. Parteneri în proiectul **”Deschide-ți inima!”**, participăm cu drag la activitățile de voluntariat. Astfel și în acest an am participat la activitatea **”Expoziție cu vânzare”** - strângere de bani pentru o fetiță pe nume Alessia, care suferă de amiotrofie spinală tip 2.

Învierea Domnului nu este doar o sărbătoare, ci și o lecție importantă pentru copii. Ea le arată că, indiferent de greutate, binele și lumina vor învinge întotdeauna.

În concluzie, prin activitățile desfășurate la grădiniță, copiii învață să simtă și să înțeleagă frumusețea acestei sărbători, păstrând în suflet bucuria și lumina Învierii. Aceste activități contribuie la dezvoltarea armonioasă a copiilor și îi ajută să înțeleagă semnificația Învierii Domnului într-un mod vesel și potrivit vârstei lor.

Vă prezentăm prin intermediul imaginilor o parte din activitățile desfășurate cu preșcolarii în acest an.

Bibliografie:

- Mihai Pop, Pavel Ruxăndoiu, „Folclorul literar românesc”, București, Editura Didactică și Pedagogică, 1990;
- <http://sarbatorilepascale.wordpress.com/semnificatie/>
- www.crestinortodox.ro/paste/obiceiuri

ÎNVIEREA DOMNULUI – VALORIFICAREA TRADIȚIILOR PASCALE ÎN EDUCAȚIA ELEVILOR DE GIMNAZIU

PROF. LUPU RALUCA-MARIA
ȘCOALA GIMNAZIALĂ „GHEORGHE NICOLAU ” NEAMȚ

Sărbătoarea Învierii Domnului ocupă un loc central în formarea spirituală și morală a elevilor de gimnaziu, reprezentând un moment de reflecție asupra valorilor fundamentale precum credința, iubirea, iertarea și solidaritatea. Această sărbătoare creștină, încărcată de simboluri și semnificații profunde, oferă cadrului didactic oportunitatea de a integra în demersul educativ elemente de tradiție, cultură și spiritualitate, contribuind astfel la dezvoltarea armonioasă a personalității elevilor.

În etapa gimnazială, elevii se află într-un proces activ de formare a identității personale și sociale, fiind receptivi la modele, valori și experiențe de învățare variate. Din acest motiv, abordarea tematicii pascale trebuie realizată într-o manieră interactivă, interdisciplinară și adaptată particularităților de vârstă. Astfel, cadrul didactic devine un mediator între tradiție și modernitate, facilitând accesul elevilor la înțelegerea semnificației autentice a Învierii.

În cadrul orelor de Religie, tema Învierii Domnului este abordată din perspectivă teologică și morală, accentul fiind pus pe mesajul de speranță și renaștere spirituală. Elevii sunt încurajați să reflecteze asupra propriei conduite, asupra relațiilor cu ceilalți și asupra modului în care pot aplica în viața de zi cu zi valorile creștine. Prin discuții dirijate, studii de caz sau dezbateri, aceștia își dezvoltă gândirea critică și capacitatea de argumentare.

Integrarea temei pascale în cadrul altor discipline contribuie la o învățare integrată și semnificativă. La Limba și literatura română, elevii pot redacta compuneri, eseuri sau texte descriptive inspirate de atmosfera sărbătorilor pascale, dezvoltându-și competențele de exprimare scrisă și creativitatea. De asemenea, pot analiza texte literare cu tematică religioasă sau pot identifica elemente simbolice în operele studiate. În cadrul orelor de Educație plastică, elevii își pot exprima sensibilitatea artistică prin realizarea de lucrări inspirate din simbolurile pascale: ouă încondeiate, icoane, felicitări sau colaje tematice.

Un rol deosebit de important îl au activitățile extracurriculare, care oferă elevilor contexte autentice de învățare. În cadrul unui proiect educativ desfășurat la nivelul clasei a VI-a, intitulat „Lumina Învierii în suflet de copil”, elevii au fost implicați în activități diverse, menite să valorifice tradițiile și obiceiurile pascale. Aceștia au participat la ateliere de încondeiere a ouălor, unde au descoperit tehnici tradiționale și semnificația motivelor decorative. De asemenea, au realizat felicitări și obiecte decorative, care au fost expuse într-o expoziție organizată la nivelul școlii.

Proiectul a inclus și o componentă de documentare, elevii fiind încurajați să discute cu membrii familiei despre obiceiurile pascale din trecut. Astfel, au fost aduse în atenție tradiții specifice diferitelor regiuni ale țării, precum pregătirea coșului pascal, participarea la slujba de Înviere sau obiceiul ciocnitului ouălor roșii. Această activitate a contribuit la consolidarea legăturii dintre generații și la valorizarea patrimoniului cultural imaterial.

Rezultatele activităților desfășurate au fost vizibile atât la nivel cognitiv, cât și afectiv și comportamental. Elevii și-au dezvoltat competențele de comunicare, spiritul de echipă și capacitatea de colaborare. Au învățat să respecte opiniile colegilor, să își exprime ideile într-un mod argumentat și să participe activ la realizarea sarcinilor de grup. În același timp, au manifestat o atitudine pozitivă față de valorile tradiționale și religioase.

Integrarea familiei în procesul educativ s-a dovedit a fi un factor esențial în reușita demersului didactic. Părinții și bunicii au avut un rol important în transmiterea tradițiilor și în susținerea activităților desfășurate de elevi. Această colaborare a contribuit la crearea unui climat educațional favorabil și la întărirea relației școală-comunitate.

Învierea Domnului devine, astfel, nu doar un subiect de studiu, ci o experiență de învățare autentică, care îmbină cunoașterea cu trăirea. Lumina simbolică a acestei sărbători se reflectă în comportamentele elevilor, în modul în care relaționează cu cei din jur și în felul în care își construiesc propriul sistem de valori.

În concluzie, valorificarea tradițiilor pascale în educația elevilor de gimnaziu reprezintă o direcție importantă în formarea unor personalități echilibrate și responsabile. Prin îmbinarea activităților formale cu cele nonformale, cadrul didactic poate crea situații de învățare relevante și atractive, în care elevii să descopere frumusețea și profunzimea tradițiilor românești. Astfel, școala devine un spațiu al bucuriei, al luminii și al continuității valorilor autentice.

Bibliografie:

- 1) „*Biblia sau Sfânta Scriptură*”, Editura „Institutului Biblic și de Misiune Ortodoxă”, București;
- 2) Ministerul Educației, „*Programa școlară pentru disciplina Religie – clasele V-VIII*”, București;
- 3) Ministerul Educației, „*Programa școlară pentru Limba și literatura română – gimnaziu*”, București;
- 4) Pamfil, Tudora, „*Sărbătorile la români*”, Editura „Saeculum I.O.”, București;
- 5) Ghinoiu, Ion, „*Obiceiuri populare de peste an. Dicționar*”, Editura „Fundăției Culturale Române”, București;
- 6) Eliade, Mircea, „*Sacral și profanul*”, Editura „Humanitas”, București;
- 7) Cucoș, Constantin, „*Pedagogie*”, Editura „Polirom”, Iași;
- 8) Experiența didactică personală și activități desfășurate la clasă.

PUTEREA ÎNVIERII -SPERANȚĂ, CREDINȚĂ ȘI RENAAȘTERE

PROF. ED. TIMPURIE ANDREI FLORENTINA

PROF. ED. TIMPURIE GHIOCULESCU DENISA

LICEUL DE ARTE „VICTOR GIULEANU/ GRĂDINIȚA CU P. P. NORD 2, VÂLCEA

Învierea Domnului Iisus Hristos este evenimentul central al creștinismului, având o importanță covârșitoare pentru viața spirituală a credincioșilor. Aceasta nu reprezintă doar o minune relatată în Biblie, ci temelia pe care se sprijină întreaga credință creștină. Fără Înviere, jertfa lui Hristos nu ar avea aceeași semnificație, iar speranța vieții veșnice ar rămâne doar o idee abstractă. Prin Înviere, însă, această speranță devine o realitate vie.

În plan teologic, Învierea confirmă faptul că Iisus Hristos este Fiul lui Dumnezeu și Mântuitorul lumii. După suferințele îndurate pe cruce și moartea Sa, Învierea arată că puterea divină este mai presus de orice limită omenească. Ea este dovada că iubirea lui Dumnezeu pentru oameni este infinită și că jertfa lui Hristos a avut ca scop mântuirea întregii omeniri. În același timp, Învierea devine modelul suprem de biruință asupra păcatului și a morții.

Un aspect mai puțin discutat, dar esențial, este legătura dintre Înviere și transformarea interioară a omului. Credinciosul nu este chemat doar să creadă în acest eveniment, ci să îl trăiască în mod personal. Aceasta înseamnă o schimbare profundă a gândirii și a comportamentului, o orientare spre bine, adevăr și iubire. Învierea devine astfel un simbol al renașterii sufletești, al unui nou început în viața fiecăruia.

De asemenea, perioada care precede sărbătoarea Paștelui, cunoscută sub numele de Postul Mare, are un rol important în pregătirea pentru Înviere. Prin post, rugăciune și fapte bune, credincioșii își curăță sufletul și se apropie de Dumnezeu. Această pregătire face ca bucuria Învierii să fie trăită mai intens și mai autentic. Nu este doar o bucurie exterioară, ci una care vine din adâncul sufletului.

În tradiția creștină, există numeroase simboluri legate de Înviere, fiecare având o semnificație profundă. Lumânarea aprinsă în noaptea de Paște simbolizează lumina lui Hristos care luminează lumea. Pasca și cozonacul reprezintă belșugul și binecuvântarea, iar mielul este simbolul jertfei lui Hristos. Toate aceste elemente contribuie la crearea unei atmosfere de sărbătoare și comuniune.

Un alt aspect important este dimensiunea comunitară a acestei sărbători. Învierea nu este trăită în izolare, ci împreună cu familia și comunitatea. Participarea la slujba de Înviere, schimbul de saluturi pascale și mesele în familie întăresc legăturile dintre oameni și creează un sentiment de unitate și solidaritate. În acest context, bucuria devine mai profundă, fiind împărtășită cu ceilalți.

Învierea Domnului are și o semnificație universală, depășind granițele religioase. Ea transmite un mesaj general valabil: acela că după suferință vine întotdeauna speranța, iar după întuneric apare lumina. Acest mesaj poate fi aplicat în viața de zi cu zi, oferind oamenilor puterea de a depăși momentele dificile și de a merge mai departe.

Învierea Domnului este mai mult decât o sărbătoare religioasă; este un simbol al speranței, al reînnoirii și al credinței în bine. Ea ne învață că viața are un sens profund și că, indiferent de obstacole, există întotdeauna posibilitatea unui nou început. Prin Înviere, omul descoperă nu doar puterea lui Dumnezeu, ci și propria capacitate de a se transforma și de a trăi în lumină și adevăr.

BIBLIOGRAFIE:

1. Cleopa, Ilie – *Predici la praznice împărătești*, Editura Mănăstirea Sihăstria
2. Galeriu, Constantin – *Jertfă și răscumpărare*, Editura Harisma
3. *Învățătura de credință ortodoxă* (Catehism), Editura Institutului Biblic și de Misiune Ortodoxă, București
4. *Viețile Sfinților*, Editura Institutului Biblic și de Misiune Ortodoxă, București

ÎN OCHII MEI ...

În ochii mici s-aprinde un dor,
De cer senin și vis ușor,
Cu zâmbet cald, curat, fragil-
Se naște lumea-ntr-un copil.

Sub gene moi, sclipiri de rai
Se joacă îngerii în alai
Și glasul lor, un fir de cânt,
E glas de înger pe pământ.

Lumina sfântă-i ne-ncetat
În gândul pur, nevinovat.
Ea poartă-n suflet începutul
Acolo unde-i viu cuvântul...

Un pas, o șoaptă, un oftat-
Și parcă totul s-a schimbat.
Prin ochi de prunc vezi infinitul,
Și-n zâmbetul lui, Îl simți pe Sfântul.

ÎNVIEREA DOMNULUI: IZVOR DE BUCURIE ȘI LUMINĂ- DE LA TEOLOGIE LA SUFLETUL COPILULUI

**PROF. PT. ED. TIMPURIE ABDULA ȘEIDA
GRĂDINIȚA CU P. P. NR. 6, CONSTANȚA**

Introducere

Praznicul Învierii Domnului reprezintă fundamentul credinței creștine, fiind momentul în care moartea este învinsă, iar viața primește un sens veșnic. Pentru adult, Învierea este o certitudine teologică; pentru copilul de grădiniță, însă, ea este o poveste vie, plină de lumină și simboluri care vorbesc despre bunătate și speranță. Tema „Bucuriei și Luminii” devine astfel puntea de legătură între universul spiritual și cel educațional.

Lumina care risipește teama

Simbolul central al Învierii este Lumina. În plan teologic, ea reprezintă prezența lui Hristos care luminează întunericul păcatului. În plan pedagogic, pentru cei mici, lumina este elementul care alungă frica de întuneric și aduce siguranță.

La grupa de grădiniță, explicarea acestui simbol se face prin contrast: așa cum soarele trezește natura la viață primăvara, Lumina Învierii trezește sufletele noastre la bunătate. Participarea copilului la ritualul primirii luminii, purtând propria lumânare (sub supraveghere), îi oferă sentimentul apartenenței la o comunitate unită prin iubire.

Bucuria Învierii prin ochii copilului

Bucuria pascală nu este o stare abstractă, ci una concretă, manifestată prin gesturi simple. Sfântul Ioan Gură de Aur ne cheamă pe toți la „ospățul credinței”, iar copiii sunt cei mai receptivi la această invitație. Pentru ei, bucuria se traduce prin:

Comuniune: Masa în familie și pregătirile alături de părinți.

Iertare: Înțelegerea faptului că Învierea înseamnă să fim mai buni unii cu alții.

Tradiție: Simbolismul oului roșu, care ascunde în interior o viață nouă (puiul), fiind o metaforă perfectă pentru mormântul din care a înviat Hristos.

Strategii de predare a temei în grădiniță

Propunem câteva modalități de a aduce tema „Lumină și Bucurie” în fața preșcolarilor:

Povestirea religioasă: Adaptarea textului evanghelic într-un limbaj cald, punând accent pe victoria binelui.

Activități artistico-plastice: Încondeierea ouălor sau pictarea de felicitări cu simboluri pascale (mielul, crucea înflorită, lumânarea).

Cântecul și poezia: Învățarea unor versuri care celebrează primăvara și Învierea, cultivând un sentiment de optimism.

Concluzie

Învierea Domnului ne învață că lumina este mai puternică decât întunericul, iar bucuria este destinația finală a omului. Educând copiii în spiritul acestor valori, le oferim nu doar o tradiție, ci o ancoră morală. În final, cel mai mare succes al unui educator sau părinte este să vadă în ochii copilului reflexia acelei „lumini neînserate” care naște un zâmbet sincer de Paști.

Bibliografie:

- ✓ Biblia pentru copii, Editura Institutului Biblic și de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române.
- ✓ Cucoș, Constantin, Educația religioasă. Repere teoretice și metodice, Editura Polirom, Iași, 1999 (pentru partea pedagogică).
- ✓ Pr. Prof. Dr. Dumitru Stăniloae, Iisus Hristos sau restaurarea omului, Ed. Omniscope, 1993.
- ✓ Programa pentru disciplina Religie – Nivel preșcolar.
- ✓ Sfântul Ioan Gură de Aur, Cuvânt de învățătură la sfintele și luminatele Paști.

„ÎNVIEREA DOMNULUI-O POVESTE A LUMINII ȘI A BUNĂTĂȚII”

PROF. NECHITA ANDREEA-GEORGIANA
GRĂDINIȚA P. N. NR.12 BÂRLAD

Învierea Domnului reprezintă cea mai importantă sărbătoare a creștinilor, fiind simbolul biruinței vieții asupra morții, al adevărului asupra minciunii și al luminii asupra întunericului. Pentru copilul preșcolar, această sărbătoare nu este doar un eveniment religios, ci poate deveni o poveste plină de sens, emoție și învățăminte, dacă este prezentată într-un mod adecvat vârstei sale. La nivelul înțelegerii copilului, Învierea poate fi explicată ca o poveste despre iubire și speranță. Iisus Hristos este prezentat ca un prieten bun al oamenilor, care i-a învățat să fie blânzi, să se ajute unii pe alții și să ierte. Ideea de „lumină” capătă o semnificație concretă pentru copil, fiind asociată cu binele, căldura sufletească și siguranța. Astfel, copilul ajunge să înțeleagă că faptele bune aduc lumină în viața lui și a celor din jur.

Importanța abordării acestei teme în grădiniță este deosebită, deoarece contribuie la formarea timpurie a comportamentelor morale. Copiii învață prin exemple și prin experiențe directe, iar activitățile inspirate din tema Învierii oferă contexte ideale pentru dezvoltarea empatiei, a generozității și a respectului față de ceilalți. De asemenea, această temă contribuie la dezvoltarea limbajului, prin îmbogățirea vocabularului cu termeni noi și prin stimularea exprimării libere a ideilor și emoțiilor.

Rolul temei în educația preșcolară este unul complex și integrator. Din punct de vedere moral-religios, facilitează formarea unor repere simple despre bine și rău, despre iubire și iertare. Din punct de vedere afectiv, creează o atmosferă caldă și plină de bucurie, în care copiii se simt valorizați și în siguranță. Din perspectivă socială, stimulează cooperarea și spiritul de grup, prin activități desfășurate în echipă. Totodată, din punct de vedere cultural, contribuie la cunoașterea și păstrarea tradițiilor românești, consolidând sentimentul de apartenență.

Activitățile desfășurate în grădiniță pot fi variate și adaptate nivelului de dezvoltare al copiilor. Povestirea unor întâmplări biblice pe înțelesul lor, utilizarea materialelor ilustrative, dramatizările simple sau jocurile de rol ajută la înțelegerea mesajului religios. Activitățile practice, precum colorarea ouălor, realizarea de colaje, confecționarea de felicitări sau decorarea clasei, stimulează creativitatea și motricitatea fină.

De asemenea, discuțiile despre fapte bune și exemplele concrete din viața de zi cu zi contribuie la interiorizarea valorilor morale. Un aspect important îl reprezintă implicarea emoțională a copilului. Prin trăirea

bucuriei specifice acestei sărbători, copilul asociază învățarea cu experiențe pozitive. Atmosfera de sărbătoare, cântecele, poeziile și jocurile tematice creează un cadru plăcut, favorabil dezvoltării armonioase.

În concluzie, „Învierea Domnului – o poveste a luminii și a bunătății” constituie o temă deosebit de valoroasă în educația preșcolară. Printr-o abordare adaptată vârstei, aceasta contribuie la dezvoltarea morală, afectivă și socială a copiilor, oferindu-le repere esențiale pentru formarea personalității. Lumina și bucuria acestei sărbători devin, astfel, puncte de sprijin în formarea unor comportamente pozitive și a unei atitudini deschise față de lume și față de ceilalți.

Bibliografie:

- Biblia pentru copii, Editura Institutului Biblic și de Misiune Ortodoxă Învățăm religia prin joc, Editura Didactică și Pedagogică;
- Curriculum pentru educație timpurie;
- Ministerul Educației Ghid de activități pentru grădiniță, Editura Aramis;
- Tradiții și obiceiuri de Paște la români, Editura Corint.

ÎNVIEREA DOMNULUI – BUCURIE ȘI LUMINĂ

**PROF. PT. ED. TIMPURIE ONCIOIU GEORGIANA
ȘCOALA GIMNAZIALĂ “C.D. ARICESCU”, CÂMPULUNG**

Învierea Domnului reprezintă unul dintre cele mai importante și profunde momente ale creștinătății, fiind temelia credinței noastre. Acest eveniment nu este doar o simplă comemorare religioasă, ci o realitate vie, care aduce lumină în sufletele credincioșilor și dă sens existenței umane. Prin Înviere, Iisus Hristos biruie moartea și oferă omenirii speranța vieții veșnice, transformând tristețea în bucurie și întunericul în lumină.

Pentru copii, în special în mediul preșcolar, Învierea Domnului este o ocazie minunată de a învăța valori fundamentale precum iubirea, iertarea, bunătatea și speranța. Educatoarea are un rol esențial în transmiterea acestor valori într-un mod accesibil și sensibil, adaptat vârstei copiilor. Povestirile biblice, activitățile practice și discuțiile libere contribuie la formarea unei imagini calde și luminoase asupra acestui mare praznic.

Învierea este, înainte de toate, un simbol al luminii. Lumina Sfântă, care se aprinde în noaptea de Paște, este semnul biruinței vieții asupra morții. Această lumină nu este doar una exterioară, ci și interioară, reflectând pacea, credința și iubirea care se nasc în inimile oamenilor. Copiii pot înțelege această simbolistică prin activități simple, precum realizarea de lumânări decorative sau desenarea momentului Învierii, fiind încurajați să asocieze lumina cu faptele bune.

Bucuria Învierii este o bucurie curată, sinceră, care unește oamenii. Salutul „Hristos a înviat!” și răspunsul „Adevărat a înviat!” exprimă comuniunea și credința împărtășită. În grădiniță, aceste tradiții pot fi valorificate prin serbări tematice, cântece și poezii, contribuind la dezvoltarea sentimentului de apartenență și la cultivarea respectului pentru valorile spirituale și culturale.

De asemenea, Învierea Domnului ne învață despre puterea sacrificiului și a iubirii necondiționate. Jertfa Mântuitorului pentru oameni este cea mai înaltă formă de iubire, iar acest mesaj poate fi transmis copiilor prin exemple simple și concrete: ajutorarea colegilor, împărțirea jucăriilor sau manifestarea empatiei. Astfel, educația religioasă devine un sprijin important în formarea caracterului.

În concluzie, Învierea Domnului este o sursă de bucurie și lumină pentru întreaga omenire. Ea ne oferă speranță, ne întărește credința și ne îndeamnă să devenim mai buni. În mediul educațional, această sărbătoare poate fi valorificată pentru a cultiva în sufletele copiilor valori morale și spirituale durabile, contribuind la formarea unor oameni sensibili, empatici și luminoși.

Bibliografie:

1. Biblia sau Sfânta Scriptură, Editura Institutului Biblic și de Misiune Ortodoxă, București
2. Stan, Dumitru – Teologie Dogmatică Ortodoxă, Editura IBMBOR, București
3. Părintele Dumitru Stăniloae – Iisus Hristos sau restaurarea omului, București
4. Îndrumător pentru predarea religiei la învățământul preșcolar, Ministerul Educației
5. Revista „Învățământul preșcolar”, articole tematice despre educația religioasă.

PAȘTELE-SĂRBĂTOAREA LUMINII ȘI A BUCURIEI

PROF. GIURAN ANA MARIA
SEMINARUL TEOLOGIC ORTODOX SFÂNTUL NICOLAE

Sărbătoarea Învierii Domnului este cunoscută sub denumirea de Sfintele Paști. Cuvântul "Paști" este de origine ebraică.

La evrei, cuvântul Pascha (pesah) însemna trecere și era moștenit de aceștia de la egipteni, indicând sărbătoarea anuală a azimilor în amintirea trecerii evreilor prin Marea Rosie și a eliberării lor din robia Egiptului (Ieșire XII, 27). Termenul "Paști" este preluat de creștini, dar primește o nouă semnificație: trecerea de la moarte la viață.

Paștile sunt în Ortodoxie "sărbătoarea sărbătorilor". Dacă sărbătoarea este o țâsnire de viață dumnezeiască în creație și ca atare o țâsnire de lumina mai presus de fire, Paștile sunt țâsnirea deplină a vieții dumnezeiești în existența noastră creștină. Natura noastră omenească nu mai e străluminată numai trecător de o rază dumnezeiască, care arată că ea nu e de la sine și singura existență, ci această natură e străbătută deplin și pentru veci de viața dumnezeirii, e transfigurată, ridicată din înlănțuirea procesului de corupere continuă care duce trupul nostru la descompunere, iar sufletul în iadul tenebrelor.

De aceea Paștile sunt o explozie de bucurie, care perpetuează explozia de bucurie a ucenicilor care au văzut pe Domnul înviat. De aceea credincioșii se salută cu vestea unei bucurii de necomparat cu nici o altă bucurie: "Hristos a înviat!" "Adevărat a înviat!", până la Înălțarea Domnului, de când se salută cu alta veste tot așa de mare, legată interior de prima: "Hristos s-a înălțat!", până la Cincizecime, care anticipează Cincizecimea deplină sau umplerea desăvârșită a vieții noastre de Duhul Sfânt.

Ca și alte sărbători creștine, Paștele este însoțit de numeroase obiceiuri populare care își au originea în tradițiile străvechi (considerate azi de mulți a fi păgâne) și de credințe și superstiții legate de ciclul anotimpurilor și treburilor gospodărești.

În Vinerea Mare se obișnuiește să fie duse flori la biserică pentru Iisus. În timpul slujbei se trece pe sub masă de trei ori ca simbol al poticnirilor lui Iisus atunci când și-a dus crucea. Tot în această zi, numită și Vinerea Seacă se obișnuiește să se țină post negru. Se mai spune că dacă va ploua în această zi, anul va fi unul roditor și îmbelșugat, iar dacă nu va ploua va fi un an secetos. Un alt obicei spune că cel care se va scălda în apă rece de trei ori în această zi, așa cum Ioan Botezătorul boteza în apele Iordanului, va fi sănătos pe tot parcursul anului.

În Sâmbăta Mare se prepară pască și cozonacul ce vor fi duse la biserică pentru a fi sfințite în noaptea de Înviere. Seara, toată lumea merge la biserică pentru a asista la slujba de Învierea Domnului, pentru a lua lumina, pentru a lua tradiționalele Sfinte Paști precum și flori sfințite, dintre cele care au fost duse în Vinerea Mare la biserică. În după amiaza zilei de sâmbătă se încheie postul de 40 de zile și clopotele încep să bată din nou. Cel mai important moment al zilei este sfințirea apei botezătoare la biserică. Se spune că prima persoană care urmează să fie botezată cu această apă „nouă” va avea noroc toată viața.

În Duminica Învierii este obiceiul să fie purtate haine noi ca semn de înnoire a trupului și a sufletului. Dimineața se pune într-un ibric apă rece, un ou și un ban de argint. Cine se spală cu această apă va fi rumen în obraji ca oul, tare ca banul și va avea o viață îmbelșugată.

În noaptea de Înviere cei care merg la biserică au câte o lumânare pe care o vor aprinde din lumină adusă de preot de pe masa Sfântului Altar. Această lumânare este simbolul Învierii, al victoriei vieții asupra morții, a luminii divine asupra întunericului ignoranței. Unii obișnuiesc să păstreze restul de lumânare rămas, pe care îl aprind în cursul anului când au vreo problemă gravă.

O credință răspândită este aceea că, timp de o săptămână, începând cu noaptea Învierii, porțile raiului rămân deschise. Astfel încât sufletele celor decedați în timpul Săptămânii Luminate ajung cu siguranță în rai.

Ouăle roșii simbolizează mormântul lui Iisus Hristos, care s-a deschis la Învierea Sa. De aceea atunci când se sparg ouăle prin ciocnire se obișnuiește să se spună: „Hristos a înviat! Adevărat, a înviat!” Aceste formule se pot folosi ca formule de salut timp de patruzeci de zile, până la Înălțarea Domnului. Există credința că cei care ciocnesc ouă se întâlnesc pe lumea cealaltă. Culoarea roșie a ouălor simbolizează sângele lui Iisus. În unele zone se obișnuiește să se picteze ouăle. În funcție de zona în care se fac ele se numesc ouă încondeiate, închistrate, muncite, picate (cu ceară) etc.

Circulă și numeroase legende despre ouăle roșii. În unele, Maica Domnului, hăituită, fie face ouă roșii pe care le aruncă în spate pentru a-i deruta pe urmăritori, fie transformă pietrele pe care le aruncau aceștia în ouă roșii. Altă legendă povestește că, la răstignirea lui Hristos, Sfânta Maria pune un coș cu ouă sub cruce ca să-i îmbuneze pe soldați, iar acestea sunt înroșite de sângele Mântuitorului. Se mai spune că atunci când Iisus a fost bătut cu pietre, acestea atingându-l s-au transformat în ouă roșii. O altă legendă povestește că vestea Învierii lui Iisus a fost primită cu neîncredere de unii: o precepeață care vindea ouă în piață a zis că ea va crede doar atunci când ouăle se vor înroși, iar ouăle s-au înroșit pe loc.

Ouăle simbolizează și reîntinerirea, primăvara. Ouăle împodobite sau colorate erau dăruite primăvara, ca simbol al renașterii, încă din era pre-creștină. În Egiptul antic, oul era simbolul legământului vieții și reprezenta totodată sicriul ori camera mortuară. În tradiția populară românească, ouăle de Paști sunt purtătoare de puteri miraculoase: vindecă boli, au capacități protectoare.

Pasca este o prăjitură specifică Paștelui, de formă rotundă, cu o cruce la mijloc și aluat împletit pe margini, umplută cu brânză de vaci. În momentul în care se pune în cuptor, femeile de la țară fac semnul crucii cu lopata pe pereții cuptorului. Despre originea ei există o legendă care spune că, în timp ce predica împreună cu apostolii, Iisus a fost găzduit la un om foarte generos. Acesta le-a pus în traistă la plecare, fără știrea lor, pâine pentru drum. Apostolii l-au întrebat pe Iisus când va fi Paștele, iar el le-a răspuns că atunci când vor găsi pâine în traistă. Au căutat și au găsit pâinea. De atunci e obiceiul să se coacă pască de Paști.

Pentru că Paștele este o sărbătoare importantă pentru români a fost sărbătorită așa cum se cuvine și la grădiniță. Preșcolarii Grădiniței cu Program Prolungit Toți Sfinții, respectiv grupa mare program prelungit s-au pregătit de marea sărbătoare care se apropie, întâmpinând iepurașul așa cum se cuvine. Cu toții au realizat lucrări pe tema Sfințelor Sărbători de Paști, lucrări cu care au fost expuse în grădiniță și participat la concursuri locale, județene și naționale, precum "Aprilie în strai de sărbătoare", "Oul năzdrăvan", "Tradiții pascale", "Sfintele Paști".

La realizarea acestor lucrări s-au folosit materiale reciclabile precum cofrage de ouă din care au realizat mici suporturi colorate pentru ouăle de Paști, colaje și lucrări colective din resturi de hârtie glasată, creponată și alte materiale reciclabile. Preșcolarii au învățat poezii despre iepurașul de Paște, au ascultat povestea ouălor roșii, apoi în aceeași săptămână dedicată Sfințelor Sărbători au învățat și cântece cu iepurași. Cu toții au fost deosebit de bucușoși, mai ales când au purtat urechiușe de iepurași la jocurile de rol sau când au ascultat lectura educatoarei, "Puf alb și Puf gri", regăsind apoi personajele în planșele prezentate.

Cea mai mare bucurie a copiilor a fost însă încondeierea ouălelor. Acestea au fost pictate cu grijă și migală de către cei mici. Este momentul în care își poate pune imaginația la contribuție și se poate juca cu o multime de culori după bunul plac.

Și sala de grupă a fost decorată de sărbătoare. Așadar, micile coșulețe cu ouă de lemn sau lumânările în formă de iepurași sau pușori au fost scoși de la "naftalină" și împrăștiați prin clase și pe hol. Au fost confecționate de preșcolari și decorațiunile manuale care au fost puse la loc de cinste.

Bine primită a fost și "lecția de gătit pentru masa de Paște". Toți știm că masa acestei sărbători este bogată în preparate specifice: drob, cozonac, mâncăruri din miel etc. Cei mici au avut ocazia să guste aceste preparate, să afle care e tradiția și povestea lor.

Sărbătoarea Paștilor da expresie acestei bucurii și lumini nemărginite, izbucnite în existența omenească odată cu făsnirea orizontului vieții dumnezeiești în ea. Prin această viață creștinilor e înălțată la plenitudine și eternitate în Dumnezeu devenit om, la împărtășirea de viață nelimitată și transcendență a lui Dumnezeu, revărsată din ipostasul Cuvântului. De aceea Paștele trebuie sărbătorit așa cum se cuvine de toți creștini.

BIBLIOGRAFIE:

Plămădeală Antonie, 2000, Mica Biblie, Editura Arhiepiscopia Sibiului

Stancu Melania, 2011, Biblia pe înțelesul copiilor. Să cunoaștem Biblia prin joc, Editura Curtea Veche

ÎNVIEREA LUI HRISTOS,

BUCURIE ȘI LUMINĂ ÎN LITERATURA ROMÂNĂ

PROF ÎNV PRIMAR MÎCÎIALĂ ANA-MARIA
ȘCOALA GIMNAZIALĂ „ALEXANDRU CEL BUN“ BACĂU

Fiind un act de creație, o artă la fel ca pictura sau muzica, dar care meșteșugeste cuvântul, nu culoarea sau sunetul, literatura poate fi asemuită cu o artă a cuvântului. Acesta nu reprezintă un instrument sau un vehicul oarecare, ci evidențiază o structură în care povestitorul (poetul) ascunde structura sa proprie, dar și pe cea a lumii.

Scopul studiului limbii și literaturii române în perioada școlarității primare este acela de a educa un elev cu o pregătire comunicatională și literară la început de drum, dornic să pătrundă tainele existenței, să relaționeze cu semenii, să-și folosească în mod eficace și creativ capacitățile sale personale pentru soluționarea unor probleme reale din viața de zi cu zi, să fie capabil să continue în fiecare perioadă a vieții sale procesul de învățare, să fie simțitor față de frumosul din jur, dar și la cel înfăptuit de semenii.

Un simbol important al multor opere îl reprezintă spiritualitatea, sacrul, viața și moartea, divinitatea. Acestea îl recomandă pe George Coșbuc ca fiind autorul ce transpune aproape real frumusețea satului, bucuria traiului la țară („Și cât e de frumos în sat!“), a vieții adânc înfiptă în credințele bisericești. Nu întâmplător, fragmente din poezia „La Paști“ sunt oferite spre studiu elevilor din clasa a II-a.

Crucea oglindește creștinismul, sugerând patima, moartea și învierea Domnului Iisus Hristos, arătându-ne calea urmării Lui.

În Dicționarul explicativ al limbii române din anul 1998, cuvântul „cruce“ este adus în discuție ca fiind un „obiect format din două bucăți de lemn, de piatră, de metale prețioase etc., așezate perpendicular și simetric una peste alta și constituind simbolul credinței creștine“.

Înainte să fie explicate convențional, respectivele „bucăți una peste alta“ însemnau pentru strămoșii noștri repere sacre ale traiului pe pământ, ale vieții. Tocmai de aceea, Coșbuc oglindește în poemul său imaginea Crucii: „Prin pomi e ciripit și cânt./ Văzduhu-i plin de-un roșu soare/ Și sălciile-n albă floare- / E pace-n cer și pe pământ./ Răsuflul cald al primăverii/ Adus-a zilele-nvierii“.

Fiecare mare și sfântă sărbătoare creștină e puternic legată de preamărirea Sfintei Cruci. Cu atât mai mult, Învierea Mântuitorului este unitară cu simbolul Crucii. În acest sens Coșbuc celebrează în poemul său cea mai mare sărbătoare a omenirii, cea a mântuirii noastre prin pătimirea lui Iisus Hristos, Fiul iubit al Tatălui Cereș.

De la începutul poeziei suntem invitați într-un cadru curat, liniștit, învăluit de sfințenia și lumina marii Sărbători Pascale („roșu soare“, „sălci în albă floare“, „răsuflul cald“). Din altarul bisericii răsună cântarea preotului, iar strigătul puternic al clopotelor grele dau de veste că viața a biruit moartea, binele a răpus răul, liniștea revărsându-se peste necazurile și fricile lor, în suflute rodind sămânța iubirii aproapelui și-a smereniei. Întreaga comunitate e stăpânită de-o singură cugetare: „în fața noastră ne e soarta,/ Și viața este tot, nu moartea“. Prin post și rugăciune, cu răbdare și ascultare, suflarea satului se bucură de Învierea Mântuitorului, de izbânda binelui asupra răului: „Pentru minunata Ta întrupare, activitate Mesianică, Patimă, Crucificare și moarte pe Cruce, pentru mântuirea noastră și pentru preamărita Ta Înviere, rogu-te pe Tine, Care ai iertat pe vrăjmașii Tăi răstignitori, iartă-mi și mie păcatele mele!“ Moartea este biruită: „Și-un vânt de-abia clătinitor/ Șoptește din văzduh cuvinte:/ E glasul celor din morminte, / E zgomotul zburării lor!“ Prin pătimirea lui Hristos, omenirea primește viață veșnică. Cea mai mare filosofie a Crucii Mântuitorului e smerenia.

„Și cât e de frumos în sat!/ Crștinii vin tăcuți la vale/ Și doi de se-ntâlnesc în cale/ Își zic: <<Hristos a înviat!>>“ Nimic nu-i mai plăcut decât imaginea de tihnă a comunității care ia parte la sfânta sărbătoare. Prin salutul lor creștinesc, sătenii preamăresc pe Hristos, se bucură de izbânda binelui, adevărului, luminii asupra întunericului, asupra răului, urii, dușmăniei, invidiei. Pe „chipul lor cel ars de soare“ se oglindește sentimentul de satisfacție sufletească, de mulțumire. Coșbuc aduce pe scenă toate generațiile: fetele, nevestele tinere, bătrânii locului, chiar și nepoții. Cu toții urcă dealul către Sfânta Biserică, urmând să participe la slujbă.

Imaginea Sfintei Crucii e prezentă în mod direct sau indirect în fiecare strofă. Inițial ni se prezintă cadrul natural cu „sălciile-n albă floare“, ele sugerând arborele cosmic ce urcă de la pământ la cer, făcând posibilă comuniunea cu Dumnezeu. Omul simte că se conectează, în credința lui, cu cerul, simte mângâierea divină.

De asemenea, timpul acțiunii – primăvara – sugerează un nou început al vieții, renașterea luminii, a speranței în bine, frumos și adevăr. Toate vor umple sufletul omului dacă urmează calea dreaptă a Crucii, calea Mântuitorului, evocată foarte clar, la nivel morfologic, de substantivele „sat“, „vale“, „cale“, „deal“. Verbele („e“, „vin“, „se-ntâlnesc“, „zic“, „râde“, „șovăind“) la modul indicativ, timpul prezent, imprimă un caracter obiectiv stării exprimate, eternizând Sfintele Paști. Toate denotă dinamism, forfotă, nerăbdarea cu care creștinii așteaptă Învierea Mântuitorului. La nivel fonetic prezența vocalei centrale deschise „a“ („soare“, „albă floare“, „sărbătoare“, „înviat“) ne arată credința înspre bine, frumos, adevăr, iubirea semenilor. La nivelul frazei, propozițiile principale au un înțeles cuprinzător. Remarcăm stabilitatea cadrului natural: „Prin pomi e ciripit și cânt,/ Văzduhu-i plin de-un roșu soare/ Și sălciile-n albă floare- / E pace-n cer și pe pământ“.

La nivel stilistic inversiunile „roșu soare“, „albă floare“, „micul nepot“ evidențiază dorința arzătoare de-a sărbători Învierea, bucuria, curățenia atât a locului, cât și-a sufletelor creștinilor.

Din punct de vedere compozițional și prozodic poemul e grupat în strofe de câte 6 versuri de 8 sau 9 silabe. Rima este atât pereche („Șoptește din văzduh cuvinte:/ E glasul celor din morminte“), cât și îmbrățișată, mai rar utilizată de poeți („Pe deal se suie-ncetișor/.../ Și-ncet, în urma tuturor/.../“).

Crucea simbolizează iubirea lui Dumnezeu pentru lume, o iubire de netăgăduit ce are în vedere libertatea noastră mai ales atunci când noi punem la îndoială puterea divină. Semnul Crucii evidențiază veșnic trupul lui Hristos care s-a răstignit pentru noi, înviind și înălțându-se la ceruri. Crucea este Biserica, casa lui Dumnezeu, locul învăluit de lumină, unde ne adunăm pentru a preaslăvi Sfânta Treime: „ Biserica, pe deal mai sus,/ E plină astăzi de lumină,/

Că-ntreaga lume este plină/ De-același gând, din cer adus...“

Coșbuc rostea cea mai plăcută, mai dulce și mai curată limbă română, cu o intonație distinsă a vocii delicate și domoală în același timp, dar care confereau o notă deosebită exprimării cuvintelor, specifică poetului, o română de peste tot, proaspătă, aprinsă, nuanțată, pitorească.

BIBLIOGRAFIE:

„Dicționarul explicativ al limbii române“, Academia Română, 2012, Editura „Univers Enciclopedic Gold“
Coșbuc, George, „Poezii“, Editura „Minerva“, București, 2015
Părinte Galaction, Episcopul Alexandriei și Teleormanului „Carte de rugăciune“, Editura „Agapis“, București, 2003

TRADIȚII ȘI VALORI PASCALE ÎN GRĂDINIȚĂ

PROF. PT. ED. TIMPURIE SILEA GIORGIANA-IONELA
GRĂDINIȚA CU P. P. „CĂSUȚA BUCURIEI” NR. 11, BRAȘOV

Sărbătoarea Paștelui reprezintă una dintre cele mai importante manifestări religioase și culturale ale poporului român, fiind marcată printr-o bogăție de tradiții și obiceiuri transmise din generație în generație. Pentru copilul preșcolar, Paștele este perceput prin culori, simboluri și emoții, dar și ca o oportunitate de a descoperi valori fundamentale precum bunătatea, iubirea, respectul și generozitatea.

Grădinița are un rol esențial în păstrarea și transmiterea acestor tradiții, contribuind la formarea identității culturale și morale a copiilor. Prin activități adaptate vârstei, educatorul poate valorifica semnificațiile sărbătorii într-un mod accesibil și atractiv.

Importanța tradițiilor pascale în educația timpurie

Tradițiile pascale reprezintă un mijloc valoros de apropiere a copilului de valorile autentice ale comunității. În educația timpurie, acestea contribuie la:

- formarea sentimentului de apartenență culturală;
- dezvoltarea respectului pentru obiceiuri și credință;
- stimularea empatiei și a comportamentelor prosoziale;
- dezvoltarea limbajului și a expresivității prin povestiri și dialog.

Copiii învață prin experiențe directe, iar contactul cu tradițiile pascale le oferă contexte concrete de învățare, încărcate de semnificație.

Tradiții pascale valorificate în grădiniță

În activitatea didactică, tradițiile pot fi integrate prin metode interactive și atractive. Dintre cele mai îndrăgite de copii se numără:

- Încondeierea și decorarea ouălor

Oul roșu simbolizează viața și renașterea. În grădiniță, copiii colorează ouă din hârtie sau polistiren și aplică diverse tehnici decorative (lipire, pictură, colaj), dezvoltând motricitatea fină și creativitatea.

- Pregătirea simbolică a coșului de Paște

Copiii descoperă semnificația elementelor tradiționale (ouă, pască, lumânare), realizând un coș simbolic. Activitatea stimulează curiozitatea și înțelegerea simbolurilor.

- Cântece și poezii pascale

Prin cântece și poezii tematice, copiii își exprimă emoțiile și interiorizează mesajele de bucurie și lumină specifice sărbătorii.

- Povestiri despre Paște

Educatorul redă, într-un limbaj accesibil, semnificația sărbătorii, punând accent pe valori precum iubirea și iertarea.

- Jocuri și activități tematice

Jocurile de rol și activitățile interactive (ex.: „căutarea ouălor”) contribuie la învățarea prin experiență și la consolidarea relațiilor dintre copii.

Valorile morale transmise prin tradițiile pascale

Dincolo de aspectul festiv, tradițiile pascale sunt purtătoare de valori esențiale pentru dezvoltarea copilului:

- Iubirea și bunătatea - prin gesturi de dăruire și ajutor;
- Generozitatea - prin împărțirea bucuriei cu ceilalți;
- Respectul - față de familie, tradiții și credință;
- Empatia - prin înțelegerea și sprijinirea celor din jur.

Participarea la aceste activități permite copiilor să trăiască emoțional tradițiile, nu doar să le cunoască.

Rolul educatorului în valorificarea tradițiilor

Educatorul este mediatorul între copil și valorile culturale, având responsabilitatea de a:

- crea un mediu cald și stimulat;
- adapta informațiile la nivelul de înțelegere al copiilor;
- încuraja participarea activă;
- valorifica experiențele personale ale copiilor;
- colabora cu familia pentru continuitatea tradițiilor.

Prin implicare și creativitate, tradițiile devin experiențe educative autentice.

Exemple de bune practici la grupa mare

Săptămâna „Bucuriile Paștelui”, desfășurată cu copiii de 5-6 ani, a inclus activități integrate pe mai multe domenii:

- Limbă și comunicare: audierea unei povestiri despre Paște și discuții dirijate; copiii formulează răspunsuri și își exprimă experiențele personale.

- Științe: observarea procesului de germinație prin plantarea „Grâului de Paște” și experimente de tip cauză-efect; exersarea operațiilor matematice (numărat, comparare) utilizând simboluri pascale.

- Estetic și creativ: decorarea ouălor din hârtie prin pictură, amprentare și colaj; activitatea dezvoltă motricitatea fină și simțul estetic. Învățarea unui cântec tematic pentru consolidarea sensibilității față de valorile culturale.

- Om și societate: realizarea coșului simbolic de Paște și învățarea semnificației ouălor, pascăi și lumânării.

- Psihomotric: jocuri de mișcare cu tematică pascală, precum „Căutarea ouălor”, care dezvoltă spiritul de echipă și respectarea regulilor.

Activitatea s-a încheiat cu o expoziție, implicând părinții în valorizarea lucrărilor și continuarea tradițiilor acasă. Rezultatele au evidențiat un interes crescut al copiilor și capacitatea acestora de a asocia tradițiile cu valori morale precum bunătatea, generozitatea și prietenia.

Tradițiile pascale reprezintă un instrument valoros în educația timpurie, contribuind la dezvoltarea armonioasă a copilului din punct de vedere moral, cultural și emoțional. Grădinița are responsabilitatea de a păstra și transmite aceste valori, oferind experiențe autentice și semnificative. Prin activități adaptate și prin implicarea educatorului, Paștele devine nu doar o sărbătoare, ci o lecție de viață despre lumină, iubire și bunătate.

PAȘTELE LA ROMÂNI

**PROF. PT ED. TIMPURIE IANCU AURELIA
GRĂDINIȚA NR. 133. SECTOR 2, BUCUREȘTI**

Paștele reprezintă una dintre cele mai importante sărbători creștine din România, fiind celebrată cu profundă evlavie și respect față de tradițiile moștenite din generație în generație. Această sărbătoare marchează Învierea lui Iisus Hristos, simbolizând victoria vieții asupra morții și a luminii asupra întunericului. În cultura românească, Paștele nu este doar un eveniment religios, ci și unul social și familial, încărcat de obiceiuri, simboluri și ritualuri specifice.

Pregătirile pentru Paște încep odată cu postul, o perioadă de purificare spirituală și trupească, în care credincioșii renunță la anumite alimente și încearcă să adopte un comportament mai apropiat de valorile creștine. Săptămâna Mare, ultima săptămână din post, este marcată de slujbe religioase speciale, fiecare zi având o semnificație aparte. În Joia Mare, gospodinele vopsesc ouăle, de obicei în roșu, culoare ce simbolizează sângele lui Hristos. Unul dintre cele mai cunoscute obiceiuri este încondeierea ouălor, practicat mai ales în zonele Bucovinei și Maramureșului. Ouăle decorate cu motive tradiționale sunt adevărate opere de artă, fiecare simbol având o semnificație profundă, precum fertilitatea, protecția sau prosperitatea. De asemenea, pregătirea bucatelor tradiționale este o parte esențială a sărbătorii. Printre acestea se numără cozonacul, pasca și drobul de miel, preparate care aduc familia împreună în jurul mesei festive. Noaptea de Înviere este momentul culminant al sărbătorii. Credincioșii participă la slujba religioasă și iau lumină de la biserică, rostind salutul tradițional „Hristos a înviat!”, la care se răspunde „Adevărat a înviat!”. Lumina adusă acasă este considerată protectoare, iar unii credincioși obișnuiesc să înconjoare casa cu ea pentru a alunga spiritele rele.

În ziua de Paște, familia se reunește pentru masa festivă. Tradiția spune că prima dată se ciocnesc ouăle roșii, un gest simbolic ce amintește de Învierea lui Hristos. Ordinea ciocnirii ouălor este respectată cu strictețe: persoana mai în vârstă începe, iar oul se lovește cap la cap. Se crede că persoana al cărei ou rămâne intact va avea noroc tot anul. În unele regiuni ale țării, există obiceiuri specifice care dau un farmec aparte sărbătorii.

De exemplu, în Transilvania, băieții merg la stropit în a doua zi de Paște, folosind parfum sau apă pentru a „înnoi” fetele, un ritual simbolic al purificării și fertilității. În alte zone, oamenii poartă haine noi în ziua de Paște, simbolizând reînnoirea și începutul unui nou ciclu.

Pe lângă semnificația religioasă, Paștele are și o dimensiune profund umană, fiind un prilej de iertare, împăcare și apropiere între oameni. Este momentul în care valorile precum iubirea, solidaritatea și generozitatea sunt puse în prim-plan. Vizitele la rude, darurile oferite copiilor și atmosfera de sărbătoare contribuie la consolidarea legăturilor familiale și comunitare.

În concluzie, Paștele la români este o sărbătoare complexă, în care tradițiile religioase se împletesc armonios cu obiceiurile populare. Aceasta reflectă identitatea culturală a poporului român și respectul față de valorile spirituale și familiale. Prin păstrarea acestor tradiții, românii reușesc să transmită mai departe un patrimoniu cultural deosebit, care continuă să definească spiritul național.

Bibliografie:

1. Pop, Mihai – *Obiceiuri tradiționale românești*, Editura Minerva, București, 1999.
2. Eliade, Mircea – *Aspecte ale mitului*, Editura Univers, București, 1978.
3. Ghinoiu, Ion – *Sărbători și obiceiuri românești*, Editura Elion, București, 2002.
4. **Biblia** – Ediția Sinodală, Editura Institutului Biblic, București, 2013.

PROIECT EDUCATIV „ÎNVIEREA DOMNULUI - BUCURIE ȘI LUMINĂ”

PROF. OPREA LAURA COSTINELA
ȘCOALA GIMNAZIALĂ VEDEA

1. Argument

Sărbătoarea Învierii Domnului reprezintă unul dintre cele mai importante momente ale spiritualității creștine, simbolizând victoria vieții asupra morții, a binelui asupra răului și a luminii asupra întunericului. Prin acest proiect, elevii sunt invitați să descopere semnificațiile profunde ale acestei sărbători și să își dezvolte valori precum credința, iubirea, empatia și solidaritatea.

2. Scopul proiectului

Dezvoltarea dimensiunii spirituale și morale a elevilor prin înțelegerea semnificației Învierii Domnului și promovarea valorilor creștine prin activități educative și creative.

3. Obiective

Obiective generale:

- formarea unei atitudini pozitive față de valorile religioase;
- dezvoltarea creativității și a sensibilității artistice;
- stimularea spiritului de colaborare și implicare în comunitate.

Obiective specifice:

- să identifice semnificația sărbătorii Paștelui;
- să descrie simbolurile pascale(lumina, oul, pasca);
- să participe la activități artistice și practice;
- să manifeste comportamente de solidaritate.

4. Grup țintă: elevii claselor V-VIII

5. Durata proiectului: 2 săptămâni (în perioada premergătoare Paștelui)

6. Activități propuse

Activitatea 1: „Lumina Învierii” - lecție interactivă

- ❖ dezbateri despre semnificația Învierii
- ❖ vizionare de materiale educative;
- ❖ realizarea unui colaj tematic.

Activitatea 2: Atelier creativ „Simboluri pascale”

- ✚ decorarea ouălor;
- ✚ confecționarea de felicitări.

Activitatea 3: „Bucuria dăruirii” - acțiune caritabilă

- implicarea elevilor în activități de voluntariat;
- pregătirea de pachete pentru persoane nevoiașe.

Activitatea 4: Moment artistic, „Hristos a înviat!”

- recitări de poezii;
- cântece religioase.

Activitatea 5: Expoziție tematică

- prezentarea lucrărilor realizate;
- invitarea părinților și a comunității.

7. Metode și mijloace didactice

- ❖ conversația;
- ❖ învățarea prin descoperire;
- ❖ activități practice și artistice

Mijloace didactice:

- materiale: hârtie colorată, foarfecă, lipici;
- resurse multimedia;
- fișe de lucru.

8. Parteneri implicați

- părinții;
- biserica locală;
- instituții comunitare.

9. Evaluarea proiectului

- ❖ observarea participării elevilor;
- ❖ analiza produselor realizate;
- ❖ feedback de la elevi și părinți.

10. Rezultate așteptate

- dezvoltarea valorilor morale și spirituale;
- creșterea implicării în activități comunitare;
- realizarea unor produse artistice relevante.

11. Diseminare

- prezentarea proiectului pe site-ul școlii;
- expoziții

12. Concluzie

Proiectul educativ „Învierea Domnului - bucurie și lumină” contribuie la formarea unei personalități armonioase a elevilor, îmbinând educația religioasă cu activitățile practice și implicarea socială, într-un mod accesibil și atractiv.

TRADIȚII PASCALE– ÎNVĂȚARE PRIN EXPERIENȚĂ ȘI EMOTIE

PROF. ÎNV. PRIMAR RÂCU CAMELIA
ȘCOALA GIMNAZIALĂ NR. 1, BRAGADIRU, ILFOV

Sărbătoarea Paștelui ocupă un loc central în viața spirituală și culturală a poporului român, fiind asociată cu valori precum credința, speranța, iubirea și renașterea. În mediul educațional, aceste valori pot fi transmise elevilor prin activități adaptate vârstei, care să îmbine învățarea cu trăirea autentică a momentului.

În ciclul primar, și mai ales la clasa I, procesul de învățare este profund influențat de experiențele directe ale elevilor. Copiii învață cel mai bine atunci când sunt implicați activ, când descoperă și când pot asocia informațiile cu trăiri personale. Din acest motiv, integrarea tradițiilor și obiceiurilor pascale în activități practice devine un mijloc eficient de formare a competențelor și de dezvoltare a personalității elevilor.

Pornind de la aceste considerente, am organizat, împreună cu elevii clasei I și cu părinții acestora, o activitate educativă intitulată „Tradiții pascale”. Activitatea a avut un caracter interdisciplinar, îmbinând elemente de educație plastică, educație civică și dezvoltare personală.

În prima etapă, elevii au fost familiarizați cu semnificația sărbătorii Paștelui și cu simbolistica ouălor roșii. Discuțiile au fost adaptate nivelului lor de înțelegere, punând accent pe ideea de lumină, bucurie și renaștere. Elevii și părinții au fost încurajați să împărtășească propriile experiențe și tradiții din familie, ceea ce a contribuit la crearea unei atmosfere calde și deschise.

Copiii au arătat un interes deosebit pentru poveștile legate de Paște, adresând întrebări și făcând conexiuni cu propriile amintiri. Am observat cum atenția lor se menține pe întreaga durată a activității, datorită combinației între poveste, dialog și experiment practic. Încurajarea exprimării opiniilor personale a contribuit la dezvoltarea gândirii critice și a capacității de comunicare. Totodată, elevii au învățat să respecte regulile de igienă și siguranță în timpul lucrului manual, ceea ce adaugă valoare formativă activității.

Partea practică a activității a constat în decorarea ouălor folosind tehnica șervețelului, o metodă accesibilă și atractivă pentru copii. Elevii au colorat șervețelele, au înfășurat oăle și le-au introdus în apă caldă. Au ales elemente decorative și le-au aplicat pe ouă, după ce acestea au fost vopsite. Activitatea a fost realizată sub îndrumarea cadrului didactic și cu sprijinul părinților, care s-au implicat activ în proces.

Prezența părinților a adus un plus de valoare activității, transformând-o într-un moment de colaborare și apropiere. Copiii au fost încântați să lucreze alături de părinți, iar aceștia au avut ocazia să observe modul în care se desfășoară activitățile la clasă. Această interacțiune a consolidat relația școală–familie și a contribuit la crearea unui climat educațional pozitiv. Activitatea a favorizat exprimarea emoțiilor prin artă, ajutând copiii să identifice și să numească sentimentele resimțite. Colaborarea cu colegii și părinții a stimulat dezvoltarea empatiei și a abilităților de cooperare, iar gestul de a oferi ouăle decorate celor dragi a fost un moment emoționant, marcând învățarea valorilor sociale și morale.

Activitatea a avut numeroase beneficii asupra dezvoltării elevilor. Din punct de vedere cognitiv, copiii au dobândit cunoștințe despre tradițiile pascale și despre tehnici de lucru specifice educației plastice. Din punct de vedere practic, au exersat coordonarea motrică fină, atenția la detalii și capacitatea de a urma instrucțiuni. De asemenea, activitatea a stimulat creativitatea și exprimarea artistică. Fiecare elev a realizat un produs unic, reflectând propriile preferințe și idei. Libertatea de a alege culorile și modelele a contribuit la dezvoltarea imaginației și la creșterea încrederii în propriile capacități.

Experiențele pozitive trăite în cadrul activității cresc motivația pentru participarea la alte proiecte educative. Elevii încep să asocieze școala cu un mediu prietenos și creativ, ceea ce sprijină învățarea pe termen lung. Astfel de activități consolidează legătura dintre identitatea culturală și experiențele personale, contribuind la formarea unei personalități echilibrate și sensibile.

Un rol deosebit l-a avut și componenta socio-emoțională a activității. Copiii au învățat să colaboreze, să își ofere sprijin reciproc și să aprecieze munca celorlalți. Atmosfera de lucru a fost una relaxată și plină de entuziasm, favorizând exprimarea liberă a emoțiilor și dezvoltarea empatiei. În plus, elevii au fost încurajați să ofere ouăle decorate celor dragi, în semn de apreciere și afecțiune. Acest gest simbolic a contribuit la înțelegerea valorilor precum generozitatea, respectul și recunoștința.

Un alt aspect important al activității îl reprezintă caracterul său formativ pe termen lung. Prin implicarea în astfel de experiențe, elevii își dezvoltă nu doar competențe practice, ci și o atitudine pozitivă față de învățare. Ei învață că școala poate fi un spațiu al bucuriei, al descoperirii și al exprimării libere. Integrarea tradițiilor în activitatea didactică contribuie, de asemenea, la formarea identității culturale. Elevii încep să înțeleagă și să aprecieze valorile și obiceiurile specifice comunității din care fac parte, dezvoltând un sentiment de apartenență.

Din perspectiva cadrului didactic, organizarea unei astfel de activități presupune planificare, adaptare și implicare, dar rezultatele obținute justifică pe deplin efortul depus. Reacțiile pozitive ale elevilor și ale părinților, precum și calitatea produselor realizate, confirmă eficiența acestui tip de demers educativ.

În concluzie, activitățile dedicate sărbătorilor tradiționale, precum Paștele, reprezintă oportunități valoroase de învățare și dezvoltare pentru elevii din ciclul primar. Prin îmbinarea elementelor teoretice cu cele practice și prin implicarea familiei, se creează un cadru educațional complet, în care copiii pot învăța cu bucurie și sens. Lumina și bucuria acestei sărbători se reflectă nu doar în tradiții, ci și în modul în care reușim să construim experiențe educative autentice pentru elevii noștri, contribuind la formarea unor copii sensibili, creativi și atașați de valorile autentice.

Bibliografie

Cucoș, C. (2014). *Pedagogie*. Iași: Polirom.

FECIOARA MARIA ÎN LUMEA ROMÂNEASCĂ VECHĂ

PROF DRĂGAN CARMEN MIHAELA
ȘCOALA GIMNAZIALĂ „I.G.DUCA”, BUCUREȘTI

Pentru un popor aproape în întregime ortodox, Fecioara Maria a avut un rol deosebit de important, fiind următorul personaj adorat din panteonul creștin, după Hristos. Alături de cultul și adorarea lui Iisus, s-a născut la noi și cultul venerării Fecioarei Maria.

Fecioara Maria este Noua Evă, care a venit pe pământ pentru a răscumpăra greșeala celei dintâi, cea care a izbăvit-o pe prima. Ea este cea care va înnoi neamul omenesc, reprezentând viața, maternitatea, dumnezeiasca iubire de oameni, este modelul ideal al relației omului cu Dumnezeu. Numele Fecioarei este foarte des întâlnit la poporul român, motiv pentru care vom încerca să-l explicăm mai pe larg. Maria semnifică „doamna”, „cea aleasă”, „stăpâna”. Numelor „Maria” și „Mariam” li s-au găsit diverse sensuri mistice (după unii, M=albină, a= roză, r= toiag, i= curcubeu, a=viță de vie). Interpretarea dată de Antim Ivireanu va încununa toate aceste tălmăciri.

Fecioara Maria are calități excepționale pentru care ea va fi mereu venerată și va constitui întotdeauna un model demn de urmat pentru români. Apărătorii ascezei creștine au luat-o pe Fecioara Maria drept model de viață feciorelnică. Sfinții Ieronim și Ambrozie vor fi principalele surse ale acestui capitol. Fiind un model de viață creștină, Maria are șase calități: „modestie, credință, feciorie, maternitate și însoțitoare a lui Hristos”.

Cultul Maicii Domnului în mentalitatea populară este foarte interesant. Începând cu secolul al XVII-lea, sentimentul religios la români cunoaște diverse forme și nuanțe de exprimare. Sărbătorile de peste an ale Fecioarei Maria, cele patru praznice: Nașterea Maicii Domnului, Intrarea în biserică a Fecioarei Maria, Bunavestire și Adormirea Maicii Domnului sunt subliniate în predicile scrise de Varlaam în *Cazania* sa.

Mentalitatea românească a fost puternic alimentată de motivele folclorice, legende, colinde, minuni etc., în care Maica Domnului devine un intermediar între umanitatea păcătoasă și divinitate.

Legende referitoare la Maica Domnului sunt nenumărate. Pentru poporul nostru, Fecioara nevinovată din Nazaret este simbolul celor mai frumoase virtuți creștine și materne. Astfel se explică apariția ei în colinde.

Surprinzătoare a fost apariția Fecioarei Maria în blestemele românești, precedată întotdeauna de Dumnezeu-Tatăl, Dumnezeu-Fiul și urmată de apostoli, evangheliști, părinții niceeni și toți sfinții. Se consideră că ea poate să-i răzbune pe credincioși, să-i apere de răufăcători. În blesteme, este întotdeauna asociată Cerescului Fiu. Ea apare în blestemele de apărare, în cele punitive, în cele de interdicție și în cele protectoare.

Credința oamenilor este că Fecioara Maria îi poate însănătoși pe oamenii care se roagă. Așa se explică apariția ei în descânțece. Aceasta aduce întotdeauna leacul, dovadă a credinței neștrămutate în ea. Textele scot la iveală faptul că Maica Domnului este forța magică ce apare doar în descânțele curate.

Există numeroase legende de întemeiere a mănăstirilor și apariției icoanelor făcătoare de minuni de pe teritoriul țării noastre, în care românii credeau cu tărie. Din numărul impresionant de asemenea lăcașe sfinte, care au legătură cu Maica Domnului, le enumerăm doar pe cele consemnate de către cronicari sau care au fost privite prin lentila călătorului străin: Mănăstirea Dintr-un lemn, Mănăstirea Putna, Mănăstirea Slatina și Mănăstirea Curtea de Argeș.

Fecioara Maria l-a însoțit pretutindeni pe românul medieval, iar lucrările populare, literare și picturale, în care se reflectă acest lucru sunt numeroase, răspândite pe întreg teritoriul Țărilor Române și au o valoare incontestabilă.

Bibliografie

Antim Ivireanu, *Opere*, ediție de Gabriel Ștrempel, București, Editura Minerva, 1997.

Atanasie, *Scrisoare către fecioare*, apud Jaroslav Pelikan, *Fecioara Maria de-a lungul secolelor. Locul ei în istoria culturii*, traducere de Silvia Palade, Editura Humanitas, București, 1998.

Artur Gorovei, *Descânțele românilor*, în *Literatura populară*, volumul II, Editura Minerva, București, 1985

CUM ABORDĂM SUBIECTUL „ÎNVIEREA DOMNULUI” LA GRĂDINIȚĂ ?

PROF. LULEA ANDREEA EMILIA
GRADINITA CU P.P. NR. 6, ALEXANDRIA, TELEORMAN

Educația religioasă la vârste timpurii are un rol important în formarea valorilor morale și spirituale ale copiilor. Subiectul „Învierea Domnului” reprezintă un moment central al credinței creștine, însă, pentru a fi înțeles de copiii de grădiniță, acesta trebuie adaptat nivelului lor de dezvoltare cognitivă și emoțională.

În primul rând, este esențial ca educatoarea să prezinte informațiile într-o manieră simplă, clară și pozitivă. Copiii mici învață cel mai bine prin povești, astfel că relatarea evenimentelor legate de Înviere trebuie realizată sub forma unei povestiri accesibile, fără detalii care ar putea provoca teamă sau confuzie. Accentul trebuie pus pe idei precum iubirea, bunătatea, iertarea și bucuria, evitându-se descrierile dramatice.

Un alt aspect important îl reprezintă utilizarea materialelor didactice vizuale și interactive. Imaginile, planșele, cărțile ilustrate sau teatrul de păpuși pot ajuta copiii să înțeleagă mai bine mesajul transmis. De exemplu, se pot folosi simboluri specifice Paștelui, precum ouăle colorate, lumina sau florile, pentru a sugera ideea de viață nouă și speranță.

Activitățile practice au, de asemenea, un rol esențial. Copiii pot fi implicați în realizarea unor lucrări artistice (colorat, lipit, modelaj), cum ar fi decorarea ouălor sau realizarea unor felicitări tematice. Prin aceste activități, ei își exprimă creativitatea și, în același timp, își însușesc mai ușor semnificația sărbătorii.

Jocul didactic este o altă metodă eficientă. Prin jocuri de rol sau jocuri tematice, copiii pot înțelege mai bine valorile promovate de sărbătoarea Învierii. De exemplu, pot fi încurajați să identifice fapte bune sau să participe la activități de grup care promovează cooperarea și empatia.

Nu în ultimul rând, colaborarea cu familia este foarte importantă. Părinții pot continua acasă discuțiile începute la grădiniță, consolidând astfel cunoștințele și valorile transmise. O comunicare eficientă între educatoare și părinți contribuie la o educație coerentă și armonioasă.

În concluzie, abordarea subiectului „Învierea Domnului” la grădiniță trebuie realizată cu sensibilitate, adaptată nivelului de înțelegere al copiilor și centrată pe valori pozitive. Prin povești, activități interactive și exemple concrete, copiii pot înțelege mesajul de bază al sărbătorii: iubirea, speranța și bucuria vieții.

Bibliografie :

- Bocoș, M. (2013). *Didactica educației timpurii*. Cluj-Napoca: Presa Universitară Clujeană.
Cucuș, C. (2014). *Pedagogie*. Iași: Polirom.
Ministerul Educației Naționale. (2019). *Curriculum pentru educația timpurie*. București: Autor.
Stan, L. (2010). *Educația religioasă la vârstele timpurii*. București: Editura Didactică și Pedagogică.
Biblia sau Sfânta Scriptură. (2008). București: Editura Institutului Biblic și de Misiune Ortodoxă.

ÎNVIEREA DOMNULUI–FUNDAMENT AL CREDINȚEI ȘI REPER EDUCAȚIONAL ÎN GRĂDINIȚĂ

PROF ED TIMPURIE DRUȚUADINA
ȘCOALA GIMNAZIALĂ „VASILE PÂRVAN” BÂRLAD, VASLUI

Sărbătoarea Învierii Domnului reprezintă cel mai important eveniment al creștinătății, simbolizând biruința vieții asupra morții, a luminii asupra întunericului și a binelui asupra răului. Pentru cadrul didactic din învățământul preșcolar, această temă nu are doar o dimensiune religioasă, ci și una educativă, contribuind la formarea valorilor morale și spirituale ale copiilor.

În grădiniță, apropierea copiilor de semnificația Învierii se realizează prin activități adaptate vârstei, punând accent pe iubire, bunătate, iertare și generozitate.

Semnificația religioasă a Învierii Domnului

Învierea Domnului Iisus Hristos este momentul central al credinței creștine, reprezentând dovada divinității Sale și împlinirea planului divin de mântuire a oamenilor. Prin jertfa Sa pe cruce și prin Înviere, Hristos oferă omenirii speranța vieții veșnice.

Această sărbătoare este precedată de o perioadă de pregătire spirituală – Postul Mare – și este celebrată printr-o serie de tradiții și obiceiuri care au rolul de a întări legătura dintre credință și viața cotidiană.

Valoarea educativă a temei în învățământul preșcolar

În grădiniță, tema Învierii Domnului poate fi valorificată din perspectivă interdisciplinară, contribuind la dezvoltarea armonioasă a copilului. Educatoarea are rolul de a adapta conținutul religios la nivelul de înțelegere al copiilor, folosind metode atractive și interactive.

Printre valorile promovate se numără:

- iubirea față de semenii;
- respectul și empatia;
- generozitatea și dorința de a ajuta;
- bucuria de a dărui.

Prin aceste activități, copiii învață să distingă binele de rău și să dezvolte comportamente pozitive.

Modalități de abordare a temei în grădiniță

Pentru a transmite semnificația Învierii Domnului, educatoarea poate organiza diverse activități:

1. Activități artistico-plastice

Copiii pot realiza:

- ouă încondeiate;
- felicitări pascale;
- coșulețe decorative;
- desene tematice.

Aceste activități dezvoltă creativitatea și motricitatea fină.

2. Povestiri și lecturi religioase adaptate

Prin povestiri simple despre viața lui Iisus și Învierea Sa, copiii înțeleg mesajul principal al sărbătorii: iubirea și sacrificiul.

3. Activități practice și gospodărești

- vopsirea ouălor;
- pregătirea unor produse tradiționale (simbolic);
- decorarea sălii de grupă.

4. Jocuri didactice

Jocurile tematice ajută la fixarea cunoștințelor într-un mod plăcut și accesibil.

5. Activități moral-civice

Discuții despre fapte bune, despre a împărți cu ceilalți și despre a spune „iertare”.

Rolul educatoarei în transmiterea valorilor pascale

Educatoarea este un model pentru copii, iar modul în care aceasta abordează tema influențează profund percepția celor mici. Este important ca mesajul transmis să fie unul pozitiv, centrat pe bucurie și speranță, evitând detaliile dificile sau greu de înțeles.

De asemenea, colaborarea cu familia este esențială, pentru a asigura continuitatea educației morale și religioase.

Concluzii

Învierea Domnului nu este doar o sărbătoare religioasă, ci și o oportunitate valoroasă de educație morală în grădiniță. Prin activități variate și adaptate vârstei, copiii pot înțelege și interioriza valori fundamentale precum iubirea, bunătatea și iertarea.

Astfel, educația timpurie contribuie la formarea unor viitori adulți echilibrați, sensibili și responsabili, ancorați în valori autentice.

Bibliografie

- Biblia sau Sfânta Scriptură
- Programă pentru învățământul preșcolar
- Ghiduri metodice pentru educație religioasă la vârste timpurii
- Lucrări de pedagogie preșcolară

SFINTELE SĂRBĂTORI DE PAȘTE – PE ÎNȚELESUL COPIILOR

PROF. PT. ED. TIMPURIE STOIAN CĂTĂLINA-MIHAELA
GRĂDINIȚA CU P. P. Nr. 10 STRUCTURĂ A ȘCOLII GIMNAZIALE "ION CREANGĂ" HUȘI

Paștele este cea mai importantă sărbătoare a creștinilor. Aceasta marchează Învierea Domnului Iisus Hristos, un moment plin de bucurie și speranță. Sărbătoarea ne amintește că binele învinge răul și că iubirea este cea mai importantă valoare.

Dacă întrebăm un copil de grădiniță ce este Paștele, poate că singurele răspunsuri pe care le vom primi sunt "atunci când facem ouă roșii" și "când vine iepurașul cu dulciuri și jucării". Dincolo de aceste lucruri, Paștele este însă, la fel ca și Crăciunul, cea mai importantă sărbătoare religioasă a creștinătății. El are o încărcătură spirituală deosebită și este bine să o transmitem copilului pe înțelesul lui. Este însă destul de greu să explicăm copilului mic de ce anume a fost crucificat Iisus și cum a înviat din morți.

În primul rând cred că este important să-i explicăm ce înseamnă pentru noi această sărbătoare. Copilul nu trebuie să știe toate detaliile patimilor lui Hristos. Trebuie să evităm să punem accentul pe biciuire, pe cununa cu țepi care i-a fost pusă pe cap sau pe răstignirea Lui pe cruce. Este important ca el să știe că acesta a suferit și a murit, dar nu foarte detaliat.

Pentru copii, Paștele este o sărbătoare frumoasă, plină de tradiții și momente petrecute alături de familie. În același timp, este o ocazie de a învăța despre bunătate, iertare și credință.

Povestea pe înțelesul copiilor ar fi că Iisus Hristos a venit pe pământ pentru a-i învăța pe oameni să fie buni, să se iubească și să se ajute unii pe alții. El a făcut multe minuni și a ajutat oamenii aflați în nevoie. Din păcate, unii oameni nu au înțeles mesajul Lui și L-au condamnat la moarte. Iisus a fost răstignit pe cruce în Vinerea Mare, aceasta fiind o zi tristă pentru creștini. După trei zile, însă, s-a întâmplat o minune: Iisus a înviat! Acest lucru le-a arătat oamenilor că viața și iubirea sunt mai puternice decât moartea.

Săptămâna dinaintea Paștelui se numește Săptămâna Mare și este o perioadă importantă.

- Duminica Floriilor – amintește de intrarea lui Iisus în Ierusalim
- Joia Mare – se vopsesc ouăle
- Vinerea Mare – zi de post și rugăciune
- Sâmbăta Mare – pregătirea pentru Înviere

În noaptea dinaintea Sf. Paște, oamenii merg la biserică pentru a lua lumină. Paștele ne învață valori importante: iubirea față de ceilalți, iertarea, speranța, credința. Învierea lui Iisus ne arată că binele învinge întotdeauna răul.

Românii păstrează multe tradiții frumoase:

- **Vopsirea ouălor** – ouăle roșii simbolizează viața
- **Ciocnitul ouălor** – se spune „Hristos a înviat!”/”Adevărat a înviat!”
- **Mersul la biserică** – pentru a lua lumină
- **Masa de Paște** – familia se adună împreună
- **Curățenia** – simbol al unui nou început

Putem să implicăm copilul și în activitățile și pregătirile pentru Paște. Fie că este vorba de curățenie, gătit sau vopsit ouă, ori de jocuri și jucării cu specific, toate reprezintă ocazii minunate pentru ca el să învețe semnificația acestei sărbători. Implicarea copilului în realizarea felicitărilor și decorațiunilor pentru casă servesc aceluiași scop. Copiii pot învăța să fie buni și generoși, să ierte, să respecte tradițiile, să petreacă timp cu familia.

Paștele este o sărbătoare a luminii și a bucuriei. Ne învață să fim mai buni și mai iubitori. Pentru copii, este o ocazie de a înțelege valori importante și de a crea amintiri frumoase.

Bibliografie:

- Biblia pentru copii, Editura Institutului Biblic și de Misiune Ortodoxă, București, 2010 ;
- *Dicționar de tradiții românești*, Editura Litera, București, 2018 ;

- Ionescu, Maria – *Învățăături creștine pentru copii*, Editura Sophia, București, 2012 ;
- Popescu, Ion – *Tradiții și obiceiuri românești*, Editura Corint, București, 2015 ;
- *Sărbătorile la români*, Editura Humanitas, București, 2016.

TRADIȚII ȘI OBICEIURI DE PAȘTE ÎN JUDEȚUL TELEORMAN

**PROF ÎNV PRIMAR DESCULȚU IULIANA-ADRIANA
ȘCOALA GIMNAZIALĂ „ZAHARIA STANCU” ROȘIORII DE VEDE, TELEORMAN.**

Județul Teleorman, situat în inima Câmpiei Române, păstrează un set de tradiții pascale care îmbină rigoarea ritualului religios cu arhaismul satului dunărean. Specificul zonei este dat de importanța acordată cultului strămoșilor și de gesturile simbolice legate de renașterea naturii.

1. Săptămâna Mare: purificarea și memoria

În satele din Teleorman, pregătirile încep intens în Săptămâna Patimilor. Un element specific zonei de câmpie este **curățenia rituală** a gospodăriei și a cimitirelor.

- **Joia Mare (Joia Neagră):** Este ziua dedicată memoriei celor plecați. În multe localități din județ (precum zona Roșiorii de Vede sau Alexandria), femeile merg la cimitir dis-de-dimineață pentru a aprinde focuri pe morminte. Se crede că în această noapte cerurile se deschid, iar spiritele revin la vechea locuință; focul are rolul de a le călăuzi și de a le încălzi.

- **Vopsitul ouălor:** Deși astăzi se folosesc tehnici moderne, în Teleorman s-a păstrat tradiția vopsirii ouălor în „coji de ceapă” sau folosind frunze de leuștean și pătrunjel aplicate pe coajă pentru a lăsa amprente vegetale, simbolizând regenerarea.

2. Noaptea de Înviere și simbolul Luminii

Momentul culminant are loc la biserica satului. O particularitate a zonei este „paza” simbolică:

- **Lumina Sfântă:** Oamenii aduc lumina acasă într-o manieră ritualică, făcând semnul crucii cu flacăra lumânării pe pragul ușii de la intrare sau pe grinda casei, pentru protecția gospodăriei de forțele răului și de grindină pe parcursul anului.

- **Paștele (Pâinea sfințită):** După slujbă, familiile primesc pâinea stropită cu vin și sfințită, care se consumă pe nemâncate în dimineața de duminică, înainte de orice alt aliment.

3. Ziua de Paște: Comuniune și Joc

Duminica Învierii este marcată de un amestec de solemnitate și veselie populară

- **Mâncarea tradițională:** În Teleorman, drobul de miel și friptura la tavă sunt nelipsite. Un detaliu gastronomic local este folosirea din abundență a verdețurilor de primăvară (ceapă verde, usturoi verde, mărar) care reflectă bogăția grădinilor de luncă.

- **Ciocnitul ouălor:** Respectă o ierarhie strictă: cel mai vârstnic ciocnește primul cu cel mai tânăr, rostind formula „Hristos a Înviat!”, la care se răspunde cu „Adevărat a Înviat!”. Se crede că cel căruia nu i se sparge oul va fi cel mai sănătos peste an.

- **Hora de Paște:** În trecut, satele teleormănene vibrau duminică după-amiaza de sunetul horei. Tinerii se adunau în centrul satului, îmbrăcați în haine noi (simbol al înnoirii spirituale), acesta fiind și un prilej pentru etalarea costumului popular specific Munteniei de sud.

4. Lunea Paștelui: Paștele Blajinilor

În anumite zone ale județului, legătura cu cei adormiți continuă și în lunea de după Înviere. Oamenii merg din nou la morminte pentru a oferi „de pomană” ouă roșii și cozonac, transmitând astfel vestea Învierii și celor trecuți în neființă.

Bibliografie

1. **Antonescu, R.** (2001). *Dicționar de Simboluri și Credințe Populare Românești*, Editura Litera, București.
2. **Ghinoiu, I.** (2002). *Sărbători și obiceiuri românești*, Editura Elion, București.
3. **Marian, S. Fl.** (1994). *Sărbătorile la români: Studiu etnografic*, Editura Fundației Culturale Române, București (reeditare).

4. **Arhiva Centrului Județean de Conservare și Promovare a Culturii Tradiționale Teleorman,** *Studii privind patrimoniul imaterial local*, Alexandria.
5. **Păcurariu, M.** (2005). *Cultura și civilizația creștină în spațiul românesc*, Editura Trinitas, Iași.

PROIECT EDUCAȚIONAL-„LUMINA ÎNVIERII-SPERANȚĂ ȘI RENAȘTERE”

PROF. ORODEL LILIANA
LICEUL TEHNOLOGIC VIRGIL MADGEARU, ROȘIORII DE VEDE

Argument

Sărbătoarea Paștele, care marchează **Învierea Domnului**, reprezintă unul dintre cele mai importante momente ale spiritualității creștine, având o profundă semnificație religioasă, morală și culturală. În contextul actual, în care tinerii sunt tot mai expuși la influențe diverse și uneori contradictorii, este esențial ca școala să contribuie la formarea unor repere autentice de valori, precum credința, speranța, iubirea și solidaritatea.

Acest proiect educativ oferă elevilor oportunitatea de a înțelege nu doar dimensiunea religioasă a Învierii, ci și impactul acesteia asupra vieții personale și comunitare. Prin activitățile propuse, elevii sunt încurajați să reflecteze asupra sensului renașterii spirituale, al iertării și al faptelor bune, dezvoltându-și în același timp spiritul critic, creativitatea și capacitatea de lucru în echipă.

De asemenea, proiectul contribuie la consolidarea identității culturale și religioase, valorificând tradițiile și obiceiurile pascale specifice spațiului românesc. Astfel, elevii nu doar că dobândesc cunoștințe, ci și trăiri autentice, devenind mai conștienți de rolul lor în societate și de importanța valorilor morale în viața de zi cu zi.

Scopul proiectului

Înțelegerea semnificației religioase și culturale a sărbătorii de Paște și dezvoltarea valorilor morale precum credința, speranța și solidaritatea.

Obiective

- Explicarea evenimentului **Învierii Domnului** din perspectivă biblică
- Identificarea simbolurilor pascale (lumina, oul roșu, mielul)
- Dezvoltarea abilităților de lucru în echipă
- Stimularea creativității prin activități artistice

Grup țintă

Elevi de liceu (clasele IX–XII)

Durata

1–2 săptămâni

Activități propuse

1. Documentare și prezentare

- Studiarea relatărilor biblice despre Înviere
- Realizarea unui eseu sau prezentări PowerPoint

2. Activitate artistică

- Scenetă despre Patimile și Învierea Domnului
- Expoziție de icoane, desene sau colaje tematice

3. Dezbateri

- Tema: „Ce înseamnă Învierea pentru omul modern?”

4. Activitate caritabilă

- Colectă de alimente sau haine pentru persoane nevoiaș
- Vizită la un centru social sau azil

Metode și mijloace

- Învățare prin descoperire
- Lucru în echipă
- Materiale multimedia
- Resurse religioase și culturale

Evaluare

- Portofoliu de proiect
- Prezentare orală
- Implicare în activități

Rezultate așteptate

- Înțelegerea profundă a semnificației Învierii
- Dezvoltarea empatiei și a spiritului civic
- Creșterea interesului pentru valorile spirituale

BUCURIA SĂRBĂTORILOR PASCALE PRIN OCHII COPIILOR

PROF DR VASILICA BIRTOK
GRĂDINIȚA P. P. NR. 8, SIGHETUL MARMAȚIEI, MARAMUREȘ

Educația religioasă este fundamentală pentru formarea personalității unui copil. O mare responsabilitate a cadrelor didactice este aceea de a insufla, încă de la această vârstă credința în Dumnezeu. Cel mai productiv teren pentru sădirea credinței în Dumnezeu este sufletul copilului.

Principala direcție a educației religioase constă în formarea bunului creștin. Influența religiei asupra copilului și a omului matur este benefică, îi face mai buni, mai toleranți cu ceilalți, mai apropiați, mai dornici de a-i ajuta și nu are niciun efect dăunător, ci dimpotrivă. Educația religioasă îl ajută pe copil să cunoască îndatoririle pe care le are față de el însuși, față de ceilalți și față de tot ce-l înconjoară, pentru a deveni un bun creștin.

În anul școlar 2025-2026, la grupa mare, activitățile dedicate sărbătorilor pascale s-au desfășurat cu succes. Într-o zi de luni frumoasă, am avut bucuria de a avea alături de noi în grupă, un oaspete de seamă, preotul paroh Pop Ștefan-Dan prin parteneriatul pe care îl avem cu Parohia Câmpu Negru, Sighet care într-

un mod excepțional, le-a vorbit copiilor despre semnificația și frumusețea sărbătorilor pascale. Activitatea a fost una caldă și interactivă, adaptată vârstei lor, în care cei mici au descoperit, prin povești și exemple, valori precum bunătatea, iubirea, iertarea și generozitatea. Copiii au fost implicați, curioși și receptivi, iar discuțiile au fost purtate într-un mod empatic, astfel încât fiecare copil să se simtă încurajat să participe. Am cântat împreună „Hristos a înviat”.

Într-o altă zi din săptămână, miercuri, în parteneriat cu Parohia Sf. Ioan Mărturisitorul, Sighet, prin colaborarea și implicarea deplină și deosebită al părintelui paroh Bontoș Mădălin ne-am deplasat cu autobuzul, în vizită la biserică. Activitatea a fost o experiență minunată, desfășurată într-o atmosferă liniștită și respectuoasă. În cadrul activității copiii au fost împărțșiți, au primit explicații pe înțelesul lor despre semnificația sărbătorilor pascale, au primit cărțile de rugăciune, au fost răsplățiți cu ouă de ciocolată și dulciuri. Ne bucurăm că cei mici au avut ocazia să trăiască aceste experiențe într-un cadru organizat și adaptat vârstei lor. Ne dorim ca astfel de momente să contribuie la dezvoltarea lor emoțională și la înțelegerea tradițiilor într-un mod blând și pozitiv.

Fiecare dintre noi trebuie să se gândească la această responsabilitate și să facă tot ce-i stă în putință pentru a-i conduce pe copii pe calea apropierei de Dumnezeu. Avem obligația să îi conducem către Mântuitorul, Care îi cheamă lângă Dânsul și ne spune: „Lăsați copiii și nu-i opriți să vină la Mine, că a unora ca aceștia este Împărăția Cerurilor.”

Dacă în acest timp de post, rugăciune și priveghere, am reușit să ne înnoim sufletul, ne facem parcă mai mult timp să ne gândim și la semenul nostru și la suferința acestuia, conștienți fiind că mântuirea noastră depinde în mare măsură de cât de mult L-am iubit pe Dumnezeu și pe aproapele, de împlinirea poruncii „Să iubești pe Domnul Dumnezeul tău, din toată inima ta, din tot cugetul tău și din tot sufletul tău, iar pe aproapele tău, ca pe tine însuși”. Este timpul jertfei, al dăruirii, al iubirii și milosteniei, și, ne străduim să aducem o bucurie, cât de mică, pentru cel aflat în necaz pentru ca să ne bucurăm deplin de darul iertării și al Învierii.

Ca buni creștini, suntem datori să explicăm, să cunoaștem, să trăim și să promovăm, credința autentică, păstrată încă nealterată în satele noastre. Pentru a ne bucura deplin de bogăția Învierii, am antrenat copiii grupei în activități deosebite, cu convingerea că în formarea acestora ca mici creștini, grija noastră este să atragem har în viața lor, prin rugăciune, exemplu și implicare, pentru ca ei să cunoască valorile credinței străbune, să valorifice tezaurul lăsat de înaintașii noștri, să fie mărturisitorii dreptei credințe într-o lume care din nefericire se îndepărtează tot mai mult de aceste valori, din comoditate, indiferență, ignoranță.

Primăvara, anotimpul renașterii, al înnoirii și al schimbării, aduce an de an în viața noastră, verdele dător de viață și de speranță, parfum de floare, zumzet de albine, cânt de păsărele, culoare, zâmbet, dar mai cu seamă, lumina sfântă a Învierii Domnului, sărbătoare așteptată cu sfințenie de creștini și în mod special de copii.

VRANCEA-AȘA E LA NOI DE PAȘTE

**PROF ÎNV PRIMAR CHERCIU IOANA
ȘCOALA GIMNAZIALĂ „VALERIU D. COTEA”VIDRA, VRANCEA.**

Paștile nu au o dată fixă în calendarul creștin-ortodox, însă este obligatoriu să cadă într-o duminică, după echinocliul de primăvară și după lună plină. Ne aflăm în plină Săptămână a Patimilor, când în tradiție se spune că timpul se degradează progresiv, se întorc sufletele morților, se deschid mormintele iar Mântuitorul este trădat, chinuit și ucis.

Maria Ulmeanu, șef al Secției de Etnografie a Muzeului Vrancei, vorbește despre tradițiile din perioada sărbătorii Învierii Domnului. Vopsitul ouălor este una dintre ele, pentru că îl reprezintă chiar pe creatorul lui. „Oul poate fi privit ca o emblemă a universului, operă a divinității supreme. Nu există o dată precisă când oamenii au început vopsitul și încondeiatul ouălor, deoarece nu există nici un izvor scris care să ateste acest lucru. În ținutul Vrancei circulă o serie de legende referitoare la originea ouălor roșii. În unele zone, femeile

vopsesc și încondeiază ouăle vinerea sau sâmbăta, chiar și în ziua de Paște, în Vrancea lucrurile stau diferit și ultimele trei zile din post sunt rezervate acestui obicei. Întâlnim de Paște ouă monocrome, vopsite de regulă în roșu, pentru că simbolizează viața, sângele, focul purificator, bucuria de a trăi. Întâlnim și ouă negre, iar negrul simbolizează absolutul. Sunt și ouă vopsite verzi, pentru verdele simbolizează reînnoirea ciclului naturii, prospețimea, ouă galbene, care simbolizează lumina, tinerețea, recolta, ouă albastre care simbolizează cerul”, spune etnologul Maria Ulmeanu.

Pentru țaranul român, oul pascal reprezintă mormântul cu viață iar spargerea cojii, eliberarea pentru o nouă ființare. Ciocnirea rituală a ouălor vopsite înseamnă biruința prin Înviere, biruința vieții asupra morții, a adevărului asupra minciunii, a binelui asupra răului. Odinioară, în prima zi a sărbătorii, ouăle se ciocneau numai cu vârful, acest gest simbolic însemnând coborârea lui Iisus în iad și deschiderea porților Raiului.

Cum se încondeiază ouăle Tradiția spune că la jumătatea postului se numără și se aleg ouăle, albe pentru încondeiat, roșcate pentru înroșit... Se încondeiază cu ajutorul unui condei, un instrument făcut din lemn, care are la capăt un tubuleț subțire din tablă prin care se trage un fir de păr de porc, care se înmoaie în ceară. Cu el se trasează pe ou „izvodul” (modelul dorit). Apoi oul se scufundă într-o baie caldă cu vopsea, care se prepară din zeama unor coloranți vegetali de preferat, pentru că dă gust bun.. Cele mai întâlnite modele sunt: luceafărul mare, steaua după care s-au călăuzit magii, coarnele cerbului, cârja ciobanului, firul înnodat, păianjenul mare, frunza de stejar în multe variante, frunza de arțar, calea rădăcită, palma Maicii Domnului, brâul Maicii Domnului, fierul plugului, floarea Paștelui, unghia caprei, rădașca, scrânciobul .

Masa tradițională pentru Paști este alcătuită la creștinii români din: **drob de miel, ciorbă de miel, friptură de miel, ca dulciuri se mănâncă cozonacul cu diverse umpluturi și pasca cu brânză**. Alături de aceste bucate se pregătesc ouă roșii

Ouă roșii – simbolul renasterii Nu există masă autentică românească de Paște fără ouă roșii. Acestea sunt nelipsite din coșul de Paște și de pe masă, fiind considerate un simbol al vieții și al renașterii..

Pasca cu brânză tradițională – desertul sfânt al Paștelui Pasca este unul dintre cele mai iubite preparate tradiționale de Paște și un desert care nu lipsește de pe masa românilor. Pentru a face o pască autentică, ai nevoie de [brânză de vaci proaspătă](#), preferabil de la producătorii locali. Iată ce trebuie să faci:

Cozonacul – regele mesei de Paște Cozonacul este, fără îndoială, una dintre cele mai așteptate bucate tradiționale de Paște. Mirosul de nucă și vanilie care umple casa în timp ce cozonacul se află în cuptor este de neuitat. Pentru un cozonac autentic, folosește ingrediente naturale: făină de grâu, lapte, [ouă proaspete](#), unt și drojdie. Umplutura tradițională poate fi din nucă măcinată amestecată cu zahăr și puțină esență de rom sau din rahat și stafide.

Drob de miel – aperitivul mult-așteptat al Paștelui Drobul de miel este una dintre cele mai populare mâncăruri la masa de Paște și un fel de mâncare care nu poate lipsi. Este un fel de terrină din carne de miel tocată, amestecată cu ceapă, verdețuri proaspete (mărar, pătrunjel), ouă și condimente, asigurându-te astfel că este proaspătă și de cea mai bună calitate.

Ciorbă de miel – gustul proaspăt al primăverii Ciorba de miel este o altă delicată tradițională de Paște, perfectă pentru a deschide apetitul înainte de friptură. Pentru a o prepara, ai nevoie de carne de miel (preferabil coaste sau pulpă), [legume proaspete](#) (morcovi, păstârnac, ceapă), orez sau tăiței și, desigur, borș tradițional românesc.

Bibliografie:

- 1.<https://traditiidinvrancea.wordpress.com/>
- 2.<https://www.via-profi.ro/blog/bucatele-traditionale-de-paste-cum-sa-pregatesti-o-masa-autentica-pentru-familie-si-prieteni/>
- 3.Maria Ulmeanu, șef al Secției de Etnografie a Muzeului Vrancei

PROIECT EDUCATIV: ÎNVIEREA DOMNULUI – BUCURIE ȘI LUMINĂ

1. Argument

Sărbătoarea Învierii Domnului reprezintă un reper fundamental în viața spirituală și culturală a poporului român. Aceasta îmbină valorile religioase cu tradițiile și obiceiurile populare, oferind un context educativ valoros pentru formarea elevilor. Într-o societate aflată în continuă schimbare, este esențial ca elevii să cunoască și să aprecieze patrimoniul cultural și spiritual, dezvoltând respect pentru tradiții, credință și comunitate.

Proiectul „Învierea Domnului – bucurie și lumină” urmărește familiarizarea elevilor cu semnificația religioasă a Paștelui, dar și cu obiceiurile și tradițiile specifice acestei sărbători, contribuind la dezvoltarea lor morală, culturală și spirituală.

2. Scopul proiectului

Dezvoltarea interesului elevilor pentru valorile religioase și culturale românești, prin cunoașterea și valorificarea tradițiilor și obiceiurilor pascale.

3. Obiective

- să identifice semnificația religioasă a Învierii Domnului;
- să recunoască principalele tradiții și obiceiuri pascale;
- să participe la activități practice specifice sărbătorii;
- să manifeste respect față de valorile spirituale și culturale;
- să își exprime opiniile și trăirile legate de această sărbătoare.

4. Grup țintă

Elevii din ciclul primar (clasa a III-a – a IV-a)

5. Durata proiectului: O săptămână (în preajma sărbătorii Paștelui)

6. Activități propuse

a) Activitate introductivă – „Semnificația Învierii Domnului”

Profesorul prezintă, pe înțelesul elevilor, importanța religioasă a sărbătorii Paștelui, punând accent pe ideea de lumină, speranță și renaștere spirituală. Se realizează discuții libere despre experiențele elevilor legate de această sărbătoare.

b) Activitate de cunoaștere – „Tradiții și obiceiuri pascale”

Elevii descoperă obiceiuri precum vopsirea ouălor, pregătirea cozonacului și a pâștii, participarea la slujba de Înviere și salutul pascal. Se pot folosi imagini, materiale video sau texte scurte pentru ilustrare.

c) Activitate practică – „Atelier de încondeiat ouă”

Elevii participă la o activitate creativă în care decorează ouă folosind diverse tehnici (culori, modele tradiționale). Activitatea dezvoltă creativitatea și aprecierea pentru arta populară.

d) Activitate interdisciplinară – „Paștele în literatură și artă”

Se citesc texte literare sau poezii cu tematică pascală, iar elevii pot realiza desene sau compuneri despre „Lumina Învierii”.

e) Activitate de reflecție – „Ce înseamnă Paștele pentru mine?”

Elevii își exprimă gândurile și sentimentele prin scurte texte sau desene, evidențiind importanța acestei sărbători în viața lor.

7. Metode și mijloace didactice

- conversația, explicația, observația;
- învățarea prin descoperire;
- activități practice și creative;
- materiale ilustrative (imagini, fișe de lucru, videoclipuri).

8. Evaluarea se va realiza prin:

- observarea participării elevilor la activități;
- analiza produselor realizate (ouă decorate, desene, compuneri);
- discuții finale și feedback.

9. Rezultate așteptate

Elevii vor dobândi cunoștințe despre semnificația și tradițiile Paștelui, își vor dezvolta creativitatea și vor manifesta atitudini pozitive față de valorile religioase și culturale.

10. Concluzii

Proiectul educativ „Învierea Domnului – bucurie și lumină” oferă elevilor oportunitatea de a înțelege mai profund semnificația acestei sărbători și de a descoperi frumusețea tradițiilor românești. Prin activitățile propuse, elevii nu doar că dobândesc cunoștințe, ci își dezvoltă și sensibilitatea artistică, spiritul de colaborare și respectul față de valorile autentice.

În același timp, proiectul contribuie la apropierea elevilor de credință și la formarea unor comportamente bazate pe bunătate, solidaritate și respect. Lumina Învierii devine astfel nu doar un simbol religios, ci și o sursă de inspirație pentru dezvoltarea personală a fiecărui elev.

De asemenea, implicarea activă a elevilor în astfel de activități consolidează legătura dintre școală, familie și comunitate, oferind un cadru educativ armonios și valoros. Prin promovarea tradițiilor și obiceiurilor, se asigură continuitatea identității culturale și transmiterea valorilor esențiale către generațiile viitoare.

În concluzie, acest proiect educativ evidențiază importanța integrării valorilor spirituale și culturale în procesul de învățământ, contribuind la formarea unor elevi echilibrați, conștienți de identitatea lor și deschiși către valorile universale ale umanității.

Bibliografie:

1. Pamfil, Tudor – *Sărbătorile la români*, Editura Saeculum I.O., București, 1997.
2. Ghinoiu, Ion – *Obiceiuri populare de peste an. Dicționar*, Editura Fundației Culturale Române, București, 1997.
3. Vulcănescu, Romulus – *Mitologie română*, Editura Academiei Române, București, 1987.
4. Biblia sau Sfânta Scriptură, Editura Institutului Biblic și de Misiune Ortodoxă, București.

ÎNVIEREA DOMNULUI – BUCURIE ȘI LUMINĂ

PROF. ED. TIMPURIE CANAVEA DANA GABRIELA

ȘCOALA GIMNAZIALĂ „TAKE IONESCU” RÂMNICU VÂLCEA-STRUCTURĂ GRĂDINIȚA
CU P. P. COZIA

Învierea Domnului reprezintă un moment central al credinței creștine, având o profundă semnificație spirituală și morală. Această sărbătoare nu marchează doar un eveniment religios, ci exprimă ideea biruinței vieții asupra morții și a luminii asupra întunericului. Prin Înviere, se afirmă speranța mântuirii și se oferă credincioșilor un model de credință și încredere în valorile spirituale.

Unul dintre cele mai importante aspecte ale acestei sărbători este bucuria pe care o aduce. După perioada de post, caracterizată prin reflecție și purificare sufletească, credincioșii întâmpină vestea Învierii cu emoție și recunoștință. Salutul „Hristos a înviat!” devine expresia unei bucurii colective, care unește comunitatea și întărește legăturile dintre oameni. Această bucurie nu este una superficială, ci are un caracter profund, fiind asociată cu pacea interioară și cu speranța într-un viitor mai bun.

În același timp, Învierea Domnului este strâns legată de simbolul luminii. Lumina pascală, oferită credincioșilor în noaptea de Paște, semnifică victoria lui Hristos asupra întunericului și a păcatului. Ea reprezintă adevărul, cunoașterea și călăuzirea spirituală. Păstrarea acestei lumini în casele credincioșilor simbolizează continuitatea credinței și dorința de a menține vie legătura cu divinitatea.

Semnificația Învierii depășește dimensiunea religioasă, având și o importantă componentă morală. Această sărbătoare promovează valori precum iubirea, iertarea și solidaritatea. În această perioadă, oamenii manifestă o mai mare deschidere față de cei din jur, fiind încurajate gesturile de generozitate și apropiere sufletească. Astfel, mesajul Învierii contribuie la consolidarea relațiilor interumane și la promovarea unei societăți bazate pe respect și înțelegere.

De asemenea, Învierea Domnului este un simbol al reînnoirii spirituale. Asemenea naturii care renaște primăvara, omul este invitat la o transformare interioară, la depășirea slăbiciunilor și la orientarea către valori autentice. Această idee de renaștere oferă o perspectivă optimistă asupra vieții și încurajează dezvoltarea personală și spirituală.

În concluzie, Învierea Domnului este o sărbătoare a bucuriei și a luminii, cu o semnificație profundă atât din punct de vedere religios, cât și moral. Ea aduce în prim-plan valori esențiale precum credința, speranța și iubirea, oferind credincioșilor repere importante pentru viața de zi cu zi. Prin mesajul său, Învierea rămâne un simbol al biruinței binelui și al posibilității unei permanente reînnoiri interioare.

LUMINA ÎNVIERII ȘI FRUMUSEȚEA TRADIȚIILOR PASCALE ÎN ACTIVITĂȚILE CU ELEVII

**PROF. NEGULESCU GINA-MARIA
ȘCOALA GIMNAZIALĂ MIRCEA SÂNTIMBREANU**

Sărbătoarea Învierii Domnului reprezintă una dintre cele mai importante și mai luminoase sărbători ale creștinătății. Ea aduce în sufletele noastre speranță, pace, iubire și credință, fiind un prilej de apropiere de Dumnezeu, de familie și de valorile autentice ale neamului românesc. Pentru copii, această mare sărbătoare devine nu doar un moment de bucurie, ci și o oportunitate de a descoperi frumusețea tradițiilor, a obiceiurilor pascale și a semnificațiilor spirituale care însoțesc Învierea Domnului.

În cadrul activităților desfășurate cu elevii, ne-am propus să aducem mai aproape de ei sensul profund al acestei sărbători, îmbinând dimensiunea religioasă cu cea educativă și culturală. Prin discuții, activități practice, momente de reflecție și participare directă la viața bisericii, copiii au înțeles că Paștele nu înseamnă doar ouă roșii, cozonac și bucuria vacanței, ci mai ales biruința vieții asupra morții, a luminii asupra întunericului și a iubirii asupra răului.

Un moment deosebit de important l-a constituit participarea elevilor la biserică, unde au avut ocazia să pășească într-un spațiu al liniștii, al rugăciunii și al comuniunii sufletești. Vizita la biserică a fost pentru ei o experiență emoționantă și plină de învățăminte. Într-un cadru solemn și plin de lumină, elevii au ascultat explicații despre semnificația Săptămânii Patimilor, despre jertfa Mântuitorului și despre minunea Învierii. De asemenea, copiii au primit Sfânta Împărtășanie, trăind un moment de profundă încărcătură spirituală, care i-a apropiat de valorile credinței creștine și de frumusețea vieții duhovnicești.

Pentru a face mai accesibilă înțelegerea tradițiilor pascale, am organizat mai multe activități tematice în clasă. Una dintre cele mai îndrăgite de către elevi a fost activitatea de încondeiere și decorare a ouălor. Înainte de partea practică, am purtat discuții despre semnificația oului roșu în tradiția creștină, explicând faptul că acesta simbolizează viața, renașterea și sângele jertfei lui Hristos. Elevii au fost foarte receptivi, curioși să afle de ce se vopsesc ouăle de Paște și cum s-a păstrat acest obicei de-a lungul generațiilor. După aceste explicații, copiii și-au folosit imaginația, creativitatea și îndemânarea pentru a picta ouă în culori vii, realizând modele deosebite, pline de expresivitate și sensibilitate.

Activitatea practică a fost completată de realizarea unor coșulețe pascale decorative, confecționate cu grijă și entuziasm de către elevi. Acestea au fost împodobite cu simboluri specifice sărbătorii: ouă colorate, elemente florale, iarbă decorativă și motive pascale. Prin aceste activități, copiii nu doar că și-au dezvoltat spiritul artistic și simțul estetic, ci au învățat și să prețuiască tradițiile românești, să lucreze împreună și să transforme bucuria sărbătorii într-o expresie a creativității lor.

În cadrul orelor dedicate temei, am organizat și discuții interactive despre obiceiurile și tradițiile de Paște din diferite zone ale țării. Elevii au aflat că, în funcție de regiune, oamenii păstrează obiceiuri variate: pregătirea casei pentru sărbătoare, îmbrăcarea în haine noi, mersul la Denii, aducerea luminii de la biserică în noaptea de Înviere, ciocnitul ouălor roșii și rostirea binecunoscutului salut „Hristos a înviat!” – „Adevărat a înviat!”. Aceste convorbiri au fost prilej de valorificare a experiențelor personale ale copiilor, care au povestit cu emoție cum sărbătoresc Paștele în familie, ce tradiții păstrează acasă și ce înseamnă pentru ei această perioadă.

De asemenea, au fost desfășurate activități de lectură și audiție, prin care elevii au ascultat povești religioase, poezii și cântece specifice sărbătorii pascale. Am urmărit să cultivăm în sufletele copiilor nu doar interesul pentru tradiție, ci și sentimente precum bunătatea, iertarea, recunoștința și dorința de a face bine. În acest sens, am discutat despre lumina Învierii ca simbol al curățeniei sufletești, al speranței și al începutului unui drum mai bun. Copiii au fost încurajați să descopere că adevărata lumină a sărbătorii vine din inimă, prin fapte bune, vorbe frumoase și dragoste față de cei din jur.

Pentru a întări mesajul educativ al activităților noastre, am organizat și o mică expoziție tematică cu lucrările realizate de elevi: ouă decorate, coșulețe pascale, desene și felicitări dedicate Învierii Domnului. Această expoziție a adus multă bucurie copiilor, care s-au simțit apreciați și încurajați, iar produsele muncii lor au devenit expresia unei implicări reale și sincere. Totodată, prin prezentarea lucrărilor, elevii au avut ocazia să comunice mai bine între ei, să admire creațiile colegilor și să simtă frumusețea lucrului făcut cu suflet.

În plus, am desfășurat și activități de educație moral-religioasă, insistând asupra ideii că sărbătoarea Paștelui ne învață să fim mai buni, mai răbdători, mai iertători și mai apropiați unii de alții. Le-am vorbit copiilor despre importanța faptelor bune în această perioadă și despre modul în care fiecare dintre noi poate aduce lumină în viața celor din jur: printr-un gest frumos, printr-un cuvânt cald, prin respect, bunătate și generozitate. Astfel, tema Învierii a fost valorificată nu doar la nivel de cunoștințe, ci și la nivel de formare a caracterului.

Toate aceste activități au demonstrat că școala, familia și biserica pot colabora armonios pentru formarea unor copii sensibili, credincioși, creativi și atașați de valorile spirituale și culturale ale poporului nostru. Învierea Domnului rămâne pentru elevi o sărbătoare a inimii, a luminii și a bucuriei, iar prin implicarea lor activă în astfel de experiențe, mesajul sfânt al Paștelui devine viu și lucrător în sufletele lor.

PAȘTELE ÎN ROMÂNIA: TRADIȚIE, SPIRITUALITATE ȘI IDENTITATE REGIONALĂ

PROF. DUMITRESCU STELIANA
ȘCOALA GIMNAZIALĂ NR. 1 MĂRZĂNEȘTI, TELEORMAN

Sărbătoarea Paștelui, sau Învierea Domnului, reprezintă unul dintre pilonii fundamentali ai spiritualității românești. Dincolo de semnificația religioasă profundă - victoria vieții asupra morții - Paștele este un simbol al speranței și un prilej de reîntregire a familiei. În România, această perioadă este marcată de un amestec fascinant de ritualuri bisericești și tradiții populare, care variază spectaculos de la o regiune la alta.

Paștele este și un moment de apropiere între oameni. Familiile se reunesc la masa de sărbătoare, iar oamenii își transmit gânduri bune și își arată respectul și dragostea. În această perioadă se pune accent pe bunătate, iertare și ajutorarea celor aflați în nevoie.

Pregătirea spirituală: Postul Mare și Săptămâna Patimilor

Cea mai importantă etapă premergătoare este Postul Mare, care se întinde pe parcursul a 48 de zile. Acesta începe oficial după Duminica Iertării și este o perioadă de asceză și purificare. Punctul culminant este atins în Săptămâna Patimilor, care debutează cu Duminica Floriilor. Fiecare zi are o semnificație aparte:

- De luni până joi: Se țin „Denii”, slujbe care evocă ultimele zile ale lui Iisus.
- Joia Mare: Ziua dedicată amintirii Cinei celei de Taină.
- Vinerea Mare: Zi de doliu profund în care se comemorează răstignirea. Se practică „postul negru”, simbolizând sacrificiul suprem.

Particularități regionale ale sărbătorii

Transilvania: un mozaic cultural

Datorită istoriei sale, Transilvania este un spațiu al confluențelor. Aici, tradițiile ortodoxe și greco-catolice se împletesc cu cele romano-catolice sau reformate. Această diversitate religioasă, protejată prin legi din secolul al XVII-lea, oferă Paștelui transilvănean un caracter multicultural unic.

Bucovina și Moldova: ritualurile frumuseții

În nordul Moldovei, tradițiile au un farmec ludic. În noaptea de Înviere, fetele spală limba clopotului cu „apă neîncepută”, folosind-o apoi în zorii zilei pentru a se spăla pe față, sperând să rămână frumoase și curate tot anul. Un alt obicei este oferirea oului roșu flăcăilor care vin în vizită cu flori, ca semn de acceptare a sentimentelor acestora.

Oltenia: purificare și simplitate

Oltenii încep duminica de Paște cu un ritual de purificare: spălarea feței cu apă în care s-a pus un ou roșu și iarbă verde. Masa festivă este binecuvântată cu tămâie, iar oaspeții primesc mai întâi „Paștile” (pâinea și vinul sfințite). Specific zonei este prezența pe masă a ciolanului de porc fiert alături de ouăle roșii și albe.

Banatul: influențe și mitologie populară

În Banat, obiceiurile sunt un mix cultural. O figură specifică este Joimărița, un personaj mitologic care, în Joia Mare, pedepsea lenea și fetele care nu își terminau torsul lânii. De asemenea, tradiția tămâierii bucatelor (drob, cozonac, ouă) rămâne un element central al prânzului de Paște.

Maramureș: conservarea rânduinelor vechi

Maramureșenii sunt recunoscuți pentru respectarea strictă a canoanelor bisericești. În Săptămâna Patimilor, activitățile gospodărești trec pe plan secund, prioritară fiind prezența la biserică. Vinerea Mare este marcată de restricții severe: nu se aprinde focul, nu se gătește și nu se vopsesc ouă, respectându-se un post negru riguros în semn de pioșenie.

În concluzie, Paștele este o sărbătoare cu o semnificație profundă religioasă și culturală. Ea aduce oamenii mai aproape de credință, de familie și de valorile spirituale. Prin tradițiile și obiceiurile sale, Paștele rămâne o sărbătoare plină de lumină, bucurie și speranță.

Indiferent de micile diferențe locale, elementele centrale ale mesei de Paște rămân aceleași în toată țara: mielul (simbolul sacrificiului hristic), ouăle roșii (simbolul sângelui vărsat și al Învierii) și cozonacul, toate reprezentând bucuria comuniunii și a sărbătorii.

Bibliografie:

1. Bernea, Ernest, Spațiu, timp și cauzalitate la poporul român, Editura Humanitas, București, 2005.
2. Ghinoiu, Ion, Sărbători și obiceiuri românești, Editura Elion, București, 2002.
3. Ilovan, Petre, Semnificația duhovnicească a Postului Mare, Editura Renașterea, Cluj-Napoca, 2012.
4. Pop, Mihai, Obiceiuri tradiționale românești, Institutul de Cercetări Etnologice și Dialectologice, București, 1976.

PAȘTELE – SĂRBĂTOARE PLINĂ DE CULOARE PENTRU COPII

PROF. ED. TIMPURIE UNGUREANU LOREDANA- LUMINIȚA
ȘCOALA GIMNAZIALĂ NR. 27-STRUCTURĂ GRĂDINIȚA P. P. NR. 3, TIMIȘOARA, TIMIȘ

Sărbătorile pascale, atât de așteptate de creștini aduc, împreună cu bunătățile, lumina și voia bună, și câteva tradiții care trebuie respectate, ca rânduierile casei să meargă așa cum ne dorim. Satele noastre românești au rămas din fericire tributare tradiției străvechi, un exemplu în acest sens fiind

obiceiurile legate de Sfânta Sărbătoare a Învierii Domnului din săptămâna premergătoare Sfintelor Paști. Ultima duminică din Postul mare semnifică Intrarea Domnului Iisus Hristos în cetatea Ierusalimului. De Florii, cum sunt denumite în popor, se decorează porțile și casele cu ramuri de salcie, pe care credincioșii le aduc da la biserică.

Orice copil trebuie să cunoască principalele tradiții și obiceiuri de Paște, deoarece îl ajută să perceapă și partea spirituală a acestei perioade, nu doar pe cea materială în care se primesc cadouri de la iepuraș și se ciocnesc ouă roșii. Este important să ajutăm copilul să pătrundă în spiritul sărbătorii pascale, explicându-i cateva tradiții și învățându-l să respecte câteva obiceiuri populare, pentru a trăi trup și suflet acest moment important din religia creștină. Înțelegând obiceiurile populare și tradiția acestei sărbători, copilul poate înțelege sensul înroșirii ouălor, a mersului la biserică după lumina sfântă sau a hăinuțelor noi pe care le poartă în Duminica Paștelui.

Nu îi vom pomeni de post, deoarece este prea mic să înțeleagă și nici nu este cazul, la vârsta lui, să respecte această datină. Dar îi putem explica că este săptămâna în care se face curățenie generală și se gătesc toate bunătățile de Paște, lucruri la care copilul poate ajuta din plin. De asemenea, îi putem spune că în Joia Mare din Săptămâna Patimilor se vopsesc ouăle roșii. Sâmbătă noapte toată lumea merge la biserică, deoarece este momentul în care Domnul

Iisus Hristos învie din morți, moment care este marcat de primirea Sfintei Lumini de la preot. Este chiar indicat să ducem copilul la biserică în noaptea Învierii, pentru a înțelege și afla mai multe despre momentul care marchează primirea Luminii în case și în suflete. Îl vom învăța să cânte și tradiționalul "Hristos a înviat din morți!", care marchează bucuria învierii și începutul sărbătorilor pascale.

Ouăle roșii simbolizează sângele pe care Mântuitorul l-a vărsat pe cruce pentru omenire. Copilul trebuie să știe că ouăle se vopsesc în Joia Mare și se ciocnesc în Duminica

Paștelui, ciocnitul ouălor marcând bucuria învierii Domnului.

Tradiția spune că persoana care "ciocănește" prima oul este întotdeauna cea mai în vârstă. Hăinuțele noi cumpărate de Paște reprezintă respectul pentru această sărbătoare, pentru nou, iar tradiția spune că așa cum primăvara natura revine la viață, așa și noi trebuie să ne îmbrăcăm cu haine noi de Paște.

Tradițiile și obiceiurile de Paște sunt păstrate întocmai ca în trecut în diferite regiuni din România. Caracteristic pentru țara noastră în preajma Paștelui sunt ouăle încondeiate. Tehnica încondeierii este realizată în mod unic, iar acest meșteșug se transmite din generație în generație.

În fiecare an, copiii așteaptă venirea iepurașului în noaptea Învierii Domnului. În ajunul zilei de Paște, ei culeg iarba, pentru a-i pregăti culcușul în care va lasa cadourile. Aceasta este o tradiție frumoasă, întrucât ea aduce zâmbete și fericire pe fetele tuturor copiilor. Totodată, tradiția cere ca pe masa fiecărui român să fie ouă roșii, cozonacul tradițional și drobul de miel sărbătorind Învieria Domnului.

Se crede că este bine ca în dimineața de Paști să îți speli fața în apa neînceptută în care ai pus un ou roșu, o monedă și o frunză de urzică. Astfel, obrazii vor fi sănătoși și îmbujorați precum oul roșu, vei fi tare precum moneda și aspru precum urzica. În timp ce îți speli obrazul se spune: "Să fiu sănătos/ă și obrazul să-mi fie roșu ca oul; toți să mă dorească și să mă aștepte, așa cum sunt așteptate ouăle roșii de Paște; să fiu iubit/ă ca ouăle în zilele de Paște". În anumite zone ale țării, firul de urzică este substituit de un fir de iarbă, simbol al belșugului, iar moneda de un bănuț de argint, sugerând tot bunăstarea.

În vremuri de demult, în cea de-a doua zi de Paște, exista "obiceiul udatului": băieții obișnuiau să stropească fetele cu apă de la fântână. Se credea că tinerelor le va merge bine tot anul, vor fi frumoase și curtate de flăcăi care mai de care mai mândri.

Paștele este sărbătorit întotdeauna duminica. Prima zi de Paște trebuie să fie petrecută liniștit, fiind interzisă orice activitate distractivă. În această zi, e interzis și somnul.

Luni, a doua zi de Paște, oamenii dau de pomană pentru cei morți, mergând, în cele mai multe cazuri, la cimitir. Cu siguranță că tradițiile legate de această sărbătoare și în general legate de toate sărbătorile sunt mult mai numeroase și diferite în funcție de zona geografică dar toate au un punct comun în ceea ce privește raportarea lor la religie și legătura specială a acestora cu credința.

Bibliografie:

- Maria și Nicolae Zahacinschi, 1992, Ouăle de Paști la români, Ed. Sport- Turism, București;

- Simion Florea Marian, 1994, Sărbătorile la români, Ed. Fundației culturale Române, București.
- Crăciun B., Sfintele Paști în datini și obiceiuri, Editura Porțile Orientului, Iași, 1994;
- Ghinoiu I., Sărbători și obiceiuri românești, Editura Elion, București, 2003;

ÎNVIEREA DOMNULUI-VALENȚE EDUCAȚIONALE ALE BUCURIEI ȘI LUMINII ÎN ÎNVĂȚĂMÂNTUL PREȘCOLAR

PROF ED. TIMPURIE COROLEA-UNGUREANU GINA
GRĂDINIȚA CU P. P. „ȘTEFAN CEL MARE ȘI SFÂNT” DOROHOI

Paștele reprezintă una dintre cele mai importante sărbători anuale creștine, care comemorează evenimentul fundamental al creștinismului, Învierea lui Iisus Hristos, considerat Fiul lui Dumnezeu în religiile creștine, în a treia zi după răstignirea *Sa din Vinerea Mare*.

Semnificații:

1. **Semnificația religioasă:** Învierea Domnului și postul de 40 de zile- victoria asupra morții.
2. **Săptămâna Mare:** Deniile, Joia Mare (vopsitul ouălor) și Vinerea Neagră.

Simboluri Pascale:

Oul roșu: Simbolul mormântului lui Iisus și al vieții noi.

Înroșitul ouălor reprezintă înfrumusețarea prin vopsire și încondeiere a ouălelor de Paște, substitute ale divinității primordiale, pentru a fi jertfite și mâncate sacramental la sărbătorile pascale. Cea mai răspândită legendă spune că Maria, mama lui Iisus, a venit la crucea unde era răstignit fiul ei, aducând un coș cu ouă pentru a-i îmbuna pe soldați. Ea a lăsat coșul la picioarele crucii, iar sângele care picura din rănilor lui Iisus a înroșit ouăle.

Văzând minunea, Iisus ar fi spus: „De acum să faceți și voi ouă roșii în amintirea răstignirii mele”. Se spune că în clipa în care Iisus a înviat, pietrele de la gura mormântului s-au spart, iar viața a țâșnit afară.

Ciocnitul ouălor simbolizează spargerea mormântului și eliberarea vieții. Cel a cărui ou nu se sparge se spune că va fi mai sănătos și mai norocos în acel an.

Pasca și Cozonacul: Pâinea rituală.

Tradiția spune că, după Înviere, Iisus a călătorit cu ucenicii săi. Aceștia s-au oprit la o casă unde au fost omeniți cu pâine, brânză și vin. Iisus a binecuvântat aceste alimente, transformându-le în simbolul bucuriei mesei de Paști. De aceea, pasca, are formă rotundă (ca soarele) și conține brânză (puritate).

Cozonacul este considerat o „pâine îmbogățită”, simbolizând prosperitatea și binecuvântarea casei.

Noaptea de Înviere: Slujba, luarea Luminii și salutul "Hristos a Înviat!". Reprezintă victoria luminii asupra întunericului și a speranței asupra deznădejdiei.

Credincioșii duc lumina aprinsă de la biserică până acasă, făcând semnul crucii la intrare pentru protecția gospodăriei.

Obiceiuri Regionale: Mersul cu coșul la sfințit, ciocnitul ouălor, spălatul pe față cu ou roșu. Se spune că în clipa în care Iisus a înviat, pietrele de la gura mormântului s-au spart, iar viața a țâșnit afară. **Ciocnitul ouălor simbolizează spargerea mormântului și eliberarea vieții.** Cel a cărui ou nu se sparge se spune că va fi mai sănătos și mai norocos în acel an. Obiceiul spălatului pe față cu un **ou roșu** în dimineața primei zile de Paști este una dintre cele mai frumoase și iubite tradiții rurale.

Bibliografie:

- Doxologia – Informații despre Sfânta Lumină
- CrestinOrtodox.ro – Taina Sfintelor Paști

ÎNVIEREA DOMNULUI -BUCURIE ȘI LUMINĂ

PROF. OANCEA MARIA-MAGDALENA
GRĂDINIȚA CU P. P. NR.1-ȘCOALA GIMNAZIALĂ „ION HELIADE RĂDULESCU”,
URZICENI, IALOMIȚA

Într-un sat liniștit, în ajun de Paște, Maria stătea lângă bunica ei și privea cum ouăle se colorau într-un roșu aprins.

— Bunico, de ce este această sărbătoare atât de specială? întrebă ea.

Bunica zâmbi și răspunse:

— Pentru că Învierea Domnului este temelia credinței creștine. Așa cum se spune în Sfânta Scriptură: „Dacă Hristos n-a înviat, zadarnică este credința voastră” (1 Corinteni 15:14). Aceasta înseamnă că Învierea este dovada vie că viața învinge moartea.

Maria asculta uimită.

— Din punct de vedere teoretic, continuă bunica, această sărbătoare simbolizează renașterea spirituală a omului. Lumina pe care o primim la biserică este un simbol al adevărului și al speranței.

În acea noapte, Maria merse la slujba de Înviere. Când preotul spuse „Hristos a înviat!”, oamenii răspunseră cu bucurie. Lumânările aprinse luminau chipurile tuturor, iar Maria simți că face parte din ceva mai mare.

A doua zi, la masa de Paște, bunicul luă un ou roșu.

— Acesta nu este doar un obicei, spuse el. Oul simbolizează viața, iar culoarea roșie amintește de jertfă. După cum arată studiile de Etnografie, tradițiile pascale reflectă legătura dintre credință și viața comunității.

Maria întrebă:

— Dar toate aceste obiceiuri sunt foarte vechi?

— Da, răspunse bunica. De exemplu, în lucrările despre tradiții se arată că „obiceiurile de Paște reprezintă un sistem complex de practici care marchează reînnoirea timpului și a vieții” (Ion Ghinoiu, *Obiceiuri populare de peste an*).

— Și hainele noi? întrebă Maria.

— Ele simbolizează începutul unei vieți noi. Așa cum se subliniază și în lucrările despre tradițiile românești, „sărbătorile pascale sunt asociate cu purificarea și renașterea spirituală a individului” (Pamfil Bîlțiu, *Sărbători și obiceiuri românești*).

Maria începea să înțeleagă: fiecare tradiție avea un sens, fiecare gest era o lecție.

Zilele treceau, iar satul era plin de bucurie. Oamenii se vizitau și împărțeau bucatele pregătite cu grijă. Maria își dădu seama că Paștele nu este doar o poveste sau o teorie, ci o trăire profundă.

În final, ea înțelese că Învierea Domnului unește două lumi: cea a credinței, explicată de Teologia, și cea a tradițiilor populare, păstrate din generație în generație. Iar împreună, acestea dau sens unei sărbători pline de lumină și speranță.

Bibliografie

1. Sfânta Scriptură
2. Teologia creștină – lucrări introductive
3. Biserica Ortodoxă Română – învățături și practici pascale
4. Ion Ghinoiu – „Obiceiuri populare de peste an”
5. Pamfil Bîlțiu – „Sărbători și obiceiuri românești”

ÎNVIEREA DOMNULUI PE ÎNȚELESUL COPIILOR

PROF. PT.ED. TIMPURIE HRISTEA CLAUDIA

Învierea Domnului reprezintă una dintre cele mai importante sărbători ale creștinătății, având o semnificație profundă atât religioasă, cât și educativă. Acest moment nu este doar un prilej de celebrare spirituală, ci și o oportunitate valoroasă de a transmite copiilor valori fundamentale precum iubirea, bunătatea, iertarea și speranța. În grădiniță, temele religioase sunt adaptate nivelului de înțelegere al copiilor, fiind prezentate într-un mod accesibil, cald și plin de sens.

În primul rând, Învierea Domnului este asociată cu bucuria, iar această stare trebuie să fie resimțită și de copii. Educatoarea are rolul de a crea un mediu afectiv pozitiv, în care cei mici să înțeleagă că această sărbătoare este una a vieții și a speranței. Prin povești biblice simplificate precum: „Iisus iubește copiii” , „Povestea Nașterii Domnului” , „Minunea pâinilor și a peștilor” , „Iisus și prietenii Săi” , „Învierea Domnului pe înțelesul copiilor”, discuții libere și activități tematice, copiii descoperă faptul că binele învinge răul, iar iubirea este mai puternică decât orice dificultate. De exemplu, povestirea pe înțelesul lor a momentelor legate de Patimile și Învierea lui Iisus îi ajută să își formeze primele repere spirituale și morale.

În al doilea rând, simbolul luminii ocupă un loc central în activitățile educative dedicate Paștelui. Lumina este explicată copiilor ca fiind un semn al binelui, al adevărului și al bucuriei. În cadrul activităților practice, aceștia pot confecționa lumânări decorative, pot colora imagini specifice sau pot participa la jocuri tematice care ilustrează trecerea de la întuneric la lumină. Astfel, educatoarea valorifică simbolurile religioase într-un mod creativ, contribuind la dezvoltarea imaginației și a sensibilității artistice a copiilor.

Un alt aspect important este dimensiunea moral-educativă a Învierii Domnului. Copiii sunt încurajați să fie mai buni, să își ajute colegii, să spună „mulțumesc” și „iartă-mă”, să împartă și să respecte regulile grupului. Prin activități de grup, jocuri de rol și exemple concrete, educatoarea le arată copiilor cum pot aplica aceste valori în viața de zi cu zi. În acest fel, mesajul Învierii devine unul practic, nu doar teoretic. Prin metode adaptate vârstei și printr-o abordare caldă și creativă, educatoarea reușește să transforme această temă într-o experiență educativă plină de bucurie și lumină, contribuind la dezvoltarea armonioasă a copiilor.

Dintre multitudinea tradițiilor de Paște, Noaptea de Paște este momentul culminant. Credincioșii merg la biserică pentru a lua lumină și pentru a participa la slujba de Înviere. Lumina adusă acasă este considerată protectoare, iar unii obișnuiesc să facă semnul crucii cu flacăra lumânării pe grinda ușii, pentru a feri casa de rele. Salutul „Hristos a înviat!” – „Adevărat a înviat!” este rostit cu bucurie de toți membrii comunității. Masa de Paște în Moldova este bogată și respectă tradiția. Preparatele specifice includ pasca, cozonacul, ouăle roșii și friptura de miel. Un obicei important este ciocnitul ouălor, care simbolizează jertfa și Învierea lui Hristos. În unele sate, există credința că persoana al cărei ou rămâne întreg va avea noroc tot anul. În prima zi de Paște, oamenii se îmbracă în haine de sărbătoare și merg la biserică, apoi se adună în familie. În a doua zi, tinerii

participă la jocuri și hore, iar în unele zone se păstrează obiceiuri locale de socializare și petrecere. Atmosfera este una de bucurie, comuniune și speranță.

Colaborarea cu familia este esențială mai ales în această perioadă. Educatoarea poate implica părinții în activități tematice, precum ateliere de decorare a ouălor sau realizarea unor expoziții cu lucrările copiilor. Aceste activități consolidează relația dintre grădiniță și familie și contribuie la formarea unei comunități bazate pe valori comune.

În concluzie, Învierea Domnului este mai mult decât o sărbătoare religioasă – este un prilej de formare a caracterului copiilor și de cultivare a valorilor autentice iar tradițiile și obiceiurile de Paște la români reflectă o îmbinare armonioasă între credință, cultură și comunitate. Ele păstrează vie identitatea națională și transmit, din generație în generație, valori esențiale precum iubirea, iertarea și speranța. ***Paștele rămâne astfel o sărbătoare a sufletului, a luminii și a bucuriei***

Bibliografie:

1. Biblia sau Sfânta Scriptură, Editura Institutului Biblic și de Misiune Ortodoxă
2. Curriculum pentru educație timpurie (Ministerul Educației, România)
3. Dumitru Stăniloae – *Teologia Dogmatică Ortodoxă*, București
4. Ilie Cleopa – *Predici la praznice împărătești*, Editura Mănăstirii Sihăstria
5. Ghiduri metodice pentru educația religioasă la nivel preșcolar, Editura Didactică și Pedagogică

ÎNVIEREA DOMNULUI-BUCURIE ȘI LUMINĂ

PROF. VOICU POPESCU CORINA

ȘCOALA GIMNAZIALĂ „MIHAI EMINESCU” ALEXANDRIA, TELEORMAN

Învierea Domnului este cea mai importantă sărbătoare a creștinilor, numită și Sărbătoarea Paștelui. În această zi sfântă, creștinii din întreaga lume sărbătoresc Învierea Domnului Iisus Hristos, care a biruit moartea și a adus oamenilor bucurie, speranță și lumină.

Această sărbătoare ne amintește că binele învinge răul, iar iubirea lui Dumnezeu este mai puternică decât orice suferință.

Evenimentul Învierii Domnului

După ce a fost răstignit pe cruce, Domnul Iisus a fost pus într-un mormânt. A treia zi, însă, El a înviat, așa cum le spusese ucenicilor Săi. Femeile mironosițe au fost primele care au aflat vestea cea bună: mormântul era gol, iar un înger le-a spus că Iisus a înviat.

Această minune ne arată că viața nu se termină cu moartea și că Dumnezeu este mereu alături de oameni.

Semnificația bucuriei Învierii

Învierea Domnului este o sărbătoare a bucuriei pentru toți creștinii. Bucuria vine din faptul că:

- Iisus a înviat și este viu;
- moartea a fost învinsă;
- oamenii au speranță în viața veșnică.

Această bucurie se vede în:

- salutul pascal: „Hristos a înviat!”;
- slujba de Înviere;
- mesele în familie;
- gesturile de bunătate și iertare.

Pentru copii, bucuria Învierii înseamnă să fie mai buni, mai ascultători și mai atenți cu cei din jur.

Semnificația luminii Învierii

Lumina este unul dintre cele mai importante simboluri ale Paștelui. În noaptea de Înviere, oamenii primesc lumină de la biserică.

Această lumină simbolizează:

- **lumina lui Hristos**, care luminează lumea;
- **adevărul**, care alungă minciuna;
- **binele**, care învinge răul.

Pentru copii, lumina Învierii înseamnă:

- să spună adevărul;
- să fie sinceri și buni;
- să ajute pe alții;
- să aducă bucurie în familie și la școală.

Simboluri ale sărbătorii Paștelui

Sărbătoarea Paștelui este bogată în simboluri, ușor de înțeles de către copii:

- **Ouăle roșii** – simbolizează viața și biruința asupra morții;
- **Lumânarea** – simbol al luminii lui Hristos;
- **Cozonacul și pasca** – simboluri ale bucuriei și ale sărbătorii;
- **Mielul** – simbol al jertfei și al bunătații.

Aceste simboluri îi ajută pe copii să înțeleagă mai ușor semnificația profundă a sărbătorii.

Cum putem trăi bucuria și lumina Învierii

Învierea nu este doar o zi de sărbătoare, ci și un mod de a trăi. Copiii pot arăta că au înțeles această sărbătoare prin:

- fapte bune (ajutor, generozitate);
- respect față de părinți și profesori;
- prietenie și iertare;
- rugăciune și participare la biserică;
- sinceritate și comportament corect.

Astfel, fiecare copil poate deveni „o lumină” pentru cei din jur.

Concluzie

Învierea Domnului este o sărbătoare a bucuriei și a luminii care ne învață să fim mai buni și mai iubitori. Prin Înviere, Domnul Iisus ne arată că viața și iubirea sunt mai puternice decât orice rău.

Dacă trăim cu credință și facem fapte bune, putem aduce lumina Învierii în viața noastră și în viața celor din jur.

Bibliografie

1. Biblia pentru copii, Editura Institutului Biblic și de Misiune Ortodoxă
2. Manual de Religie pentru clasele I–IV, Ministerul Educației
3. **Povestiri din Biblie pentru copii**, Editura Didactică și Pedagogică
4. **Viețile sfinților pe înțelesul copiilor**, Edituri religioase
5. Resurse educaționale digitale – platforme educaționale (manuale online)

SĂRBĂTOAREA PAȘTELUI VĂZUTĂ PRIN OCHI DE COPII

PROF ÎNV. PRIMAR ACHIM PAULA
ȘCOALA GIMNAZIALĂ „ȘTEFAN CEL MARE” ALEXANDRIA, TELEORMAN

Sărbătoarea Paștelui reprezintă una dintre cele mai importante sărbători ale creștinătății, fiind momentul în care este celebrată Învierea Domnului Iisus Hristos, biruința vieții asupra morții și a binelui asupra răului. Pentru un copil, această sărbătoare este percepută într-un mod aparte, plin de emoție, culoare și bucurie, dar și de descoperiri noi legate de credință, tradiții și valori morale.

În cadrul activităților desfășurate la clasă, elevii au avut ocazia să pătrundă, pe înțelesul lor, în semnificația acestei mari sărbători. Noi, dascălii avem un rol esențial în transmiterea acestor cunoștințe, adaptând informațiile la nivelul de înțelegere al copiilor și folosind metode interactive și atractive. Astfel, elevii au ascultat pe scurt povestea Mântuitorului Iisus Hristos, aflând despre nașterea Sa, despre iubirea pe care a arătat-o oamenilor și despre sacrificiul suprem făcut pentru mântuirea lumii. Prin aceste explicații, copiii au început să înțeleagă că Paștele nu este doar o sărbătoare a bucuriei exterioare, ci, mai ales, una a sufletului.

Un moment important al discuțiilor a fost legat de semnificația postului. Elevii au învățat că postul nu înseamnă doar abținerea de la anumite alimente, ci și o perioadă de curățare sufletească. Li s-a explicat că, în timpul postului, oamenii trebuie să fie mai buni, mai răbdători, să evite conflictele, să ierte și să îi ajute pe cei aflați în nevoie. Această perspectivă i-a ajutat pe copii să înțeleagă că adevărata pregătire pentru Paște este una interioară, bazată pe fapte bune și gânduri curate.

De asemenea, elevii au descoperit importanța Săptămânii Patimilor, o perioadă deosebit de intensă din punct de vedere spiritual. Ei au aflat că, în această săptămână, creștinii se pregătesc mai mult pentru întâlnirea cu Iisus Hristos în noaptea Învierii. Le-a explicat rolul participării la denii, semnificația cântării Prohodului Domnului în Vinerea Mare și importanța prezenței la slujba de Înviere, în noaptea de sâmbătă. Momentul luării luminii l-am fost prezentat ca unul simbolic, reprezentând trecerea de la întuneric la lumină, de la tristețe la speranță.

Pe lângă partea teoretică, activitățile practice au avut un rol deosebit în apropierea copiilor de tradițiile și valorile neamului. Elevii au participat cu entuziasm la activități precum încondeierea ouălor și pictarea coșurilor pascale. Aceste momente nu au fost doar simple exerciții artistice, ci adevărate experiențe prin care copiii au simțit spiritul sărbătorii. În timp ce decorau ouăle, le-am explicat simbolistica acestora, oul roșu fiind un simbol al vieții și al Învierii. De asemenea, elevii au aflat cu interes și despre mâncărurile tradiționale românești specifice acestei sărbători, precum ouăle roșii, cozonacul, pasca și friptura de miel, înțelegând că acestea nu sunt doar preparate culinare, ci și simboluri ale bucuriei, belșugului și comuniunii în familie.

Bucuria copiilor a fost evidentă pe tot parcursul acestor activități. Ei s-au simțit implicați, valorizați și au înțeles că, prin ceea ce fac, aduc o formă de mulțumire Mântuitorului pentru jertfa Sa. Activitățile desfășurate au contribuit nu doar la dezvoltarea creativității, ci și la formarea unor valori esențiale precum respectul pentru tradiții, credința și dragostea față de semenii.

Rolul meu ca învățător în acest proces este unul fundamental. Prin modul în care am organizat și desfășurat aceste activități, sper că am reușit să le transmit elevilor dragostea pentru valorile neamului, pentru tradițiile autentice și pentru respectarea sărbătorilor religioase. Educația nu se limitează doar la transmiterea de informații, ci contribuie la formarea caracterului copiilor și la dezvoltarea lor armonioasă.

În concluzie, Sărbătoarea Paștelui, privită prin ochii unui copil, devine o experiență complexă, în care se îmbină învățarea cu trăirea emoțională și cu activitățile practice. Copiii nu doar că învață despre semnificația acestei sărbători, ci o simt și o trăiesc în mod autentic. Astfel, Paștele devine o lecție de viață despre iubire,

sacrificiu, credință și speranță, contribuind la formarea unor viitori adulți care vor respecta și vor duce mai

departe valorile și tradițiile poporului român.

PROIECT EDUCAȚIONAL
SĂRBĂTOAREA PAȘTELUI ÎN SUFLETUL COPIILOR
PROF. BOLBORICI MARIA
GRĂDINIȚA CU P.P. NR. 1 URZICENI, IALOMIȚA

Problema vizată și scopul stabilit

Acest proiect a fost inițiat în urma nevoii identificate de către grupul de inițiativă după discutarea problemei referitoare la faptul că tradițiile și obiceiurile pascale s-au devalorizat, precum și valorile moral-creștine.

Justificarea necesității implementării proiectului

Deoarece etnologii afirmă ca tradițiile creștin-ortodoxe s-au devalorizat, am hotărât să venim în întâmpinarea nevoii de educație spirituală încă de la o vârstă fragedă.

Implicarea copiilor în acest proiect va duce către formarea unei conștiințe privind datoria lor de a păstra tradițiile străbune dar și la promovarea valorilor moral-creștine.

Obiectivele proiectului

-25 de copii de la grupa mare vor învăța ce înseamnă Sărbătoarea Paștelui din punct de vedere religios și vor cunoaște principalele tradiții și obiceiuri naționale legate de această sărbătoare.

-25 de copii din grupa mare vor realiza lucrări artistico-plastice cu specific Pascal, lucrări ce vor fi expuse în cadrul unei expoziții.

Activitățile proiectului

- Informarea copiilor/părinților despre proiect;

- Vizită la Biserică-împărtășirea copiilor, discuții cu preotul despre Sărbătoarea Paștelui;
- Încondeiere ouă de către preșcolari;
- Realizarea unor lucrări artistico-plastice de către copiii din grupa mare;
- Pictarea unor icoane pe sticlă;
- Organizarea unei expoziții cu lucrările copiilor la Grădinița cu Program Prelungit Nr.1

Evaluarea proiectului

-25 de copii din Grupa mare au învățat despre importanța sărbătorii pentru creștini prin discuțiile avute cu preotul comunității, prin mersul la Biserică însușindu-și obiceiurile și tradițiile legate de sărbătoarea Paștelui.

-25 de copii din Grupa mare au realizat icoane pe sticlă, picturi, colaje, ouă încondeiate..., ce au fost premiate la expoziția –concurs ”Paștele în sufletul copiilor” cu câte o BIBLIE ILUSTRATĂ PENTRU COPII.

ÎNVIEREA DOMNULUI-BUCURIE ȘI LUMINĂ

**PROF. PT ED. TIMPURIE MIHĂIȚĂ MONICA
ȘCOALA GIMNAZIALĂ MERENII DE SUS**

Prin învierea din morți și înălțarea la cer, Domnul nostru Iisus Hristos și-a desăvârșit lucrarea Sa mîntuitoare de Împărat, Domn și Stăpîn atotputernic în cer și pe pămînt.

Învățătura despre învierea Domnului și înălțarea Lui la cer, o regăsim în articolul al cinceleași al șaselea din Simbolul Crediței-„Crez,,-,,*Și(Iisus Hristos) a înviat a treia zi, după Scripturi;șiS-a suit la ceruri șișade de-a dreapta Tatălui,,.*

Din Sfînta Scriptură a Noului Testament aflăm că Domnul Iisus Hristos, înainte de a pătimi, a prezis de mai multe ori ca va fi răstignit și va învia a treia zi. Avînd această teamă iudeii au pus la mormîntul Lui soldați care să stea de pază. Însă minunea s-a întîmplat. A treia zi după îngropare îngerul a răsturnat piatra, mormîntul a fost aflat gol și vestea învierii s-a răspîndit ce fulgerul, deși iudeii au plătit pe soldați să mintă, adică să spună că Iisus Hristos Domnul nu a înviat, ci a fost furat de Apostoli.

Și la vremea aceea erau mulțime credincioși care au spus multe minciuni despre Învierea Domnului. Unii au spus ca trupul Mîntuitorului Iisus Hristos nu a înviat, ci a fost furat. Dar nu a putut fi crezută, pentru că mormîntul a fost păzit de soldați. Pe de altă parte, giulgiul și mahrama care au învăluit trupul Domnului, erau ramase lângă mormînt, arătînd limpede că nu putea fi vorba de furt. Cine fură nu are nici grijă nici vreme să desfășoare trupul și să împature mahrama. Giulgiurile și mahrama (Ioan 20,5-8), ca și Apostolii, sunt mărturii ale învierii.

Se mai spune ca Iisus a avut o moarte aparentă, darși părerea aceasta este contrayisă de faptul că Iisus a fost împuns cu sulița în coastă, pe cruce și a ieșit *sânge și apă*, dovadă că murise. Apoi a fost învelit în giulgiu, după obiceiul îngropării de atunci și a fost așezat în mormînt punîndu-se o piatră, pe care Iisus nu o mai putea ridica. Toate acestea dovedesc că Mîntuitorul era mort, cînd a fost îngropat, sau dacă nu ar fi fost încă mort, trebuia să moară înăbușit sub greutatea pietrei, legat în înfășurături și scîldat în cele „ca la o sută de litre,, de ulei, aduse de Nicodim (Ioan 19,39-40).

Alte dovezi sunt arătările Lui după înviere:

1. Mai întâi S-a arătat în ziua învierii Mariei Magdalena, femeilor care se întorceau de la mormîntși apoi Apostolilor;

2. Arătarea în călătorie și la cină cu Luca și Cleopa (Luca 24,13-25);

3. Arătarea în mijlocul Apostolilor, când mănîncă împreună cu ei și le spune: „*Vedeți mîinile și picioarele Mele, că Eu însumi sunt: pipăiți-mă și vedeți... Așa este scris în lege, în Psalmi și în prooroci, și așa se cădea să pătimească Hristos și a treia zi să învieze din morți*„ (Luca 24,36-48);

4. Arătarea a opta zi după înviere, când încredințează pe Toma necredinciosul despre înviere și-l face să mărturisească umilit: „*Domnul meu și Dumnezeuul meu*„ (Ioan 20,28);

5. Arătarea pe malul lacului Tiberiada, când prânzește cu Apostolii și săvârșește pescuirea minunată (Ioan 21,1-13);

6. Arătarea când a fost văzut de peste 500 de credincioși (I Cor.15,6);

7. Când s-a înălțat la cer (Luca 24,50-53);

8. Când s-a arătat Sfântului Apostol Pavel în drum spre Damasc (I Cor.15,8).

Domnul Iisus Hristos a înviat și s-a înălțat la cer cu același trup cu care a fost răstignit și îngropat. Trup care după înviere, putea să se facă văzut și nevăzut, putea să intre prin ușile închise, să se lase pipăit și iar să dispară.

Bibliografie:

***Catehism Creștin Ortodox-Editura Institutului Biblic și de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române, București 1990

TRADIȚII ȘI OBICEIURI DE PAȘTE ÎN VALEA ALMĂJULUI – VALENȚE EDUCATIVE ȘI IDENTITARE

**PROF. PT. ED. TIMPURIE TUCULIA LAURENȚIA-ELISABETA
LICEUL „MATHIAS HAMMER” ANINA – GRĂDINIȚA CU P.N. N3. BOZOVICI, CARAȘ-
SEVERIN**

Introducere

Sărbătoarea Sfintelor Paști reprezintă cel mai important moment religios al creștinismului ortodox, având profunde valențe spirituale, culturale și educative. În spațiul românesc, această sărbătoare este însoțită de tradiții variate, care reflectă identitatea comunităților locale.

În Banatul Montan, în special în Valea Almăjului, obiceiurile pascale sunt influențate atât de tradiția religioasă, cât și de trecutul grăniceresc al zonei. Localitatea Bozovici oferă un exemplu relevant al îmbinării dintre viața spirituală și disciplina specifică comunităților de frontieră.

Context istoric

Valea Almăjului a fost o zonă de graniță în perioada Imperiului Habsburgic și Austro-Ungar, iar locuitorii au făcut parte din sistemul grăniceresc. Această organizare a impus disciplină, ierarhie și spirit comunitar.

Experiența militară a bărbaților întorși din războaie s-a reflectat în ceremonialurile religioase. În perioada comunistă, însă, unele obiceiuri au fost restricționate sau interzise.

Paza Sfântului Mormânt

Un obicei specific din Bozovici era paza Sfântului Mormânt în Săptămâna Mare. Garda era organizată după model militar, având comandant, gornist și toboșar. Participanții purtau port popular și simboluri militare.

Obiceiul simboliza atât paza mormântului lui Hristos, cât și tradiția militară a zonei.

Copiii de la închinat și răpizile

Un alt obicei important era implicarea copiilor în ceremonialul religios. Grupul avea o structură clară: purtător de steag, cruce, sfeșnice și răpizi.

Răpizile erau obiecte cu icoane, purtate în timpul slujbei. Copiii executau formațiuni, dezvoltând disciplină și responsabilitate.

Valențe educative și identitare

Tradițiile pascale reprezintă forme de educație informală, contribuind la dezvoltarea disciplinei, cooperării și identității culturale.

Concluzii

Obiceiurile pascale din Bozovici reflectă o sinteză între tradiția religioasă și influențele militare. Valorificarea lor în educație contribuie la păstrarea identității locale.

Bibliografie

Bălan, I. (1985). *Tradiții și obiceiuri din Banatul Montan*. Timișoara: Editura Facla.

Popescu, I. Gh. (1994). *Obiceiuri religioase românești*. București: Editura Institutului Biblic și de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române.

Rusu, V. (2002). *Banatul de munte – istorie și spiritualitate*. Timișoara: Editura Marineasa.

Dicționar religios. (1994). București: Editura Garamond.

Mărturii orale. (n.d.). Interviu realizat în Bozovici.

ÎNVIEREA DOMNULUI - BUCURIE ȘI LUMINĂ

PROF. BANCU CLAUDIA ADRIANA
ȘCOALA GIMNAZIALĂ „MIHAI EMINESCU” ALEXANDRIA

Învierea Domnului reprezintă fundamentul credinței creștine și cea mai importantă sărbătoare religioasă, simbolizând victoria vieții asupra morții și a luminii asupra întunericului. Acest moment sacru nu este doar o comemorare a unui eveniment istoric, ci o trăire profundă, care aduce în sufletele credincioșilor speranță, pace și renaștere spirituală. Pentru fiecare creștin, Învierea Domnului este o chemare la reflecție și

la schimbare interioară. Ea ne amintește că, dincolo de suferință și încercări, există întotdeauna posibilitatea unui nou început. Lumina sfântă primită în noaptea de Paște devine un simbol al curățirii sufletești și al regăsirii echilibrului interior. Acest moment îi unește pe oameni într-o comuniune profundă, în care valorile fundamentale precum iubirea, iertarea și solidaritatea capătă o semnificație aparte. Sărbătoarea Paștelui este însoțită, în cultura românească, de numeroase tradiții și obiceiuri care reflectă bogăția spirituală și identitatea națională. Pregătirile pentru această mare sărbătoare încep cu perioada Postului Mare, un timp al purificării și al introspecției. Prin post, rugăciune și fapte bune, credincioșii se pregătesc pentru a primi cu inimile curate lumina Învierii.

Un loc important în tradiția pascală îl ocupă pregătirea bucatelor specifice: ouăle roșii, cozonacul și pasca. Ouăle roșii sunt simbolul vieții și al jertfei Mântuitorului, iar obiceiul ciocnirii lor exprimă bucuria Învierii și reafirmarea credinței. De asemenea, participarea la slujba de Înviere reprezintă momentul central al sărbătorii, când credincioșii primesc lumina sfântă și rostesc cu emoție salutul „Hristos a înviat!”, la care se răspunde „Adevărat a înviat!”, întărind astfel legătura spirituală dintre oameni.

Dincolo de aspectul religios și tradițional, Învierea Domnului are o profundă semnificație morală și educativă. Ea oferă un model de viață bazat pe iubire, sacrificiu și dăruire. În societatea contemporană, marcată adesea de individualism și superficialitate, mesajul Învierii devine cu atât mai valoros, îndemnând la apropiere, empatie și responsabilitate față de cei din jur. În mediul educațional, această temă poate fi valorificată prin activități diverse care contribuie la formarea caracterului elevilor. Cadrele didactice au rolul de a transmite nu doar informații, ci și valori. Prin proiecte tematice, discuții și activități practice, elevii pot înțelege mai bine semnificația acestei sărbători și pot învăța să aprecieze tradițiile și credința ca parte integrantă a identității lor. De asemenea, implicarea elevilor în activități culturale și artistice, precum realizarea de felicitări, pictarea ouălor sau dramatizări tematice, contribuie la dezvoltarea creativității și la consolidarea sentimentului de apartenență la comunitate. Astfel, Învierea Domnului devine nu doar un subiect de studiu, ci o experiență trăită și înțeleasă în mod autentic.

În plan personal, această sărbătoare este un prilej de regăsire și de apropiere de cei dragi. Este momentul în care familiile se reunesc, împărtășind bucuria și liniștea specifică acestei perioade. Gesturile simple, precum oferirea unui ou roșu sau participarea împreună la slujba de Înviere, capătă o valoare simbolică profundă.

În concluzie, Învierea Domnului este o sursă inepuizabilă de lumină și bucurie, atât la nivel spiritual, cât și social și educațional. Ea ne învață că iubirea și credința pot învinge orice obstacol și că fiecare sfârșit poate deveni un nou început. Prin păstrarea și transmiterea tradițiilor, dar și prin trăirea autentică a valorilor creștine, această sărbătoare rămâne un reper esențial în viața fiecăruia dintre noi.

Bibliografie:

„Biblia pentru copii”, Editura Institutul Biblic și de Misiune Ortodoxă

„Învățătura de credință ortodoxă”, Editura Institutul Biblic și de Misiune Ortodoxă

„Tradiții și obiceiuri românești”, Editura Corint

EDUCAȚIA RELIGIOASĂ LA PREȘCOLARI

PROF. ANCUȚA GIORGIANA MARIA

PROF. POPESCU ELENA

LICEULDE ARTE, ,VICTOR GIULEANU"-GRĂDINIȚA CU P. P. NORD 2, RM. VÂLCEA

Educația religioasă la preșcolari reprezintă un demers complex care are ca scop transmiterea valorilor spirituale și morale într-un mod adecvat vârstei. La această etapă, copilul este deschis, curios și sensibil la mesajele care îl înconjoară, ceea ce face ca tematica religioasă – în special cea legată de sărbători importante precum Învierea Domnului – să fie integrată în activitățile educative cu grijă, respect și creativitate. Sărbătoarea Învierii este pentru creștini o sursă de bucurie, lumină și speranță, iar înțelegerea acestor valori în rândul celor mici poate contribui la formarea unui fundament moral și spiritual solid.

Educația religioasă la preșcolari nu înseamnă predare de dogme sau texte complexe, ci familiarizarea cu simboluri, valori și atitudini fundamentale: bucuria, lumina, iertarea, iubirea și comuniunea. La vârsta preșcolară, copilul trăiește profund experiența simbolică (culoare, lumină, gesturi); înțelege povestea într-un

mod direct și afectiv; este capabil să exprime prin joc, desen sau cântec ce reprezintă pentru el lumina și bucuria.

Scopul educației religioase la vârstele timpurii este dezvoltarea afectivă, cultivarea respectului față de tradiții și valorile spirituale ale comunității. Pentru creștini, învierea lui Iisus Hristos este cel mai important eveniment al anului. Ea simbolizează nu doar trecerea de la moarte la viață, ci este și victoria luminii asupra întunericului, speranța în viața veșnică și bucuria de a fi iubit de Dumnezeu.

La nivel simbolic, elementele care pot fi folosite în educația preșcolarilor sunt: lumina, lumânarea, crucea, oul încondeiat, pasca, mielul. Aceste imagini ajută copiii să relaționeze concret cu un mesaj abstract și profund. Pentru a-i familiariza pe preșcolari cu tema „Învierea Domnului – bucurie și lumină”, am realizat cu copiii de grupă mare următoarele activități:

- Povestirea adaptată a Învierii Domnului – folosind un limbaj simplu, imagini și replici scurte, pentru a facilita înțelegerea evenimentului.
- Jocul de rol – reprezentarea simplă a momentelor Paștelui (intrarea în Ierusalim, Cina cea de taină, Golgota și bucuria Învierii).
- Ateliere de creație – desenarea sau decorarea ouălor, confecționarea de lumânări, realizarea unor colaje tematice.
- Cântece și poezii – învățarea unor cântece care exprimă bucuria luminii și a Învierii.
- Convorbiri cu dialoguri ghidate despre ce înseamnă “lumină”, cum putem fi lumina unii pentru alții, ce înseamnă bucuria de a dăru.
- Jocuri simbolice: „Lumina pornește din lumină” – joc de trecere a lumânării de la copil la copil, în timp ce fiecare spune ceva despre ce a învățat; „Ou magic” – copii primesc un ou din hârtie și scriu/desenează ce îi face fericiți în perioada Paștelui.

Aceste activități nu sunt doar momente distractive, ci au și aspect formativ, oferind copiilor ocazia să interiorizeze valorile religioase într-un mod natural și plăcut.

Participarea la activitățile religioase adaptate vârstei contribuie la dezvoltarea emoțională a preșcolarilor prin:

- cultivarea empatiei și respectului;
- conștientizarea bucuriei interioare;
- dezvoltarea vocabularului afectiv;
- întărirea sentimentului de apartenență la familie și comunitate.

Când copiii experimentează momente de lumină (simbolică și emoțională), ei învață să recunoască și să verbalizeze stările pozitive, ceea ce sprijină stabilitatea emoțională și comportamentele prosoziale.

Educația religioasă la preșcolari nu reprezintă doar transmitere de informații despre tradiții, ci un proces holistic care oferă copilului instrumente afective, cognitive și sociale. Integrarea temei „Învierea Domnului – bucurie și lumină” în planificarea anuală dezvoltă înțelegerea valorilor morale, îl ajută pe copil să distingă lumina de întuneric în propriile emoții și să cultive bucuria ca mod de viață. Prin joc, poveste și simboluri, copiii trăiesc această sărbătoare într-un mod autentic și formativ.

Bibliografie:

- Popescu, M. (2019). Educația religioasă la preșcolari. Editura Didactică și Pedagogică, București.
Radu, A. (2020). Învățarea prin joc în educația timpurie. Editura Universitară, București.
Ivan, L. (2018). Religia și simbolurile sacre în educația copiilor. Editura Sophia, Iași.

„ÎNVIEREA DOMNULUI – BUCURIE ȘI LUMINĂ ÎN SUFLETELE COPIILOR”

**PROF. MICȘESCU FLORENTINA-GABRIELA
ȘCOALA GIMNAZIALĂ NR. 6, TIMIȘOARA.**

Există momente în viața noastră educațională în care timpul pare să încetinească, iar sala de grupă se umple de o liniște aparte. În preajma Paștelui, această liniște capătă o lumină caldă, aproape palpabilă. Copiii simt altfel, privesc altfel, întreabă altfel. Învierea Domnului nu este doar o sărbătoare religioasă —

este o trăire. Este o respirație de lumină care se așază în sufletul fiecărui copil, chiar dacă nu poate încă să o numească. Pentru noi, cadrele didactice, această perioadă devine o ocazie rară de a atinge, prin educație, ceva profund: bucuria curată, speranța, renașterea, bunătatea.

Copiii nu înțeleg teologia, dar înțeleg iubirea, nu cunosc dogme, dar simt binele, nu pot explica simboluri, dar le trăiesc. Învierea Domnului devine, pentru ei, o poveste despre lumină care învinge întunericul, despre o bucurie care nu se termină, despre o iubire care nu se stinge.

Iar noi, educatorii, suntem cei care transformăm această poveste într-o experiență vie: prin gesturi, prin cuvinte simple, prin activități care ating sufletul. În grădiniță, educatoarea devine un mediator al sensurilor profunde, traducând mesajul Învierii în limbajul copilăriei: „Lumina înseamnă să facem bine.” „Bucuria înseamnă să împărțim cu ceilalți.” „Învierea înseamnă o nouă șansă.”. Tradițiile pascale românești sunt o comoară culturală: ouăle înroșite, lumânarea aprinsă, coșul pascal, pasca, mielul, clopotele care vestesc Învierea. Aceste simboluri devin instrumente educative valoroase: ouăle roșii – simbol al jertfei și al vieții, lumina pascală – simbol al speranței, mielul – simbol al blândeții, coșul pascal- simbol al dăruirii. În activitățile cu copiii, aceste elemente sunt integrate firesc, prin joc, poveste și creație artistică.

În cadrul proiectelor pascale desfășurate cu copiii, am observat că cele mai eficiente activități sunt cele care combină tradiția cu trăirea personală:

- Atelierul „Lumina mea”, moment în care preșcolarii confecționează o lumânare decorativă și povestesc ce înseamnă pentru ei lumina.
- „Coșul bucuriei”, activitate caritabilă când copiii aduc mici daruri pentru alți copii sau pentru vârstnici, o lecție de generozitate care rămâne în suflet.
- „Povestea Învierii pe înțelesul copiilor”, o poveste adaptată vârstei, însoțită de imagini și discuții despre bine, iubire și speranță.
- Expoziția „Simbolurile Paștelui”, cu lucrări artistice realizate de copii: ouă pictate, colaje, felicitări, icoane simple.

Aceste activități nu doar transmit informații, ci creează emoție, sens și comunitate.

Tema Învierii Domnului contribuie la dezvoltarea copilului în mod holistic:

- emoțional – copilul învață să exprime bucurie, recunoștință, empatie
- moral – înțelege valoarea binelui, a iertării, a generozității
- cultural – descoperă tradițiile românești
- social – participă la activități de grup și acțiuni caritabile
- creativ – își exprimă ideile prin artă și joc

În fiecare an, observ cum copiii devin mai calzi, mai generoși, mai luminoși. Învierea nu este doar o lecție, este o transformare. În acest fel, educația pască devine o punte între școală, familie și comunitate.

Învierea Domnului este o sărbătoare a luminii, iar copiii sunt cei care o reflectă cel mai frumos.

Prin activități simple, dar pline de sens, prin povești, simboluri și gesturi de bunătate, putem aprinde în ei o lumină care nu se stinge: lumina credinței, a speranței, a iubirii. Educația devine, astfel, un act de luminare, iar noi, educatorii, devenim purtători de lumină, nu prin cuvinte mari, ci prin gesturi mici, prin prezență, prin blândețe. Învierea Domnului rămâne, în sufletul copiilor, o sărbătoare a bucuriei curate, iar în sufletul nostru, rămâne recunoștința că putem fi parte din această lumină.

Bibliografie:

Curriculum pentru educație timpurie, Ministerul Educației.

Pr. Dumitru Stăniloae – Teologia luminii și a iubirii.

Ioan Chirilă – Tradiții pascale românești.

IMPACTUL ACTIVITĂȚILOR EXTRACURRICULARE ÎN DEZVOLTAREA PERSONALITĂȚII ELEVILOR

**PROF. CONSILIER ȘCOLAR POPESCU ELENA-CARMEN
CJRAE/ȘCOALA GIMNAZIALĂ SCHITU GOLEȘTI NR.1**

Procesul instructiv-educativ presupune o îmbinare strategică între activitățile desfășurate la clasă și cele extracurriculare, care aduc un plus real de valoare formativă. Acestea creează contexte autentice în care elevii își pot exprima creativitatea, pot construi relații și pot experimenta învățarea dincolo de manual. În același timp, cadrul didactic își afirmă rolul de facilitator al dezvoltării, valorificând inovația și flexibilitatea didactică.

Dezvoltarea personalității elevului rămâne obiectivul central al educației. Nu vorbim doar despre acumulare de informații, ci despre modelarea unei conduite echilibrate, adaptate valorilor societății. În acest sens, activitățile extracurriculare devin un instrument esențial: ele completează învățarea formală, aprofundează cunoștințele și deschid elevul către viața socială și culturală.

Aceste activități contribuie la formarea unor competențe esențiale: autonomia în învățare, disciplina personală, capacitatea de a utiliza surse diverse de informare și, mai ales, pregătirea pentru viață. Prin varietatea lor – de la activități artistice și științifice, până la cele sociale sau recreative – ele susțin dezvoltarea armonioasă a elevilor și le oferă oportunitatea de a-și descoperi aptitudinile și interesele.

Un rol aparte îl au proiectele educaționale dedicate Învierii Domnului, care aduc o dimensiune profundă, spirituală și valorică în formarea elevilor. Acestea nu sunt simple activități tematice, ci adevărate experiențe de viață, prin care elevii sunt conectați la semnificațiile autentice ale tradițiilor și credinței.

În cadrul acestor proiecte, elevii participă la activități variate: recitări de poezii religioase, scenete, realizarea de felicitări și desene tematice, interpretarea de cântece și colinde specifice perioadei pascale. Aceste demersuri nu doar dezvoltă creativitatea, ci cultivă sensibilitatea, empatia și capacitatea de introspecție.

Mai mult decât atât, aceste activități facilitează interiorizarea valorilor morale fundamentale: iubirea, solidaritatea, respectul și credința. Elevii învață să trăiască emoții autentice, să înțeleagă semnificația sacrificiului și a renașterii spirituale, dar și să aprecieze rolul familiei și al comunității în formarea lor.

Parteneriatul dintre școală, familie și biserică devine, în acest context, un pilon esențial. Implicarea părinților, chiar și de la distanță, prin mijloace moderne, consolidează legătura emoțională și sprijină dezvoltarea echilibrată a copilului. Activitățile comune – serbări, programe artistice, acțiuni caritabile – creează contexte de apropiere și de trăire colectivă a valorilor.

De asemenea, implicarea elevilor în activități de voluntariat și sprijin pentru cei aflați în dificultate amplifică impactul educativ al acestor proiecte. Ei învață, astfel, că educația nu înseamnă doar dezvoltare personală, ci și responsabilitate față de ceilalți.

Chiar dacă există provocări legate de timpul limitat sau de suprasolicitarea elevilor, eficiența acestor activități depinde de modul în care sunt planificate și adaptate nevoilor reale ale copiilor. Este esențial ca acestea să fie atractive, relevante și desfășurate într-un climat relaxat, care să stimuleze participarea voluntară.

În concluzie, activitățile extracurriculare, și în mod special proiectele dedicate Învierii Domnului, reprezintă o componentă esențială a educației moderne. Ele contribuie la formarea caracterului, la dezvoltarea creativității și la consolidarea valorilor morale, oferind elevilor nu doar cunoștințe, ci repere solide pentru viață.

Bibliografie:

1. Cosmovici Andrei, Iacob Luminița coord. , (2008), *Psihologie școlară*, Editura Polirom, Iași.

2. Manolache Anghel – coord. General, (1979), *Dicționar de pedagogie*, Editura Didactică și Pedagogică, București.
3. Ștefan Mircea, (2006), *Lexicon pedagogic*, Editura Aramis, București.
4. Revista învățământ primar nr. 4 din 1998, *Contribuția activităților extrașcolare în optimizare procesului de învățământ*.

ÎNVIEREREA DOMNULUI

PROF.SABADIȘ ROXANA ANDREEA
GRĂDINIȚA CU P. P. NR. 8 SIGHETUL MARMAȚIEI

Învierea Domnului reprezintă o temă majoră în credința creștină, iar semnificația spirituală a acestor zile este de o profunzime majoră, oferind creștinilor o ocazie de reflecție, recunoștință și apropiere de Dumnezeu. Învierea Domnului este o sărbătoare care aduce bucurie și lumină sfântă în sufletele oamenilor, un adevăr existențial pentru întreaga omenire, oferind certitudinea că Iisus a învins moartea, aducând mântuirea și transformarea întregii creații. Această minune arată că bunătatea, iubirea și viața sunt mai puternice decât răul și moartea. Iisus a fost răstignit, murind pentru păcatele oamenilor. După moartea Sa, trupul lui Iisus a fost pus într-un mormânt nou. O piatră mare a fost rostogolită la intrare, iar soldații stăteau și păzeau mormântul. În a treia zi, femeile mironosițe au venit dimineață să ungă trupul Domnului cu miruri, dar au găsit piatra dată la o parte și mormântul gol. Un înger le-a spus: „Nu vă temeți! Iisus a înviat!”

Numeroase tradiții și obiceiuri însoțesc Sărbătoarea Pascală. Unul dintre cele mai cunoscute obiceiuri este participarea la slujba de Înviere, unde credincioșii iau lumina sfântă, simbol al biruinței vieții asupra morții. Un alt obicei frumos este vopsirea ouălor în culoarea roșie. Ouăle roșii semnifică sângele lui Iisus, dar și viața nouă. Un alt obicei este Pasca, care se coace de către gospodine doar o dată pe an. Pasca are formă rotundă, iar în mijloc semnul crucii. De obicei, de Paște, în casele oamenilor stă pe masă miel gătit. Se spune că mielul îl simbolizează pe Domnul Iisus care s-a jertfit și a murit pentru noi precum un miel nevinovat. De Paște nimeni nu trebuie să fie trist sau să plângă, bucuria fiind sentimentul care domină Învierea. Obiceiurile de Paște reprezintă o parte importantă a tradiției, dar și a identității culturale. Ele au rolul esențial în viața oamenilor, deoarece aduc împreună credința, tradiția, și valorile moral civice, fiind transmise din generație în generație și pastrate cu respect și iubire.

În concluzie, putem afirma că Paștele nu este doar o sărbătoare simplă, ci un moment cu o mare încărcătură spirituală pentru creștinii de pretutindeni. Prin comemorarea Învierii Domnului, oamenii trebuie să reflecteze asupra vieții lor, asupra păcatelor și a faptelor bune făcute, să își curețe sufletul și să caute să devină mai buni în relațiile cu cei din jur. Învierea aduce lumină în viața oamenilor, oferindu-le puterea de a merge mai departe cu optimism, chiar și în cele mai dificile momente. Semnificația Învierii Domnului nu se limitează doar la trecut, ci continuă să se perpetueze și în prezent, inspirând oamenii să trăiască în armonie, să creadă în puterea binelui și să nu își piardă niciodată speranța.

Învierea Domnului aduce bucurie în sufletele oamenilor, speranță și lumină.

CREDINȚA-O VALOARE CE SE CULTIVĂ DIN COPILĂRIE

PROF. ÎNV. PRIMAR BALAU IZABELA-MARGARETA
ȘCOALA GIMNAZIALĂ NR. 7, ALEXANDRIA

Învierea Domnului reprezintă centrul credinței creștine, fiind evenimentul care dă sens întregii învățături evanghelice. Ea nu este doar o sărbătoare anuală, ci o realitate spirituală profundă, care vorbește despre biruința vieții asupra morții, a binelui asupra răului și a speranței asupra deznădejdiei. Pentru creștini, Învierea Domnului este temelia credinței, așa cum subliniază Sfânta Scriptură: „Dacă Hristos n-a înviat, zadarnică este credința voastră”.

În contextul actual, marcat de schimbări rapide, tehnologizare și uneori de o îndepărtare de valorile spirituale, rolul educației religioase devine tot mai important. Copiii au nevoie nu doar de informații, ci și de repere morale și spirituale. Credința nu se transmite doar prin cuvinte, ci mai ales prin trăire, exemplu și experiențe concrete.

Credința este o valoare fundamentală care contribuie la formarea caracterului copilului. Ea dezvoltă empatia, bunătatea, răbdarea și respectul față de ceilalți. Într-o lume în care accentul cade adesea pe competiție și performanță, credința oferă echilibru interior și sens.

Copiii din ciclul primar se află într-o etapă esențială de formare. Ei sunt receptivi, curioși și deschiși către valorile transmise de adulți. De aceea, este important ca mesajul Învierii să fie adaptat nivelului lor de înțelegere, folosind metode accesibile și atractive.

Pentru a face învățatura despre Învierea Domnului mai ușor de înțeles și mai apropiată de sufletul copiilor, pot fi utilizate diverse activități practice: povestirea biblică adaptată (Relatarea evenimentelor legate de Patimile și Învierea Domnului poate fi realizată într-un limbaj simplu, accesibil copiilor. Se pot folosi imagini, planșe sau cărți ilustrate pentru a facilita înțelegerea); activități artistice

(Copiii pot realiza desene tematice, felicitări sau colaje. Aceste activități stimulează creativitatea și ajută la interiorizarea mesajului); jocuri de rol (Punerea în scenă a unor momente simple îi ajută pe copii să trăiască emoțional evenimentul și să-l înțeleagă mai bine); discuții ghidate (Întrebări precum „Ce înseamnă pentru tine bucuria?”, „Cum putem fi mai buni unii cu alții?” sau „De ce este important să iertăm?” îi ajută pe copii să facă legătura între Înviere și viața de zi cu zi); exemple concrete de comportament

(Profesorul sau cadrul didactic poate oferi exemple simple: a ajuta un coleg, a spune adevărul, a ierta. Astfel, mesajul Învierii devine unul aplicabil, nu doar teoretic).

Educația religioasă nu este responsabilitatea exclusivă a școlii sau a Bisericii, ci un parteneriat între familie și cadrele didactice. Copiii învață cel mai mult prin imitație. Dacă văd în jurul lor exemple de credință autentică, de bunătate și respect, vor interioriza aceste valori.

Profesorul are misiunea de a crea un mediu cald, deschis și sigur, în care copiii să poată pune întrebări și să-și exprime gândurile. Printr-o abordare blândă și adaptată, el poate transforma lecțiile despre Înviere în experiențe formative.

Învierea Domnului nu este doar un eveniment religios, ci o lecție de viață despre speranță, iubire și renaștere spirituală. În contextul actual, în care copiii sunt expuși la numeroase influențe, credința devine o ancoră esențială.

Prin activități practice, exemple concrete și implicare emoțională, mesajul Învierii poate fi transmis într-un mod autentic și relevant. Astfel, contribuim la formarea unor oameni echilibrați, sensibili și ancurați în valori durabile.

Bibliografie:

Stăniloae, Dumitru – *Teologia Dogmatică Ortodoxă*, vol. II, Editura Institutului Biblic

SFINTELE PAȘTI- LUMINA ÎNVIERII ȘI TRADIȚII STRĂMOȘEȘTI

PROF ED. TIMPURIE CHIȚAN CRISTINA
GRĂDINIȚA CU P. P. „ȘTEFAN CEL MARE ȘI SFÂNT” DOROHOI

Sărbătoarea Paștelui este, pentru cei mici, o poveste despre lumină, bucurie și familie.

Semnificația sărbătorii

Paștele reprezintă evenimentul fundamental al creștinismului, celebrând Învierea lui Iisus Hristos în a treia zi după răstignire. Pentru preșcolari, această „sărbătoare a sărbătorilor” este un prilej de a descoperi teme precum **lumina, renașterea naturii și iubirea**, explicate prin limbaj simbolic și activități senzoriale.

Simboluri Pascale pe înțelesul celor mici:

Pentru a facilita înțelegerea, educația timpurie se concentrează pe elemente vizuale și tradiții practice:

- **Oul roșu:** Simbolul vieții și al mormântului din care a înviat Hristos. Copiii învață că culoarea roșie amintește de jertfă, dar și de bucuria biruinței vieții.
- **Lumina (lumânarea):** Reprezintă speranța și bunătatea care risipesc întunericul.
- **Iepurașul de Paște:** Deși o tradiție mai nouă, acesta aduce o notă de joacă și entuziasm, fiind mesagerul primăverii care răsplătește copiii cuminți.

Tradiții strămoșești în grădiniță

Integrarea tradițiilor în curriculum ajută la formarea identității culturale a copilului:

- **Pregătirea pascăi și a cozonacului:** Activități care implică simțul mirosului și gustului, amintind de ospitalitatea românească.
- **Ciocnitul ouălor:** Un ritual social care promovează comuniunea și respectul.
- **Purtatul hainelor noi:** Simbolizează înnoirea sufletească și începutul unui nou drum.

Importanța activităților extrașcolare

Parteneriatul dintre familie și grădiniță este esențial pentru transmiterea acestor valori. Atunci când educația din primii ani întărește legăturile tradiționale, copilul dezvoltă un sentiment de apartenență și o busolă morală solidă.

Educarea preșcolarilor în spiritul Sfințelor Paști nu înseamnă doar predarea unor fapte istorice, ci cultivarea **bucuriei de a fi împreună** și a respectului pentru datinile strămoșești.

Bibliografie:

- Doxologia – Informații despre Sfânta Lumină
- CrestinOrtodox.ro – Taina Sfințelor Paști

ÎNVIEREA DOMNULUI – VALENȚE EDUCATIONALE ALE BUCURIEI ȘI LUMINII ÎN ÎNV. PREȘCOLAR

Paștele reprezintă una dintre cele mai importante sărbători anuale creștine, care comemorează evenimentul fundamental al creștinismului, Învierea lui Iisus Hristos, considerat Fiul lui Dumnezeu în religiile creștine, în a treia zi după răstignirea *Sa din Vinerea Mare*.

Semnificații:

3. **Semnificația religioasă:** Învierea Domnului și postul de 40 de zile- victoria asupra morții.

4. **Săptămâna Mare:** Deniile, Joia Mare (vopsitul ouălor) și Vinerea Neagră.

Simboluri Pascale:

Oul roșu: Simbolul mormântului lui Iisus și al vieții noi.

Înroșitul ouălor reprezintă înfrumusețarea prin vopsire și încondeiere a ouălelor de Paște, substitute ale divinității primordiale, pentru a fi jertfite și mâncate sacramental la sărbătorile pascale. Cea mai răspândită legendă spune că Maria, mama lui Iisus, a venit la crucea unde era răstignit fiul ei, aducând un coș cu ouă pentru a-i îmbuna pe soldați. Ea a lăsat coșul la picioarele crucii, iar sângele care picura din rănile lui Iisus a înroșit ouăle.

Văzând minunea, Iisus ar fi spus: „De acum să faceți și voi ouă roșii în amintirea răstignirii mele”. Se spune că în clipa în care Iisus a înviat, pietrele de la gura mormântului s-au spart, iar viața a țâșnit afară.

Ciocnitul ouălor simbolizează spargerea mormântului și eliberarea vieții. Cel a cărui ou nu se sparge se spune că va fi mai sănătos și mai norocos în acel an.

Pasca și Cozonacul: Pâinea rituală.

Tradiția spune că, după Înviere, Iisus a călătorit cu ucenicii săi. Aceștia s-au oprit la o casă unde au fost omeniți cu pâine, brânză și vin. Iisus a binecuvântat aceste alimente, transformându-le în simbolul bucuriei mesei de Paști. De aceea, pasca, are formă rotundă (ca soarele) și conține brânză (puritate).

Cozonacul este considerat o „pâine îmbogățită”, simbolizând prosperitatea și binecuvântarea casei.

Noaptea de Înviere: Slujba, luarea Luminii și salutul "Hristos a Înviat!". Reprezintă victoria luminii asupra întunericului și a speranței asupra deznădejdiei.

Credincioșii duc lumina aprinsă de la biserică până acasă, făcând semnul crucii la intrare pentru protecția gospodăriei.

Obiceiuri Regionale: Mersul cu coșul la sfințit, ciocnitul ouălor, spălatul pe față cu ou roșu. Se spune că în clipa în care Iisus a înviat, pietrele de la gura mormântului s-au spart, iar viața a țâșnit afară. **Ciocnitul ouălor simbolizează spargerea mormântului** și eliberarea vieții. Cel a cărui ou nu se sparge se spune că va fi mai sănătos și mai norocos în acel an. Obiceiul spălatului pe față cu un **ou roșu** în dimineața primei zile de Paști este una dintre cele mai frumoase și iubite tradiții rurale.

Bibliografie:

- Doxologia – Informații despre Sfânta Lumină
- CrestinOrtodox.ro – Taina Sfintelor Paști

ÎNVIEREA DOMNULUI-BUCURIE ȘI LUMINĂ

PROF. STUPARU ALEXANDRA MIHAELA
ȘCOALA GIMNAZIALĂ NR. 7, ALEXANDRIA

Învierea Domnului reprezintă centrul credinței creștine și cea mai mare sărbătoare a creștinătății. Aceasta simbolizează biruința vieții asupra morții și a luminii asupra întunericului. Evenimentul Învierii lui Iisus Hristos nu este doar un moment istoric, ci și o realitate spirituală profundă, care oferă sens vieții oamenilor și le dă speranță în momentele dificile.

În tradiția creștină, Paștele este precedat de o perioadă de post și rugăciune, care pregătește sufletele credincioșilor pentru marea bucurie a Învierii. Această perioadă este una de reflecție, de curățire sufletească și de apropiere de Dumnezeu. Prin post, oamenii învață să fie mai disciplinați, mai răbdători și mai înțelegători față de cei din jur.

Noaptea de Înviere este momentul culminant al sărbătorii. Credincioșii participă la slujba religioasă și primesc lumina sfântă, simbol al prezenței divine. Această lumină este dusă acasă și păstrată ca semn al binecuvântării și al protecției. Salutul „Hristos a înviat!” este rostit cu bucurie și credință, iar răspunsul „Adevărat a înviat!” întărește comuniunea dintre oameni.

Bucuria Învierii se reflectă și în tradițiile și obiceiurile populare. Oul roșu este unul dintre cele mai cunoscute simboluri ale Paștelui, reprezentând viața și sacrificiul lui Hristos. De asemenea, masa de Paște este un prilej de reunire a familiei, de împărtășire a bucuriei și de mulțumire pentru darurile primite.

Învierea Domnului are și o semnificație morală profundă. Ea ne învață să fim mai buni, mai iertători și mai iubitori. Ne îndeamnă să lăsăm în urmă resentimentele și să ne apropiem unii de alții cu sinceritate și bunătate. Lumina Învierii trebuie să existe nu doar în noaptea de Paște, ci în fiecare zi a vieții noastre.

De asemenea, această sărbătoare ne amintește că orice încercare sau suferință poate fi depășită prin credință și speranță. Așa cum Hristos a înviat din morți, și noi putem renaște spiritual, devenind mai puternici și mai încrezători în viitor.

În concluzie, Învierea Domnului este o sărbătoare a bucuriei, a luminii și a speranței. Ea ne aduce împreună, ne întărește credința și ne oferă un model de iubire și sacrificiu. Prin această sărbătoare, oamenii sunt îndemnați să trăiască în armonie, să fie mai buni și să păstreze lumina credinței aprinsă în sufletele lor.

PAȘTELE ȘI OUĂLE ÎNVIERII LA ROMÂNI

**PROF. ÎNV PRIMAR MIREA DANIELA CONSTANȚA
ȘCOALA GIMNAZIALĂ TESLUI, DOLJ**

Simbolistica ouălor de Paști trebuie cautată înainte de nașterea lui Hristos, în timpuri străvechi. Oul era dat în dar, fiind considerat simbol al echilibrului, creației, fecundității, simbol al vieții și al reînnoirii naturii, obiceiul vopsirii lui fiind întâlnit la chinezi cu două mii de ani înainte de Hristos.

Încondeierea ouălor de Paște, ce a luat naștere odată cu apariția creștinismului, este o tradiție străveche, practică în Europa centrală și estică. Ouăle încondeiate simbolizează sosirea primăverii și renașterea naturii. În tradiția populară românească, ouăle de Paște sunt considerate un simbol al regenerării și al purificării, ce protejază animalele din gospodărie.

Astfel, încondeierea ouălor, fiind un obicei de origine precreștină, era practică exclusiv de femei, cu o săptămână înainte de Paște, de obicei în „joia verde” și „vinerea seacă” în credința că acestea nu se strică. Motivele ornamentației ouălelor încondeiate se diferențiază în funcție de localitate ce se prezintă în mai multe variante.

La români obiceiul colorării ouălelor a înflorit, atingând culmile artei prin tehnică, materiale, simbolica motivelor și perfecțiunea realizării. Ouăle încondeiate s-au constituit, la români, într-o mărtuire a datinilor, credințelor și obiceiurilor pascale, integrându-se între elementele de o deosebită valoare ale culturii spirituale populare, care definesc particularitățile etnice ale poporului nostru.

Folclorul conservă mai multe legende creștine care explică de ce se înroșesc ouăle de Paști și de ce ele au devenit simbolul sărbătorii Învierii Domnului. Cea mai răspândită relatează că Maica Domnului, care venise să-și plângă fiul răstignit a pus coșul cu ouă lângă cruce și acestea s-au înroșit de la sângele care picura din rănilor lui Iisus. Domnul, văzând că ouăle s-au înroșit, a spus celor de față: “De acum înainte să faceți și voi ouă roșii și împeștrițate întru aducere aminte de răstignirea mea, după cum am făcut și eu astăzi”. Alta spune

că atunci când Iisus a fost bătut cu pietre acestea atingându-se de el se transformau în ouă roșii. O altă legendă afirma că după ce a fost răstignit, cărturarii saducei și rabinii farisei au făcut un ospăț de bucurie. Unul din ei a spus: "Când va învia cocoșul pe care îl mâncăm și ouăle fierte vor deveni roșii atunci va învia și Iisus. Nici nu și-a terminat bine vorbele și ouăle s-au și făcut roșii, iar cocoșul a început să bată din aripi".

Culoarea roșie cu care le vopsesc creștinii la Paști, reprezintă pe de o parte focul, cu puterea lui purificatoare, dar și sângele lui Iisus care s-a scurs pe cruce pentru mântuirea lumii.

În prezent sunt folosite mai multe culori la încondeierea ouălelor, fiecare din ele având un anume simbol:

- * Roșu- simbol al sângelui, soarelui, focului, dragostei și bucuriei de viață;
- * Galben- lumină, tinerețe, fericire, recoltă, ospitalitate;
- * Verde- reînnoirea naturii, prosperitate, rodnicie, speranță;
- * Albastru- cer, sănătate, vitalitate;
- * Violet- stăpânire de sine, răbdare, încrederea în dreptate;
- * Negru- absolutism, statornicie, eternitate.

În trecut ouăle se vopseau în culori vegetale, astăzi se utilizează mai des cele sintetice, chimice. Culoarele vegetale sunt preparate după rețete străvechi, care au la bază o mare varietate de procedee și tehnici, de exemplu:

- * Roșu se obține din coaja de măr dulce, frunze și flori de măr dulce, roibă, flori de sovârv, coaja de măceș;
- * Galben se obține din coajă de ceapă, coajă de lemn pădureț, coajă de la lemnul câinelui, coajă de mălin etc;
- * Verde poate fi obținut din fruze de nuc, coajă de arin, coajă și mugur de măr pădureț, floarea-soarelui;
- * Albastru se obține din flori de violele;
- * Negru (ouăle negre simbolizează durerea lui Iisus) se obține din coaja verde a nucilor, coajă și fructe de arin, etc.

Ornamentica ouălelor decorative este extrem de variată, ea cuprinde simboluri geometrice, vegetale, animale, antropomorfe și religioase. Astfel, putem deosebi simboluri și semnificații, precum:

- * linia dreaptă verticală = viață;
- * linia dreaptă orizontală = moartea;
- * linia dublă dreaptă = eternitatea;
- * linia cu dreptunghiuri = gândirea și cunoașterea;
- * linia ușor ondulată = apa, purificarea;
- * spirala = timpul, eternitatea;
- * dubla spirala = legătura dintre viață și moarte.

Dintre cele mai utilizate motive amintim:

- * Crucea-semnul creștinătății-n județul Muscel apare o cruce mică în punctul de încrucișare a doua bețe și în cele patru compartimente câte o figură, care pe alte ouă, se numește "argeșeancă" sau "goangă";
- * Crucea Paștelui-crucea cu care creștinii împodobesc pasca pe care creștinii o duc la biserică, în noaptea Învierii, numit în unele zone și "Ziua Paștelor";
- * Crucea romanească și crucea rusească sau crucea moldovenească - este reprezentată printr-o cruce cu alte cruciulițe la capete;
- * Crucea nafurei-crucea încrestată pe pâinea din care se împarte nafura la slujba bisericească;
- * Steaua-este un motiv răspândit, întâlnit mai ales în Bucovina și în tot vechiul Regat. În Vâlcea și Râmnicu Sărat, acest motiv este întâlnit și cu numele de "floarea stachinei" sau "steaua ciobanului";
- * Mănăstirea-tot un simbol al creștinătății;
- * Regnul animal: albina, broasca, șarpele, mielul;
- * Motive vegetale: frunza bradului, garoafa, spicul grâului;
- * Unelte casnice și de câmp: grebla, lopata, fierul plugului ;
- * Ornamente industriale, motive luate din industria casnică: clinul ce se formează la croirea cămășilor și mânecile;
- * Diverse: desagii și brâul popii, calea rătăcită, crucea paștilor.

Ritualuri:

Datorită încărcăturii simbolice religioase, ouăle încondeiate sunt folosite nu numai ca obiect de decor, dar și în practicarea unor ritualuri. De ce ouă roșii de Paște? Legende creștine leagă simbolul ouălor roșii de patimele lui Iisus. Răstignirea și învierea reprezintă reînvierea naturii primăvara și reluarea ciclurilor vieții. Oul, el însuși purtător de viață, devine un simbol al regenerării, al purificării și al veșniciei. În tradiția populară de la noi, oul roșu de Paști ar avea puteri miraculoase, de vindecare, de îndepărtare a răului, fiind purtător de sănătate, frumusețe, vigoare și spor. Ciocnitul ouălor semnifică sacrificiul divinității primordiale și se face după reguli precise: persoana mai în vârstă (de obicei bărbatul) ciocnește capul oului de capul oului ținut în mână de partener, în timp ce rostește cunoscută formula “Hristos a înviat”, la care se răspunde “Adevărat a înviat”.

Țăranii noștri au obiceiul ca, în dimineața din duminica Paștelui, să-și spele fața cu apă nouă sau apă neîncepută în care pun un ou roșu, având credința că astfel vor fi tot anul frumoși și sănătoși ca un ou roșu. După consumarea ouălor, cojile roșii sunt păstrate pentru a fi puse în brazde, la arat, crezându-se astfel că pământul va da rod bun.

Bibliografie:

- Simion Florea Marian, 1994, Sărbătorile la români, Volumul II, Editura Fundației Culturale Române, București,
- Maria și Nicolae Zahancinschi, 1992, Ouăle de Paște la români, Editura Sport-Turism, București.

PAȘTELE ÎN ZONA MOLDOVEI – OBICEIURI DIN JUDEȚUL VASLUI

**PROF. DRANGA OANA MIHAELA
ȘCOALA GIMNAZIALĂ „ION MURGEANU”, ZORLENI, VASLUI**

Paștele este una dintre cele mai frumoase și importante sărbători religioase pentru creștinii ortodocși, deoarece sărbătorește învierea lui Isus Hristos și victoria vieții asupra morții. În zona Moldovei, mai ales în județul Vaslui, Paștele este trăit într-o formă tradițională și caldă, păstrând obiceiuri vechi care unesc familia, satul și credința.

Înainte de Paște, în zona Vasluiului, toți oamenii își pun haine noi sau măcar o piesă de garderobă nouă, ca simbol al purificării sufletești și al unei vieți noi, pornite de la Înviere. Această tradiție exprimă dorința de a renunța la oamenii vechi și de a începe cu o pagină curată, iar în unele sate părinții se străduiesc să le ofere copiilor măcar o haină nouă, ca dar de Paște.

În Joia Mare, gospodinele din Moldova, vopsesc ouăle roșii cu coji de ceapă sau sfeclă roșie, frământă și coc cozonacii pentru masa de Paște. Este ziua pregătirilor finale, când mirosul de cozonac umple casele, iar ouăle sunt lustruite cu grăsime pentru strălucire.

În Vinerea Mare (numită și Vinerea Seacă), se ține post negru adică nu se mănâncă și nu se face nimic până la apus, iar nu se face nicio treabă: nu se spală, nu se coase, nu se muncește la câmp sau în gospodărie, pentru că este zi de durere și pocăință pentru răstignirea lui Iisus. Singurul lucru permis este să treci pe sub Sfântul Epitaf la biserică.

În cele trei zile de Paște, oamenii se vizitează unii pe alții, mergând cu oul roșu pe la rude și vecini. Fiecăruia îi spun „Hristos a înviat!”, iar apoi ciocnesc ouăle roșii, fiecare așteptând să-l „plesnească” pe celălalt ca să aibă noroc pe anul ce urmează. În această perioadă, casele sunt pline de oaspeți, iar mesele sunt împărțite cu apă sfântă, cozonac, jidvele și alte mâncăruri tradiționale, care aduc aproape toți membrii familiei.

O tradiție frumoasă din zona Moldovei, păstrată și în câteva sate vasluiene, spune că în dimineața Învierii copiii se spală cu apă în care a fost pus un ou roșu și câțiva bănuți de argint sau de metal. Apa este considerată „sfântă”, deoarece oul roșu simbolizează viața și sângele lui Hristos, iar banii aduc noroc și sănătate. Se spune că cel care se spală ultimul ia banii din vas, iar acești bănuți sunt văzuți ca o „bogăție” norocoasă, care îl va proteja de boală și îi va aduce izbândă în anul care urmează.

Acest joc este o combinație de credință, simbol și veselie, care leagă ziua de Paște de o atmosferă magică și de speranță pentru viitor.

Bibliografie:

1. Popescu, Maria. *Tradiții și Obiceiuri de Paște în Moldova* . Editura Tradiție, Bârlad, 2020.
2. Ionescu, Ana; Georgescu, Ion. *Paștele românesc: Sărbători și Ritualuri în Zona Vaslui* . Editura Academica, Iași, 2018.
3. Stoica, Elena. *Folclor Moldovenesc: Obiceiuri Pascale din Județul Vaslui* . Editura Folclor, Vaslui, 2022.

BUCURIA ÎNVIERII-SĂRBĂTORILE PASCALE

PROF. NEDELCU SIMONA
ȘCOALA GIMNAZIALĂ NR.7 ALEXANDRIA

Sărbătoarea Paștelui reprezintă una dintre cele mai importante și mai luminoase sărbători ale creștinătății. Bucuria Învierii Domnului este un moment de profundă emoție, reflecție și speranță pentru milioane de credincioși din întreaga lume. În fiecare primăvară, natura renaște, iar oamenii simt în suflet o reînnoire interioară, o chemare către lumină, iertare și iubire. Învierea Domnului simbolizează biruința vieții asupra morții, a binelui asupra răului și a luminii asupra întunericului.

Semnificația religioasă a Învierii

Învierea Domnului este fundamentul credinței creștine. Potrivit învățăturii creștine, Iisus Hristos a fost răstignit, a murit pe cruce pentru păcatele oamenilor și a înviat a treia zi. Acest eveniment este dovada supremă a iubirii lui Dumnezeu față de oameni și a promisiunii vieții veșnice. Prin Înviere, moartea nu mai este sfârșitul, ci o trecere către o viață nouă. Pentru credincioși, Paștele nu este doar o simplă comemorare a unui eveniment istoric, ci o trăire vie, o participare spirituală la taina Învierii. Bucuria Învierii este o bucurie profundă, curată, care aduce pace în suflet și încurajează omul să devină mai bun. Perioada de pregătire pentru Sărbătorile Pascale este Postul Mare, care durează patruzeci de zile. Aceasta este o perioadă de curățire sufletească și trupească. Credincioșii țin post, se roagă mai mult, merg la biserică și încearcă să își îndrepte greșelile. Postul nu înseamnă doar abținerea de la anumite alimente, ci mai ales o schimbare a inimii. Este un timp al iertării, al faptelor bune și al apropierii de Dumnezeu. În această perioadă, oamenii sunt îndemnați să renunțe la supărare, la ură și la invidie și să cultive iubirea și bunătatea.

Săptămâna Mare

Ultima săptămână dinaintea Paștelui se numește Săptămâna Mare sau Săptămâna Patimilor. În aceste zile sunt rememorate ultimele momente din viața Mântuitorului pe pământ. Fiecare zi are o semnificație aparte și este marcată prin slujbe speciale. Vinerea Mare este ziua în care se amintește răstignirea și moartea lui Iisus.

Este o zi de reculegere și de tristețe, dar și de speranță, deoarece credincioșii știu că urmează Învierea. Sâmbăta Mare este ziua tăcerii și a așteptării, iar noaptea de Paște aduce vestea cea mare: „Hristos a înviat!”.

Noaptea Învierii

Momentul cel mai așteptat este slujba din noaptea de Paște. La miezul nopții, preotul rostește cuvintele: „Veniți de luați lumină!”, iar credincioșii aprind lumânările. Lumina simbolizează biruința lui Hristos asupra morții și aduce în sufletele oamenilor pace și speranță. Oamenii se salută cu „Hristos a înviat!” și răspund „Adevărat a înviat!”, mărturisind astfel credința lor. Acest salut pascal este o expresie a bucuriei și a comuniunii dintre credincioși.

Tradiții și obiceiuri pascale

Sărbătorile Pascale sunt însoțite de numeroase tradiții și obiceiuri populare. Printre cele mai cunoscute se numără vopsirea ouălor, pregătirea cozonacului și a pascăi, precum și masa festivă în familie. Oul roșu este simbolul vieții și al Învierii. Culoarea roșie amintește de sângele vărsat pe cruce, iar spargerea ouălor simbolizează deschiderea mormântului și biruința vieții. Ciocnitul ouălor este un moment plin de veselie, dar și de semnificație spirituală. Cozonacul și pasca sunt preparate tradiționale care se pregătesc cu grijă și dragoste. Ele sunt duse la biserică pentru a fi sfințite, iar apoi sunt împărțite în familie. Paștele este o sărbătoare a familiei. Membrii familiei se adună în jurul mesei, împărtășind bucuria Învierii. Este un moment de apropiere, de iertare și de împăcare. Mulți oameni aleg să lase deoparte conflictele și să înceapă un nou capitol în relațiile lor. Copiii sunt deosebit de încântați de această sărbătoare. Ei participă la pregătiri, ajută la vopsirea ouălor și așteaptă cu emoție momentul ciocnirii acestora. Pentru ei, Paștele este o sărbătoare a luminii și a veseliei.

Simbolul luminii

Lumina are un rol central în Sărbătoarea Învierii. Ea simbolizează adevărul, iubirea și viața. Lumânarea aprinsă în noaptea de Paște este păstrată cu grijă și dusă acasă, unde, potrivit tradiției, aduce binecuvântare. Dincolo de semnificația religioasă, lumina reprezintă și speranța că orice întuneric poate fi învins. Bucuria Învierii ne amintește că, indiferent de greutățile vieții, există întotdeauna o rază de lumină.

Învierea ca simbol al renașterii

Primăvara este anotimpul în care natura renaște. Copacii înmuguresc, florile înfloresc, iar păsările revin. Această transformare a naturii se îmbină armonios cu mesajul Învierii. Așa cum natura prinde din nou viață, și sufletul omului poate renaște prin credință și prin fapte bune. Paștele este un prilej de a reflecta asupra propriei vieți și de a face schimbări pozitive. Învierea Domnului transmite un mesaj puternic despre iertare, sacrificiu și iubire. Hristos a iertat pe cei care L-au răstignit, oferind un exemplu suprem de bunătate. Credincioșii sunt chemați să urmeze acest model, să ierte și să iubească necondiționat. În societatea de astăzi, marcată de conflicte și neînțelegeri, mesajul Paștelui este mai actual ca niciodată. Bucuria Învierii ne îndeamnă să construim relații bazate pe respect și compasiune.

Paștele în România

În România, Sărbătorile Pascale sunt celebrate cu multă evlavie și tradiție. Oamenii merg la biserică, respectă obiceiurile și păstrează cu sfințenie tradițiile moștenite de la strămoși. În mediul rural, tradițiile sunt și mai bine păstrate, iar comunitatea participă unită la slujbele religioase. De asemenea, în diferite regiuni ale țării există obiceiuri specifice, care dau culoare și frumusețe sărbătorii. Indiferent de loc, mesajul rămâne același: bucuria Învierii și speranța într-o viață mai bună. Pentru fiecare om, Paștele poate avea o semnificație personală profundă. Este un moment de introspecție, de analiză a propriei conștiințe. Mulți aleg să își stabilească noi obiective, să renunțe la obiceiuri negative și să înceapă un drum nou. Bucuria Învierii nu este doar o emoție trecătoare, ci o stare care poate însoți omul pe tot parcursul vieții, dacă acesta păstrează credința și speranța în suflet.

Concluzia

Sărbătorile Pascale și Bucuria Învierii reprezintă un moment de lumină și de reînnoire spirituală. Ele aduc în sufletele oamenilor pace, iubire și speranță. Învierea Domnului este simbolul suprem al biruinței vieții și al promisiunii unui nou început. Prin tradiții, rugăciune și comuniune, Paștele unește familii și comunități. Mesajul său rămâne mereu actual: iubirea este mai puternică decât ura, iar lumina învinge întunericul. Astfel, Bucuria Învierii nu este doar o sărbătoare de o zi, ci o chemare permanentă la bunătate, credință și speranță.

SEMNIFICAȚIA ÎNVIERII DOMNULUI-IZVOR DE BUCURIE ȘI LUMINĂ ÎN VIAȚA CREȘTINILOR

PROF. ZOLD ANDREEA MĂDĂLINA
GRĂDINIȚA CU P. P. NR. 1

Învierea Domnului reprezintă centrul credinței creștine și cel mai important eveniment religios, deoarece prin ea se afirmă biruința vieții asupra morții. Acest moment sfânt, sărbătorit de creștini la Paște, nu este doar o amintire a unui fapt petrecut în trecut, ci o realitate vie, care influențează profund viața spirituală a oamenilor. Învierea Domnului aduce în sufletele credincioșilor bucurie, lumină și speranță, devenind un simbol al renașterii și al mântuirii.

În primul rând, Învierea Domnului este un izvor de bucurie autentică. După suferințele îndurate de Iisus Hristos pe cruce și moartea Sa, ucenicii și cei care Îl urmau au fost cuprinși de tristețe și teamă. Însă vestea Învierii a schimbat complet această stare, transformând durerea în speranță și bucurie. Această bucurie este retrăită în fiecare an de credincioși în noaptea de Paște, când oamenii participă la slujba de Înviere și rostesc cu emoție „Hristos a înviat!”. Este o bucurie profundă, spirituală, care nu depinde de lucruri materiale, ci de credință și de apropierea de Dumnezeu.

În al doilea rând, Învierea Domnului este simbolul luminii divine. Lumina are o semnificație deosebită în cadrul acestei sărbători, deoarece reprezintă adevărul, viața și prezența lui Hristos în lume. În noaptea de Paște, credincioșii primesc lumina sfântă, pe care o duc apoi acasă, ca semn al binecuvântării și al protecției. Această lumină nu este doar una fizică, ci mai ales una spirituală, care luminează sufletul omului și îl ajută să distingă binele de rău. Ea alungă întunericul păcatului, al neștiinței și al fricii, oferind omului pace și echilibru interior. Un alt aspect important al Învierii este speranța pe care o oferă. Prin Învierea Sa, Iisus Hristos arată că moartea nu este sfârșitul existenței, ci începutul unei vieți noi, veșnice. Această idee îi ajută pe credincioși să depășească momentele dificile din viață și să privească viitorul cu încredere. Învierea devine astfel un simbol al renașterii spirituale, al schimbării și al unui nou început pentru fiecare om.

De asemenea, Învierea Domnului are un rol important în formarea valorilor morale. Ea îi învață pe oameni să fie mai buni, mai iertători și mai iubitori față de cei din jur. Exemplul lui Hristos, care a suferit și s-a jertfit pentru oameni, îi inspiră pe credincioși să practice iubirea, altruismul și compasiunea. Astfel, lumina Învierii nu rămâne doar un simbol, ci se reflectă în faptele bune ale oamenilor.

Sărbătoarea Învierii este însoțită și de numeroase tradiții și obiceiuri care întăresc legătura dintre oameni. Participarea la slujba religioasă, aprinderea lumânărilor, ciocnirea ouălor roșii și masa festivă în familie sunt momente care aduc bucurie și unitate. Aceste tradiții contribuie la păstrarea credinței și a identității culturale, fiind transmise din generație în generație.

În concluzie, Învierea Domnului este mult mai mult decât o sărbătoare religioasă – este o sursă de bucurie, lumină și speranță pentru întreaga omenire. Ea ne învață că, indiferent de greutățile vieții, binele și credința vor învinge întotdeauna. Prin lumina Învierii, fiecare om este chemat să își îmbunătățească viața și să aducă mai multă iubire și pace în lume.

Bibliografie:

1. Biblia sau Sfânta Scriptură, Editura Institutului Biblic și de Misiune Ortodoxă, București.
2. Stăniloae, Dumitru – *Teologia Dogmatică Ortodoxă*, Editura Institutului Biblic și de Misiune Ortodoxă, București.
3. Cleopa, Ilie – *Predici la duminici și sărbători*, Editura Mănăstirea Sihăstria.
4. *Catehismul ortodox*, Editura Institutului Biblic și de Misiune Ortodoxă, București.
5. Site-ul oficial al Patriarhiei Române – www.patriarhia.ro
6. *Învățătura de credință ortodoxă*, Editura Institutului Biblic și de Misiune Ortodoxă, București.

ÎNVIEREA DOMNULUI – LUMINĂ ȘI BUCURIE

**PROF. VENE IOANA CRISTINA
GRĂDINIȚA CU P.P. „ION CREANGĂ” ALEXANDRIA**

În istoria spirituală a omenirii, puține evenimente au avut o influență atât de profundă precum Învierea Domnului. Sărbătorită cu solemnitate în cadrul Paștelui creștin, această zi reprezintă nu doar o comemorare religioasă, ci o adevărată explozie de lumină și bucurie în sufletul credincioșilor. Învierea lui Iisus Hristos devine simbolul suprem al biruinței vieții asupra morții, al speranței asupra deznădejzii și al iubirii asupra suferinței.

Unul dintre cele mai puternice simboluri ale Învierii este lumina. În noaptea sfântă, credincioșii participă la slujba religioasă și primesc lumină, gest care are o semnificație profundă. Lumina nu este doar o flacără fizică, ci o reprezentare a prezenței divine, a adevărului și a vieții.

Această lumină simbolizează ieșirea din întuneric, din necunoaștere și păcat, către o existență nouă, marcată de credință și speranță. Învierea aduce, astfel, o lumină interioară care călăuzește omul în momentele dificile și îi oferă puterea de a merge mai departe.

Din perspectivă spirituală, lumina Învierii este o invitație la transformare. Ea îndeamnă omul să-și regăsească echilibrul interior, să renunțe la negativitate și să cultive valori precum bunătatea, iertarea și iubirea aproapelui.

Alături de lumină, bucuria este o trăsătură esențială a Învierii Domnului. Această bucurie nu este una superficială, ci profundă, izvorâtă din convingerea că viața are sens și că moartea nu reprezintă finalul existenței.

Salutul pascal „Hristos a înviat!” – „Adevărat a înviat!” reflectă această bucurie colectivă, fiind o mărturisire a credinței și o expresie a comuniunii dintre oameni. În aceste momente, barierele dintre indivizi dispar, iar oamenii se apropie unii de alții prin credință și speranță.

Bucuria Învierii se manifestă și prin tradiții: masa în familie, ouăle roșii, cozonacul și pasca. Toate acestea nu sunt doar simple obiceiuri, ci expresii ale vieții, ale continuității și ale legăturii dintre generații.

Învierea Domnului nu este doar un eveniment exterior, ci și unul interior. Fiecare om este chemat să trăiască propria sa „înviere”, să renască spiritual, să lase în urmă greșelile și să își îndrepte viața spre bine.

Această renaștere presupune curaj, sinceritate și dorința de schimbare. Învierea devine, astfel, un model de depășire a limitelor, de regăsire a sensului și de redescoperire a valorilor autentice.

Într-o lume marcată de griji, conflicte și incertitudini, mesajul Învierii oferă echilibru și liniște sufletească. El arată că, indiferent de dificultăți, există întotdeauna posibilitatea unui nou început.

Astăzi, mai mult ca oricând, omul are nevoie de lumină și bucurie. Ritmul alert al vieții, problemele cotidiene și distanțarea dintre oameni fac ca mesajul Învierii să fie extrem de actual.

Învierea ne învață să fim mai buni, mai răbdători și mai deschiși față de ceilalți. Ea ne amintește că adevărata fericire nu se găsește în lucruri materiale, ci în relațiile autentice și în liniștea sufletească.

Prin simbolurile sale, Învierea Domnului devine un reper moral și spiritual, capabil să ofere direcție și sens într-o lume aflată în continuă schimbare.

Învierea Domnului este, înainte de toate, o sărbătoare a luminii și a bucuriei. Ea aduce în sufletul omului speranță, pace și credință, oferindu-i puterea de a depăși orice obstacol.

Dincolo de semnificația sa religioasă, Învierea rămâne un simbol universal al renașterii și al iubirii. Lumina pe care o aduce nu se stinge, iar bucuria pe care o inspiră continuă să trăiască în inimile oamenilor, generație după generație.

Bibliografie

1. Biblia, Editura Institutului Biblic și de Misiune Ortodoxă, București, 2018.
2. Dumitru Stăniloae, *Teologia Dogmatică Ortodoxă*, vol. II, Editura Institutului Biblic și de Misiune Ortodoxă, București, 2003.
3. Ioan Gură de Aur, *Omilii la Sfintele Paști*, Editura Sophia, București, 2010.
4. Alexander Schmemmann, *Postul cel Mare*, Editura Institutului Biblic și de Misiune Ortodoxă, București, 2012.
5. Biserica Ortodoxă Română, *Învățătura de credință ortodoxă*, Editura IBMBOR, București, 2006.

TRADIȚII ȘI OBICEIURI ȘE PAȘTE ÎN MOLDOVA

PROF. JUNCANARIU ILEANA
LICEUL TEHNOLOGIC „MIHAI BUSUIOC”/GPN NR. 6 PAȘCANI, IAȘI

Sărbătoarea Paștelui reprezintă una dintre cele mai importante sărbători creștine, celebrând Învierea lui Iisus Hristos. În regiunea Moldova din România, această sărbătoare este marcată prin numeroase tradiții și obiceiuri transmise din generație în generație, păstrate cu sfințenie mai ales în mediul rural.

Pregătirile pentru Paște

Pregătirile încep încă din perioada Postului Mare, când credincioșii țin post, se roagă și participă la slujbe religioase. În Săptămâna Mare, gospodinele încep curățenia generală a casei, simbolizând purificarea sufletească și trupească.

Un moment important este Joia Mare, zi în care se vopsesc ouăle, în special în culoarea roșie. Aceasta simbolizează sângele lui Iisus Hristos vărsat pe cruce, dar și viața și renașterea.

Încondeierea ouălor – artă tradițională

În Moldova, mai ales în zona Bucovinei, încondeierea ouălor este o adevărată artă populară. Ouăle sunt decorate manual, folosind instrumente speciale numite „chișițe” și tehnici cu ceară.

Modelele au semnificații simbolice:

spirala – eternitatea

crucea – credința

linia dreaptă – viața

motivele florale – natura și renașterea

Ouăle încondeiate sunt considerate adevărate opere de artă și sunt păstrate sau oferite în dar.

Noaptea de Înviere

În noaptea de Paște, credincioșii participă la slujba de Înviere. La miezul nopții, preotul vestește „Hristos a înviat!”, iar oamenii răspund „Adevărat a înviat!”. Fiecare aprinde o lumânare, simbol al luminii divine.

Tradiția spune că lumânarea aprinsă trebuie dusă acasă și păstrată, fiind considerată protectoare împotriva răului.

Masa de Paște

După slujba de Înviere, familiile se adună la masa festivă. Printre preparatele tradiționale se numără: drobul de miel, friptura de miel, cozonacul, pasca (preparat specific cu brânză dulce).

Ouăle roșii sunt nelipsite și sunt ciocnite după un ritual: persoana mai în vârstă spune „Hristos a Înviat!”, iar cealaltă răspunde „Adevărat a Înviat!”.

Obiceiuri populare și credințe

În Moldova există numeroase credințe legate de Paște:

oamenii se spală pe față cu apă în care se pune un ou roșu și un bănuț, pentru sănătate și prosperitate;

se păstrează cojile de ouă pentru a fi aruncate pe câmp, pentru fertilitate;

se crede că ouăle roșii au puteri protectoare împotriva spiritelor rele;

În unele sate, copiii merg cu colindul de Paște sau participă la jocuri tradiționale.

Importanța tradițiilor

Tradițiile pascale din Moldova reflectă credința profundă a oamenilor, dar și legătura strânsă cu natura și comunitatea. Ele contribuie la păstrarea identității culturale și transmit valori precum respectul, solidaritatea și spiritualitatea.

Cum sunt învățați copiii la grădiniță despre Învierea lui Iisus

Educatoarele nu intră în detalii complicate, ci explică pe înțelesul copiilor:

povestesc pe scurt că Iisus a fost bun și i-a iubit pe oameni, iar de Paște sărbătorim faptul că „a înviat” (a revenit la viață)

Activități practice – vopsitul și pictatul ouălor

Partea cea mai atractivă pentru copii este cea practică: Decorarea ouălor: ouă fierte sau din plastic/polistiren; pictură cu acuarele, carioci sau stickere; lipirea de hârtie colorată, sclipici, abțibilduri.

Lucrări creative:colaje cu ouă, iepurași, flori; felicitări de Paște pentru părinți; coșulețe din hârtie.

Paștele în Moldova nu este doar o sărbătoare religioasă, ci și un moment de reîntoarcere la tradiții, familie și valori autentice. Obiceiurile păstrate până astăzi demonstrează bogăția culturală a acestei regiuni și importanța continuității între generații.

ACTIVITĂȚI DE PAȘTE REALIZATE LA ȘCOALĂ

PROF. ÎNV. PRIMAR ȚECU PETRICA MARICELA
ȘCOALA GIMNAZIALĂ NR. 29, GALAȚI

Paștele este cea mai importantă sărbătoare a creștinismului, marcând Învierea lui Iisus Hristos din morți, după răstignirea Sa pe cruce. Celebrată anual de milioane de credincioși din întreaga lume, această sărbătoare simbolizează victoria vieții asupra morții, credința în mântuire și promisiunea vieții veșnice.

La școală putem explica semnificația acestei sărbători folosindu-ne de "Biblia pentru copii" pentru a citi pasaje cu întâmplările cele mai importante. Aceasta ne poate fi de mare ajutor și un suport de bază pentru a găsi cuvintele potrivite. Aceste cărți sunt scrise într-un limbaj simplu și coerent, adecvat capacităților de înțelegere ale copilului. Ar trebui să punem accent mai mult pe momentul Învierii. Acesta este cel mai

important lucru pe care trebuie să îl știe și să îl înțeleagă din ceea ce înseamnă Paștele. Nu vopsirea ouălor și venirea Iepurașului sunt cele mai importante momente ale acestei sărbători.

De cele mai multe ori se întâmplă ca această sărbătoare să fie marcată și la școală prin diferite activități. Culorile primăverii, simbolurile tradiționale precum ouăle, iepurașii sau puișorii și atmosfera de sărbătoare oferă contextul perfect pentru organizarea unor ateliere de Paște pentru copii. Aceste activități nu sunt doar distractive, ci au și un rol educativ important. Prin proiecte de tip craft și activități artistice, copiii își dezvoltă imaginația, coordonarea mână-ochi și abilitățile creative. În același timp, lucrul manual îi ajută să își exprime ideile și să descopere bucuria de a crea obiecte decorative.

Printre cele mai iubite activități de către elevii claselor primare putem enumera:

- activitatea de colorat după codul numerelor;
- crearea unor iepurași de Paște în tehnica origami;
- decorarea clasei cu stegulețe decorative;
- redactarea unei scrisori/ felicitări de Paște;
- realizarea unei coronițe de Paște;
- confecționarea unui coșuleț de tip cadou;
- pictarea ouălor din polistiren;

Aceste activități sunt realizate cu scopul de a cultiva și valorifica potențialul creator și a sensibilitatea artistică a elevilor. Prin intermediul acestor activități elevii își formează mai multe competențe, precum:

- ✓ dezvoltarea capacității de cunoaștere și înțelegere a sărbătorilor și tradițiilor românești și stimularea curiozității de investigare a acestora;
- ✓ dezvoltarea sensibilității copiilor privind înțelegerea semnificației Sărbătorilor Pascale;
- ✓ să dovedească spirit de cooperare și corectitudine în jocuri și concursuri;
- ✓ stimularea expresivității și creativității prin activități de exprimare plastică;
- ✓ îmbogățirea vocabularului cu anumite cuvinte: pildă, răstignire, incondeiere, pască, mantuitor, post;
- ✓ cunoașterea obiceiurilor și tradițiilor legate de Sărbătoarea Paștelui (împărțășirea, vopsirea ouălor, ciocnirea ouălor, sacrificarea mieilor, mersul la biserică în noaptea de Înviere).

Învățarea despre Paște nu trebuie să fie rigidă sau complicată. Prin povești, tradiții și activități interactive, copiii pot descoperi frumusețea acestei sărbători într-un mod natural și plăcut. Important este să transformăm fiecare moment într-o lecție despre valori, familie și bucuria de a dăru.

PROMOVAREA FOLCLORULUI LOCAL LA GRĂDINIȚĂ

PROF. BONDARI IRINA-MIHAELA

ȘCOALA GIMNAZIALĂ „ION SIMIONESCU”- STRUCTURĂ G.P.P. Nr. 24 IAȘI

Datinile și obiceiurile populare ne reprezintă și constituie o adevărată „valută” a țării noastre, apreciată în lume, fapt care determină dorința de a cunoaște frumusețea și naturalețea obiceiurilor, a folclorului autentic, a portului popular și a graiului local. De asemenea au rolul de cunoaștere de către copii a specificului zonei și a frumuseților din jur. Pentru a ști cine este, copilul trebuie să învețe cine a fost prin strămoșii săi, să-și cunoască rădăcinile adânc înfipte în satul românesc

În calitate de educatori suntem obligați să facem din creația noastră populară o carte de vizită cu care să batem la porțile cunoașterii și cu care vom fi primiți și apreciați fără îndoială oriunde în lume. În furtunile veacului, obiceiurile și tradițiile strămoșești au rămas neclintite păstrând valori autentice ale culturii populare tradiționale. Copiii se lasă îndrumați și pot fi modelați în așa fel încât pe fondul lor afectiv să se așeze elementele cunoașterii artistice care vor imprima gândirii lor anumite nuanțe, ce vor îmbogăți substanța viitoarei activități individuale și sociale.

Astăzi, mai mult ca oricând, avem posibilitatea să îndrumăm copiii să cunoască și să redea obiceiuri românești, să respecte tradiții ale românilor. În acest mod vom putea crește și educa copiii în spiritul virtuților strămoșești, pentru a deveni buni creștini și buni români.

Tradițiile și obiceiurile din zona de Nord-Est a României (Moldova) sunt unele dintre cele mai frumoase și emoționante obiceiuri cu care se mândrește țara noastră.

Datinile respectate cu sfințenie la Paște reprezintă moștenirile lăsate de strămoșii noștri spre a fi transmise din generație în generație. Moldova este una dintre puținele regiuni din România care se mai poate lăuda în secolul XXI cu păstrarea și perpetuarea valorilor tradiționale.

Un element central al tradițiilor de Paște la moldoveni îl constituie pasca. Aceasta este făcută cu multă sfințenie de gospodinele care se pregătesc în prealabil printr-un ritual de curățire și rugăciune. Ea este preparată numai cu ingrediente alese și “curate”. Pasca se sfințește la biserică, în noaptea de Înviere – la care participă toți sătenii – și este mâncată prima la trezire, în loc de anafură sau Paște.

Spre deosebire de alte zone unde la miezul nopții se cântă doar tradiționalul “Hristos a înviat”, care marchează Învierea Mântuitorului, în Moldova momentul este însemnat și cu împușcături sau pocnituri. Acestea au rolul de a alunga spiritele rele.

Fetele nemăritate se duc în noaptea de Înviere la biserică și spală clopotnița cu apă curată, iar în dimineața Paștelui se spală cu ea pe față pentru a fi pe placul băieților neînsurați din sat. Conform tradiției, feciorii care nutresc sentimente pentru fete nemăritate trebuie să meargă la casele lor și să le dăruiască câte un ou roșu.

Încondeierea și înroșirea ouălor sunt alte ritualuri nelipsite din regiunile moldovenești, iar bucatele tradiționale din miel și cozonacii tradiționali ieșiți din mâinile pricepute ale gospodinelor umplu masa până la refuz.

Tradiția ouălor de Paște provine dintr-un obicei premergător creștinismului. A fost prezent atât la popoarele europene cât și la cele asiatice. “Oul se zice că reprezintă Creatorul lumii...Oul era emblema universului, opera divinității supreme.”

Ouăle colorate, în special roșii erau oferite cu ocazia Echinocțiului de primăvară încă de pe vremea romanilor. Pentru români încondeierea ouălor de Paște are o importanță deosebită. Nu există gospodărie unde să nu fie ouă de Paște.

Despre proveniența religioasă a ouălor de Paști sunt multe legende. Una dintre ele povestește despre Maria care s-a dus la Iisus când acesta era răstignit pe cruce. În marea ei durere, Maria începu să plângă și puse un coș cu ouă la picioarele lui Iisus. S-a scurs sânge pe ouă, așa că ele s-au înroșit. Văzând ouăle roșii Iisus a spus: „de acum să faceți și voi ouă roșii împetrițate în aducere aminte despre răstignirea mea”. Se zice că după învierea Mântuitorului, Maria a făcut ouă roșii și Pască pe care le-a împărțit fiecărui om pe care îl întâlnea pe stradă și-i zicea „Hristos a înviat!”. Ouăle se vor pregăti în Săptămâna Patimilor, de cele mai multe ori în Joia Mare. Se zicea că ouăle încondeiate în această zi nu se vor strica tot anul. În prima, a doua și a treia zi de Paște se ciocnește cu ouă încondeiate. Mulți cred că cei care ciocnesc ouă, se vor întâlni pe lumea cealaltă. Cei doi își vor ura „Hristos a înviat” și „Adevărat a înviat”. Din acest motiv ei caută ca persoanele cu care ciocnesc să le fie prieteni. Părțile cu care se ciocnesc ouăle se numesc „cap” și „cur”. Partea ascuțită se numește „cap” iar dosul, partea opusă se numește „cur”.

În unele zone ale țării, în prima zi se ciocnește doar cu capul iar în a doua și a treia zi se ciocnește cu ambele părți. Cel căruia i se sparge oul trebuie să i-l dea învingătorului. Dacă nu i-l dă se spune că îl va mânca pe lumea cealaltă, împutit.

În dimineața Paștelui se pune într-o oală curată un ou roșu, apă și un bănuț după care locuitorii casei se spăla cu această apă pe față și mâini. Motivația?... vor fi roșii la față (semnificând sănătate) și vor avea bani tot anul.

Moștenirea pe care o avem trebuie dusă mai departe de copiii pe care îi creștem și-i educăm pentru că un popor trăiește prin ceea ce lasă fiilor săi. Este bine să cunoaștem și să transmitem copiilor măcar un strop din ceea ce a creat omul simplu de la țară cu iscusința minții și cu căldura sufletului său, pentru a ști copiii de mici cine sunt și de unde se trag.

ÎNVIEREA DOMNULUI CA EXPERIENȚĂ FORMATIVĂ: DIMENSIUNI MORALE ȘI CULTURALE ÎN EDUCAȚIA TIMPURIE

Sărbătoarea Învierii Domnului reprezintă un reper fundamental al culturii și spiritualității românești, funcționând nu doar ca moment religios, ci și ca mecanism de transmitere a valorilor sociale și morale. Dincolo de dimensiunea sa simbolică, această sărbătoare poate fi înțeleasă ca un cadru privilegiat de socializare timpurie, în care copilul este expus unor norme, practici și semnificații ce contribuie la structurarea comportamentului moral și la dezvoltarea identității sociale.

Din perspectiva psihologiei dezvoltării, moralitatea copilului nu este un dat stabil, ci rezultatul unui proces gradual de internalizare a regulilor și de reorganizare a relației dintre individ și normă. Jean Piaget subliniază faptul că, în copilăria timpurie, regulile sunt percepute ca fiind exterioare și imuabile, copilul manifestând o moralitate de tip heteronom, bazată pe respectul față de autoritate și pe caracterul sacralizat al regulii (Piaget, 2012). Această perspectivă explică de ce ritualurile și practicile asociate sărbătorilor tradiționale au un impact puternic asupra copilului: ele oferă structuri clare, repetitive și încărcate simbolic, ușor de interiorizat.

În același cadru teoretic, Lawrence Kohlberg dezvoltă ideea unei evoluții stadiale a judecății morale, în care nivelul preconvențional, specific copilului mic, este caracterizat prin orientarea către consecințe imediate și evitarea sancțiunii (Kohlberg, 1981). Astfel, participarea la activități tematice legate de sărbătoarea Paștelui nu are doar o funcție informativă, ci și una normativă, contribuind la înțelegerea relației dintre comportament și consecințele acestuia, precum și la formarea unor prime criterii de evaluare morală.

Perspectiva lui Elliot Turiel aduce o nuanțare importantă, evidențiind faptul că dezvoltarea morală presupune diferențierea între domeniul moral, cel convențional și cel personal (Turiel, 2006). În acest sens, tradițiile pascale oferă un teren fertil pentru operarea acestor distincții: copilul învață că anumite comportamente sunt obligatorii din punct de vedere moral (a ajuta, a împărți), în timp ce altele țin de convenții culturale (salutul specific, decorarea ouălor) sau de preferințe individuale. Această diferențiere contribuie la dezvoltarea gândirii sociale și la consolidarea capacității de judecată.

În plan educațional, valorificarea sărbătorii Învierii Domnului presupune integrarea unor activități care combină dimensiunea cognitivă cu cea afectivă și socială. Activitățile practice, precum decorarea ouălor sau realizarea unor lucrări artistice tematice, stimulează creativitatea și motricitatea fină, dar, în același timp, creează contexte de interacțiune și cooperare. În aceste situații, copilul nu doar execută sarcini, ci participă la un proces colectiv în care negociază reguli, își exprimă intențiile și își ajustează comportamentul în raport cu ceilalți.

Experiența didactică arată că aceste activități favorizează apariția unor comportamente prosociale, precum ajutorul reciproc, împărțirea materialelor sau respectarea rândului, contribuind astfel la dezvoltarea competențelor sociale. În acord cu literatura de specialitate, aceste comportamente reprezintă indicatori ai unei dezvoltări morale incipiente și ai unei internalizări progresive a normelor (Bonchiș, 2000).

Dimensiunea narativă joacă, de asemenea, un rol esențial. Povestirile tematice despre semnificația Paștelui facilitează înțelegerea relațiilor cauzale și a intențiilor personajelor, contribuind la dezvoltarea empatiei și a capacității de a înțelege perspectiva celuilalt. Prin intermediul acestor narațiuni, copilul este introdus într-un univers simbolic în care valorile sunt ilustrate și contextualizate, ceea ce permite o mai bună internalizare a acestora.

Nu în ultimul rând, trebuie subliniată importanța mediului social în consolidarea acestor achiziții. Educația timpurie funcționează în interdependență cu familia și comunitatea, iar coerența mesajelor transmise în aceste contexte contribuie la stabilizarea normelor și la dezvoltarea sentimentului de apartenență. În acest sens, sărbătoarea Învierii Domnului devine nu doar un prilej de activitate didactică, ci și un vector de integrare socială și culturală.

Prin urmare, Învierea Domnului poate fi valorificată în educația timpurie ca un dispozitiv pedagogic complex, care articulează dimensiuni simbolice, morale și sociale. Prin intermediul activităților tematice și al interacțiunilor mediate, copilul este ghidat în procesul de înțelegere a normelor și de construire a propriei conduite morale, într-un mod adaptat nivelului său de dezvoltare și ancorat în experiența culturală.

Bibliografie

Piaget, J. (2012). *Judecata morală la copil* (D. Răutu, Trad., ed. a III-a). Chișinău: Editura Cartier.

Cobzeanu Maftei, A. (2021). *Educația morală a copiilor. Repere psihopedagogice*. Iași: Editura Universității „Alexandru Ioan Cuza”.

Kohlberg, L. (1981). *Essays on moral development, Vol. 1: The philosophy of moral development*. New York: Harper & Row.

Turiel, E. (2006). The development of morality. In W. Damon & R. M. Lerner (Eds.), *Handbook of child psychology*. New York: Wiley.

Nicola, I. (1992). *Pedagogie*. București: Editura Didactică și Pedagogică.

Bonchiș, E. (2000). *Dezvoltarea umană. Aspecte psihosociale*. Oradea: Imprimeria de Vest.

TRADIȚII ȘI OBICEIURI DE PAȘTE ÎN MARAMUREȘ

PROF. POPȘA MIHAELA
ȘCOALA GIMNAZIALĂ NR.1 LEORDINA

În spațiul românesc, sărbătoarea Paștelui ocupă un loc central în viața spirituală și culturală a comunităților, iar Maramureșul se remarcă prin păstrarea autentică a unor tradiții vechi, transmise din generație în generație. Această zonă etnografică este cunoscută pentru respectul profund față de obiceiurile strămoșești, iar perioada pascală devine un prilej de manifestare a credinței, dar și a identității locale.

Pregătirile pentru Paște încep odată cu Postul Mare, perioadă de purificare spirituală și trupească. În satele maramureșene, oamenii respectă cu strictețe postul, evitând alimentele de origine animală și participând la slujbele religioase. În același timp, gospodăriile sunt curățate temeinic, iar casele sunt împodobite, semn al înnoirii și al bucuriei care urmează.

Un moment important îl reprezintă Săptămâna Mare, când fiecare zi are o semnificație aparte. Joia Mare este dedicată vopsirii ouălor, în special în roșu, culoare ce simbolizează sângele lui Hristos și jertfa sa. În Maramureș, ouăle sunt adesea decorate manual, folosindu-se tehnici tradiționale precum încondeierea cu ceară. Modelele sunt inspirate din natură sau din simboluri religioase și reflectă creativitatea și măiestria femeilor din zonă.

În Vinerea Mare, credincioșii țin post negru și participă la slujba Prohodului Domnului. Atmosfera este una de reculegere și respect, marcând momentul răstignirii lui Iisus Hristos. Sâmbăta Mare aduce ultimele pregătiri pentru masa de Paște, când se pregătesc bucate tradiționale precum cozonacul, pasca și drobul de miel.

Un obicei specific Maramureșului este participarea la slujba de Înviere îmbrăcați în costume populare. Portul tradițional devine o expresie a identității și mândriei locale. La miezul nopții, credincioșii se adună la

biserică pentru a primi lumina sfântă, simbol al Învierii și al speranței.

În dimineața zilei de Paște, există obiceiul spălatului pe față cu apă în care se pune un ou roșu. Acest ritual simbolizează sănătatea și prosperitatea pentru anul ce urmează. Masa de Paște este un moment de reuniune familială, încărcat de simboluri și semnificații.

În unele sate din Maramureș, se păstrează obiceiul „stropitului” în a doua zi de Paște, când băieții merg din casă în casă și stropesc fetele, urându-le sănătate și frumusețe.

În concluzie, Paștele în Maramureș reprezintă o îmbinare armonioasă între credință și tradiție, contribuind la păstrarea identității culturale românești.

ÎNVIEREA DOMNULUI – BUCURIE ȘI LUMINĂ

PROF. FLĂMÎNZEANU CRISTINA
ȘCOALA GIMNAZIALĂ NR. 122, SECTOR 3, BUCUREȘTI

Învierea Domnului reprezintă cea mai mare sărbătoare a creștinătății, fiind momentul care aduce în sufletele credincioșilor bucurie, speranță și lumină. Această sărbătoare nu este doar un eveniment religios comemorativ, ci o realitate vie care se regăsește în trăirea fiecărui creștin, în modul în care acesta își înțelege existența și relația cu Dumnezeu.

Semnificația Învierii Domnului este profundă și complexă. Ea simbolizează biruința vieții asupra morții, a binelui asupra răului și a luminii asupra întunericului. Prin Învierea Sa, Iisus Hristos oferă oamenilor șansa mântuirii și a unei vieți veșnice, pline de sens. Lumina Învierii devine astfel un simbol al renașterii sufletești, al curățirii de păcate și al unei noi perspective asupra vieții.

Bucuria Învierii se reflectă în tradițiile și obiceiurile pascale. Participarea la slujba de Înviere, primirea luminii sfinte și rostirea salutului „Hristos a înviat!” – „Adevărat a înviat!” creează o legătură profundă între credincioși. Aceste momente nu sunt doar ritualuri, ci experiențe spirituale autentice care aduc oamenii mai aproape unii de alții și de Dumnezeu.

Din experiența personală, sărbătoarea Paștelui este un moment de liniște și reflecție. Lumina primită în noaptea de Înviere are o semnificație aparte, oferind un sentiment de pace interioară și speranță. Este acel moment în care grijile cotidiene par să dispară, iar sufletul se umple de credință și încredere. De asemenea, petrecerea timpului alături de familie întărește legăturile afective și creează amintiri de neuitat.

Învierea Domnului ne îndeamnă să devenim mai buni, mai iertători și mai deschiși față de cei din jur. Lumina simbolică a acestei sărbători trebuie purtată în suflet pe tot parcursul anului, nu doar în zilele pascale. Prin faptele noastre, putem răspândi această lumină în comunitate, contribuind la crearea unui mediu bazat pe respect, iubire și solidaritate.

În concluzie, Învierea Domnului este o sursă de bucurie și lumină pentru întreaga omenire. Ea ne reamintește că, indiferent de dificultăți, există întotdeauna speranță și posibilitatea unui nou început. Trăirea autentică a acestei sărbători ne ajută să devenim mai conștienți de valorile spirituale și să ne apropiem de esența vieții creștine.

Bibliografie:

Biblia sau Sfânta Scriptură

Învățătura de credință ortodoxă

Site-uri religioase (crestinortodox.ro, doxologia.ro)

LUMINA SFINTEI ÎNVIERI

**PROF. ÎNV PRIMAR COCIAN ANDREEA GEORGIANA
ȘCOALA GIMNAZIALĂ SAT MUEREASCA DE SUS**

Sărbătoarea Învierii Domnului reprezintă centrul spiritualității creștine, fiind momentul în care lumina biruinței asupra morții și a întinericului devine simbol al speranței, al reînnoirii și al vieții veșnice. „Lumina Sfintei Învieri” nu este doar o manifestare exterioară, vizibilă în noaptea de Paști, ci mai ales o realitate interioară, care transformă sufletul și îl apropie de valorile autentice ale credinței și ale umanității.

Din perspectivă teologică, lumina Învierii semnifică victoria lui Hristos asupra morții și deschiderea drumului spre mântuire pentru întreaga omenire. Momentul în care credincioșii primesc lumina în noaptea sfântă simbolizează transmiterea harului divin și comuniunea dintre oameni și Dumnezeu. Această lumină este percepută ca o prezență vie, care aduce pace, bucurie și speranță în sufletele celor care o primesc cu credință.

Semnificația luminii este profund ancorată în simbolistica creștină, fiind asociată cu adevărul, cunoașterea și prezența divină. În opoziție cu întinericul, care sugerează ignoranța și răul, lumina devine un reper moral și spiritual pentru fiecare credincios. Astfel, primirea luminii Învierii este, în esență, un act de asumare a unei vieți trăite în spiritul valorilor creștine.

Din perspectivă pedagogică, această temă poate fi valorificată în mod eficient în cadrul activităților didactice. Integrarea semnificațiilor religioase în procesul educațional contribuie la formarea caracterului elevilor și la dezvoltarea unei conduite morale sănătoase. Prin intermediul lecțiilor interdisciplinare, cadrele didactice pot crea contexte de învățare care să stimuleze reflecția, empatia și cooperarea.

Activitățile desfășurate în preajma sărbătorilor pascale pot include lectura unor texte cu tematică religioasă, discuții despre simbolurile pascale, realizarea de compoziții plastice sau dramatizări. Aceste demersuri contribuie la dezvoltarea creativității și la interiorizarea valorilor spirituale. Elevii sunt încurajați să reflecteze asupra semnificației luminii ca simbol al binelui și al speranței.

De asemenea, organizarea unor activități de voluntariat sau a unor acțiuni caritabile reprezintă o modalitate concretă prin care elevii pot experimenta valorile promovate de această sărbătoare. Implicarea în astfel de activități îi ajută să înțeleagă importanța solidarității și a responsabilității sociale.

Un rol esențial îl are și colaborarea dintre școală și familie. Valorile transmise în mediul școlar trebuie susținute și consolidate în familie, pentru a avea un impact durabil asupra dezvoltării copilului. Participarea la slujba de Învier, respectarea tradițiilor și dialogul despre semnificația acestora contribuie la formarea unei identități spirituale echilibrate.

În concluzie, „Lumina Sfintei Învieri” reprezintă nu doar un simbol religios, ci și o resursă educațională valoroasă. Prin valorificarea acestei teme în procesul instructiv-educativ, se poate contribui la formarea unor personalități echilibrate, sensibile la valorile morale și capabile să răspândească, la rândul lor, lumina binelui în societate.

Bibliografie

Biblia sau Sfânta Scriptură, Editura Institutului Biblic și de Misiune Ortodoxă, București.

Stăniloae, Dumitru – Teologia Dogmatică Ortodoxă, Editura IBMBOR, București.

Cucoș, Constantin – Pedagogie, Editura Polirom, Iași, 2014.

Cerghit, Ioan – Metode de învățământ, Editura Polirom, Iași, 2006.

Ministerul Educației – Programa școlară pentru disciplina Religie.

TRADIȚII ȘI OBICEIURI DE PAȘTE SPECIFICE ÎN BANAT

PROF. TOHT MIHAELA-CORINA
GRĂDINIȚA CU P.P. FLOAREA SOARELUI, REȘIȚA

În zona Banatului, tradițiile de Paște reprezintă un amestec de spiritualitate ortodoxă și influențe interculturale (catolice, germane sau sârbești), păstrate cu sfințenie mai ales în mediul rural, dar care îmbină spiritualitatea ortodoxă cu obiceiuri străvechi, marcate de simbolul luminii, ouă roșii, masa bogată (ciolan fiert, miel) și hora satului, păstrând portul popular. Principalele obiceiuri și tradiții specifice includ păstrarea lumânării de la Înviere pentru noroc, stropitul fetelor în a doua zi și aprinderea focurilor în cimitire în Joia Mare. În multe sate bănățene, tinerii se adună la biserică pentru a bate toaca din lemn, simbolizând momentul răstignirii lui Iisus. Sunetul acesteia răsună solemn peste dealuri, amintind tuturor de semnificația profundă a sărbătorii. Joia Mare este extrem de importantă, marcând curățenia generală și pregătirea ouălor, culoarea roșie fiind predominantă, simbolizând sângele mântuitor. Se spune că în această zi se aprind focuri în cimitire pentru a lumina calea sufletelor celor morți. În Banat, **Joia Mare** este considerată una dintre cele mai importante zile ale Săptămânii Patimilor. Un obicei specific este aprinderea focurilor în cimitire sau în curțile caselor, simbolizând căldura oferită sufletelor celor adormiți care se întorc acasă în această perioadă. După slujba de Înviere, există tradiția ca fetele tinere să păstreze lumânarea aprinsă la biserică și să o aducă acasă cu mare grijă. Se crede că această lumânare, aprinsă ulterior în momentele fericite ale vieții, aduce noroc și protecție personală. De asemenea, la întoarcerea de la biserică, membrii familiei se spală pe față cu „apă nouă” în care pun un ou roșu (pentru a fi rumeni în obraji) și un ban (pentru belșug). Micul dejun din prima zi de Paște începe obligatoriu cu sfințirea bucatelor. În prima zi, familia se spală pe față cu apă nouă, în care se pune un ou roșu, pentru a fi sănătoși tot anul. În Banat, meniul festiv include: ciolanul de porc fiert (o influență central-europeană, servit alături de ouă roșii și hrean), friptura de miel și pasca cu brânză dulce și sarea și pâinea sfințită, primele alimente consumate pentru a aduce sănătate familiei pe tot parcursul anului. A doua și a treia zi de Paște sunt dedicate comunității. În sate precum Târnova (Caraș-Severin), localnicii îmbracă cele mai frumoase **costume populare** și se adună în fața bisericii pentru a încinge **Hora Mare**, un moment de coeziune comunitară. Este un moment de mândrie locală unde tinerii și bătrânii celebrează împreună Învierea prin joc popular. Un obicei preluat de la comunitățile catolice și maghiare, dar practicat pe scară largă în tot Banatul, este **luni, a doua zi de Paște**. Băieții merg la casele fetelor pentru a le „stropi” cu apă sau parfum, rostind o urare, simbolizând fertilitatea, sănătatea și curățenia. În schimb, ei primesc ouă roșii, cozonac sau vin. Se spune că fetele udate vor rămâne frumoase și sănătoase tot anul. Tradiții specifice de primire: pragul casei trebuie trecut prima dată de un băiat în ziua de Paște pentru a avea armonie în gospodărie; cojile de ouă roșii nu se aruncă la gunoi, ci se pun în grădină sau se aruncă pe apă, pentru ca „Blajinii” să afle că a venit Paștele. Aceste obiceiuri, transmise din generație în generație, reunesc familia și comunitatea, subliniind bucuria Învierii și legătura cu tradiția locală. Cine urmează datina, se spune că va avea noroc în viața personală și este bine văzut de cei din jur. Paștele în Banat nu înseamnă doar tradiție, ci și apartenență, respect pentru moștenirea culturală și bucuria de a fi împreună. Așa că, fie că ești din zonă sau doar în vizită, lasă-te purtat de farmecul acestor obiceiuri vechi de secole.

Bibliografie:

Ghidul Banatului-Promovăm oameni și locuri din Banat

SFINTELE SĂRBĂTORI DE PAȘTE PRIN OCHII COPIILOR

**PROF. PT. ED. TIMPURIE BĂLAN CRISTINA
GRĂDINIȚA CU P. P. NR. 6 ALEXANDRIA, TELEORMAN**

Paștele este cea mai importantă sărbătoare a creștinătății, deoarece marchează Învierea Domnului Isus Hristos. Această sărbătoare este așteptată cu multă bucurie atât de adulți, cât și de copii. Pentru cei mici, Paștele reprezintă o perioadă plină de emoție, culoare, tradiții și momente petrecute alături de familie. Prin ochii copiilor, Paștele este o sărbătoare a luminii, a speranței și a iubirii.

Semnificația Paștelui

Copiii învață încă de la vârste fragede că Paștele amintește de sacrificiul și Învierea lui Isus Hristos. Prin participarea la slujbele religioase și prin poveștile spuse de părinți și bunici, ei descoperă valori importante precum credința, bunătatea, iertarea și dragostea față de semenii. Astfel, Paștele nu este doar o sărbătoare a bucuriei, ci și un prilej de reflecție și de apropiere de Dumnezeu.

Pregătirile pentru sărbătoare

Pentru copii, farmecul Paștelui începe cu mult înainte de ziua sărbătorii. În Săptămâna Mare, întreaga familie se pregătește pentru acest moment special. Casele sunt curățate, se pregătesc bucatele tradiționale, iar copiii participă cu entuziasm la vopsirea ouălor. Aceasta este una dintre activitățile lor preferate, deoarece le oferă posibilitatea să fie creativi și să petreacă timp alături de cei dragi.

De asemenea, copiii sunt încântați atunci când își pregătesc hainele noi pentru ziua de Paște și așteaptă cu nerăbdare întâlnirea cu rudele și prietenii. Atmosfera din familie este una caldă și plină de veselie.

Noaptea Învierii

Un moment deosebit pentru copii este participarea la slujba de Înviere. Lumina primită de la preot și mulțimea de lumânări aprinse creează o imagine impresionantă și emoționantă. Pentru cei mici, acest moment simbolizează victoria luminii asupra întunericului și a binelui asupra răului.

Mulți copii păstrează cu grijă lumânarea de la Înviere și își amintesc cu drag de emoția trăită atunci când au rostit împreună cu ceilalți credincioși: „Hristos a înviat!” și au primit răspunsul: „Adevărat a înviat!”.

Tradiții și obiceiuri de Paște

Paștele este bogat în tradiții și obiceiuri care îi încântă pe copii. Ciocnitul ouălor roșii este unul dintre cele mai așteptate momente. Copiii se bucură să participe la această tradiție și să afle cine are oul cel mai rezistent.

În multe familii există obiceiul de a se spăla pe față în dimineața Paștelui cu apă în care se află un ou roșu și un bănuț, pentru sănătate și noroc. De asemenea, copiii se bucură de masa festivă, de cozonaci, pască și alte bunătăți pregătite special pentru această sărbătoare.

Importanța familiei

Paștele este o sărbătoare care aduce familia împreună. Copiii petrec timp alături de părinți, bunici și alte rude, ascultă povești, participă la diferite activități și creează amintiri frumoase. Aceste momente îi ajută să înțeleagă importanța familiei și a respectului față de tradiții.

În această perioadă, copiii învață și despre generozitate, fiind încurajați să împartă cu cei mai puțin norocoși și să ofere ajutor celor aflați în nevoie.

Prin ochii copiilor, Sfintele Sărbători de Paște reprezintă o perioadă magică, plină de lumină, bucurie și iubire. Este momentul în care tradițiile se împletesc cu credința, iar familia se reunește pentru a sărbători Învierea Domnului.

Paștele îi învață pe copii valori importante, precum bunătatea, respectul, iertarea și speranța, contribuind astfel la formarea lor morală și spirituală. De aceea, această sărbătoare rămâne una dintre cele mai frumoase și mai îndrăgite din viața fiecărui copil.

TRADIȚII ȘI OBICEIURI DE PAȘTE ÎN TELEORMAN

PROF. PT. ED. TIMPURIE ȘOVĂRĂȘTEANU DANA-DIANA
GRĂDINIȚA CU P. P. NR. 6 ALEXANDRIA, TELEORMAN

Paștele reprezintă cea mai importantă sărbătoare a creștinătății, fiind celebrată cu multă credință și bucurie în toate regiunile României. În Teleorman, tradițiile și obiceiurile pascale s-au păstrat de-a lungul timpului, mai ales în mediul rural, unde oamenii respectă cu sfințenie datinile moștenite de la părinți și bunici. Aceste obiceiuri reflectă atât credința religioasă, cât și valorile comunității, precum respectul, solidaritatea și dragostea față de familie.

Pregătirile pentru Paște

Pregătirile pentru Sfintele Paști încep încă din perioada Postului Mare. În această perioadă, oamenii se străduiesc să ducă o viață mai cumpătată, să participe la slujbele religioase și să facă fapte bune.

În Săptămâna Mare, gospodăriile din Teleorman sunt curățate temeinic. Curțile sunt măturate, casele sunt văruite și împodobite, iar gospodinele încep pregătirea bucatelor tradiționale. Joia Mare este ziua în care se vopsesc ouăle, culoarea roșie fiind cea mai răspândită, deoarece simbolizează sângele vărsat de Mântuitor pe cruce.

Tot în această perioadă se pregătesc cozonacii, pasca și alte preparate specifice sărbătorii. În multe sate, femeile se ajută reciproc la pregătirea alimentelor, păstrând astfel spiritul comunității.

Participarea la slujbele religioase

Locuitorii județului Teleorman acordă o importanță deosebită slujbelor religioase din Săptămâna Patimilor. Ei participă la Denii și la celelalte slujbe oficiate în biserici, re trăind momentele suferinței și jertfei lui Isus Hristos.

Cel mai așteptat moment este slujba de Înviere din noaptea de Paște. Credincioșii merg la biserică îmbrăcați în haine curate și primesc Lumina Sfântă. Cu lumânările aprinse, ei ascultă vestea Învierii și rostesc salutul creștinesc: „Hristos a înviat!”, la care se răspunde „Adevărat a înviat!”.

La întoarcerea acasă, mulți păstrează tradiția de a face semnul crucii cu lumânarea aprinsă la ușa casei sau la poartă, considerând că astfel gospodăria va fi protejată și binecuvântată.

Masa tradițională de Paște

În dimineața zilei de Paște, întreaga familie se adună în jurul mesei. Înainte de a începe masa, membrii familiei ciocnesc ouă roșii și își adresează urările specifice sărbătorii.

Pe mesele teleormănenilor se regăsesc preparate tradiționale precum drobul de miel, friptura de miel, ouăle roșii, pasca și cozonacul. Aceste bucate simbolizează belșugul, bucuria și renașterea spirituală adusă de sărbătoarea Învierii.

Obiceiuri și credințe populare

În satele teleormănene s-au păstrat numeroase credințe și obiceiuri populare legate de Paște. Unul dintre acestea este spălătul pe față în dimineața Paștelui cu apă în care se află un ou roșu și un bănuț de argint sau o monedă. Se crede că acest obicei aduce sănătate, frumusețe și noroc pe tot parcursul anului.

De asemenea, se spune că persoana al cărei ou rămâne întreg după ciocnit va avea parte de noroc și prosperitate. În unele localități, tinerii mergeau în vizită la rude și vecini pentru a transmite urări de sănătate și belșug.

În a doua și a treia zi de Paște erau organizate hore și întâlniri ale comunității, unde oamenii sărbătoreau împreună și întăreau legăturile dintre membrii satului.

Importanța tradițiilor

Tradițiile și obiceiurile pascale din Teleorman contribuie la păstrarea identității culturale și religioase a comunităților locale. Ele sunt transmise din generație în generație și reprezintă o legătură importantă între trecut și prezent. Prin respectarea acestor datini, oamenii își exprimă credința și atașamentul față de valorile strămoșești.

Paștele în Teleorman este o sărbătoare a credinței, a familiei și a tradițiilor. Obiceiurile păstrate de-a lungul timpului demonstrează respectul locuitorilor pentru valorile creștine și pentru moștenirea culturală a zonei. De la pregătirile din Săptămâna Mare și participarea la slujba de Înviere până la masa festivă și credințele populare, toate aceste tradiții transformă Paștele într-un moment deosebit, plin de lumină, speranță și bucurie.

Bibliografie:

1. Tradiții și obiceiuri populare românești.
2. Studii de etnografie și folclor din sudul României.
3. Informații culese din tradițiile populare ale județului Teleorman.